

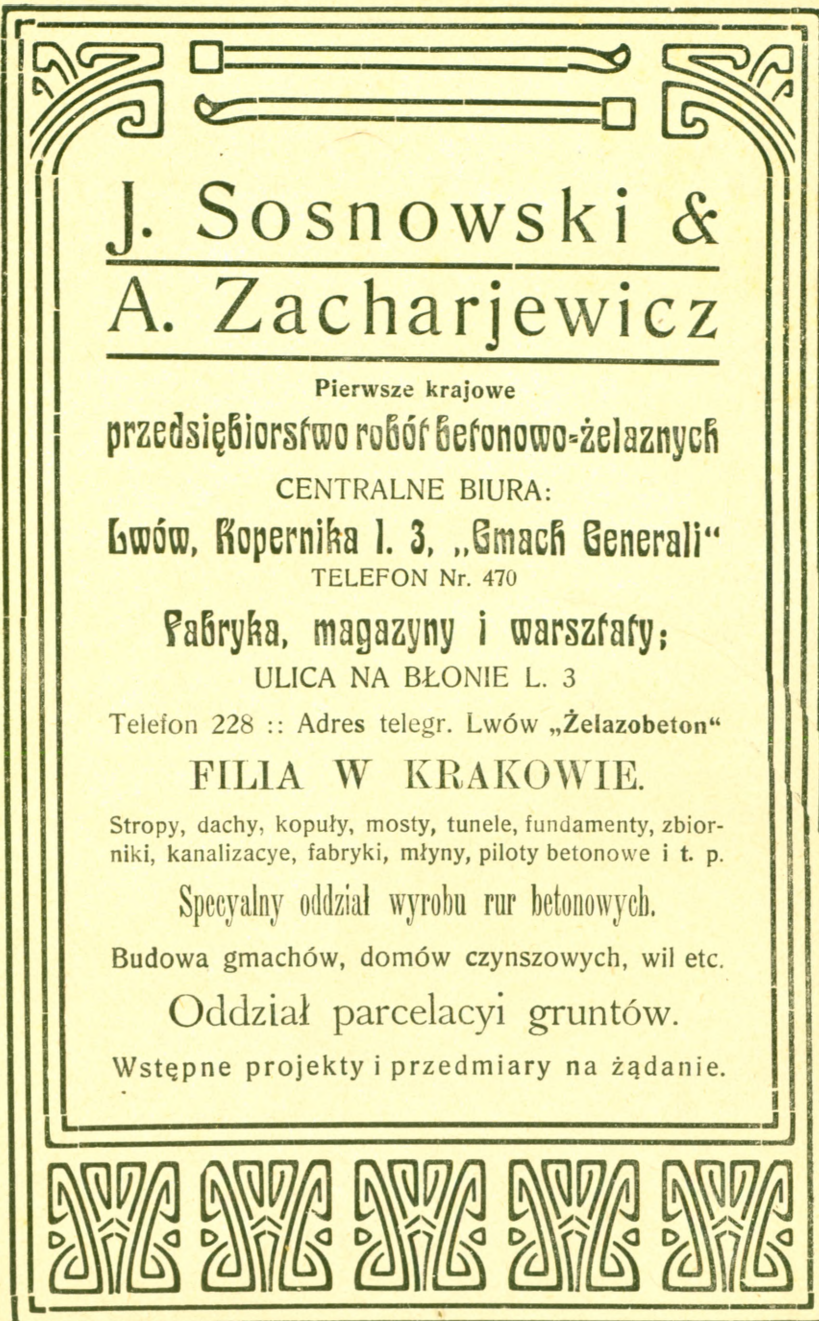
BOLESŁAW LEWICKI

XXI ROCZNIK

Asekuracyjno Ekonomiczny

— 1912 —

**J. Sosnowski &
A. Zacharjewicz**

Pierwsze krajowe
przedsiębiorstwo robót betonowo-żelaznych

CENTRALNE BIURA:

Lwów, Kopernika 1. 3, „Gmach Generali“

TELEFON Nr. 470

Fabryka, magazyny i warsztaty;

ULICA NA BŁONIE L. 3

Telefon 228 :: Adres telegr. Lwów „Żelazobeton“

FILIA W KRAKOWIE.

Stropy, dachy, kopuły, mosty, tunele, fundamenty, zbiorniki, kanalizacje, fabryki, młyny, piloty betonowe i t. p.

Specjalny oddział wyrobu rur betonowych.

Budowa gmachów, domów czynszowych, wil etc.

Oddział parcelacyi gruntów.

Wstępne projekty i przedmiary na żądanie.

Towarzystwo
Wzajemnych Ubezpieczeń
Urzędników Prywatnych
Zakład Ustawowy Emerytalny Zastępczy
Lwów, ul. Kl. Tańskiej 3, hotel Żorża (gmach własny)

przyjmuje ubezpieczenia w następujących działach:

W dziale I: ubezpieczenia emerytalne **ustawowe**, które obowiązani są zgłaszać i zawierać służbowcy dla swych urzędników i funkcjonariuszów prywatnych — podlegających obowiązkowi ubezpieczenia w myśl ustawy z dnia 16 grudnia 1906 r., dz. u. p. Nr. 1, z roku 1907, z mocą ustawową, w rozmaitych normach i kombinacjach. **W dziale II.:** ubezpieczenia emerytalne **dobrowolne** w rozmaitych normach i kombinacjach dla wszystkich urzędników i funkcjonariuszów prywatnych, bądź to pragnących podwyższyć swe ubezpieczenie ustawowe z działu I., bądź też nie podlegających ustawowemu obowiązkowi ubezpieczenia; dalej także dla samoistnych przedsiębiorców i dla osób pracujących w t. zw. zawodach wolnych bez różnicy płci. **W dziale III.—V.:** zabezpieczenia **dobrowolne** kapitałów pośmiertnych, samoistnych rent wdowich i posagów.

Towarzystwo posiada **FILIE** w **KRAKOWIE**

przy ul. Dunajewskiej róg ul. Karmelickiej

■■ (na plantach nad Kawiarnią Bisanza) ■■

Prospekty szczegółowe wysyła i wszelkich wyjaśnień udziela [chętnie] i niezwłocznie Dyrekcja Towarzystwa

**Fabryka i skład
przyborów do podróży**

L. ZIPPERA

Lwów, ul. Słoneczna l. 15

**poleca kufry, kuferki, walizy oraz
wszelkie przybory do podróży po
cenach najtańszych. ••••••••**

BANK PRZEMYSŁOWY

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem

we Lwowie, ul. 3-go Maja 19

Kapitał akcyjny kor. 10,000.000

Bank Przemysłowy udziela pożyczek długoterminowych w obligacjach na krajowe przedsiębiorstwa przemysłowe, zajmuje się eskontem weksli i dewiz, wymienia kupony, wydaje listy kredytowe do wszystkich krajów, przyjmuje wkładki na książeczki wkładowe i w rachunku bieżącym, przyjmuje i wykonuje wszelkie zlecenia giełdowe, składa wady i kaucyje, udziela poręki na kredyty cłowe i podatkowe, przyjmuje ubezpieczenia papierów wartościowych przed stratą przez wylosowanie i załatwia wogóle wszelkie interesa w zakres bankowy wchodzące.

Bank ma prawo zakładać filie z równie szerokim zakresem działania jak biuro centralne, oraz ekspozytury, kantory wymiany, i agencye tak w Galicyi, jakoteż w innych Krajach Państwa i poza granicami Państwa. — Pierwszą filię otworzył Bank Przemysłowy w Krakowie, Rynek główny l. 15, dnia 1-go stycznia 1912 roku.

Celem Banku jest popieranie rozwoju gospodarskiego w Galicyi na polach przemysłu, rękodzieła, górnictwa, handlu i komunikacyi

Filja c. k. uprzyw. austryjckiego
**Zakładu Kredytowego
dla handlu i przemysłu**

we Lwowie, ul. Trzeciego Maja 14

ZAKŁAD CENTRALNY W WIEDNIU

Kapitał akcyjny 150,000,000. Fundusze rezer. 65,000,000 K.

Załatwia wszelkie transakcje bankowe.

Przyjmuje wkładki na książeczki oszczędności po 4% z kapitalizacją półroczną. Kwoty do 5.000 kor. wypłaca bez poprzedniego wypowiedzenia. Podatek rentowy opłaca Zakład z własnych funduszków.

Kupuje i sprzedaje papiery wartościowe, dewizy i waluty po kursie dziennym.

Wydaje przekazy i akredytywy na wszystkie miejscowości zagraniczne.

Przyjmuje w przechowanie i administrację depozyty.

Wynajmuje schowki (safe deposits) za opłatą K. 25 do 70 rocznie w świeżo założonych kasach pancernych.

Spółka Kredytowa Budowniczych

Stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką
we Lwowie

Teatralna l. 11, II p. Telefon Nr. 686. Konto czekowe Nr. 120.196

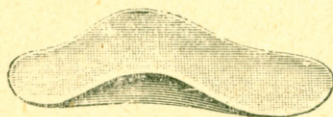
udziela swoim członkom kredytu gotówkowego oraz budowlanego na bardzo dogodnych warunkach, finansuje przedsiębiorstwa budowlane, eskontuje i inkasuje weksle, przyjmuje wkładki oszczędnościowe na książeczki oraz na rachunek bieżący.

Dział materyałowy dostarcza wszelkich materyałów budowlanych jak: Portland-cement, gips, wapno, cegła, płytki etc. etc.

ZAKŁAD I PRACOWNIA
OBUWIA ORTOPEDYCZNEGO

I. HANDA

WE LWOWIE, ULICA GRODECKA L. 47

wyrób obuwia
ortopedycznego

z wkładkami pneumatycznymi

Zlecenia wszelkie wykonuje najsolidniej po umiarkowanych cenach, z prowincyi na miarę zużyty bucik.

SPÓŁKA FAKTUROWA

Stowarzyszenie zarejestr. z ogran. poręką

udziela kredytu na rymesy, faktury, pretensye książkowe, zaliczki kolejowe i t. p. wynikające z obrotu handlowego.

Przyjmuje od Członków lokacye na rachunek bieżący.

Spółka fakturowa ma zadanie uruchomić części kapitału obrotowego, uwięzione w kredycie za towar.

Firma, jako członek Spółki, odstępuje (ceduje) te części kapitału uwięzione w kredycie za towar. Spółce fakturowej.

Spółka zawiadamia interesowanych z pośród szerszej P. T. Publiczności, że pretensya danej firmy została jej odstąpiona, a zarazem dołącza czek pocztowej kasy oszczędności. Dyskretny stosunek jednak firmy do odbiorcy towaru nic na tem nie cierpi; warunki umowy zostają niezmienione, kredyt ułatwiony, powaga tak jednej jak i drugiej strony nienaruszona. — Spółka fakturowa jest tu pośrednikiem, stojącym na straży interesu członków i ułatwień dla ich odbiorców, t. j. szerszej P. T. Publiczności.

Wszelkie dalsze wyjaśnienia pisemne lub ustne udzielamy P. T. interesowanym w godzinach urzędowych od 9 do 1 rano i od 3 do 5 popołudniu.

Liga Pomocy Przemysłowej

Łwów, ulica Pańska l. 11 (gmach własny)

ma na celu wszechstronne starania o rozwój przemysłu i handlu krajowego

Udziela wszelkich informacyi (rad, wskazówek, adresów, porady prawnej i t. d.) w zakresie przemysłu i handlu, także i przemysłu rolniczego.

INTERNAT MŁODZIEŻY PRZEMYSŁOWEJ

wychowuje za mierną opłatą młodzież rzemieślniczą, przemysłową i handlową.

WARSZTATY STUDENCKIE

szerzą w sferach przyszłej inteligencji poszanowanie i zaangażowanie pracy ręcznej, uzupełniają jednostronne wychowanie szkolne.

WYSTAWA RUCHOMA

(dotychczas 385 postojów o 821.515 zwiedzających) popularyzuje przemysł krajowy i jego wyroby. Rocznie do 14 postojów; udział w Wystawie od 32 do 160 K rocznie.

MUZEUM EKSPORTOWE

organizuje eksport wyrobów przemysłu krajowego.

SEMINARIUM PRZEMYSŁU DOMOWEGO

kształci corocznie kilkadziesiąt instruktorów.

II-gi SKOROWIDZ PRZEMYSŁU I HANDLU

jedyna autentyczna księga adresowa krajowego przemysłu i handlu, najlepszy środek celowej reklamy! Cena w drodze subskrypcyj 5 K.

A. Przyszlak

Zakład Artystyczny

dla lito- chromo- i autografii

Lwów, ul. Lindego l. 2-4

Poleca się do wykonywania

Druków artystycznych

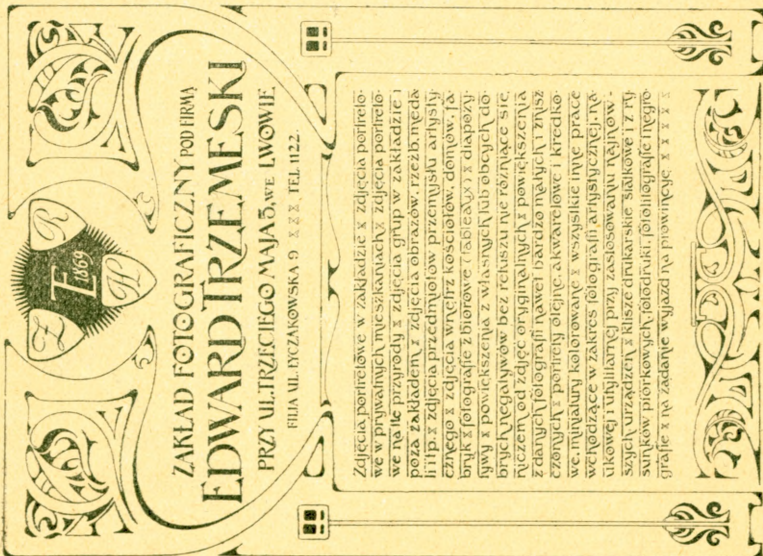
przy zastosowaniu najnowszych wynalazków na polu litografii

•••••
Bilety wizytowe

3 Korony

Zaproszenia ślubne

i wszelkie inne roboty wykonywa się starannie, szybko i po umiarowanej cenie.

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY POD FIRMĄ
EDWARD TRZEMESKI
PRZY UL. TRZECIEGO MAJA 5, W ŁWOWIE.
FILIA UL. DUCHAŃSKA 9, X.X.X. TEL. 1122.

Zdjęcia portretowe w zakładzie i zdjęcia portretowe w prywatnych mieszkańach. Zdjęcia portretowe na ile przajędy i zdjęcia grup w zakładzie i poza zakładem i zdjęcia obrazów, rzeźb, mebli itp. i zdjęcia przedmiotów, przemysłu artystycznego i zdjęcia wycieczki kościołów, domów, parków i fotograficze biurowe i tabele i i diapozytyw i powiększenia z wiatryjek lub obcych dobrać negatywów bez rekursu nie różniące się niczem od zdjęć oryginalnych i powiększenia z danych fotografii i warte i bardzo mały i wysz zony i i portrety objęte, akwarelowe i kredkowe. Miniatury kolorowane i wszelkie inne prace wędrujące w zakresie fotografii artystycznej, nowożytności i wylustracji przy zastosowaniu najnowszych urządzeń z rilsze drukarskie silnikowe i z ty samków porokowych, fotodruk, fotolitografic i litografic i w zakładzie wyjazd na prowincję. X. X. X.

J. Szydłowski

Lwów, Kopernika 5

Jedyny magazyn tapet krajowych,
angielskich i francuskich
Własna pracownia stór i żaluzyj

Przyjmuje

tapetowanie pokoi

i roboty wykonuje jak najrychlej
i najsumiennie

Zakład Gazowy Miejski

Telefon Dy-
rekcyi Nr. 157

WE LWOWIE

Telefon Skle-
pu Nr. 179

wykonuje kompletne urządzenia
dla oświetlenia gazowego
KOSZTORYSY NA ŻĄDANIE BEZPŁATNIE

Utrzymuje stale na składzie:

**Znaczny wybór świeczników i lamp
Piecze kąpielowe do opału gazem**

odznaczające się trwałością i zupełnem bezpie-
czeństwem w użyciu

Kuchenki gazowe dla użytku domowego i restauracyi

PIECE POKOJOWE

STOJĄCE I DO ZAWIESZANIA NA ŚCIANIE

Wszelkie przybory do światła Auera

w najlepszem wykonaniu (wyłączne zastępstwo To-
warzystwa Auera w Wiedniu)

ZALETY OPAŁU GAZEM: wygoda i łatwość w obsłu-
dze, nadzwyczajna czystość, natychmiastowe wy-
zyskanie ciepła i taniość

Gaz do pieców i kuchenek liczy się po 16 halerzy za 1 m³

LOKAL WYSTAWOWY I DLA SPRZEDAŻY
W PASAŻU MIKOLASCHA

Albert Szkowron

HANDEL TOWARÓW KOLONIALNYCH, WIN,
OWOCÓW POŁUDNIOWYCH I DELIKATESÓW

WE LWOWIE, ULICA KOPERNIKA L. 3

TOWARY W NAJLEPSZYCH JAKOŚCIACH :: CENY NAJNIŻSZE

HOTEL EUROPEJSKI

WE LWOWIE

poleca się łaskawym względom podróżującej P. T. Publiczności

USŁUGA STARANNA :: CENY UMIARKOWANE

Albert Szkowron, właściciel

DOM BANKOWY I KANTOR WYMIANY

ROHATYN i ULAM

LWÓW, UL. SYKSTUSKA 8

Wydawnictwo gazety losowań „Kotwica“

Telefon Nr. 367

Kupno i sprzedaż efektów i monet po kursie dziennym. Korzystne załatwianie wszelkich interesów bankowych. — Bezinteresowna rewizja losów i kuponów. — W sprawach losów prosimy skorzystać z naszych usług. Sprzedajemy losy za gotówkę podług ku su dziennego i na spłaty miesięczne z natychmiastowem prawem gry. — Losy gdziekolwiek zastawione wykupujemy i odsprzedajemy je na raty. — Zlecenia z prowincyi uskutecznią się odwrotną pocztą, nie doliczając prowizyi. — Listy i przesyłki uprasza się adresować:

Dom Bankowy Rohatyn i Ulam

LWÓW, ULICA SYKSTUSKA L. 8

Bank Melioracyjny

STOWARZYSZENIE ZAREJSTR.
Z OGRANICZONĄ PORĘKĄ

we Lwowie, ulica 3-go Maja 1. 21

wykonywa wszelkie

PRACE MELIORACYJNE

jako to: zdjęcia terenu, wygotowywanie projektów i kosztorysów na drenowanie pól, nawodnienia i odwodnienia łąk, budowę rowów, rezerwoarów ziemnych, kanałów, szluz, dróg, szos, kolejek itp., oraz praktycznie przeprowadza powyższe prace.

FINANSOWANIE

uskutecznia się podług każdorazowej poszczególnej umowy, a mianowicie za gotówkę, na spłaty w ratach w ciągu paru lat, lub przez zaciągnięcie pożyczki melioracyjnej, które to pożyczki Bank Melioracyjny, na życzenie sam wyrabia czy to w Banku Krajowym lub w Towarzystwie Kredytowym Ziemiem, czy w innych instytucjach kredytowych.

Bank Melioracyjny wykonywa również roboty na zasadzie przedłożonych mu planów gotowych.

UNION BANK W WIEDNIU

FILIA LWÓW

przedtem SOKAL i LILIEN

we Lwowie, ulica Kilińskiego 1. 2

kupuje i sprzedaje listy zastawne Towarzystwa kredytowego galicyjskiego. Banku krajowego, jakoteż obligacje komunalne Banku krajowego i obligacje galicyjskiej pożyczki krajowej, wszelkie renty, losy rządowe i prywatne, akcje kolejowe i obligacje pierwszeństwa — również wszelkie monety krajowe i zagraniczne pod najkorzystniejszymi warunkami. Przyjmuje za mierną prowizją wszelkie zlecenia, wchodzące w zakres interesów bankowych. Zlecenia z prowincyi wykonywa się jak najrychlej.

APTEKA

POD „MATKĄ BOSKĄ“

Edmunda

Madeyskiego

we Lwowie, ul. Zielona 33

róg ul. Wincentego Pola

Utrzymuje wszelkie środki lecznicze krajowe i zagraniczne :: Wody mineralne naturalne i sztuczne :: Tlen do wdychań :: Waga osobowa Łód do użytku dla chorych

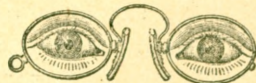
MAKS

MENKES

OPTYK

Lwów, Jagiellońska 3

(koło Kasy Oszczędności)

Poleca wszelkie przybory optyczne i mechaniczne najlepszej jakości. Urządzenie dzwonekóelektrycznych i telefonów. Ceny najtańsze.

Warsztat reperacyjny.

Przecież pomoc przy krzywieniu się kości pancerzowej

u Pań, Panów i dzieci w każdym wieku!! Skutek pewny i widzialny!

Specyalne lecznicze gorsety

ortopedyczne (prostotrzymacze) najnowszej konstrukcyi, działają bezwzględnie skutecznie na krzywy wzrost, wystające łopatki, pochyłe trzymanie się, a tworzeniu się garbów zapobiegają. — Lekkie pod szatą wcale nie widzialne. Osobiste jawienie się konieczne. Pisemne i osobiste zgłoszenia przyjmuję.

Na żądanie wysyła się prospekty darmo.

Specyalny Zakład Ortopedyczny

we Lwowie, ul. Kurkowa l. 8 (obok c. k. Namiestnictwa)

BANK ROLNICZY WE LWOWIE

kupuje i sprzedaje wszelkie produkta rolne
dostarcza

z gwarancją za siłę kiełkowania pod kontrolą Stacji botan.-roln. we Lwowie

NASIONA Koniczyny, lucerny, tymotkę, wolne od kianiarki trawy, buraki, kukurudzę, rośliny pastewne, oraz zboża jare i ozime;

z gwarancją za minimalną zawartość składników pokarmowych

NAWOZY SZTUCZNE Żużle Thomasa, superfosfaty kostne, mineralne i amoniakalne, mączki kostne, specyalny nawóz pod kartofle, saletrę chilijską, kainit, sól potasowa 40 prc. i t. d.;

z pierwszorzędných fabryk i najnowszych systemów

MASZYNY ROLNICZE Pługi Eberhardta i Vacha, siewniki rzędowe i kombinowane. Vielwertha i Dediny, oryg. ameryk. maszyny żniwne Mc Carnicka, młynki, centryfugi i tryery, parowniki Akra-Reforma i wszelkie inne maszyny rolnicze.

OWIES OBROCZNY

Galicyjski
Bank Handlowy

we Lwowie, ul. Akademicka l. 3

TELEFON Nr. 1111 i 823

Adres telegraficzny:
HANDLOWY BANK LWÓW

Wkładki oszczędności:

5%

Rachunek bieżący:

4¹/₂%

Załatwia wszelkie interesy bankowe

Galicyjski Syndykat Handlowy

Lwów, Akademicka 3

Urządzenia maszynowe :: Elektromotory :: Artykuły
techniczne :: dostawa materiałów budowlanych :: za-
stępstwa firm i fabryk krajowych i zagranicznych

XXI. ROCZNIK
ASEKURACYJNO-
EKONOMICZNY

NA ROK

1912

POD REDAKCYĄ

BOLESŁAWA LEWICKIEGO

LWÓW

GŁÓWNY SKŁAD W KSIĘGARNI POLSKIEJ B. POŁONIECKIEGO

1911

Gr. 21520

SPIS RZECZY.

CZEŚĆ I.

Str.

Kalendarium.	
Terminarz na wszystkie dni roku.	
Terminarz odnowienia ubezpieczenia.	
Terminarz podań do ubezpieczenia.	
Informacje finansowo handlowe	75

Część II.

Zamknięcie rachunków Tow. Wzaj. Ubezp. w Krakowie	91
Zarząd Tow. Wzajemnych Ubezp. w Krakowie	98
Towarzystwo Wzajemnego Kredytu w Krakowie	112
Agencye i Subagencye Tow. Wzaj. Ubezp. w Krakowie	114
Wykaz lekarzy Tow. Wzaj. Ubezp. w Krakowie	129
Banki krajowe	135
Zarząd i funkcyonaryusze Gal. Kasy Oszczędności we Lwowie .	142
Galicyskie Towarzystwo Kredytowe Ziemskie we Lwowie . .	145
C. k. Uprz. Galicyjski akc. Bank Hipoteczny we Lwowie . .	148
Bank zaliczkowy we Lwowie	152
Bank przemysłowy dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wiel- kiem Księstwem Krakowskiem we Lwowie	155
Miejska Kasa Oszczędn. i Zakład zast. król. stoł. m. Lwowa .	159
Bank rolniczy we Lwowie	160
Akcyjny Bank Związk. dla stow. zarobk. i gosp. we Lwowie .	164
Zarząd i funkcyonaryusze Banku melioracyjnego	167
Wiedeński Bank Związkowy Filia we Lwowie	170
Filia c. k. uprz. austr. Zakładu Kredytowego dla handlu i prze- mysłu we Lwowie	171
Zarząd powiatowej Kasy Oszczędności w Krakowie	172

	Str.
Syndykat rolniczy w Krakowie	177
Zarząd Spółki fakturowej w Krakowie	179
Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń »Dniester«	182
»Allianz«, akc. Tow. ubezpieczeń na życie i renty	187
»Foncière«, peszteński Zakład ubezpieczeń	189
Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń urzędników prywatnych, Zakład ustawowy emerytalny zastępczy	191
C. k. uprzyw. Assicurazioni Generali w Tryeście	195
C. k. uprz. Tow. ubezpieczeń »Austryjcki Feniks« w Wiedniu .	198
Banku austriacko-węgierskiego filie w Galicyi	199
Powszechny Bank depozytowy	203
Związek Ziemian	204
Krajowa Centrala zakupu	205
C. k. uprz. Riunione Adriatica di Sicurta w Tryeście	208
Galicyjski Bank handlowy we Lwowie	210
Spis koncesyonowanych budowniczych lwowskich	211
Adwokaci we Lwowie	212
Notaryusze we Lwowie	215
Adwokaci w Krakowie	216
Ceny miejsc w Teatrze Miejskim we Lwowie	218

CZĘŚĆ III.

† Zenon Słonecki	221
Złote gody Floryanki	228
Nowe gałęzie ubezpieczeń	238
Zarys ustawodawstwa i nadzoru państwowego w ubezpieczeniach	250

Część IV.

Ogłoszenia	265
----------------------	-----

KALENDARYUM

Dzień	Słońca		Długość dnia	Księżycy		Zapiski meteorolog.				Kalendarz astronomiczny	
	wsch.	zach.		odm.	wschód	zachód	barom.		termom.		
							r.	w.	r.		w.
1	723	333	810		1230	343					<p>Słońce wstępuje w znak Wodnika d. 21 stycznia. Dnia 3. stycznia w południe ziemia przechodzi przez punkt przysłoneczny swojej drogi, t. j. znajduje się wtedy najbliżej słońca.</p> <p>Księżyc. Pełnia d. 4 o g. 2 po południu, ostatnia kwadra d. 11 o g. 9 rano, now d. 19 o g. 12 w południe, pierwsza kwadra d. 27 o g. 10 rano. D. 4 o g. 3 po południu perigeum, d. 18. o g. 3 rano apogeum.</p> <p>Jasne planety. Merkury w Strzelcu znajduje się w największej zachodniej odległości od słońca, poczem się do słońca zbliża; widzialny w połowie miesiąca przed wschodem słońca. — Wenus w Wadze, później w Niedźwiadku jest gwiazdą poranną, wschodzi około godz. 4 rano, widzialna do wschodu słońca. — Mars w Byku wschodzi w dzień i po zachodzie słońca znajduje się wysoko na niebie, zachodzi dopiero około g. 4 nad ranem. D. 29 pokrycie Marsa przez księżyc. — Jowisz w Niedźwiadku wschodzi około godz. 4 rano widzialny do wschodu słońca. — Saturn w Baranie po zachodzie słońca świeci wysoko na niebie, zachodzi przed g. 3 w nocy.</p> <p>Elementy meteorolog. dla Lwowa. Średnia temperatura — 4°8' C. średnia minimalna — 16°59', średnia maksymalna + 4°40', ilość opadu 33 mm., najczęstsze wiatry zachodnie i połudn.-zach.</p>
2	723	334	811		105	509					
3	723	335	812		156	633					
4	723	336	813	☾	304	747					
5	722	337	815		430	840					
6	722	339	818		602	916					
7	721	340	820		722	942					
8	720	341	822		858	1001					
9	720	342	823		1017	1017					
10	719	343	825		1133	1081					
11	719	344	826	☾	—	1045					
12	718	346	829		1248	1059					
13	718	347	830		202	1115					
14	717	349	833		316	1136					
15	716	350	835		428	1203					
16	715	352	838		535	1238					
17	715	353	839		632	125					
18	714	354	841		719	223					
19	713	356	844	☾	754	329					
20	712	359	848		821	440					
21	711	400	850		841	553					
22	710	402	853		858	705					
23	709	403	855		912	816					
24	708	405	858		925	928					
25	707	406	900		938	1042					
26	706	407	902		950	1159					
27	705	409	905	☾	1006	—					
28	704	410	907		1027	118					
29	703	412	910		1054	241					
30	702	414	912		1135	405					
31	701	415	914		1235	523					

MAPA NIEBA opracował i wydał prof. dr. M. Ernst. Cena 4 K. Skład główny: H. Altenberg, Księgarnia, Lwów. W kalendarzu na każdy miesiąc podane są gwiazdozbiory, pośród których znajdują się jasne planety. Aby te planety odnaleźć na niebie, posługiwać się należy mapą nieba, na której wszystkie gwiazdozbiory są uwidocznione. — **Mapa nieba** obejmuje wszystkie widzialne u nas gwiazdozbiory oraz gwiazdy aż do 5-tej wielkości włącznie, t. j. prawie wszystkie, widzialne gołym okiem. Gwiazdozbiory wszystkie są od siebie odgraniczone, a droga mleczna odtworzona z niezwykłą dokładnością. **Mapa nieba** jest ruchoma i można ją ustawić tak, że przedstawia obraz nieba w dowolnej chwili. Jest to pierwsza polska mapa tego rodzaju, a wszystkie podobne wydawnictwa obce przewyższa dokładnością i pięknnością wykonania.

SŁOWO POLSKIE największy polityczny dziennik polski wychodzi we Lwowie 2 razy dziennie. — Cena prenumeraty kwartalnie: we Lwowie kor. 6 — z dostawą dwukrotną do domu kor. 7-80, z przesyłką pocztową jednokrotną kwartalnie kor. 8 — rocznie kor. 32. — z przesyłką dwukrotną kwartalnie kor. 9-50 — rocznie kor. 38.

Dzień	Święta	Święta	Kalendarz słowiński	Kalendarz żydow.	Dni roku
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie			
P	1 Nowy Rok Ob. P. J.	19 Dek. 1911. Wonyfat.	Mieczysław	11	1 366
W	2 Makarego, Martyniana b.	20 Ihnatyja m.	Stryżesław	12	2 365
Ś	3 Genowefy p., Daniela m.	21 Julijanny m.	Włostymila	13	3 364
C	4 Tytusa p. m., Eugeniusza	22 Anastazyja m.	Dobromir	14	4 363
P	5 Telesfora, Emiliany	23 10 Mucz., 10 w Kr.	Włostybór	15	5 362
S	6 Trzech Króli	24 Jewhenyi † Wihil.	Bojomir	16	6 361
1 Niedz. 1 po 3 Królach Ew. św. Łuk. r. 2.		Długość dnia 8 g. 17 m. Przybyło dnia 16 m. Zmierzch trwa 49 m.			
N	7 Walentego, Juliana	25 Rożdż. J. Chrysta	Świętosław	17	7 360
P	8 Seweryna op., Maksym. b.	26 Sobor Per. Bohora.	Mścisław	18	8 359
W	9 Marcyany, Witalisa	27 Stefana Mucz.	Władymira	19	9 358
Ś	10 Agatona p., Wilhelma	28 20.000 Muczen.	Dobrosław	20	10 357
C	11 Honoraty, Hygina p. m.	29 S. S. Mład. ub.	Krzesimir	21	11 356
P	12 Arkadyusza, Tacyany	30 Anysy pr.	Czesława	22	12 355
S	13 Weroniki, Leoncyusza	31 Mełanyi Rymianki	Bogomir	23	13 354
2 Niedz. 2 po 3 Królach Ew. św. Jana r. 2.		Długość dnia 8 g. 29 m. Przybyło dnia 16 m. Zmierzch trwa 39 m.			
N	14 Feliksa N., N. Im. Jezus	1 Nowy Rok 1912	Radogost	24	14 353
P	15 Maura op., Pawła	2 Sylwestra	Domosław	25	15 352
W	16 Marcela, Włodzimierza	3 Małachija pr.	Włodzimierz	26	16 351
Ś	17 Antoniego op. wyzn.	4 Sobor. 70 Ap.	Rościsław	27	17 350
C	18 Pryska p.	5 Fteopempta	Jaropek	28	18 349
P	19 Henryka, Ferdynanda	6 Boh. Hosp. (Jordan)	Ratymir	29	19 348
S	20 Fabiana, Sebastyana	7 Sobor s. Joana	Sebastyan	1	20 347
3 Niedz. 3 po 3 Królach Ew. św. Mat. r. 3.		Długość dnia 8 g. 48 m. Przybyło dnia 47 m. Zmierzch trwa 38 m.			
N	21 Agnieszki p. Najśw. Rodz.	8 Hryhoryja pr.	Jarosław	2	21 346
P	22 Wincentego m.	9 Heorhia	Wityslaw	3	22 345
W	23 Zaśl. N. M. P. Raymunda	10 Polyjewkta m.	Wróciśława	4	23 344
Ś	24 Tymoteusza b. m.	11 Fteodozyja	Chwalibóg	5	24 343
C	25 Nawr. św. Pawła ap.	12 Tatianny m.	Miłosz	6	25 342
P	26 Polikarpa, Pauli	13 Ermyła i Strat.	Skarbimir	7	26 341
S	27 Jana Złotoustego	14 Oteé w Synai	Przybysław	8	27 340
4 Niedz. 4 po 3 Królach Ew. św. Mat. r. 8.		Długość dnia 9 g. 5 m. Przybyło dnia 1 g. 4 m. Zmierzch trwa 37 m.			
N	28 Walerego, Juliana	15 Pawła Fteweysk.	Radomir	9	28 339
P	29 Franciszka Salezego	16 Petra Werychy	Zdzisław	10	29 338
W	30 Martyny, Hiacyaty	17 Antonyja W.	Dobrogniew	11	30 337
Ś	31 Piotra z N., Marceli	18 Aftanazyja	Spitogniew	12	31 336

Kalendarz żydowski. Dnia 20 stycznia 1 szebati.

BAZAR ZIEMIAŃSKI Dom Handlowo-komisowy dla produktów
warzywnych i owocowych — Lwów —
Sykstuska 29 — Tel. 1509 — Kupuje i sprzedaje we wszelkiej ilości jarzyny,
warzywa i owoce, płaci najlepsze ceny. — Sprzedaje najtaniej.

HERBATY rosyjskie i angielskie, KAWY surowe
i codziennie świeżo palone, KAKAO holender-
skie — poleca na najlepszej jakości znana firma
Wysyłka 2 klg. kawy i 1 klg. herbaty razem franko za pobraniem. Cenniki franko.

ADOLF SINGER
LWÓW, SYKSTUSKA 1

RAPTULARZ NA STYCZEŃ

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

RAPTULARZ NA STYCZEŃ

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

RAPTULARZ NA STYCZEŃ

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

Dzień	Słońca		Długość dnia	Księżycy		Zapiski meteorolog.				Kalendarz astronomiczny	
	wsch.	zach.		odm.	wsch.	zach.	barom.		termom.		
							r.	w.	r.		w.
1	659	416	917		153	625					<p>Słońce wstępuje w znak Ryb dnia 20-go lutego.</p> <p>Księżyc. Pełnia dnia 3 o godzinie 1 po północy, ostatnia kwadra dnia 10 o godzinie 2 po północy, now dnia 18 o godzinie 7 rano, pierwsza kwadra dnia 25 o godzinie 8 wieczorem. Dnia 2 o godzinie 3 rano perigeum, dnia 14 o godzinie 12 w południe apogeum.</p> <p>Jasne planety. Merkury w Koziorożcu później w Wodniku zbliża się do słońca, od zachodu i tylko krótko świeci nad ranem, dostrzedz go bardzo trudno w tym miesiącu. Wenus w Strzelcu później Koziorożcu, wschodzi przed godziną 5 rano, widzialna do wschodu słońca. — Mars w Byku widzialny zaraz po zachodzie słońca, zachodzi około godz. 2 w nocy. — Jowisz w Niedźwiadku wschodzi około godziny 3 w nocy, widzialny do rana. — Saturn w Baranie widzialny wieczorem, zachodzi po północy.</p> <p>Elementy meteorolog. dla Lwowa. Średnia temperatura — 3°C., średnia minimalna — 14-8°, średnia maksymalna + 6-1° ilość opadu 38 mm. Najczęstsze wiatry południowo-zachodnie do południowo-wschodnich.</p>
2	657	418	921		322	710					
3	655	420	925	☾	456	740					
4	653	421	928		627	803					
5	652	423	931		751	821					
6	650	425	935		912	836					
7	649	427	938		1030	849					
8	647	429	942		1147	904					
9	645	430	945		—	921					
10	644	432	948	☾	102	938					
11	643	434	951		214	1004					
12	641	435	954		324	1036					
13	639	437	958		427	1118					
14	637	438	1001		519	1212					
15	635	440	1005		558	117					
16	634	442	1008		628	228					
17	632	444	1012		651	341					
18	630	445	1015	☾	706	454					
19	628	446	1018		723	606					
20	627	448	1021		736	719					
21	625	450	1025		748	832					
22	623	452	1029		801	948					
23	621	453	1032		816	1107					
24	619	455	1036		835	—					
25	617	457	1040	☾	858	1226					
26	615	458	1043		932	148					
27	613	500	1047		1020	307					
28	612	501	1049		1127	414					
29	611	502	1051		1249	504					

MAPA NIEBA widzialnego na ziemiach polskich znajduje się na głównym składzie w księgarni H. Altenberga we Lwowie i jest do nabycia we wszystkich księgarniach w cenie 4 kor. za egzemplarz. Dla młodzieży szkolnej przy odbiorze przynajmniej 10 egzemplarzy cena egzemplarza wynosi tylko 3 kor.

Pensyonat „WARSZAWIANKA“
LWÓW — PIEKARSKA L. 3

DRUKARNIA SŁOWA POLSKIEGO we Lwowie ul. Zimorowicza 11 — 15. Telefonu Nr. 740. zaopatrzona w największy dobór czonek najnowszego kroju wykonywa wszelkie roboty drukarskie, jak: dzieła zwykłe i ilustrowane, sprawozdania, tabele, afisze itp. Zamówienia z prowincyi w najkrótszym czasie.

Dzień	Święta		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydow.	Dni roku
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie			
P	1 Ignacego b., Brygidy	19 Makarija	Żegota	13	32 335
C	2 Oczyszcz. N. M. P. (Gromn.)	20 Jeufymia Weł.	Miłoslawa	14	33 334
S	3 Błażeja, Hipolita	21 Maksyma	Błażej	15	34 333
5 Niedz. Starozapustna Ew. św. Mat. r. 20.		Długość dnia 9 g. 25 m., przybyło 1 g. 24 m. Zmierzech trwa 36 m.			
N	4 Weroniki panny m.	22 Tymofteja ap.	Witosława	16	35 332
P	5 Agaty p.	23 Klymenta m.	Dobrochna	17	36 331
W	6 Doroty, Tytusa	24 Ksenii prep.	Bohdana	18	37 330
Ś	7 Romualda	25 Hryhorija błoh.	Sulisław bł.	19	38 329
C	8 Jana z Malty	26 Ksenofonta	Gniewomir	20	39 328
P	9 Apolonii, Cyryla i Nicef.	27 Per. moszcz J.	Gorysław	21	40 327
S	10 Scholastyki, Wihelma	28 Jefrema	Tomila bł.	22	41 326
6 Niedz. Mięsopestna Ew. św. Łuk. r. 8.		Długość dnia 9 g. 48 m., przybyło dnia 1 g. 47 m. Zmierzech trwa 35 m.			
N	11 Lucyana, Sewer	29 Ihnatyja m.	Świętochna	23	42 325
P	12 Modesta, Eulalii	30 Troch Swiatytel.	Radzyn ś.	24	43 324
W	13 Juliana, Katarzyny Ric.	31 Kyra i Joana	Jordan ś.	25	44 323
Ś	14 Walentego	1 Tryfona	Niemir	26	45 322
C	15 Faustyna, Georgii	2 Stritenie Hospod.	Szczesław	27	46 321
P	16 Julianny	3 Symeona, Anny	Milada bł.	28	47 320
S	17 Konstancyi, Aleksego	4 Izydora prep.	Świętorad	29	48 319
7 Niedz. Zapustna Ew. św. Łuk. r. 18.		Długość dnia 10 g. 12 m., przybyło dnia 2 g. 11 m. Zmierzech trwa 34 m.			
N	18 Flawiana, Konst.	5 Ahaftyja m.	Wieloslawa	30	49 318
P	19 Konrada pust.	6 Wukola pr.	Czcisława	1	50 317
W	20 Leona, Nicefora	7 Parftenija ep.	Ludomił	2	51 316
Ś	21 Popielec † Eleonory	8 Fteodora	Onoslawa	3	52 315
C	22 Stol. św. Piotra kat.	9 Nykyfora m.	Wróciślawa	4	53 314
P	23 Piotra Dam., Florentego	10 Chartampija	Przedziśław	5	54 313
S	24 Walburi	11 Własija m.	Bogusz	6	55 312
8 Niedz. I. Postu, Wstępna Ew. św. Mat. r. 4.		Długość dnia 10 g. 63 m., przybyło dnia 2 g. 35 m. Zmierzech trwa 34 m.			
N	25 Macieja ap.	12 Meletija ep.	Sławobój	7	56 311
P	26 Wiktora z A.	13 Martynijana p.	Mirosław	8	57 310
W	27 Aleksandra b.	14 Awksentija p.	Wiariosław	9	58 309
Ś	28 Romana o p. † <i>Suche dni</i>	15 Onysyma jep.	Chwalibóg	10	59 308
C	29 Aleandra	16 Pamfylija		11	57 307

Kalendarz żydowski. Dnia 19 lutego = 1 adar; dnia 29 lutego = 11 adar post Estery.

BAZAR ZIEMIAŃSKI

Dom Handlowo-komisowy dla produktów
warzywnych i owocowych — Lwów —
Sykstuska 29 — Tel. 1509 — Kupuje i sprzedaje we wszelkiej ilości jarzyny,
warzywa i owoce, płaci najlepsze ceny. — Sprzedaje najtaniej.

Lwowska Parowa Farbiarnia i Pralnia chemiczna W. Kerté

Spółka z ogr. podp. Pracownia; ul. Kr. Leszczyńskiego l. 9. Kantor przyjęcia:
ul. Sykstuska l. 2. — czyści chemicznie i farbuje wszelkie suknie damskie,
pióra, rękawiczki i t. p.

RAPTULARZ NA LUTY

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

RAPTULARZ NA LUTY

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

RAPTULARZ NA LUTY

21

22

23

24

25

26

27

28

29

SŁOWO POLSKIE największy polityczny dziennik polski, wychodzi we Lwowie 2 razy dziennie. — Cena prenumery kwartalnie: we Lwowie kor. 6 — z dostawą dwukrotną do domu kor. 7·80, z przesyłką pocztową jednokrotną kwartalnie kor. 8 — rocznie kor. 32 — z przesyłką dwukrotną kwartalnie kor. 9·50 — rocznie kor. 38.

Dzień	Słońca		Długość dnia	Księżycyca		Zapiski meteorolog.				Kalendarz astronomiczny	
	wsch.	zach.		odm.	wschód	zachód	barom.		termom.		
							r.	w.	r.		w.
1	609	503	1054		217	529					<p>Słońce wstępuje w znak Barana dnia 20 marca o północy. Chwila ta jest początkiem wiosny astronomicznej.</p> <p>Księżyc. Pełnia dnia 3 o godzinie 12 w południe, ostatnia kwadra dnia 10 o godzinie 9 wieczorem, now dňa 18 o godzinie 11 wieczorem, pierwsza kwadra dnia 26 o godzinie 4 rano. Dnia 1 o godzinie 10 rano perigeum, dnia 13 o godz. 6 ano apogeum, dnia 28 o godz. 10 wieczorem perigeum.</p> <p>Jasne planety. Merkury w Wodniku, później w Rybach dnia 2 znajduje się w górnem połączeniu ze słońcem, i oddala się stale na wschód od słońca aż do dnia 28, kiedy odległość wschodnia jest największa, widzialny w końcu miesiąca krótko po zachodzie słońca. — Wenus w Koziorożu, później w Wodniku wschodzi około 5 rano, widzialny do wschodu słońca. — Mars w Byku widzialny wieczorem, zachodzi około godziny 1 po północy. — Jowisz w Niedźwiadku wschodzi około godziny 1 po północy, widzialny do rana. — Saturn w Baranie widzialny wieczorem, zachodzi około godz. 10.</p> <p>Elementy meteorolog. dla Lwowa. Średnia temperatura + 0°80 C., średnia minimalna — 13°00, średnia maksymalna + 15°60, ilość opadu 48 mm., najczęstsze wiatry południowo-wschodnie do południowo-zachodnich.</p>
2	607	505	1058		350	604					
3	605	507	1102	☾	518	623					
4	602	508	1106		641	640					
5	600	510	1110		803	654					
6	557	511	1114		923	708					
7	556	512	1117		1042	723					
8	554	515	1122		1159	740					
9	552	517	1126		—	803					
10	550	519	1130	☾	112	833					
11	548	520	1133		218	912					
12	546	521	1136		315	1002					
13	544	523	1140		359	1103					
14	542	525	1144		432	1212					
15	539	526	1148		456	125					
16	537	527	1151		515	238					
17	535	529	1155		530	352					
18	533	531	1158	☾	543	505					
19	531	533	1202		556	619					
20	528	534	1206		609	735					
21	526	535	1209		623	855					
22	524	537	1213		640	1017					
23	522	539	1217		701	1141					
24	520	540	1220		732	—					
25	518	541	1223		815	1259					
26	516	543	1227	☾	914	207					
27	514	544	1230		1030	301					
28	512	545	1233		1155	340					
29	510	547	1237		123	407					
30	508	549	1241		250	428					
31	506	550	1244		414	444					

MAPA NIEBA

opracował i wydał prof. dr. M. Ernst. Skład główny w księgarni H. Altenberga we Lwowie. Cena 4 kor. Jest niezbędną dla miłośnika nieba, z jej pomocą nauczy się on dokładnej orientacji na niebie, a prócz tego może z niej odczytać bezpośrednio odpowiedź na cały szereg zagadnień astronomicznych. — Liczba południków i równoleżników niebieskich pozwala odnaleźć spólrzędne każdego punktu na niebie, a odwrotnie, znając spólrzędne jakiejś planety, komety i t. p., można znaleźć jej położenie pośród gwiazd. Podany na mapie przebieg ekleptyki, czyli pozornej rocznej drogi słońca, pozwala znaleźć położenie słońca na niebie w każdym dniu.

SŁOWO POLSKIE

największy polityczny dziennik polski wychodzi we Lwowie 2 razy dziennie. — Cena prenumeraty kwartalnie: we Lwowie kor. 6 — z dostawą dwukrotną do domu kor. 7-80, z przesyłką pocztową jednokrotną kwartalnie kor. 8 — rocznie kor. 32. — z przesyłką dwukrotną kwartalnie kor. 9-50 — rocznie kor. 38.

Dzień	Święta		Kalendarz słowiański	K. a. i. m. d. żydow.	Dni roku			
	rzymsko-katolickie					grecko-katolickie		
P	1	Albina, Ant. † <i>Suche dni</i>	17	Teofora Tyrona	Budzisław	12	61	306
S	2	Heleny, Sym. † <i>Suche dni</i>	18	Lwa papy Rym.	Radosław	13	62	305
9	Niedz. 2 Postu, Sucha Ew. św. Mat. r. 17.		Długość dnia 10 g. 58 m., przybyło dnia 2 g. 57 m. Zmierzech trwa 33 m.					
N	3	Kunegundy	19	Archipa ap.	Sławomila	14	63	304
P	4	Kazimierza, Luejusza	20	Lwa epis.	Kazimierz	15	64	303
W	5	Fryderyka	21	Timoteja	Pakosław	16	65	302
Ś	6	Marcyana, Kolety	22	Petra, Anastazyja	Woisław	17	66	301
C	7	Tomasza z Akw., Felicyty	23	Polykarpa	Bogowit	18	67	300
P	8	Jana Bożego, Beaty	24	Obr. głowy Iw. Kr.	Miłogost	19	68	299
S	9	Franciszki Rzym.	25	Tarasija arch.	Mściśława	20	69	298
10	Niedz. 3 Postu, Głucha Ew. św. Łuk. r. 11.		Długość dnia 11 g. 25 m., przybyło dnia 3 g. 24 m. Zmierzech trwa 33 m.					
N	10	40 Męczenników	26	Porfiryja	Bożesław	21	70	297
P	11	Konstantyna W.	27	Prokopyja	Ludoslawa	22	71	296
W	12	Grzegorza W.	28	Wasylija isp.	Swatosz	23	72	295
Ś	13	Ernesta Rozyny.	29	Joana	Nieciśław	24	73	294
C	14	Matyldy, Leona	1	Kasyjana	Bożena	25	74	293
P	15	Hilarego, Tacyana	2	Teodota	Łudomir	26	75	292
S	16	Lubina	3	Ewtropija	Ojcosław	27	76	291
11	Niedz. 4 Postu, Srodopostna Ew. św. Jana r. 6.		Długość dnia 11 g. 50 m., przybyło dnia 3 g. 49 m. Zmierzech trwa 33 m.					
N	17	Gertrudy p.	4	Harasyrna	Zbigniew	28	77	290
P	18	Gabryela Arch.	5	Konona m.	Boguchwał	29	78	289
W	19	Józefa Obl.	6	S. 42 Mucz.	Bohdan	1	79	288
Ś	20	Joachima, Eufemii	7	Wasylija, Jewrema	Polemira	2	80	287
C	21	Benedykta, Filemona	8	Tecfylakta pr.	Ludomira	3	81	286
P	22	Katarzyny Szw.	9	40 Mucz. w Sew.	Godysława	4	82	285
S	23	Wiktoryana m.	10	Kondrata m.	Zbisław	5	83	284
12	Niedz. 5 Postu, Czarna Ew. św. Jana r. 8.		Długość dnia 12 g. 17 m., przybyło dnia 4 g. 16 m. Zmierzech trwa 34 m.					
N	24	Gabryela arch. †	11	Sofrona	Lubomira	6	84	283
P	25	Zwistowanie N. M. P.	12	Fteofana isp.	Wienczęsław	7	85	282
W	26	Emanuela, Dyzmy	13	Nykyfora	Świętobój	8	86	281
Ś	27	Jana Damasc.	14	Benedykta pr.	Bohdar	9	87	280
C	28	Sykstusa, Jana Kap.	15	Ahapija iś mucz.	Krzesław	10	88	279
P	29	Eustachego, Cyryla	16	Sawyna i Papy	Czcmisław	11	89	278
S	30	Kwiryna, Jana Klimaka	17	Alekseja czol. Boż.	Szukosław	12	90	277
13	Niedz. 6 Postu, Palmowa Ew. św. Mat. r. 21.		Długość dnia 12 g. 41 m., przybyło dnia 4 g. 41 m. Zmi. rach. trwa 34 m.					
N	31	Balbiny p.	18	Kiryła arch.	Dobromira	13	91	276

Kalendarz żydowski. Dnia 3 = 14 adar, purim. Dnia 4 = 15 adar, szuszan
purim Dnia 19 = 1 nizan.

BAZAR ZIEMIAŃSKI Dom Handlowo-komisowy dla produktów
warzywnych i owocowych — Lwów —
Sykstuska 29 — Tel. 1509 — Kupuje i skrzeda je we wszelkiej ilości jarzyny,
warzywa i owoce, płaci najlepsze ceny. — Sprzedaje najtaniej.

Lwowska Parowa Farbiarnia i Pralnia chemiczna W. Kerté

Spółka z ogr. odp. Pracownia: ul. Kr. Leszczyńskiego 1. 9. Kantor przyjęcia: ul. Sykstuska 1. 2.
czyści chemicznie i farbuje wszelką garderobę męską, mundury wojskowe i urzędnicze.

RAPTULARZ NA MARZEC

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

RAPTULARZ NA MARZEC

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

RAPTULARZ NA MARZEC

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

Należy odnowić ubezpieczenie, które się kończy:

W folwarku	Budynków	Ruchomości	Inwentarzy	Krestencyi	Wółw opas.	Spirytusu	Od nie-szczęśliw. wypadków	Na życie
	d n i a							

Podano do ubezpieczenia w Agencji: _____

Dnia	Pość	Przedmiot	Cena pojedyncza		Wartość ogólna	Złożono zadatek		Otrzymano Nr. policy	Zapłacono należność				
			K.	h.		K.	h.		dnia	K.	h.	gotów-ki lub weksl.	

Dzień	Słońca		Długość dnia	Księżycyca		Zapiski meteorolog.				Kalendarz astronomiczny
	wsch.	zach.		odm.	wschód	zachód	barom.		termom.	
						r.	w.	r.	w.	
1	504	552	1248	☾	536	458				<p>Słońce wstępuje w znak Byka dnia 20-go kwietnia. W dniu 16 kwietnia pierścieniowe zaćmienie słońca, u nas częściowo widzialne.</p> <p>Księżyc. Pełnia dnia 1 o godzinie 11 wieczorem, ostatnia kwadra dnia 9 o godzinie 4 po południu, nów dnia 17 o godzinie 1 po południu, pierwsza kwadra dnia 24 o godzinie 10 rano. Dnia 10 o godzinie 2 po północy apogeum, dnia 22 o godzinie 11 wieczorem perigeum. Dnia 1 częściowo zaćmienie księżycyca u nas widzialne.</p> <p>Jasne planety. Merkury w Rybach, znajduje się dnia 15 w dolnym połączeniu ze słońcem, potem oddała się od słońca; z powodu bliskości słońca dostrzedz go w tym miesiącu trudno. — Wenus w Wodniku, później w Rybach, widzialna przed wschodem słońca. — Mars w Bliźniętach widzialny wieczorem zachodzi około godziny 1 w nocy. — Jowisz w Niedźwiadku wschodzi około godziny 11 wieczorem, widzialny przez całą noc. — Saturn w Byku widzialny krótko wieczorem zachodzi około godz. 9-ej.</p> <p>Elementy meteorolog. dla Lwowa. Średnia temperatura + 7⁵⁰ C., średnia minimalna — 2³⁰, średnia maksymalna + 21⁷⁰, ilość opadu 44 mm., najczęstsze wiatry zachodnie do południowo-wschodnich.</p>
2	501	553	1252		656	513				
3	459	555	1256		816	527				
4	457	557	1300		936	543				
5	455	558	1303		1053	604				
6	453	559	1306		—	630				
7	451	601	1310		1203	706				
8	449	602	1313		104	752				
9	447	604	1317	☾	155	848				
10	445	605	1320		233	954				
11	443	607	1322		300	1106				
12	441	609	1324		320	1219				
13	438	610	1328		326	133				
14	436	612	1332		350	246				
15	434	613	1335		403	340				
16	432	615	1339		416	516				
17	430	616	1342	☽	429	636				
18	428	618	1346		446	759				
19	426	620	1351		507	924				
20	424	621	1355		523	1048				
21	422	623	1359		613	—				
22	420	624	1404		708	1200				
23	418	626	1408		819	1259				
24	416	627	1411	☾	941	143				
25	414	629	1415		1107	212				
26	412	630	1418		1232	234				
27	410	632	1422		156	251				
28	408	634	1426		316	305				
29	407	635	1428		435	317				
30	405	637	1432		533	334				

MAPA NIEBA

opracował i wydał prof. dr. M Ernst. Cena 4 K. Skład główny: H. Altenberg, Księgarnia, — Lwów. — Mapa nieba jest ruchoma i można ją ustawić tak, że przedstawia obraz nieba w dowolnej chwili. Jest to pierwsza polska mapa tego rodzaju, a wszystkie podobne wydawnictwa obce przewyższa dokładnością i pięknnością wykonania.

MAGAZYN OBUWIA

KAZIMIERZA RYBIŃSKIEGO
we Lwowie, ul. Pańska 11 A.

Rok założenia 1867.

wykonuje we własnej pracowni obuwie wszelkiego rodzaju w jak najkrótszym czasie i po cenach niskich. Przyjmuje reperacje.

SŁOWO POLSKIE

największy polityczny dziennik polski wychodzi we Lwowie 2 razy dziennie. — Cena prenumeraty kwartalnie: we Lwowie kor. 6 — z dostawą dwukrotną do domu kor. 7-80, z przesyłką pocztową jednokrotną kwartalnie kor. 8 — rocznie kor. 32. — z przesyłką dwukrotną kwartalnie kor. 9-50 — rocznie kor. 38.

Dzień	Święta		Święta		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydow.	Dni roku
	rzymsko-katolickie		grecko-katolickie				
P	1	Hugona i Teodory	19	Chryzantfa	Zbigniew	14	92 275
W	2	Franciszka z Pauli	20	Prep. Otec.	Ludomir	15	93 274
Ś	3	Ryszarda	21	Jakowa pr.	Włatysław	16	94 273
C	4	Wielki Czw. Izydora b.	22	Wiel. Czetw. Was.	Mnożysław	17	95 272
P	5	Wielki P. Winc. Fer. Ireney	23	Wiel. Piąt. Nikona	Bożywój	18	96 271
S	6	Wielka S. Cel., Julianny	24	Wiel. Sub. Zachar.	Świętobór	19	97 270
14 Niedz. Wielkanocna Ew. św. Marka r. 16.			Długość dnia 13 g. 6 m., przybyło dnia 5 g. 5 m., Zmierzch trwa 35 m.				
N	7	Wielkanoc, Rufina	25	Woskr. Hesp.	Przesław	20	98 269
P	8	Pon. Wielkan. Maryi Eg.	26	Poned. Woskr.	Radosław	21	99 268
W	9	Dyonizego b., Maryi	27	Wtorok Woskr.	Dobrosława	22	100 267
Ś	10	Ezechiela pr.	28	Ilariona	Gorysław	23	101 266
C	11	Leona I. pap.	29	Marka ep.	Jaromir	24	102 265
P	12	Juliusza Zenona	30	Iwana lister.	Lubosław	25	103 264
S	13	Justyny	31	Ypatya ep.	Przemysław	26	104 263
15 Niedz. 1 po Wielk. Biała Ew. św. Jana r. 20.			Długość dnia 13 g. 32 m., przybyło dnia 5 g. 31 m., Zmierzch trwa 36 m.				
N	14	Waleryana	1	Maryi	Myślimir	27	105 262
P	15	Ludwiny	2	Tyta prep.	Wacław	28	106 261
W	16	Lamberta	3	Nykyty pr.	Nosisław	29	107 260
Ś	17	Rudolfa	4	Josyfa isp.	Krasisław	30	108 259
C	18	Apolonia	5	Teodula i Agat.	Gościsław	1	109 258
P	19	Leona IX p., Hermog.	6	Ewtychija pr.	Włodzimierz	2	110 257
S	20	Agnieszki Pol.	7	Herhija	Czesław	3	111 256
16 Niedz. 2 po Wielk. Ew. św. Jana r. 10.			Długość dnia 13 g. 57 m., przybyło dnia 5 g. 56 m., Zmierzch trwa 37 m.				
N	21	Anzelma bisk.	8	Irydyona ap.	Drogomił	4	112 255
P	22	Sotera i Kaja	9	Ewpsychija	Strzeżymir	5	113 254
W	23	Wojciecha b.	10	Terentyja	Wojciech św.	6	114 253
Ś	24	Jerzego m. i Fidelisa	11	Antypy	Jerzy św.	7	115 252
C	25	Marka ew.	12	Wasylja m.	Jarosław	8	116 251
P	26	Kleta i Marcelina	13	Artemona	Spitymir	9	117 250
S	27	Anastazego, Teofila	14	Martyna	Boguchwał	10	118 249
17 Niedz. 3 po Wielk. Ew. św. Jana r. 16.			Długość dnia 14 g. 22 m., przybyło dnia 6 g. 21 m., Zmierzch trwa 38 m.				
N	28	Pawła od k., Opieki św. J.	15	Arystarcha	Żywisław	11	119 248
P	29	Piotra m., Hugona	16	Ahapii m.	Bogosław	12	120 247
W	30	Katarzyny Sen.	17	Symeona	Chwalisław	13	121 246

Kalendarz żydowski. Dnia 2—9—15—22 nizan = święta wielkanocne, dnia 2, 3, 8 i 9 święta uroczyste. Dnia 18 = 1 ijar.

BAZAR ZIEMIAŃSKI Dom Handlowo-komisowy dla produktów warzywnych i owocowych — Lwów — Sykstuska 29 — Tel. 1509 — Kupuje i sprzedaje we wszelkiej ilości jarzyny, warzywa i owoce, płaci najlepsze ceny. — Sprzedaje najtaniej.

Lwowska Parowa Farbiarnia i Pralnia chemiczna W. Herté
Spółka z ogr. odp. Pracownia: ul. Kr. Leszczyńskiego l. 9. Kantor przyjęcia: ulica Sykstuska l. 2. — czyści chemicznie i farbują wszelkie ubiory dziecinne.

RAPTULARZ NA KWIECIEŃ

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

RAPTULARZ NA KWIECIEŃ

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

Dzień	Słońca		Długość dnia	Księżycy			Zapiski meteorolog.				Kalendarz astronomiczny
	wsch.	zach.		odm.	wschód	zachód	barom.		termom.		
							r.	w.	r.	w.	
1	403	638	1435	☾	713	349					<p>Słońce wstępuje w znak Bliźniąt dnia 21-go.</p> <p>Księżyc. Pełnia dnia 1 o godzinie 11 przed południem, ostatnia kwadra dnia 9 o godzinie 11 przed południem, nowa dnia 16 o godzinie 11 wieczorem, pierwsza kwadra dnia 23 o godzinie 3 popołudniu, pełnia dnia 31 o północy. Dnia 7 o godzinie 11 wieczorem apogeum, dnia 19 o godzinie 5 po południu perigeum.</p> <p>Jasne planety. Merkury w Rybach później w Baranie oddala się w początku miesiąca od słońca na zachód i osiąga najdalszą odległość dnia 13, potem znowu zbliża się do słońca, w połowie miesiąca widzialny krótko przed wschodem słońca. — Wenus w Rybach, później w Baranie i Byku, znajduje się blisko słońca i z trudem tylko może być dostrzeżona o świcie. — Mars w Bliźniętach widzialny wieczorem zachodzi około północy. — Jowisz w Niedźwiadku wschodzi około godziny 9 wieczorem, widzialny przez całą noc. — Saturn w Byku dnia 14 znajduje się w połączeniu ze słońcem, z powodu bliskości słońca w tym miesiącu niewidzialny.</p> <p>Elementy meteorolog. dla Lwowa. Średnia temperatura + 14.2° C., średnia minimalna + 3.6°, średnia maksymalna + 27.9°, ilość opadu 73 mm. najczęstsze wiatry zachodnie do południowo-wschodnich.</p>
2	401	640	1439		831	408					
3	400	642	1442		947	431					
4	358	643	1445		1053	502					
5	366	644	1448		1146	544					
6	355	646	1451		—	638					
7	353	647	1454		1230	739					
8	351	649	1458		102	849					
9	349	650	1501	☾	124	1001					
10	348	652	1504		142	1114					
11	346	653	1507		157	1226					
12	344	654	1510		210	139					
13	343	656	1513		222	253					
14	342	658	1516		235	410					
15	340	659	1519		250	553					
16	339	700	1521	☾	309	659					
17	338	702	1524		323	826					
18	337	703	1526		408	946					
19	336	704	1528		458	1051					
20	335	706	1531		604	1139					
21	334	707	1533		725	—					
22	333	708	1535		854	1214					
23	332	709	1537	☾	1020	1240					
24	331	711	1540		1143	1259					
25	330	712	1542		103	114					
26	328	713	1545		221	128					
27	327	714	1547		388	141					
28	326	715	1549		456	155					
29	325	716	1551		615	212					
30	324	717	1554		720	234					
31	323	718	1556	☾	840	302					

MAPA NIEBA opracował i wydał prof. dr. M. Ernst. Skład główny w księgarni H. Altenberga we Lwowie. Cena 4 kor. Z pomocą mapy nieba prof. dr. Ernsta można oznaczyć w każdym dniu chwilę wschodu i zachodu dowolnej gwiazdy, planety, księżycy lub słońca, a więc i oznaczyć długość dnia i nocy dla całego roku.

Austryjcki Feniks Towarzystwo ubezpieczeń

Reprezentacja we Lwowie przy ulicy Trzeciego Maja l. 11 a

przyjmuje ubezpieczenia od gradobicia za zwrotem
 :: :: połowy premji w razie niezgłoszenia szkody :: ::

Wszelkich bliższych objaśnień udziela REPREZENTACJA we Lwowie i agencji po większych miastach.

Dzień	Święta		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydowski	Dni roku
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie			
Ś C P S	1 Filipa i Jakóba 2 Zygmunta, Atanazego 3 <i>Znal. św. Krzyża</i> 4 Floryana m., Moniki	18 Iwana prep. 19 Iwana weł. law. 20 Teodora trich. 21 Januarija	Lubomir Witymir Świętosław Wienczęsław	14 15 16 17	122 245 123 244 124 243 125 242
18	Niedz. 4 po Wielk. Ew. św. Jana r. 16.	Długość dnia 14 g. 45 m., przybyło dnia 6 g. 44 m. Zmierzch trwa 39 m.			
N P W Ś C P S	5 Piusa V i Gotarda 6 Jana w oleju m. 7 Domiceli p., Flawii p. 8 Stanisława bisk. 9 Grzegorza bisk. 10 Izydora, Antoniny 11 Adolfa, Beatryksy	22 Teodora pap. 23 Heorhija 24 Sawwy m. 25 Marka ep. 26 Wasylija 27 Symeona 28 Jasona i Sosip.	Chocisław Gościwit bł. Ludomiła Stanisław Bożerad bł. Cierpimir Ludowit	18 19 20 21 22 23 24	126 241 127 240 128 239 129 238 130 237 131 236 132 235
19	Niedz. 5 po Wielk. Ew. św. Jana r. 10.	Długość dnia 15 g. 7 m., przybyło dnia 7 g. 6 m. Zmierzch trwa 40 m.			
N P W Ś C P S	12 Nereusza, Pankracego 13 Serwacego †† 14 Bonifacego †† 15 Zofii i 3 córek †† 16 Wniebowstąpienie 17 Paschalisa, Eryka 18 Feliksa kap., Wenantego	29 9 Mucz. w Kyz. 30 Jakowa ap. 1 Jeremi 2 Anatazyja arch. 3 Wozn. Hospod. 4 Pelachii pop. 5 Iryny m.	Wszemił Cichosław Dobiesław Strzęzysław Wienczęsław Sławomir Wszesław	25 26 27 28 29 1 2	133 234 134 233 135 232 136 231 137 230 138 229 139 228
20	Niedz. 6 po Wielk. Ew. św. Jana r. 15, 16.	Długość dnia 15 g. 26 m., przybyło dnia 7 g. 25 m. Zmierzch trwa 41 m.			
N P W Ś C P S	19 Piotra Celest. 20 Bernarda w. 21 Heleny kr. 22 Julii p. 23 Dezyderego 24 Joanny wd. 25 Urbana, Grzegorza	6 Jowa Mnoch. 7 Akakija P. 8 Iwana Boh. 9 Per. m. Nykołaja 10 Symeona Zyłot. ap. 11 Mokija 12 Jepif. <i>Sub. zad.</i>	Krzesomir Bronimir Przesława Wisława bł. Budziwoj Tomira Borysława	3 4 5 6 7 8 9	140 227 141 226 142 225 143 224 144 223 145 222 146 221
21	Niedz. Ziel. Świątek Ew. św. Jana r. 14	Długość dnia 15 g. 42 m., przybyło dnia 7 g. 41 m. Zmierzch trwa 42 m.			
N P W Ś C P	26 Zielone Święta, Filipa w. 27 Pon. Ziel. Św. , Jana pap. 28 Wilhelma i Magdaleny 29 Teodozjusza, † <i>Sucedni</i> 30 Feliksa pap 31 Petroneli, Anieli † <i>Suced.</i>	13 Sosz. św. Ducha 14 Pr. Trojcy 15 Pachomija 16 Teodora, Modesta 17 Andronika op. 18 Teodota, Julii	Więcymił Rusław Jaromir Bogusława Sulimir Bożesława	10 11 12 13 14 15	147 220 148 219 149 218 150 217 151 216 152 215

Kalendarz żydowski. Dnia 5 = 18 ijar: Lag B'eomer. Dnia 17 = 1 sywan.
Dnia 22 i 23 = 6 i 7 sywan Zielone święta.

BAZAR ZIEMIAŃSKI Dom Handlowo-komisowy dla produktów
warzywnych i owocowych — Lwów —
Sykstuska 29 — Tel. 1509 — Kupuje i sprzedaje we wszelkiej ilości jarzyny,
warzywa i owoce, płaci najlepsze ceny. — Sprzedaje najtaniej.

SINGEROWA Lwów, ul. Kopernika l. 28 A I. p. poleca dla Pań
taniej jak w sklepie w wielkim wyborze Bluzki, Halki,
Szlafroki, Matynki, Fartuszki, Bieliznę itp.

RAPTULARZ NA MAJ

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

RAPTULARZ NA MAJ

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

RAPTULARZ NA MAJ

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

Dzień	Słońca		Długość dnia	Księżycy		Zapiski meteorolog.				Kalendarz astronomiczny	
	wsch.	zach.		odm.	wsch.	zach.	barom.		termom.		
							r.	w.	r.		w.
1	322	720	1558		939	338					<p>Słońce wstępuje w znak Raka dnia 21 o godzinie 8 wieczorem, znajduje się ono wtedy w swem stanowisku północnem. Chwila ta jest początkiem lata astronomicznego.</p> <p>Księżyc. Ostatnia kwadra dnia 8 o godzinie 3 rano, nowa dnia 15 o godzinie 7 rano, pierwsza kwadra dnia 21 o godzinie 9 wieczorem, pełnia dnia 29 o godzinie 2 po południu. Dnia 4. o godzinie 2 po południu apogeum, dnia 16 o godzinie 5 po południu perigeum.</p> <p>Jasne planety. Merkury w Byku, później w Bliźniętach, zbliża się do słońca z zachodu i w d. 17 znajduje się w połączeniu górnem ze słońcem i przechodzi na stronę wschodnią; z powodu bliskości słońca dostrzedz go trudno. — Wenus w Byku, później w Bliźniętach, z powodu bliskości słońca w tym miesiącu niewidzialna. --- Mars w Raku widzialny wieczorem. zachodzi coraz wcześniej w połowie miesiąca około godziny 11. — Jowisz w Niedźwiadku dnia 1 znajduje się w opozycji ze słońcem, wschodzi zaraz po zachodzie słońca i całą noc jest widzialny; w tym miesiącu najdogodniej tę planetę obserwować — Saturn w Byku wchodzi około g. 8 rano, widzialny krótko przed wschodem słońca.</p> <p>Elementy meteorolog. dla Lwowa. Średnia temperatura + 16° C., średnia minimalna + 7° 4°, średnia maksymalna + 29°, ilość opadu 90 mm., najczęstsze wiatry południowo-zachodnie do północno-zachodnich.</p>
2	322	721	1559		1025	427					
3	321	721	1559		1059	526					
4	321	722	1600		1125	634					
5	320	723	1602		1144	744					
6	320	724	1603		1159	858					
7	319	725	1605		—	1009					
8	319	726	1605	☾	1214	1120					
9	318	727	1607		1228	1232					
10	318	727	1607		1240	146					
11	318	728	1608		1254	304					
12	318	728	1608		111	427					
13	318	729	1609		132	555					
14	318	730	1610		201	721					
15	318	730	1610	☽	244	825					
16	317	731	1612		345	931					
17	317	731	1612		503	1011					
18	317	732	1613		632	1040					
19	317	732	1613		803	1101					
20	317	733	1614		929	1118					
21	318	733	1615	☾	1052	1132					
22	318	733	1615		1213	1145					
23	318	733	1615		129	1159					
24	319	733	1614		246	—					
25	319	733	1614		402	1217					
26	319	733	1614		518	1238					
27	320	733	1613		620	104					
28	320	733	1613		732	138					
29	321	733	1612	☽	822	221					
30	321	733	1612		859	318					

MAPA NIEBA opracował i wydał prof. dr. M. Ernst. Skład główny w księgarni H. Altenberga we Lwowie. Cena 4 kor. Z mapki prof. dr. Ernsta odczytuje się wprost chwilę górowania i dołowania gwiazd, początek doby gwiazdowej i czas gwiazdowy w każdej chwili roku, a prócz tego można się nią posługiwać, w najróżniejszych okolicznościach, które się miłośnikom nieba nastroją.

ABBACJA Pension Willa „MASCAGNI“
(dawniej w willi Kuben) Südstrand, pokoje z widokiem na morze, komfort, usługa polska, wyborna kuchnia.

BAD NAUHEIM — Willa Wanda Oświetlenie elektryczne
Centralne ogrzewanie
Sezon do 15 października. — Właścicielka HELENA SZCZEPANOWSKA.

Dzień	Święta	Święta	Kalendarz	Kalendarz żydow.	Dni roku
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie	słowiański		
S	1 <i>Nikodema † Suche dni</i>	19 <i>Patrykia</i>	<i>Świętopelk</i>	16	153 214
22	Niedz. 1 po Ziel. Sw. Ew. św. Marka r. 28.	Długość dnia 15 g. 58 m., przybyło dnia 7 g. 57 m. Zmierzch trwa 48 m.			
N	2 <i>Sw. Trójcy Eugeniusza</i>	20 <i>Tałateja</i>	<i>Ratysław</i>	17	154 213
P	3 <i>Klotylda król. †</i>	21 <i>Konstantyna</i>	<i>Branmiła</i>	18	155 212
W	4 <i>Kwiryna</i>	22 <i>Wasyliśka</i>	<i>Litomił</i>	19	156 211
Ś	5 <i>Bonifacego</i>	23 <i>Mychajła isp.</i>	<i>Dobromił</i>	20	157 210
C	6 <i>Boże Ciało, Norberta</i>	24 <i>Symeona pr.</i>	<i>Cichomir</i>	21	158 209
P	7 <i>Roberta</i>	25 <i>3 Ob cz. hł. J. K.</i>	<i>Wisław bł.</i>	22	159 208
S	8 <i>Medarda</i>	26 <i>Karpa ap.</i>	<i>Wyszosałw</i>	23	160 207
23	Niedz. 2 po Ziel. Sw. Ew. św. Łukasza r. 14.	Długość dnia 16 g. 7 m., przybyło dnia 8 g. 6 m. Zmierzch trwa 44 m.			
N	9 <i>Felicjana, Jakóba Strz.</i>	27 <i>Teraponta</i>	<i>Ślawój</i>	24	161 206
P	10 <i>Małgorzaty</i>	28 <i>Nykyty pr.</i>	<i>Bogumił</i>	25	162 205
W	11 <i>Barnaby</i>	29 <i>Fteodozyi</i>	<i>Radomił</i>	26	163 204
Ś	12 <i>Onufrego w.</i>	30 <i>Izaakija</i>	<i>Wyszomir</i>	27	164 203
C	13 <i>Antoniego z Padwy</i>	31 <i>Jeremija ap.</i>	<i>Chotymir</i>	28	165 202
P	14 <i>Bazylego, Naj. Serca J.</i>	1 <i>Justyna</i>	<i>Przedzimir</i>	29	166 201
S	15 <i>Wita</i>	2 <i>Nykyfora prep.</i>	<i>Wit św.</i>	30	167 200
24	Niedz. 3 po Ziel. Sw. Ew. św. Łuk. r. 15.	Długość dnia 16 g. 12 m., przybyło dnia 8 g. 11 m. Zmierzch trwa 45 m.			
N	16 <i>Franciszka Reg.</i>	3 <i>Mukilijana</i>	<i>Budzimir</i>	1	168 199
P	17 <i>Adolfa bisk., Marc.</i>	4 <i>Mytrofana patr</i>	<i>Drogomyśł</i>	2	169 198
W	18 <i>Marka</i>	5 <i>Doroftęja</i>	<i>Długosław</i>	3	170 197
Ś	19 <i>Serwazego i Protaz.</i>	6 <i>Wysaryona</i>	<i>Borzysław</i>	4	171 196
C	20 <i>Sylwiusza, Florentyny</i>	7 <i>Teodota</i>	<i>Bogna św.</i>	5	172 195
P	21 <i>Alojzego Gonzagi</i>	8 <i>Teodora</i>	<i>Domysław</i>	6	173 194
S	22 <i>Paulina bisk.</i>	9 <i>Kyryła</i>	<i>Broniwój</i>	7	174 193
25	Niedz. 4 po Ziel. Sw. Ew. św. Łuk. r. 5.	Długość dnia 16 g. 15 m., ubyłło dnia 1 m. Zmierzch trwa 45 m.			
N	23 <i>Wandy, N. M. P. Nieuśt. P.</i>	10 <i>Tymofteja</i>	<i>Wanda</i>	8	175 192
P	24 <i>Jana Chrzeciela</i>	11 <i>Warftolomeja</i>	<i>Janisław</i>	9	176 191
W	25 <i>Prospera Adelberta</i>	12 <i>Onufrija prep.</i>	<i>Własty mił</i>	10	177 190
Ś	26 <i>Jana i Pawła</i>	13 <i>Akyłyny m.</i>	<i>Rozmysław</i>	11	178 189
C	27 <i>Władysława kr.</i>	14 <i>Jelyseja pror.</i>	<i>Włatysław</i>	12	179 188
P	28 <i>Leona II. pap.</i>	15 <i>Amosa prop.</i>	<i>Zbroisław</i>	13	180 187
S	29 <i>Piotra i Pawła</i>	16 <i>Tychona czyd.</i>	<i>Wyszomir</i>	14	181 186
28	Niedz. 5 po Ziel. Sw. Ew. św. Marka r. 8.	Długość dnia 16 g. 12 m., ubyłło dnia 4 m. Zmierzch trwa 44 m.			
N	30 <i>Emiljany i Lucyny</i>	17 <i>Manuła m.</i>	<i>Cichosław</i>	15	182 185

Kalendarz żydowski. Dnia 16 = 1 Tamuz.

BAZAR ZIEMIAŃSKI Dom handlowo-komisowy dla produktów
warzywnych i owocowych — Lwów —
Sykstuska 29 — Tel. 1509 — Kupuje i skrzęduje we wszelkiej ilości jarzyny,
warzywa i owoce, płaci najlepsze ceny. — Sprzedaje najtaniej.

SINGEROWA Lwów, ulica Kopernika, 1. 28 A, 1. p. — poleca dla
Pań taniej jak w sklepie w wielkim wyborze bluzki,
Halki, Szlafroki, Matynki, Fartuski, Bieliznę i t. p.

RAPTULARZ NA CZERWIEC

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

RAPTULARZ NA CZERWIEC

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

RAPTULARZ NA CZERWIEC

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

Dzień	Słońca		Długość dnia	Księżycy		Zapiski meteorolog.				Kalendarz astronomiczny	
	wsch.	zach.		odm.	wschód	zachód	barom.		termom.		
							r.	w.	r.		w.
1	323	733	1611		928	423					<p>Słońce wstępuje w znak Lwa dnia 23. Dnia 4 o północy ziemia przechodzi przez punkt odsloneczny swej drogi eliptycznej t. j. odległość słońca od nas jest największa.</p> <p>Księżyc. Ostatnia kwadra dnia 7 o godzinie 6 po południu, now dnia 14 o godzinie 2 po południu, pierwsza kwadra dnia 21 o godzinie 6 rano, pełnia dnia 29 o godzinie 5 rano. Dnia 2 o godzinie 1 po północy apogeum, dnia 15 o godz. 1 po północy perigeum, dn. 29 o g. 6 rano apogeum.</p> <p>Jasne planety. Merkury w Raku później w Lwie oddala się na wschód od słońca; dnia 25 osiąga największą odległość wschodnią; w końcu miesiąca widzialny po zachodzie słońca. — Wenus przebiega gwiazdozbiory Bliźniąt i Raka i znajduje się dnia 16 lipca w górnem połączeniu ze słońcem, przechodząc na wschód względem słońca; z powodu bliskości słońca niewidzialna. Mars w Lwie z trudnością tylko widzialny wczesnym wieczorem. — Jowisz w Niedźwiadku po zachodzie słońca znajduje się wysoko na niebie, zachodzi około godziny 1 po północy. — Saturn w Byku wschodzi wkrótce po półn., widzialny do świtu.</p> <p>Elementy meteorolog. dla Lwowa. Średnia temperatura + 18.5° C. (najwyższa w roku), średnia maksymalna + 31.3°, średnia minimalna + 9.2°, ilość opadu 106 mm. (największa w roku); najczęstsze wiatry zachodnie i północno-zachodnie.</p>
2	323	733	1610		949	534					
3	324	733	1609		1006	645					
4	324	732	1608		1020	756					
5	325	731	1606		1032	906					
6	326	731	1605		1043	1017					
7	327	731	1604	☾	1056	1128					
8	328	730	1602		1111	1243					
9	329	730	1601		1128	202					
10	329	729	1600		1153	325					
11	330	729	1559		—	450					
12	331	728	1557		1229	611					
13	332	728	1556		121	717					
14	333	727	1554	☉	233	805					
15	334	726	1552		359	840					
16	335	725	1550		533	904					
17	336	724	1548		705	922					
18	337	723	1546		833	937					
19	338	722	1544		956	951					
20	339	721	1542		1116	1005					
21	341	720	1540	☾	1234	1022					
22	342	719	1538		152	1040					
23	343	718	1536		309	1103					
24	344	716	1533		421	1135					
25	346	715	1530		526	—					
26	347	714	1528		620	1217					
27	348	713	1525		702	110					
28	350	712	1522		732	213					
29	351	710	1519	☉	755	323					
30	353	709	1516		813	435					
31	354	707	1513		827	547					

MAPA NIEBA opracował i wydał prof. dr. M. Ernst. Skład główny w księgarni H. Altenberga we Lwowie. Cena 4 kor. Obejmuje wszystkie widzialne u nas gwiazdozbiory oraz gwiazdy aż do 5-tej wielkości włącznie, tj. prawie wszystkie, widzialne gołym okiem. Gwiazdozbiory wszystkie są od siebie odgraniczone, a droga mleczna odtworzona z niezwykłą dokładnością.

SŁOWO POLSKIE największy polityczny dziennik polski wychodzi we Lwowie 2 razy dziennie. — Cena prenumeraty kwartalnie: we Lwowie kor. 6 — z dostawą dwukrotną do domu kor. 7.80, z przesyłką pocztową, jednokrotną kwartalnie kor. 8 — rocznie kor. 32. — z przesyłką dwukrotną kwartalnie kor. 9.50 — rocznie kor. 38.

BAD NAUHEIM — **Willa Wanda** Oświetlenie elektryczne Centralne ogrzewanie Sezon do 15 października. — Właścicielka HELENA SZCZEPANOWSKA.

Dzień	Święta	Święta	Kalendarz	Kalendarz związ.	Dni roku
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie	słowiański		
P	1 Teobalda op.	18 Leontyja	Bogusław	16	183 184
W	2 <i>Nawiedz. N. M. P.</i>	19 Judy	Ojcomił	17	184 183
Ś	3 Alfreda i Anatola	20 Meftodyja	Miłosił	18	185 182
C	4 Józefa K. i Jana K.	21 Juliana m.	Welisław	19	186 181
P	5 Filomeny p.	22 Ewsewyja	Prokop	20	187 180
S	6 Izajasza pror.	23 Ahrypyny m.	Izasław	21	188 179
27	Niedz. 6 po Ziel. Sw. Ew. św. Marka r. 8.	Długość dnia 16 g. 5 m., ubyło dnia 11 m. Zmierzch trwa 43 m.			
N	7 Cyr. i Met., Jana z Dukli	24 Rożdż. ś. Iwana	Krasnoroda	22	189 178
P	8 Elżbiety kr.	25 Fewronii	Chwalimir	23	190 177
W	9 Cyryla b.	26 Dawyda	Starochta	24	191 176
Ś	10 Amalii	27 Samsona prep.	Radziwój	25	192 175
C	11 Pelagii m.	28 Kyra i Iwana	Olga św.	26	193 174
P	12 Henryka, Gwalberta	29 Petra i Pawła	Tolomir bł.	27	194 173
S	13 Małgorzaty p.	30 Sobor ś. 12 Ap.	Radomiła	28	195 172
28	Niedz. 7 po Ziel. Sw. Ew. św. Mat. r. 7.	Długość dnia 15 g. 56 m., ubyło dnia 20 m. Zmierzch trwa 42 m.			
N	14 Bonawentury	1 Kosmy i Damiana	Dobrogost	29	196 171
P	15 Rozesł. Ap., Henryka	2 Poł. Ryzy P. D. M.	Radosław	1	197 170
W	16 <i>N. M. P. Szkap.</i>	3 Jakynfta	Dzierżysław	2	198 169
Ś	17 Aleksego w.	4 Andreja kr.	Dzierżykraj	3	199 168
C	18 Szymona z Lipnicy	5 Kyryła i Met.	Unisław	4	200 167
P	19 Wincentego à Paulo	6 Atanazyja	Wodzisław	5	201 166
S	20 Czesława w., Hieronima	7 Tomy i Akakija	Czesław	6	202 165
29	Niedz. 8 po Ziel. Sw. Ew. św. Łuk. r. 19.	Długość dnia 15 g. 42 m., ubyło 43 m. zmierzch trwa 41 m.			
N	21 Praksedy, Daniela pr.	8 Prokopija m.	Stosława	7	203 164
P	22 Maryi Magdaleny	9 Pankratija	Bolesława	8	204 163
W	23 Apolinarego	10 Antonija pecz.	Zelisław	9	205 162
Ś	24 Krystyny	11 Ewfymii m.	Lubomira	10	206 161
C	25 Jakóba ap.	12 Prokła, Ilaryja	Sławosz	11	207 160
P	26 Anny Matki N. M. P.	13 Sob arch. Hawr.	Mirosława	12	208 159
S	27 Natalii p., Aurelii	14 Akyły ap.	Wszebor	13	209 158
32	Niedz. 9 po Ziel. Sw. Ew. św. Łuk. r. 16.	Długość dnia 15 g. 25 m., ubyło 51 m. Zmierzch trwa 40 m.			
N	28 Innocentego, Kunegundy	15 Wołodymyra	Świętomir	14	210 157
P	29 Marty panny	16 Atynohena m.	Cierpiślaw	15	211 156
W	30 Abdona, Kunegundy	17 Martyny m.	Zdobysław	16	212 155
Ś	31 Ignacego L., Heleny	18 Emiliana m.	Ludowir	17	213 154

Kalendarz żydowski. D. 2 = 17 tamuz, zdobycie świątyni, post. D. 15 = 1 ab.
D. 23 = 9 ab, spalenie świątyni.

BAZAR ZIEMIAŃSKI Dom Handlowo-komisowy dla produktów
warzywnych i owocowych — Lwów —
Sykstuska 29 — Tel. 1509 — Kupuje i sprzedaje we wszelkiej ilości jarzyny,
warzywa i owoce, płaci najlepsze ceny. — Sprzedaje najtaniej.

Lwowska Parowa Farbiarnia i Pralnia chemiczna W. Herté
Spółka z ogr. odp. Pracownia: ul. Kr. Leszczyńskiego 1. 9. Kantor przyjęcia: ul. Sykstuska 1. 2.
czyści chemicznie franki, portjery, dywany i meble.

RAPTULARZ NA LIPIEC

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

RAPTULARZ NA LIPIEC

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

RAPTULARZ NA LIPIEC

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

Dzień	Słońca		Długość dnia	Księżycy			Zapiski meteorolog.				Kalendarz astronomiczny	
	wsch.	zach.		odm.	wsch.	zach.	barom.		termom.			
							r.	w.	r.	w.		
1	356	706	1510		840	657						<p>Słońce wstępuje w znak Panny dnia 23-go sierpnia.</p> <p>Księżyc. Ostatnia kwadra dnia 6 o godzinie 5 rano, now dnia 12 o godzinie 9 wieczorem, pierwsza kwadra dnia 19 o godzinie 6 wieczorem, pełnia dnia 27 o godzinie 9 wieczorem. Dnia 12 o godzinie 10 rano perigeum, dnia 25 o godzinie 9 rano apogeum.</p> <p>Jasne planety. Merkury w Lwie zbliża się do słońca od wschodu i dnia 22 znajduje się w dolnem połączeniu ze słońcem: widzialny tylko w początku miesiąca krótko z wieczora. — Wenus przebiegając gwiazdozbiory Lwa i Panny oddala się na wschód od słońca i w końcu miesiąca krótko po zachodzie słońca może być dostrzeżona. — Mars w Lwie zachodzi wkrótce po zachodzie słońca i dostrzeżony być nie może. — Jowisz w Niedźwiadku widzialny wieczorem, zachodzi około godziny 11. — Saturn w Byku wschodzi wkrótce po godzinie 10 wieczorem, widzialny do rana.</p> <p>Elementy meteorolog. dla Lwowa. Średnia temperatura + 17° C., średnia minimalna + 8°, średnia maksymalna + 29° 90, ilość opadu 89 mm., najczęstsze wiatry zachodnie i południowo-zachodnie.</p>
2	357	704	1507		852	806						
3	358	702	1504		904	916						
4	400	701	1501		916	1029						
5	401	659	1458		932	1144						
6	402	657	1455	☾	953	103						
7	403	655	1452		1022	236						
8	405	654	1449		1104	349						
9	407	653	1446		—	458						
10	408	652	1444		1206	555						
11	410	650	1440		124	635						
12	411	648	1437	☽	256	703						
13	412	646	1434		431	724						
14	414	644	1430		602	742						
15	415	642	1427		730	757						
16	417	640	1423		853	811						
17	419	639	1420		1015	826						
18	420	637	1417		1136	844						
19	421	635	1414	☾	1255	906						
20	423	633	1410		212	924						
21	424	631	1407		321	1013						
22	426	629	1403		418	1104						
23	427	627	1400		503	—						
24	429	625	1356		587	1204						
25	430	623	1353		691	111						
26	432	621	1349		620	223						
27	433	619	1346	☽	633	326						
28	434	617	1343		648	447						
29	436	615	1339		659	527						
30	437	613	1336		711	707						
31	438	611	1333		724	819						

MAPA NIEBA

opracował i wydał prof. dr. M. Ernst. Skład główny w księgarni H. Altenberga we Lwowie. Cena 4 kor. W kalendarzu na każdy miesiąc podane są gwiazdozbiory, pośród których znajdują się jasne planety, wraz z uwagami, dotyczącymi widzialności tych planet. Aby te planety odnaleźć na niebie, należy się posługiwać mapą nieba, na której wszystkie gwiazdozbiory można odnaleźć.

ZAKOPANE

Zakład wodolecznicy dr. Andrzeja Chramca, Tow. akc. Prócz zwykłych zabiegów wodnych rozporządzają kąpielnicami zakładowe kąpielami elektrycznymi o prądzie stałym lub przerywanym, nadto stosuje się kąpiele borowinowe, solankowe, gazowe, iglicowe.

IWONICZ

„ZOFIJOŹKA“ Pensjonat dla dzieci i dorosłych, położony w obrębie Zakładu a jednak na uboczu, własny plac do zabaw dla dzieci, podwieczorki w altanach; doskonała domowa, higieniczna kuchnia. Ceny przystępne. Otwarty od 25 maja do końca września. Adres: Iwonicz Zofijówka lub Lwów, Mochnackiego 22 — K. STUDENCKA.

Dzień	Święta		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydowy	Dni roku	
	rymsko-katolickie	grecko-ortodoksyjne				
C P S	1 Piotra w okowach 2 <i>N. M. P. Anielskiej</i> 3 Zn. św. Szczep., Lidji	19 Makryny 20 Ilii pror. 21 Iwana, Symeona	Rolisław Świętosław Letosław	18 19 20	214 215 216	153 152 151
31 Niedz. 10 po Ziel. Sw. Ew. św. Łuk. r. 18.		Długość dnia 15 g. 4 m., ubyło dnia 1 g. 4 m. Zmierzech trwa 39 m.				
N P W S C S P S	4 Dominika w. 5 <i>N. M. P. Śnieżnej</i> 6 <i>Przemienienie Pańsk.</i> 7 Kajetana w. 8 Cyrylaka, Emila 9 Romana i Sek., Julii 10 Wawrzyńca m.	22 Maryi Mahd. 23 Trofyma 24 Borysa 25 Usp. św. Anny 26 Jeremolaja 27 Pantalejmona 28 Prochora i Nikan.	Ostromir Stanisław Sława bł. Chlebosław Olech św. Niezamysł Borys i Ch	21 22 23 24 25 26 27	217 218 219 220 221 222 223	150 149 148 147 146 145 144
32 Niedz. 11 po Ziel. Sw. Ew. św. Marka r. 7.		Długość dnia 14 g. 44 m., ubyło dnia 1 g. 32 m. Zmierzech trwa 38 m.				
N P W S C S P S	11 Zuzanny p. m. 12 Klary, Hilaryi 13 Hipolita m. 14 Euzebiusza † 15 <i>Wniebowzięcie N. M. P.</i> 16 Jacka, Rocha 17 Anastazego	29 Kałynka m. 30 Syły i Sylyana 31 Jewdokyma 1 W. Cz. K. 2 Per m. św. Stef. 3 Izaakija 4 7 Otrok w Efezi	Włodzimira Sława bł. Rosław Dobrowój Jacobw św. Domorad Miron św.	28 29 30 1 2 3 4	224 225 226 227 228 229 230	143 142 141 140 139 138 137
33 Niedz. 12 po Ziel. Sw. Ew. św. Łuk. r. 10.		Długość dnia 14 g. 20 m., ubyło dnia 1 g. 56 m. Zmierzech trwa 37 m.				
N P W S C P S	18 Heleny ces. 19 Benigny, Sebalda 20 Stefana kr., Bernarda 21 Joanny Frem. 22 Tymoteusza, Filiberta 23 Filipa bisk. 24 Bartłomieja ap.	5 Ewsychnija m. 6 <i>Preobr. Hospod.</i> 7 Dometyja 8 Emilijana ep. 9 Matyja ap. 10 Ławrentija 11 Ewpla diak.	Bronisław Bolesław Sobiesław Kazimiera Radomił Cichomił Cieszymir	5 6 7 8 9 10 11	231 232 233 234 235 236 237	136 135 134 133 132 131 130
34 Niedz. 13 po Ziel. Sw. Ew. św. Łuk. r. 17.		Długość dnia 13 g. 56 m., ubyło dnia 2 g. 20 m. Zmierzech trwa 36 m.				
N P W S C P S	25 Ludwika kr., <i>N. Serca M.</i> 26 Zefryna m., Aleksan. 27 Przen. św. Kazimierza 28 Augustyna b. 29 Ścięcie św. Jana 30 Joachima, Róży 31 Rajmunda W.	12 Fotija i Ap. 13 Maksyma p. 14 Teodozyja p. 15 <i>Uspenye Bohor.</i> 16 Nerykotw. Obr. H. 17 Myrona m. 18 Flora i Ławra	Namysław Wlastymir Przedziszaw Wyszomir Racibor Szczęsny Świętosław	12 13 14 15 16 17 18	238 239 240 241 242 243 244	129 128 127 126 125 124 123

Kalendarz żydowski. Dnia 14 = 1 elul.

BAZAR ZIEMIAŃSKI Dom Handlowo-komisowy dla produktów warzywnych i owocowych — Lwów — Sykstuska 29 — Tel. 1509 — Kupuje i sprzedaje we wszelkiej ilości jarzyny, warzywa i owoce, płaci najlepsze ceny. — Sprzedaje najtaniej.

Lwowska Parowa Pralnia i Pralnia chemiczna W. Kerté
Spółka z ogr. odp. Pracownia: ul. Kr. Leszczyńskiego 1. 9. Kantor przyjęcia: ulica Sykstuska 1. 2. — czyszczy chemicznie ornaty, kapy, chorągwie itp.

RAPTULARZ NA SIERPIEŃ

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

RAPTULARZ NA SIERPIEŃ

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

RAPTULARZ NA SIERPIEŃ

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

Dzień	Słońca		Długość dnia	Księżycy		Zapiski meteorolog.						Kalendarz astronomiczny	
	wsch.	zach.		odm.	wschód	zachód	barom.		termom.				
							r.	w.	r.	w.			
1	440	609	1329		739	923							<p>Słońce wstępuje w znak Wagi dnia 23 września o godzinie 11 rano. Jest to chwila jesiennego porównania dnia z nocą, od której zaczyna się jesień astronomiczna.</p> <p>Księżycy. Ostatnia kwadra dnia 4 o godzinie 2 po południu, nowa dnia 11 o godzinie 5 rano, pierwsza kwadra dnia 18 o godzinie 9 rano, pełnia dnia 26 o godzinie 12 w południe. Dnia 9 o godzinie 7 wieczorem perigeum, dnia 21 o godzinie 9 wieczorem apogeum. Dnia 26 częściowe zaćmienie księżycy, u nas niewidzialne.</p> <p>Jasne planety. Merkury w Lwie później w Pannie dnia 7 znajduje się w największej zachodniej odległości od słońca poczem do końca miesiąca zbliża się do słońca. Widzialny w pierwszej połowie miesiąca krótko przed wschodem słońca. — Wenus w Pannie widzialna krótko po zachodzie słońca. Mars w Pannie z powodu bliskości słońca niewidzialny. — Jowisz w Niedźwiadku, widzialny tylko wczesnym wieczorem, zachodzi około godziny 9. Saturn w Byku wschodzi przed godziną 9 wieczorem, widzialny do rana.</p> <p>Elementy meteorolog. dla Lwowa. Średnia temperatura + 14.1° C., średnia minimalna + 3.9°, średnia maksymalna + 26.2°, ilość opadu 62 mm., najczęstsze wiatry zachodnie i południowo-zachodnie.</p>
2	442	607	1325		757	1040							
3	443	604	1321		822	1210							
4	445	602	1319	☾	858	130							
5	446	600	1316		949	245							
6	448	598	1312		1101	345							
7	449	596	1309		—	431							
8	451	594	1305		1224	503							
9	452	592	1302		154	526							
10	454	590	1298		327	545							
11	455	587	1292	☽	456	601							
12	456	585	1289		622	616							
13	458	583	1285		747	631							
14	500	581	1281		912	647							
15	501	580	1280		1034	707							
16	503	578	1278		1154	733							
17	504	577	1277		108	809							
18	505	576	1276	☾	212	856							
19	507	575	1275		301	954							
20	509	574	1274		338	1102							
21	510	573	1273		407	—							
22	512	572	1272		427	1211							
23	513	571	1271		443	122							
24	515	570	1270		456	234							
25	516	569	1269		508	345							
26	518	568	1268	☽	520	456							
27	519	567	1267		532	608							
28	521	566	1266		546	722							
29	522	565	1265		604	838							
30	524	564	1264		624	959							

MAPA NISBA opracował i wydał prof. dr. M. Ernst. Cena 4 K. Skład główny: H. Altenberg, Księgarnia, — Lwów. — Mapa ta znajduje się na głównym składzie w księgarni H. Altenberga w Lwowie i jest do nabycia we wszystkich księgarniach w cenie 4 K za egzemplarz. Dla młodzieży szkolnej przy odbiorze przynajmniej 10 egzemplarzy cena egzemplarza wynosi 3 kor.

ZAKŁAD WODOLECZNICZY Dra Andrzeja Chramca
Tow. akc. w Zakopanem
Najtańszy sezon: Wrzesień, Październik, Listopad.

LWOWSKIE BIURO HANDLOWE Z. MAJEWSKI
ul. Kościuszki 4
poleca węgiel kamienny krajowy ze szybu „Sobieski“, Królestwa Polskiego „Saturn“, koks, sikawki, przybory pożarne, kasy ogniotrwałe.

Dzień	Święta		Kalendarz		Kalend. żyłow.	Dni roku
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie	słowiański			
35	Niedz. 14 po Ziel. Sw. Ew. św. Mat. r. 6.		Długość dnia 13 g. 33 m., ubyło dnia 2 g. 43 m. Zmierzech trwa 35 m.			
N	1 Idziego, Joachima	19 Andreja Str.	Dzierżysław	19	245	122
P	2 Stefana Kr. Węgr.	20 Samuila pror.	Czcisław	20	246	121
W	3 Bronisławy i Izabelli	21 Tadeja ap.	Przesława	21	247	120
Ś	4 Joachima w., Rozalii	22 Agatonika m.	Rościsław	22	248	119
C	5 Wawrzyńca w.	23 Łupam, Iryn. s.O.u.	Wodzisław	23	249	118
P	6 Zacharyasza	24 Ewtychya	Drogowit	24	250	117
S	7 Reginy p.	25 Wartoł. i Tyta ap.	Domosława	25	251	116
36	Niedz. 15 po Ziel. Sw. Ew. św. Łuk. r. 7.		Długość dnia 13 g. 17 m., ubyło dnia 3 g. 9 m. Zmierzech trwa 34 m.			
N	8 Narodzenie N. M. P.	26 Adryana m.	Radosława	26	252	115
P	9 Gorgoniego, Sergiusza	27 Pimena pr.	Sobiebór	27	253	114
W	10 Mikołaja z T.	28 Awhustyna	Władybój	28	254	113
Ś	11 Jacka, Prota	29 Usikł. hł. Iw. K.	Iścisław	29	255	112
C	12 Gwidona w.	30 Ateksandra	Radzimir	1	256	111
P	13 Tobiasza, Eugenii	31 Położ. pojas. P. D.	Chromisław	2	257	110
S	14 Podwyż. św. Krzyża	1 Symeona	Ziemiomysł	3	258	109
37	Niedz. 16 po Ziel. Sw. Ew. św. Łuk. r. 14.		Długość dnia 12 g. 41 m., ubyło dnia 3 g. 35 m. Zmierzech trwa 33 m.			
N	15 Nikodema, I. N. M. P.	2 Mamanta m.	Budzimił	4	259	108
P	16 Ludmiły m.	3 Antyma	Sędzisław	5	260	107
W	17 Lamberta	4 Wawyły	Drogosław	6	261	106
Ś	18 Tomasz z W. † <i>Suche dni</i>	5 Zacharyja pr.	Dobrowit	7	262	105
C	19 Januarego	6 Czudo Ar. Mych.	Krzepimir	8	263	104
P	20 Eustachiusza † <i>Suche dni</i>	7 Sozanta m. Pr. R.	Myślisław	9	264	103
S	21 Mateusza ap. † <i>Suche dni</i>	8 Rędź. Pr. D.	Bożydar	10	265	102
38	Niedz. 17 po Ziel. Sw. Ew. św. Mat. r. 22.		Długość dnia 12 g. 15 m., ubyło dnia 4 g. 1 m. Zmierzech trwa 33 m.			
N	22 Tomasz, Wład. z Gieln.	9 Joakima i Anny	Zelimir	11	266	101
P	23 Tekli p. m.	10 Mynodory S. p. W.	Bogusława	12	267	100
W	24 Gerarda b.	11 Teodory prep.	Tomir	13	268	99
Ś	25 Kleofasa m.	12 Awtonona	Świętopełk	14	269	98
C	26 Cypryana	13 Kornylija	Ładysław bł.	15	270	97
P	27 Kosmy i Damiana	14 Wozn. cz. Kresta	Damian	16	271	96
S	28 Wacława kr.	15 Nykty	Wacław św.	17	272	95
39	Niedz. 18 po Ziel. Sw. Ew. św. Mat. r. 9.		Długość dnia 11 g. 49 m., ubyło dnia 4 g. 27 m. Zmierzech trwa 34 m.			
N	29 Michała Archaniola	16 Ewfymii m.	Dadzibóg	18	273	94
P	30 Hieronima	17 Sofii, Wir. N. L.	Imisław	19	274	93

Kalendarz żydowski. D. 12 = 1 tiszri, Nowy Rok 5673. D. 13 = drugie święto. D. 15 = 4 tiszri post Gedalia. D. 21 = 10 tiszri, święto pojednania. D. 26 września do 3 października = 15-22 tiszri, kuczki. D. 26 i 27 = 15 i 16 tiszri, święta uroczyste.

BAZAR ZIEMIAŃSKI Dom Handlowo-komisowy dla produktów warzywnych i owocowych — Lwów — Sykstuska 29 — Tel. 1509 — Kupuje i sprzedaje we wszelkiej ilości jarzyny, warzywa i owoce, płaci najlepsze ceny. — Sprzedaje najtaniej.

HERBATY rosyjskie i angielskie, KAWY surowe i codziennie świeżo palone, KAKAO holenderskie — poleca w najlepszej jakości znana firma Wysyłka 2 kg. kawy i 1 kg. herbaty razem franko za pobraniem, Cenniki franko.

ADOLF SINGER
LWÓW, SYKSTUSKA 1

RAPTULARZ NA WRZESIEŃ

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

RAPTULARZ NA WRZESIEŃ

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

RAPTULARZ NA WRZESIEŃ

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

Należy odnowić ubezpieczenie, które się kończy:

W folwarku	Budynków	Ruchomości	Inwentarzy	Krestencyi	Wołów opas.	Spirytusu	Od nieszczęśliw. wypadków	Na życie
	d n i a							

Podano do ubezpieczenia w Agencji: _____

Dnia	Ilość	Przedmiot	Cena pojedyncza		Wartość ogólna	Złożono zadatek		Otrzymano Nr. policy	Zapłacono należytość			
			K.	h.		K.	h.		dnia	K.	h.	gotówkilub weksl.

Dzień	Słońca		Długość dnia	Księżycy			Zapiski meteorolog.				Kalendarz astronomiczny	
	wsch.	zach.		odm.	wsch.	zach.	barom.		termom.			
							r.	w.	r.	w.		
1	525	504	1130		657	1120						<p>Słońce wstępuje w znak Niedźwiadka dnia 23. Dnia 9 całkowite zaćmienie słońca u nas niewidzialne.</p> <p>Księżyc. Ostatnia kwadra dnia 3-go o godzinie 10 wieczorem, nów dnia 10-go o godzinie 3 po południu, pierwsza kwadra dnia 18-go o godzinie 3 rano, pełnia dnia 26-go o godzinie 3 rano. Dnia 7-go o godzinie 8 wieczorem perigeum, dnia 19-go o godzinie 3 po południu apogeum.</p> <p>Jasne planety. Merkury w Pannie później w Wadze znajduje się dn. 4 w górnem połączeniu ze słońcem i do końca miesiąca oddala się na wschód od słońca; w końcu miesiąca widzialny krótko z wieczora. Wenus w Pannie, później w Wadze, Niedźwiadku jest gwiazdą wieczorną, widzialna po zachodzie słońca przez dobrą godzinę. — Mars w Pannie z powodu bliskości słońca niewidzialny. — Jowisz w Niedźwiadku widzialny tylko krótko po zachodzie słońca, zachodzi około godziny 7. — Saturn w Byku wschodzi wczesnym wieczorem, widzialny do rana.</p> <hr/> <p>Elementy meteorolog. dla Lwowa. Średnia temperatura + 8.5° C. Średnia minimalna — 2.2°, średnia maksymalna + 22.0, ilość opadu 59 mm., najczęstsze wiatry zachodnie do południowo-wschodnich.</p>
2	526	502	1130		743	1236						
3	528	500	1132	☾	846	140						
4	529	457	1128		1005	229						
5	531	455	1124		1132	305						
6	533	453	1120		—	330						
7	534	451	1117		1259	350						
8	536	449	1113		226	405						
9	537	447	1110		352	420						
10	539	445	1106	☽	517	434						
11	540	443	1103		642	450						
12	541	441	1100		806	509						
13	543	438	1055		929	532						
14	545	436	1051		1049	603						
15	547	434	1047		1159	646						
16	548	432	1044		1255	741						
17	550	430	1040		139	845						
18	551	428	1037	☾	211	956						
19	553	426	1033		232	1109						
20	555	424	1029		249	—						
21	556	422	1026		304	1219						
22	558	420	1022		316	129						
23	559	418	1019		328	240						
24	601	417	1016		340	351						
25	603	415	1012		353	505						
26	604	413	1009	☽	409	623						
27	606	412	1006		430	743						
28	608	410	1002		459	905						
29	609	408	959		540	1025						
30	611	406	955		639	1134						
31	613	404	951		753	1228						

MAPA NIEBA opracował i wydał prof. dr. M. Ernst. Skład główny w księgarni H. Altenberga we Lwowie. Cena 4 kor. Mapa nieba jest ruchoma i można ją ustawić tak, że przedstawi obraz nieba w dowolnej chwili. Jest to pierwsza polska mapa tego rodzaju, a wszystkie podobne wydawnictwa obce przewyższa dokładnością i pięknnością wykonania.

LWOWSKIE BIURO HANDLOWE Z. MAJEWSKI ul. Kościuszki 4
 pelega węgiel kamienny krajowy ze szybu „Sobieski“, Królestwa Polskiego „Saturn“, koks, sikawki, przybory pożarne, kasy ogniotrwałe.

SŁOWO POLSKIE największy polityczny dziennik polski wychodzi we Lwowie 2 razy dziennie. — Cena prenumeraty kwartalnie; we Lwowie kor. 6 — z dostawą dwukrotną do domu kor. 7-80, z przesyłką pocztową jednokrotną kwartalnie kor. 8 — rocznie kor. 32. — z przesyłką dwukrotną kwartalnie kor. 9-50 — rocznie kor. 38.

Data	Święta	Święta	Kalendarz słowiański	Kalendarz żydow.	Dni roku
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie			
W	1 Remigiusza	18 Efrema	Danuta	20	275 92
Ś	2 Ottona, Lesdegara	19 Trofyma, Sawatija	Stanimir	21	276 91
C	3 Kandyda	20 Ewstachija i Plak.	Siemion	22	277 90
P	4 Franciszka Seraf.	21 Kondrata ap.	Bratysław	23	278 89
S	5 Placyda m.	22 Foky i Jowy	Zasław	24	279 88
40 Niedz. 19 po Ziel. Sw. Ew. św. Mat. r. 22.		Długość dnia 11 g. 24 m., ubyło dnia 4 g. 52 m. Zmierzch trwa 35 m.			
N	6 M. B. Różanecowej Placyda	23 Zac. św. Iw.	Bronisław	25	280 87
P	7 Justyny p.	24 Tekli m.	Rosław	26	281 86
W	8 Brygidy w.	25 Efozyny	Wojsława	27	282 85
Ś	9 Dyonizego	26 Iwana Boh.	Dogomost	28	283 84
C	10 Franciszka B.	27 Kalystrata m.	Tonił	29	284 83
P	11 Placydy m.	28 Charytona pr.	Dobromiła	30	285 82
S	12 Maksymiliana	29 Kyryka pr.	Grzmisław	1	286 81
41 Niedz. 20 po Ziel. Sw. Ew. św. Jana r. 4.		Długość dnia 11 g., ubyło dnia 5 g. 16 m. Zmierzch trwa 36 m.			
N	13 Edwarda, Wine Kadł.	30 Hryhorija arch.	Ziemisław	2	287 80
P	14 Kaliksta pap.	1 Pokr. B.	Dzierzymir	3	288 79
W	15 Jadwigi i Teresy	2 Kyprijana	Długosława	4	289 78
Ś	16 Gawła op. i Ner.	3 Dionyzyja	Radzisław	5	290 77
C	17 Lucyny, Flor.	4 Jeroteja	Zastysława	6	291 76
P	18 Łukasza ewang.	5 Charytyny m.	Bratumił	7	292 75
S	19 Piotra z Alkantary	6 Tomy ap.	Ziemowit	8	293 74
42 Niedz. 21 po Ziel. Sw. Ew. św. Mat. r. 18.		Długość dnia 10 g. 33 m., ubyło dnia 5 g. 43 m. Zmierzch trwa 36 m.			
N	20 Felicyana	7 Serhija m.	Budzisława	9	294 73
P	21 Urszuli p. m.	8 Pełahyi pr.	Daromiła	10	295 72
W	22 Korduli p.	9 Jakowa	Przebysław	11	296 71
Ś	23 Jana Kapistrana	10 Ewłampija	Włastymir	12	297 70
C	24 Rafała archaniola	11 Fylypa dijak.	Siemisław	13	298 69
P	25 Kryspina	12 Prowa, Andronika	Samomysł	14	299 68
S	26 Ewarysta pap., Luc	13 Karpa i Papyły	Lutosław	15	300 67
43 Niedz. 22 po Ziel. Sw. Ew. św. Mat. r. 22.		Długość dnia 10 g. 9 m., ubyło dnia 6 g. 7 m. Zmierzch trwa 37 m.			
N	27 Sabiny, Jana Kant.	14 Paraskewii	Witomił	16	301 66
P	28 Szymona i Judy	15 Lukyjana	Władybóg	17	302 65
W	29 Narcyza b.	16 Lonhyna sot.	Damalit	18	303 64
Ś	30 Klaudyusza, Marcel.	17 Osyi pr.	Przemysław	19	304 63
C	31 Wolfganga †	18 Łuky ap.	Godzimir	20	305 62

Kalendarz żydowski. D. 2 = 21 tiszri, święto palm. D. 3 = 22 tiszri, Zgromadzenie, koniec Kuczek. D. 4 = 23 tiszri, Radość z Prawa. D. 12 = 1 marcheszwan.

BAZAR ZIEMIAŃSKI Dom Handlowo-komisowy dla produktów warzywnych i owocowych — Lwów — Sykstuska 29 — Tel. 1509 — Kupuje i sprzedaje we wszelkiej ilości jarzyny, warzywa i owoce, płaci najlepsze ceny. — Sprzedaje najtaniej.

ABBACJA Pension Willa „MASCAGNI“
 (dawniej w willi Kuben) Südstrand, pokoje z widokiem na morze, komfort, usługa polska, wyborna kuchnia.

RAPTULARZ NA PAŹDZIERNIK

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

RAPTULARZ NA PAŹDZIERNIK

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

RAPTULARZ NA PAŹDZIERNIK

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

Dzień	Słońca		Długość dnia	Księżycyca			Zapiski meteorolog.				Kalendarz astronomiczny
	wsch.	zach.		o dm.	wschód	zachód	barom.		termom.		
						r.	w.	r.	w.		
1	615	403	948		917	107					<p>Słońce wstępuje w znak Strzelca dnia 22 listopada.</p> <p>Księżyc. Ostatnia kwadra dnia 2-go o godzinie 5 rano, now dnia 9-go o godzinie 3 rano, pierwsza kwadra dnia 16-go o godzinie 11 wieczorem, pełnia dnia 25-go o godzinie 5 po południu. Dnia 3-go w południe perigeum, dnia 16-go o godzinie 11 rano apogeum, dnia 28-go w południe perigeum.</p> <p>Jasne planety. Merkury w Wadze, później w Niedźwiadku oddala się od słońca i dnia 19-go znajduje się w największej wschodniej odległości; w drugiej połowie miesiąca widzialny krótko wieczorem. — Wenus w Niedźwiadku, później w Strzelcu jest gwiazdą wieczorną, widzialna przez 1½ godziny po zachodzie słońca. — Mars w Wadze dnia 5 znajduje się w połączeniu ze słońcem i przechodzi na stronę zachodnią względem słońca; z powodu bliskości słońca niewidzialny. Jowisz w Niedźwiadku tylko z trudnością jest dostrzegalny wczesnym wieczorem na zachodnim niebie. — Saturn w Byku dnia 23 znajduje się w opozycji ze słońcem, wschodzi zaraz z wieczora i jest widzialny przez całą noc; w tym miesiącu obserwacje Saturna są najdogodniejsze.</p> <p>Elementy meteorolog. dla Lwowa. Średnia temperatura + 2° C., średnia minimalna - 9° 59', średnia maksymalna + 14° 00', ilość opadu 49 mm., najczęstsze wiatry zachodnie do południowych.</p>
2	616	401	945	☾	1044	135					
3	618	359	941		—	156					
4	620	358	938		1210	212					
5	621	356	935		132	227					
6	623	354	931		253	241					
7	624	352	928		416	255					
8	626	351	925		538	312					
9	627	349	922	☽	702	333					
10	629	348	919		824	401					
11	631	347	916		940	438					
12	632	345	913		1043	529					
13	634	344	910		1133	630					
14	636	342	906		1209	739					
15	638	341	903		1235	851					
16	639	339	900	☾	1254	1003					
17	642	338	856		110	1114					
18	644	337	853		122	—					
19	646	336	850		134	1223					
20	647	335	848		146	132					
21	649	334	845		159	244					
22	650	333	843		214	359					
23	651	332	842		233	518					
24	653	331	839		258	643					
25	654	331	838	☽	335	805					
26	656	330	835		429	921					
27	657	329	833		540	1023					
28	658	328	831		703	1107					
29	658	327	829		831	1139					
30	700	326	826		958	1202					

MAPA NIEBA opracował i wydał prof. dr. M. Ernst. Cena 4 K. Skład główny: H. Altenberg, Księgarnia, — Lwów. — Na odwrotnej stronie mapy dodany jest szczegółowy opis mapy oraz jej zastosowań, wraz z dokładnym objaśnieniem postępowania. Przy korzystaniu z tej mapki należy stosować czas miejscowy danego miejsca.

LWOWSKIE BIURO HANDLOWE Z. MAJEWSKI ul. Kościuszki 4
 poleca węgiel kamienny krajowy ze szybu „Sobieski“, Królestwa Polskiego „Saturn“, koks, sikawki, przybory pożarne, kasy ogniotrwałe.

ABBACJA Pension Willa „MASCAGNI“
 (dawniej w willi Kuben) Südstrand, pokoje z widokiem na morze, komfort, usługa polska, wyborna kuchnia.

Dzień	Święta		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydowy	Dni roku			
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie						
P	1	Wszystkich Świętych	19	Joila pr.	War isław	21	306	61
S	2	Dzień zaduszny Wiktor	20	Artemija	Witymir	22	307	60
44	Niedz. 23 po Ziel. Sw. Ew. św. Mat. r. 9.		Długość dnia 9 g. 45 m., ubyłoby dnia 6 g. 31 m. Zmierzch trwa 37 m.					
N	3	Huberta	21	Haryona	Chwalisław	23	308	59
P	4	Karola Bor.	22	Awerkija	Mściwój	24	309	58
W	5	Elżbiety m	23	Jakowa	Sławomir	25	310	57
Ś	6	Leonarda w., Feliksa m.	24	Arety m.	Wszewład	26	311	56
C	7	Herkulana	25	Markyjana	Żytomir	27	312	55
P	8	Koronatów, Sewera	26	Dymytrya W M.	Sędziwój	28	313	54
S	9	Teodora m	27	Nestora m.	Bogodar	29	314	53
45	Niedz. 24 po Ziel. Sw. Ew. św. Mat. r. 8.		Długość dnia 9 g. 22 m., ubyłoby dnia 6 g. 54 m. Zmierzch trwa 38 m.					
N	10	Andrzeja, Opieki Maryi	28	Parascewyi	Ludomir	30	315	52
P	11	Marcina bisk.	29	Anastazyi m.	Spitosław	1	316	51
W	12	Marcina p., Chrystyan	30	Zynowija m.	Nowosław	2	317	50
Ś	13	Eugeniusza	31	Stachija	Wszerad	3	318	49
C	14	Józefata b.	1	Kosmy i Dan.	Wodzimir	4	319	48
P	15	Leopolda w., Gertrudy	2	Akyndyna	Przebysław	5	320	47
S	16	Otmara op., Edmunda	3	Akepsymy	Radomir	6	321	46
46	Niedz. 25 po Ziel. Sw. Ew. św. Mat. r. 13.		Długość dnia 9 g., ubyłoby dnia 7 g. 16 m. Zmierzch trwa 39 m.					
N	17	Salomei, Stanisł. Kostki	4	Joanykija	Zbisław	7	322	45
P	18	Odana Romana	5	Halaktiona m.	Stanisław K.	8	323	44
W	19	Elżbiety	6	Pawła ep.	Drogomira	9	324	43
Ś	20	Feliksa Wal.	7	Łazara pr.	Sędzimir	10	325	42
C	21	Ofiar. N. M. P.	8	Mychaita Arch.	Sław	11	326	41
P	22	Cecylii p.	9	Onysyfora	Wszemiła	12	327	40
S	23	Klemensa pap.	10	Erasta i Olympa	Miływój	13	328	39
47	Niedz. 26 po Ziel. Sw. Ew. św. Łuk. r. 24.		Długość dnia 8 g. 42 m., ubyłoby dnia 7 g. 34 m. Zmierzch trwa 40 m.					
N	24	Jana od krzyża	11	Myny i Wikt.	Dorosław	14	329	38
P	25	Katarzyny p.	12	Josafata	Chwalimira	15	330	37
W	26	Klemensa	13	Iwana Złot.	Lechosław	16	331	36
Ś	27	Waleryana, Wirg.	14	Fyłypa ap.	Tomir	17	332	35
C	28	Krescentego, Grzeg.	15	Hurija Samona	Gościsław	18	333	34
P	29	Saturnina m.	16	Mateja ap.	Przemysł	19	334	33
S	30	Andrzeja ap.	17	Hryhoryja ep.	Ludosław	20	335	32

Kalendarz żydowski. Dnia 11 = 1 kislew.

BAZAR ZIEMIAŃSKI Dom Handlowo-komisowy dla produktów
warzywnych i owocowych — Lwów —
Sykstuska 29 — Tel. 1509 — Kupuje i sprzedaje we wszelkiej ilości jarzyny,
warzywa i owoce, płaci najlepsze ceny. — Sprzedaje najtaniej.

Lwowska Parowa Farbiarnia i Pralnia chemiczna W. Herfé
Spółka z ogr. odp. Pracownia: ul. Kr. Leszczyńskiego l. 9. Kantor przyjęcia:
ul. Sykstuska l. 2. — Wykonanie szybkie, pierwszorzędne. Ceny umiarkowane.
Cenniki na żądanie bezpłatnie.

RAPTULARZ NA LISTOPAD

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

RAPTULARZ NA LISTOPAD

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

RAPTULARZ NA LISTOPAD

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

Należy odnowić ubezpieczenie, które się kończy:

W folwarku	Budynków	Rachomości	Inwentarzy	Krestencyi	Wółów opas.	Spirytusu	Od nie-szczęśliw. wypadków	Na życie
	d n i a							

Podano do ubezpieczenia w Agencji: .....

Dnia	Ilość	Przedmiot	Cena pojedyncza		Wartość ogólna	Złożono zadatek		Otrzymano Nr. policy	Zapłacono należycie				
			K.	h.		K.	h.		dnia	K.	h.	gotówki lub weksl.	

Dzień	Stożca		Długość dnia	Księżycy	Zapiski meteorolog.				Kalendarz astronomiczny	
	wsch.	zach.			odm.	wschód	zachód	barom.		termom.
					r.	w.	r.	w.		
1	701	325	824	☾ 1121	1230					<p>Słońce wstępuje w znak Koziorożca dnia 22 o godzinie 6 rano, w dniu tym słońce przechodzi przez swe stanowisko południowe; chwila przejścia jest początkiem zimy astronomicznej.</p> <p>Księżyc. Ostatnia kwadra dnia 1-go o godzinie 12 w południe, now dnia 8-go o godzinie 6 wieczorem, pierwsza kwadra dnia 16-go o godzinie 9 wieczorem, pełnia dnia 24 o godzinie 5 rano, ostatnia kwadra dnia 30-go o godzinie 9 wieczorem. Dnia 14-go o godzinie 8 rano apogeum, dnia 26 o g. 4 rano perigeum.</p> <p>Jasne planety. Merkury w Niedźwiadku dnia 8 znajduje się w dolnem połączeniu ze słońcem, potem oddala się na zachód i dnia 28-go osiąga największą odległość zachodnią; widzialny pod koniec miesiąca przed świtem. — Wenus w Strzelcu, później w Koziorożcu jest gwiazdą wieczorną, widzialna przez 2 godziny po zachodzie słońca. Mars w Wodniku dopiero w końcu miesiąca ukazuje się na krótko przed wschodem słońca. — Jowisz Niedźwiadku z powodu bliskości słońca w tym miesiącu niewidzialny. — Saturn w Byku widzialny jest na niebie zaraz po zachodzie słońca, widzialny do godziny 5 rano.</p> <p>Elementy meteorolog. dla Lwowa. Średnia temp. — 2°C., średnia minim. — 15⁰⁰, średnia maks. + 7⁴⁰, ilość opadu 42mm., najczystsze wiatry zachodnie do południowo-zach.</p>
2	703	325	822	—	1234					
3	704	324	820	☾ 1241	1248					
4	706	324	818	☾ 200	102					
5	707	324	817	☾ 320	118					
6	708	323	815	☾ 442	136					
7	709	323	814	☾ 602	201					
8	710	323	813	☾ 720	234					
9	711	323	812	☾ 829	318					
10	712	323	811	☾ 925	416					
11	713	323	810	☾ 1007	523					
12	714	323	809	☾ 1036	635					
13	715	323	808	☾ 1057	747					
14	716	322	806	☾ 1115	857					
15	716	322	806	☾ 1129	1007					
16	717	323	806	☾ 1141	1116					
17	718	323	805	☾ 1152	—					
18	718	323	805	☾ 1204	1224					
19	719	323	804	☾ 1218	135					
20	720	324	804	☾ 1234	252					
21	720	324	804	☾ 1256	412					
22	721	324	803	☾ 128	536					
23	721	325	804	☾ 213	657					
24	721	325	804	☾ 317	808					
25	722	326	804	☾ 438	902					
26	722	327	805	☾ 609	939					
27	722	328	806	☾ 740	1005					
28	722	328	806	☾ 908	1025					
29	723	329	806	☾ 1032	1041					
30	723	330	807	☾ 1152	1056					
31	723	331	808	☾ —	1110					

MAPA NIEBA opracował i wydał prof. dr. M. Ernst. Skład główny w księgarni H. Altenberga we Lwowie. Cena 4 kor.
NAJPIĘKNIEJSZY PODAREK GWIAZDKOWY

SŁOWO POLSKIE największy polityczny dziennik polski, wychodzi we Lwowie 2 razy dziennie. — Cena prenumeraty kwartalnie: we Lwowie kor. 6 — z dostawą dwukrotną do domu kor. 7-80, z przesyłką pocztową jednokrotną kwartalnie kor. 8 — rocznie kor. 32 — z przesyłką dwukrotną kwartalnie kor. 9-50 — rocznie kor. 38.

Nerwi-St. Ilario. „Aurora“ Pensjonat M. POPIELOWEJ
Dom i wszelkie urządzenia zupełnie nowe. Centralne ogrzewanie. Kuchnia wykwinna. Chorych piersiowo nie przyjmuje się.

Dzień	Święta		Kalendarz		Dni roku	
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie	słowiański	Kalendarz żydow.		
48	Niedz. 1 Adwentu Ew. św. Łuk. r. 21.		Długość dnia 8 g. 26 m., ubyło dnia 7 g. 50 m. Zmierzch trwa 41 m.			
N	1 Eligiusza b. Natalii	18 Platona	Samosława	21	336	31
P	2 Aurelii m.	19 Awdija i War.	Szulisław	22	337	30
W	3 Franciszka Ksaw.	20 Hryhoryja	Wiślimir	23	338	29
Ś	4 Barbary p.	21 Wowed. P. Boh.	Lubomiła	24	339	28
S	5 Sabby op.	22 Fylymona	Spitosława	25	340	27
P	6 Mikołaja bisk.	23 Amfyołcha	Jarogniew	26	341	26
S	7 Ambrożego †	24 Kateryny	Ludomyśl	27	342	25
49	Niedz. 2 Adwentu Ew. św. Mat. r. 11.		Długość dnia 8 g. 14 m., ubyło dnia 8 g. 2 m. zmierzch trwa 42 m.			
N	8 Niep. Pocz. N. P. M.	25 Klymenta p.	Boguwola	28	343	24
P	9 Leokadyi i Waleryi	26 Ałypa	Wyszowska	29	344	23
W	10 N. M. P. Loret.	27 Jakowa	Radziśława	30	345	22
Ś	11 Damazego p.	28 Stefana m.	Wojmir	1	346	21
S	12 Aleksandra	29 Paramona	Wolidar	2	347	20
P	13 Łucyi i Otylii	30 Andreja ap.	Władysław	3	348	19
S	14 Nikazego, Alfreda kr.	1 Nauma	Sławoflor	4	349	18
50	Niedz. 3 Adwentu Ew. św. Jana r. 1.		Długość dnia 8 g. 6 m., ubyło dnia 8 g. 10 m. Zmierzch trwa 43 m.			
N	15 Fortunata, Ireny	2 Awakuma	Wolimir	5	350	17
P	16 Adelajdy, Albiny	3 Sofonija pr.	Zdosława	6	351	16
W	17 Łazarza	4 Warwary	Żyrośław	7	352	15
Ś	18 Gracyana, † <i>Suche dni</i>	5 Sawy ośw.	Wszemir	8	353	14
S	19 Nemezyusza, Fausty	6 Nykoł. czud.	Mścigniew	9	354	13
P	20 Teofila m., † <i>Suche dni</i>	7 Ambrozyja	Bogumiła	10	355	12
S	21 Tomasza ap. † <i>Suche dni</i>	8 Patapija	Tomisław	11	356	11
51	Niedz. 4 Adwentu Ew. św. Łuk. r. 3.		Długość dnia 8 g. 4 m., ubyło dnia 8 g. 12 m. Zmierzch trwa 42 m.			
N	22 Zenona żołn. m.	9 Zaczął. Bohor.	Drogomir	12	357	10
P	23 Wiktoryi	10 Miny i Jerm.	Sławomira	13	358	9
W	24 Adama i Ewy † <i>Wig.</i>	11 Danyła st.	Godysława	14	359	8
Ś	25 Boże Narodzenie	12 Spirydiona	Grzmisława	15	360	7
S	26 Szczepana I. m.	13 Ewfemija	Wróciwój	16	361	6
P	27 Jana ewang.	14 Fylymona	Radomyśl	17	362	5
S	28 Młodzianków	15 Ełwteryja	Godziśław	18	363	4
52	Niedz. po Boż. Nar. Ew. św. Mat. r. 2.		Długość dnia 8 g. 6 m., przybyło dnia 3 m. Zmierzch trwa 41 m.			
N	29 Tomasza bisk.	16 Ahheja	Gosław bł.	19	364	3
P	30 Dawida kr.	17 Danyła pror.	Ludomił	20	365	2
W	31 Sylwestra pap.	18 Sewastyjana	Lassota	21	366	1

Kalendarz żydowski. Dnia 5 = 25 kislew, poświęcenie świątyni.
Dnia 11 = 1 tebet. Dnia 20 (10 tebet) oblężenie Jerozolimy, post.

BAZAR ZIEMIAŃSKI Dom Handlowo-komisowy dla produktów warzywnych i owocowych — Lwów — Sykstuska 29 — Tel. 1509 — Kupuje i sprzedaje we wszelkiej ilości jarzyny, warzywa i owoce, płaci najlepsze ceny. — Sprzedaje najtaniej.

KALENDARZ SŁOWA POLSKIEGO Rocznik XIV 1913

wyszedł z druku. Cena egzemplarza oprawnego 1.50 K, z przesyłką pocztową 2 K; nabywać można we wszystkich księgarniach i biurach dzienników.

RAPTULARZ NA GRUDZIEŃ

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

RAPTULARZ NA GRUDZIEŃ

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

RAPTULARZ NA GRUDZIEŃ

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

ROZDZIAŁ III. INFORMACJE FINANSOWO HANDLOWE.

NAJWAŻNIEJSZE MONETY I ICH WARTOŚĆ.

Anglia. Waluta złota 1 funt sterling (suweryn, livr) = 20 szylingom = 240 pensom (szyling = 12 pensom), 1 gwinea = 21 szylingom, 1 korona = 5 szylingom, 1 floren = 2 szylingom, 1 funt sterling zawiera 7.3224 gr. czystego złota.

1 funt sterling = *K.* 24.01743, *Mf.* 20.4395, *Rb.* 9.46, *Fr.* 25.221.

Austro-Węgry. Waluta złota. 1 korona = 100 halerczom, 1 gulden zlr. = 100 centom = 2 koronom; monety handlowe: dukat = 3.442 gr. czystego złota = *K.* 11.29013, talar Maryi Teresy (Lewantynski) = 23.3723 czyst. srebra; 20 koronówka zawiera 6.0975 gr. czystego złota.

100 koron = *K.* 100.—, *Mf.* 85.060976 *Rb.* 39.37, *Fr.* 105.01355, *funct. sterl.* 4.16364, *dolarom* 20.263, *guld. niderl.* 50.40972, *kronom duńskim* 75.6097, *functom międzydom tureck.* 4.52.

Belgia. Waluta bimetaliczna (fakt. złota) w unii monetarnej z Francją, p. tamże.

Bułgaria. Waluta bimetaliczna (system monetarny francuski) 1 lew = 100 stotinkom (centymom) = 1 franc. Własnych monet złotych niema.

100 lewów zł. = *K.* 95.20, *Mf.* 81, *Rb.* 37.50, *Fr.* 100.

Chiny. Waluta srebrna. Monet złotych i srebrnych niema, płaci się temіз metalami na wagę. Poniżej wymienione nazwy stosują się tak do pieniędzy jakoteż do wagi. 1 tael = 10 mezom (Tsin) = 100 hondorinom (fanom) = 1000 li (kesz, gau).

1 tael = 37.793 gr. dla srebra; 1 haikwan tael = 38.246 gram. = nominalnie *K.* 7.50, *Mf.* 6.41, *Rb.* 2.968, *Fr.* 8.08.

Czarnogóra. Monety austryackie, tureckie i rosyjskie.

Dania. Waluta złota. 1 krona = 100 oerom, zawiera 8.0645 gr. czystego złota.

10 kron duńskich = *K.* 13.2258, *Mf.* 11.25, *Rb.* 5.19, *Fr.* 13.90.

Francja. Waluta bimetaliczna (fakt. złota) 1 franc = 100 centimom (= 20 sou). Francuski system monetarny przyjęły Belgia, Grecja, Szwajcarya, Włochy, które to państwa tworzą z Francją unię monetarną. — 20 franków zawiera 5.8064 czystego złota.

100 franków = *K.* 95.22581, *Mf.* 81, *Rb.* 37.50, *Fr.* 100.

Grecja. Waluta bimetaliczna (fakt. złota) w unii monetarnej z Francją, p. tamże.

Hiszpania. Waluta bimetaliczna (fakt. papierowa) 1 pesetos = 100 centimosom = 4 realom = 1 frank.; 1 duro nuevo = 20 realom = 5 pesetom = 5 frankom.

20 duros (100 pesetos) = *K.* 95.23, *Mf.* 81, *Rb.* 37.50, *Fr.* 100.

Japonia. Waluta złota. 1 jen złoty = 100 sen = 1000 rin, 10 jenów zawiera 7.4999 czystego złota.

10 jenów zł. = *K.* 24.45, *Mf.* 20.92, *Rb.* 19.33, *Fr.* 25.80.

Indye wschodnie angielskie (fakt. wal. złota od r. 1899) 15 rupii kompanijskich = 1 funt. sterling angielski, 1 rupia kompanijska = 11 annasom, 1 annas = 12 pejsom; 1 krora = 100 lakom, 1 lak = 100.000 rupiom, 1 rupia zawiera 10.692 gr. czystego srebra = nominalnie 1 szyling i 4 pensy. Monety złote: Mohur (10.59 gr czystego złota) nominalnie 15 rupii.

Indye wschodnie francuskie. Waluta bimetaliczna. 1 pagoda złota = 3½ rupiom = 28 fananom, 1 fanon = 24 kaszom = około *K.* 7,86, 1 rupia srebrna = około *K.* 1.60.

Maroko. Waluta srebrna. 1 piastr (26.2 gr. czystego srebra) = 1 ukkiom = 100 centawom nominalnie *K.* 5.55.

Meksyk. Waluta srebrna. 1 peso (dolar, piastr) = 100 centawom (czyli 8 realom po 4 kwartylosom) zawiera 24.44 czystego srebra, nominalna wartość *K.* 5.15.

Moneta złota. 1 hidalgo (14.806 gr. czystego złota) = 10 pensom złotym = *K.* 48.33, *Mf.* 41.308.

Niderlandy (Holandia). Waluta złota. 1 gulden = 100 centom; 10 guldenów = 6.048 czystego złota.

100 guldenów = *K.* 198.3744, *Mf.* 168.70 *Rb.* 78.10, *Fr.* 125.

Niemcy. Waluta złota. 1 korona = 10 markom; zawiera 3.58423 gr. czystego złota. 1 marka = 100 fenigom.

100 marek = *K.* 117.56272, *Mf.* 100, *Rb.* 46.30, *Fr.* 123.50.

Norwegia jak w Danii.

Persya. Waluta srebrna. 1 toman = 10 nowym keranom = 100 senaarom = 1000 biste = 10.000 dinarów zawiera 2,5536 gr. czystego złota.

1 keran srebrny = 4.14 gr. czystego srebra.

Portugalia. Waluta złota (fakt. papierowa) 1 korona = 10 milreisom (1 milreis = 1000 reisom) zawiera 16.257 czystego złota. Confo de reis = 1000 milreisom = 10 koronom.

1 korona = *l* 53.32, *Mf.* 45.36, *Rb.* 21, *Fr.* 56.10.

Rosya. Waluta złota (fakt. papierowa). 1 imperyał (11.613 gr. czyst. złota) = 15 rublom, 1 rubel = 100 kopiejkom.

100 rubli = K. 253.90, Mf. 216.—, Rb. 100.—, Fr. 266.66.

Rumunia Waluta złota. 1 lei (leja = romanak) = 100 bani (para) = 1 frank.

Serbia. Waluta bimetaliczna jak we Francyi. 1 denar = 100 parom = 1 frank.

Szwajcarya. Waluta bimetaliczna (fakt. złota) jak we Francyi, w unii monetarnej z Francją, p. tamże.

Szwecya jak w Danii.

Turcya. Waluta złota. 1 piast (gersz) = 40 parom (100 centom) = 120 asprom = nominalnie 22 hel., 18.46 fen., 8.3 kop., 23 centymom.

1 medzydzie (turecki funt, lira) = 100 piastrom zawiera 6.60985 gr. czystego złota.

1 medzydzie = K. 22.12, Mf. 18.46, Rb. 8.30, Fr. 22.78.

Włochy. Waluta bimetaliczna. 1 lir = 1 frankowi = 100 centesimom, w unii monetarnej z Francją, patrz tamże.

Stany Zjednoczone Ameryki północnej. Waluta złota. 1 dolar = 100 centom; 1 eagle = 10 dolarom, zawiera 15.046 czystego złota.

1 eagle (10 dolarów) = K. 43.359 Mf. 41.98, Rb. 19.68, Fr. 51.80.

AUSTRYACKA WALUTA KORONOWA I ZŁOTA.

Od dnia 1. stycznia 1900 jednostką monetarną w Austrii i Węgrzech jest korona. Wagą podstawową nowych monet złotych jest kilogram. Nowa moneta złota zawiera dziewięćset części czystego złota i sto części miedzi. Z 1 kilograma złota ligaturowego wyżej oznaczonej próby wybija się 2.952 koron. Z 1 kilograma czystego złota wybija się zatem 3.280 koron. 20 koronówka waży 6.775067 gr. i zawiera 6,09756 gr. czystego złota. 10 koronówka waży 3.38153 gr. i zawiera 3.04878 gr. czystego złota. Wagę najniższą, po jakiej monetę złotą kasy państwowe przyjmują, oznaczono na 6.74 g., przy 20 koronówkach, a 3.37 gr. przy 10 koronówkach.

Monety srebrne: 5 koronówki (z 900 części srebra i 100 części miedzi). Z 1 kilograma srebra ligaturowego wybija się $11\frac{2}{3}$ 5 koronówek i jedna taka moneta waży 24 gramy.

1 koronówka (z 835 części srebra i 165 części miedzi). Z 1 kilograma srebra ligaturowego wybija się 200 sztuk 1 koronówek, jedna sztuka zatem waży 5 gramów. W obrocie zwykłym nikt nie ma obowiązku przyjmując więcej nad 50 sztuk 5 koronówek i 50 sztuk 1 koronówek. Wyjątek stanowią kasy państwowe i urzędy, obowiązane przyjmować srebrne 5 i 1 koronówki w nieograniczonej ilości.

Guldeny (dawna waluta austriacka), dopóki prawem nie zostaną wycofane z obrotu, mają być przyjmowane i wydawane przy wszelkich wpłatach i wypłatach w miejsce monet waluty koronowej, przyczem ma się liczyć 1 gulden = 2 koronom. (1 gulden waży 12.3467 gr.).

Zdawkowe monety nikłowe po 20 i 10 halerzy. Z 1 kilograma czystego nikłu wybija się 250 sztuk monet 20 halerzowych, względnie 333 sztuk po 10 halerzy. Monet zdawkowych nikt nie jest obowiązany przyjmując więcej niż 10 koron.

Monety z brązu po 2 i po 1 halerzu. Z 1 kilograma ligatury (95 części miedzi, 4 części cyny i 1 część cynku) wybija

się 300 sztuk po 2 halerze lub 600 sztuk po 1 halerzu. Przyjmowanie monet z brązu jest ograniczone dla państwowych kas i urzędów do 10 koron od jednej strony, strony zaś nie są obowiązane przyjmując takiej monety więcej nad 1 koronę.

Dla uczczenia 60-letniego jubileuszu panowania najjaśniejszego Pana w roku 1908 wybito jubileuszowe monety złote po 100 koron, 20 koron, 10 koron i srebrne po 5 koron i 1 koronie. (Stukoronówka złota zawiera 30.4878 czystego złota).

Banknoty waluty koronowej.

W obiegu znajdują się obecnie:			
po 10 kor. z datą 2 stycznia 1904 r.			
" 20 "	" 2 "	" 1907 "	
" 50 "	" 2 "	" 1902 "	
" 100 "	" 2 "	" 1902 "	
" 100 "	" 2 "	" 1910 "	
" 1000 "	" 2 "	" 1902 "	

W zakładach głównych Banku austro-węgierskiego, w Wiedniu i Budapeszcie mogą być wymieniane wycofane z obiegu:

- banknoty po 10 kor. z 31 marca 1910. tylko po dzień 28 lutego 1913.
- banknoty po 20 kor. z 31 marca 1906 tylko po dzień 30 czerwca 1916.

Banknoty po 100 kor. z 2 stycznia 1902 wycofuje się z obiegu i będą przyjmowane tylko po dzień 31 sierpnia 1912. Po tym terminie będzie je można wymieniać w zakładach głównych Banku austro-węgierskiego po dzień 31 sierpnia 1918.

Banknoty dawnej waluty austriackiej.

Bank austro-węgierski nie jest już obowiązany banknotów dawnej waluty austriackiej wymieniać, gdyż ostateczne terminy ich wymiany w roku 1910 upłynęły.

Monety waluty koronowej jako ciężarki:

1 pięciokoronówka . . .	waży 24 gr.
1 jednokoronówka . . .	" 5 "
1 dwudziestohalerzówka . . .	" 4 "
3 dwuhalerzówki . . .	ważą 10 "
3 jednohalerzówki . . .	" 5 "

TABELKA AMORTYZACYJNA.

Ażeby według tej tabelki obliczyć, jaką kwotę trzeba płacić rocznie celem umorzenia pewnego kapitału w pewnej liczbie lat przy pewnym procencie, trzeba wyszukać w tabelce cyfrę odpowiadającą liczbie lat z boku i stopie procentowej u góry, następnie cyfrę tę pomnożyć przez kapitał, a wynik daje roczną kwotę amortyzacyjną w koronach. I tak n. p. kapitał 10.000 koron, oprocentowany na 4%, ma być spłacony w 20 latach. Owóż w rubryce odpowiadającej 20 latom i 4% znajdujemy cyfrę 0'07358. Wykonujemy więc wspomniane mnożenie: 0'07358 razy 10.000 czyni 735·8 czyli 735 kor. 80 h. rocznie, co się równa 7·358%.

Czas umorzenia w latach	Stopa procentowa						
	2	2½	3	3½	4	4½	5
1	1'02'00	1'02'50	1'03'00	1'03'60	1'04'00	1'04'50	1'05'00
2	0'51505	0'51882	0'52261	0'52639	0'53020	0'53395	0'53781
3	0'34675	0'35014	0'35352	0'35693	0'36036	0'36379	0'36720
4	0'26262	0'26581	0'26903	0'27225	0'27550	0'27874	0'28201
5	0'21216	0'21525	0'21836	0'22148	0'22464	0'22779	0'23098
6	0'17853	0'18155	0'18460	0'18768	0'19078	0'19393	0'19701
7	0'15451	0'15750	0'16051	0'16355	0'16660	0'16970	0'17282
8	0'13651	0'13947	0'14246	0'14548	0'14853	0'15161	0'15472
9	0'12252	0'12546	0'12844	0'13145	0'13449	0'13757	0'14069
10	0'11132	0'11426	0'11723	0'12024	0'12329	0'12638	0'12951
11	0'10218	0'10511	0'10808	0'11110	0'11415	0'11725	0'12039
12	0'09456	0'09749	0'10046	0'10349	0'10655	0'10967	0'11283
13	0'08812	0'09105	0'09403	0'09706	0'10015	0'10329	0'10645
14	0'08260	0'08554	0'08853	0'09157	0'09467	0'09782	0'10192
15	0'07783	0'08077	0'08377	0'08682	0'08994	0'09312	0'09634
16	0'07385	0'07680	0'07981	0'08288	0'08592	0'08901	0'09227
17	0'06990	0'07293	0'07595	0'07905	0'08212	0'08524	0'08850
18	0'06670	0'06967	0'07271	0'07582	0'07899	0'08224	0'08564
19	0'06379	0'06676	0'06981	0'07294	0'07614	0'07941	0'08285
20	0'06115	0'06415	0'06721	0'07036	0'07358	0'07688	0'08025
21	0'05878	0'06179	0'06487	0'06804	0'07128	0'07459	0'07799
22	0'05663	0'05965	0'06274	0'06593	0'06920	0'07254	0'07597
23	0'05467	0'05770	0'06081	0'06402	0'06731	0'07068	0'07413
24	0'05287	0'05591	0'05909	0'06227	0'06559	0'06898	0'07247
25	0'05122	0'05427	0'05743	0'06067	0'06401	0'06743	0'07095
26	0'04970	0'05277	0'05594	0'05921	0'06257	0'06602	0'06957
27	0'04830	0'05138	0'05466	0'05805	0'06154	0'06512	0'06879
28	0'04699	0'05009	0'05329	0'05660	0'06001	0'06352	0'06711
29	0'04578	0'04889	0'05212	0'05550	0'05898	0'06254	0'06604
30	0'04465	0'04778	0'05102	0'05437	0'05784	0'06140	0'06504
31	0'04360	0'04674	0'05000	0'05337	0'05686	0'06045	0'06412
32	0'04261	0'04577	0'04905	0'05244	0'05595	0'05956	0'06328
33	0'04178	0'04496	0'04816	0'05157	0'05511	0'05874	0'06249
34	0'04102	0'04407	0'04732	0'05076	0'05432	0'05799	0'06167
35	0'04040	0'04320	0'04654	0'05000	0'05357	0'05727	0'06083
36	0'03923	0'04245	0'04580	0'04928	0'05290	0'05660	0'06044
37	0'03851	0'04174	0'04511	0'04861	0'05224	0'05599	0'05984
38	0'03782	0'04107	0'04446	0'04798	0'05163	0'05539	0'05929
39	0'03717	0'04043	0'04385	0'04738	0'05106	0'05485	0'05877
40	0'03656	0'03983	0'04326	0'04682	0'05053	0'05434	0'05829
41	0'03597	0'03927	0'04271	0'04630	0'05001	0'05386	0'05781
42	0'03542	0'03873	0'04219	0'04580	0'04954	0'05342	0'05740
43	0'03489	0'03822	0'04169	0'04532	0'04908	0'05299	0'05701
44	0'03439	0'03773	0'04123	0'04487	0'04866	0'05259	0'05661
45	0'03391	0'03727	0'04078	0'04445	0'04821	0'05219	0'05625
46	0'03345	0'03683	0'04036	0'04405	0'04789	0'05184	0'05595
47	0'03302	0'03641	0'03996	0'04367	0'04751	0'05152	0'05562
48	0'03260	0'03600	0'03958	0'04330	0'04718	0'05118	0'05533
49	0'03220	0'03562	0'03921	0'04297	0'04685	0'05088	0'05504
50	0'03183	0'03526	0'03886	0'04263	0'04656	0'05061	0'05477
51	0'03146	0'03490	0'03854	0'04232	0'04627	0'05033	0'05453
52	0'03111	0'03458	0'03822	0'04203	0'04600	0'05007	0'05429
53	0'03077	0'03426	0'03791	0'04174	0'04573	0'04982	0'05408
54	0'03045	0'03395	0'03763	0'04147	0'04546	0'04959	0'05387
55	0'03014	0'03366	0'03735	0'04121	0'04524	0'04939	0'05367
56	0'02985	0'03337	0'03708	0'04097	0'04500	0'04918	0'05348
57	0'02956	0'03310	0'03683	0'04074	0'04478	0'04899	0'05330
58	0'02928	0'03284	0'03659	0'04051	0'04458	0'04880	0'05314
59	0'02902	0'03259	0'03636	0'04028	0'04438	0'04862	0'05298
60	0'02877	0'03235	0'03613	0'04009	0'04418	0'04845	0'05282
61	0'02852	0'03212	0'03592	0'03990	0'04402	0'04829	0'05269
62	0'02829	0'03190	0'03572	0'03970	0'04386	0'04814	0'05256
63	0'02806	0'03169	0'03552	0'03953	0'04369	0'04800	0'05243
64	0'02784	0'03148	0'03533	0'03936	0'04354	0'04786	0'05230
65	0'02763	0'03129	0'03514	0'03920	0'04339	0'04773	0'05219

Tabela niniejsza wykazuje, jaką wartość ma obecnie kapitał (1 korona) platny po pewnej ilości lat, półroczy, kwartałów w ogóle terminów. Stopę procentową należy przyjąć w wysokości przypadającej za termin (a nie za cały rok), zwykle za półrocze.

Przykład: Legat 10.000 koron platny po latach 10 — przedstawia obecnie dla lokującego swe kapitały w banku na 9% następującą wartość: 1 korona platna po 10 latach (20 terminach $2\frac{1}{2}\%$) = 0.6103 K, zatem 10.000 K przedstawiają obecnie wartość 6103 koron.

TABLICA SKŁADANYCH PROCENTÓW.

Termin	1 $\frac{1}{2}$ %	2%	2 $\frac{1}{2}$ %	3%	3 $\frac{1}{2}$ %	4 $\frac{1}{2}$ %	4%	Termin
	halerzy — kopiejki — fenigi							
1	99.52	98.04	97.56	97.08	96.85	96.61	96.16	1
2	97.07	96.12	95.18	94.25	93.80	93.85	92.45	2
3	95.68	94.23	92.86	91.51	90.85	90.10	88.89	3
4	94.22	92.38	90.60	89.84	87.99	87.14	85.48	4
5	92.83	90.57	89.38	88.26	85.22	84.19	82.19	5
6	91.45	89.80	88.23	87.74	83.64	81.85	79.03	6
7	90.10	87.06	84.13	81.80	79.94	78.59	75.09	7
8	88.77	85.26	82.07	78.94	77.42	76.94	73.06	8
9	87.46	83.68	80.07	76.64	74.99	73.87	70.25	9
10	86.17	82.04	78.12	74.40	72.63	70.89	67.55	10
11	84.89	80.43	76.21	72.24	70.34	68.49	64.95	11
12	83.64	78.85	74.35	70.13	68.13	66.17	62.45	12
13	82.40	77.80	72.64	68.09	65.98	63.94	60.05	13
14	81.19	76.79	70.77	66.11	63.90	61.77	57.74	14
15	79.99	74.90	69.05	64.18	61.69	59.68	55.52	15
16	78.80	72.94	67.85	62.31	59.95	57.67	53.89	16
17	77.64	71.42	65.72	60.50	58.03	55.72	51.83	17
18	76.49	70.02	64.12	58.73	56.23	53.63	49.38	18
19	75.36	68.64	62.55	57.02	54.46	52.01	47.48	19
20	74.25	67.30	61.03	55.36	52.75	50.25	45.63	20
21	73.15	65.98	59.54	53.75	51.09	48.55	43.89	21
22	72.07	64.68	58.09	52.18	49.48	46.91	42.19	22
23	71.00	63.42	56.67	50.65	47.92	45.32	40.57	23
24	69.26	62.17	55.29	49.19	46.41	43.79	39.01	24
25	68.22	60.95	53.94	47.76	44.95	42.31	37.51	25
26	67.90	59.76	52.62	46.36	43.54	40.88	36.06	26
27	66.90	58.69	51.34	45.01	42.17	39.50	34.68	27
28	65.91	57.44	50.09	43.70	40.84	38.16	33.34	28
29	64.94	56.31	48.87	42.43	39.55	36.87	32.06	29
30	63.93	55.21	47.67	41.19	38.31	35.62	30.83	30
31	63.03	54.12	46.51	39.99	37.10	34.42	29.64	31
32	62.10	53.06	45.38	38.83	35.93	33.25	28.50	32
33	61.18	52.02	44.27	37.70	34.80	32.13	27.40	33
34	60.28	51.00	43.19	36.60	33.71	31.04	26.35	34
35	59.39	50.00	42.14	35.53	32.65	29.99	25.34	35
36	58.51	49.02	41.11	34.50	31.62	28.98	24.36	36
37	57.64	48.06	40.11	33.49	30.62	28.00	23.42	37
38	56.79	47.12	39.13	32.52	29.66	27.05	22.52	38
39	55.95	46.19	38.17	31.67	28.73	26.14	21.66	39
40	55.13	45.29	37.24	30.85	27.82	25.25	20.81	40
41	54.31	44.40	36.33	29.78	26.95	24.40	20.02	41
42	53.51	43.53	35.45	28.89	26.10	23.57	19.25	42
43	52.72	42.69	34.58	28.06	25.28	22.78	18.51	43
44	51.94	41.84	33.74	27.23	24.43	22.01	17.80	44
45	51.17	41.02	32.92	26.44	23.71	21.26	17.11	45
46	50.42	40.22	32.11	25.67	22.98	20.54	16.46	46
47	49.67	39.43	31.33	24.92	22.24	19.85	15.82	47
48	48.94	38.65	30.57	24.19	21.54	19.18	15.21	48
49	48.21	37.90	29.82	23.40	20.86	18.53	14.63	49
50	47.50	37.15	29.09	22.81	20.21	17.90	14.07	50
51	46.80	36.42	28.39	22.15	19.57	17.90	13.53	51
52	46.11	35.71	27.69	21.50	18.96	16.71	13.01	52
53	45.43	35.01	27.02	20.87	18.36	16.15	12.51	53
54	44.75	34.32	26.36	20.27	17.78	15.60	12.03	54
55	44.09	33.65	25.72	19.68	17.22	15.08	11.56	55
56	43.44	32.99	25.09	19.10	16.68	14.57	11.12	56
57	42.80	32.34	24.47	18.55	16.15	14.07	10.69	57
58	42.17	31.71	23.88	18.01	15.64	13.60	10.28	58
59	41.54	31.09	23.30	17.48	15.15	13.14	9.89	59
60	40.93	30.48	22.73	16.97	14.67	12.69	9.51	60
61	40.32	29.89	22.17	16.48	14.21	12.26	9.14	61
62	39.75	29.30	21.63	16.00	13.77	11.85	8.79	62
63	39.14	28.72	21.10	15.53	13.33	11.45	8.45	63
64	38.56	28.16	20.59	15.08	12.91	11.06	8.13	64
65	37.99	27.61	20.09	14.61	12.51	10.69	7.81	65
66	37.43	27.06	19.60	14.21	12.11	10.33	7.51	66
67	36.88	26.53	19.12	13.80	11.73	9.98	7.23	67
68	36.33	26.01	18.65	13.40	11.36	9.64	6.94	68
69	35.80	25.50	18.20	13.01	11.00	9.31	6.68	69
70	35.27	25.00	17.78	12.63	10.66	8.99	6.42	70
71	34.76	24.51	17.32	12.26	10.32	8.69	6.17	71
72	34.23	24.03	16.90	11.90	10.00	8.40	5.94	72
73	33.73	23.56	16.49	11.56	9.68	8.12	5.71	73
74	33.23	23.10	16.03	11.22	9.38	7.84	5.49	74
75	32.74	22.65	15.69	10.89	9.08	7.58	5.28	75
76	32.25	22.20	15.31	10.53	8.80	7.32	5.08	76
77	31.78	21.77	14.94	10.27	8.52	7.07	4.88	77
78	31.31	21.34	14.57	9.97	8.25	6.83	4.69	78
79	30.84	20.92	14.22	9.69	7.99	6.60	4.51	79
80	30.39	20.51	13.87	9.40	7.74	6.38	4.34	80

TABELICA SKŁADANYCH PROCENTÓW.

Tablica ta wykazuje, jaką otrzyma sumę po pewnej ilości lat ten, kto przez cały ten czas co roku składać będzie pewną składkę po 1 kor. Aby oznaczyć, jaki kapitał otrzyma po pewnej liczbie lat ten, kto co roku składać będzie wyższą sumę, wystarczy z tej tabeli wyląść liczbę odpowiedniego roku i pomnożyć przez sumę, o którą chodzi. Jeżeli n. p. ktoś chce wiedzieć, ile będzie miał po 25 latach, jeżeli przez 25 lat co roku składać będzie 24 koron na procent składany 5 procent, niech weźmie w 25 linii tabelki liczbę w rubryce b proc. umieszczoną i pomnoży przez 24.

Lat	Lat															
	po 3%	po 3 ¹ / ₂ %	po 4%	po 4 ¹ / ₂ %	po 5%	po 3%	po 3 ¹ / ₂ %	po 4%	po 4 ¹ / ₂ %	po 5%						
1	03:00	03:50	04:00	04:50	05:00	26	39	70:96	42	75:90	46	08:42	49	71:13	53	66:91
2	09:09	12:16	12:64	13:70	15:25	27	27	91:09	47	29:06	48	96:75	52	99:33	57	40:25
3	13:36	18:38	24:64	27:81	31:01	28	44	21:88	45	61:27	51	96:62	56	42:30	61	32:27
4	30:91	36:24	41:63	47:07	52:19	29	46	57:54	50	92:06	55	08:49	60	00:70	65	43:88
5	46:94	55:01	63:29	71:68	80:56	30	49	00:26	53	42:94	58	32:83	63	75:23	69	76:07
6	66:24	77:94	89:82	01:91	14:20	31	51	50:27	56	33:45	61	70:14	67	66:62	74	29:88
7	89:23	05:16	21:42	38:00	54:91	32	54	07:78	59	34:12	65	20:95	71	75:62	79	06:37
8	15:91	36:84	58:27	80:21	02:65	33	56	73:01	62	45:31	68	85:79	76	03:02	84	06:69
9	46:38	73:13	00:61	84:11	57:78	34	59	46:20	65	67:40	72	65:22	80	59:83	89	32:03
10	80:77	14:19	48:63	12:12	20:67	35	62	27:59	69	00:76	76	59:83	85	16:39	94	83:63
11	18:20	60:19	02:58	46:40	91:71	36	65	17:42	72	45:78	80	70:22	90	04:13	100	52:81
12	61:77	11:30	62:68	15:99	16:16	37	68	15:94	76	02:88	84	97:03	95	13:82	106	70:50
13	08:63	67:69	29:25	83:21	59:86	38	71	23:42	79	72:49	89	40:91	100	46:44	113	09:50
14	69:89	29:56	02:39	78:40	57:85	39	74	40:12	83	55:02	94	02:55	106	03:03	119	79:97
15	15:68	97:10	82:45	71:93	65:74	40	77	66:32	87	50:95	98	82:65	111	84:66	126	83:97
16	76:15	70:50	69:75	74:17	84:03	41	81	02:31	91	60:73	103	81:95	117	92:47	134	23:17
17	41:44	49:96	64:54	85:50	13:23	42	84	48:38	95	84:86	109	01:23	124	27:64	141	99:33
18	11:68	35:71	67:12	06:35	53:90	43	88	04:84	100	23:83	114	41:28	130	91:38	150	14:30
19	87:03	27:96	77:80	37:14	06:59	44	91	71:98	104	78:16	120	02:93	137	84:99	158	70:01
20	67:64	26:94	96:92	78:31	71:92	45	95	50:14	109	48:40	125	07:05	145	09:82	167	68:51
21	63:67	32:89	24:79	30:33	50:52	46	99	39:65	114	35:09	131	94:53	152	67:26	177	11:94
22	45:38	46:04	61:78	93:70	43:04	47	103	40:83	119	38:82	138	26:32	160	58:79	187	02:53
23	81:42	32:89	08:28	68:91	50:19	48	107	54:06	124	60:18	144	83:37	168	83:93	197	42:66
24	45:92	46:94	64:29	56:52	72:70	49	111	79:68	129	69:79	151	66:70	177	50:30	208	34:79
25	65:80	31:81	31:17	57:06	11:34	50	116	18:07	135	58:28	158	77:37	186	53:56	219	81:53

TABLICA DYSKONTOWA.

Dla obliczenia procentu od kapitału za pewną ilość dni, należy kapitał pomnożyć przez liczbę dni, a iloczyn podzielić przez niżej dla każdej stopy procentowej podany dzielnik.

Procent	Dzielnik	Procent	Dzielnik	Procent	Dzielnik	Procent	Dzielnik
1/4	144000	2 1/2	14400	4 3/4	7579	7	5143
1/2	72000	3 3/4	13090	5	7200	7 1/4	4966
3/4	48000	3	12000	5 1/4	7857	7 1/2	4800
1	36000	3 1/4	11077	5 1/2	6545	7 3/4	4645
1 1/4	28800	3 1/2	10286	5 3/4	7261	8	4500
1 1/2	24000	3 3/4	9600	6	6000	8 1/4	4363
1 3/4	20571	4	9000	6 1/4	5760	8 1/2	4235
2	18000	4 1/4	8471	6 1/2	5538	8 3/4	4114
2 1/4	16000	4 1/2	8000	6 3/4	5333	9	4000

TABLICA PROCENTÓW ZWYKŁYCH.

Kwota	1/4%	1%	1 1/2%	2%	2 1/2%	3%	3 1/2%	4%	4 1/2%	5%	5 1/2%	6%
10.000	6.849	27.397	41.096	54.794	68.493	82.192	95.890	109.589	123.288	136.986	150.685	164.383
9.000	6.164	24.557	36.986	49.315	61.644	73.973	86.301	98.630	110.959	123.288	135.616	147.945
8.000	5.479	21.918	32.877	43.836	54.794	62.753	76.712	87.671	98.630	109.589	120.548	131.507
7.000	4.794	19.178	28.767	38.396	47.945	57.534	67.123	76.712	86.301	96.890	105.479	115.068
6.000	4.110	16.438	24.657	32.876	41.096	49.315	57.534	66.723	73.973	82.192	90.411	98.630
5.000	3.425	13.698	20.448	27.397	34.246	41.096	47.945	54.794	61.644	68.493	75.542	82.192
4.000	2.740	10.959	16.438	21.918	27.397	32.877	38.356	43.835	49.315	54.794	60.274	65.753
3.000	2.055	8.219	12.329	16.438	20.548	24.657	28.767	32.877	36.986	41.096	45.205	49.315
2.000	1.370	5.479	8.219	10.959	14.698	16.438	19.178	21.918	24.657	27.397	30.137	32.877
1.000	0.686	2.740	4.110	5.479	6.849	8.219	9.589	10.959	12.329	13.699	15.068	16.438
900	0.616	2.466	3.699	4.931	6.164	7.397	8.630	9.863	11.096	12.329	13.562	14.795
800	0.548	2.192	3.288	4.384	5.479	6.575	7.671	8.767	9.863	10.959	12.055	13.151
700	0.479	1.918	2.877	3.836	4.794	5.753	6.712	7.671	8.630	9.589	10.548	11.507
600	0.411	1.644	2.466	3.288	4.110	4.931	5.753	6.575	7.397	8.219	9.041	9.863
500	0.342	1.370	2.055	2.740	3.425	4.110	4.794	5.479	6.164	6.849	7.534	8.219
400	0.274	1.096	1.644	2.192	2.740	3.288	3.835	4.383	4.931	5.479	6.027	6.575
300	0.206	0.822	1.233	1.644	2.055	2.466	2.877	3.288	3.699	4.110	4.521	4.932
200	0.137	0.548	0.822	1.096	1.370	1.644	1.918	2.192	2.466	2.740	3.014	3.288
100	0.068	0.274	0.411	0.548	0.686	0.822	0.959	1.096	1.233	1.370	1.507	1.644
90	0.062	0.247	0.370	0.493	0.616	0.740	0.863	0.986	1.110	1.233	1.356	1.480
80	0.055	0.219	0.329	0.438	0.548	0.657	0.767	0.877	0.986	1.096	1.206	1.316
70	0.048	0.192	0.288	0.384	0.479	0.575	0.671	0.767	0.863	0.959	1.055	1.151
60	0.041	0.164	0.247	0.329	0.411	0.493	0.575	0.658	0.740	0.822	0.904	0.986
50	0.034	0.137	0.205	0.274	0.342	0.411	0.479	0.548	0.616	0.685	0.753	0.822
40	0.027	0.110	0.164	0.219	0.274	0.329	0.384	0.438	0.493	0.548	0.603	0.658
30	0.020	0.082	0.123	0.164	0.205	0.247	0.288	0.329	0.370	0.411	0.452	0.493
20	0.014	0.055	0.082	0.110	0.137	0.164	0.192	0.219	0.247	0.274	0.301	0.329
10	0.007	0.027	0.041	0.055	0.068	0.082	0.096	0.110	0.123	0.137	0.151	0.164
9	0.006	0.025	0.037	0.049	0.062	0.074	0.086	0.098	0.111	0.123	0.136	0.148
8	0.005	0.022	0.033	0.044	0.055	0.066	0.077	0.088	0.099	0.110	0.121	0.132
7	0.005	0.019	0.029	0.038	0.048	0.057	0.067	0.077	0.086	0.096	0.106	0.115
6	0.004	0.016	0.025	0.033	0.041	0.049	0.057	0.065	0.074	0.082	0.090	0.099
5	0.003	0.014	0.020	0.027	0.034	0.041	0.048	0.055	0.062	0.068	0.075	0.082
4	0.003	0.011	0.016	0.022	0.027	0.033	0.038	0.044	0.049	0.055	0.060	0.066
3	0.002	0.008	0.012	0.016	0.020	0.025	0.029	0.033	0.037	0.041	0.045	0.049
2	0.001	0.005	0.008	0.011	0.014	0.016	0.019	0.022	0.025	0.027	0.030	0.033
1	0.001	0.003	0.004	0.005	0.007	0.008	0.009	0.011	0.012	0.014	0.015	0.016

Wyjaśnienie: Sposób użycia tej tabliczki jest następujący:

Mając do odnalezienia procent od pewnej sumy za pewną ilość dni podług pewnej stopy procentowej, mnożymy najpierw daną sumę przez liczbę dni i następnie odcinamy dwie ostatnie cyfry i ułamki (jeśli są) i liczbę, stanowiącą wynik mnożenia. Pozostałą liczbę rozkładamy następnie na tysiące, setki, dziesiątki i jednostki i odnajdujemy w tablicy procent, jaki przypadałby dla każdej z cyfr, na które rozłożyliśmy otrzymaną z mnożenia liczbę. Następnie dodajemy oddzielne pozycje procentu, a suma stanowiąc będzie procent poszukiwany. Oto ilustracja na przykładzie: Pragniemy znaleźć procent od 3.126 koron przez 132 dni po 4 1/2%. Mnożymy w tym celu 3.126 · 132 = 412632. Odcinamy dwie ostatnie cyfry i pozostaje nam liczba 4.126. Tę rozkładamy jak następuje: 4000, 100, 20, 6. Proc. 4 1/2% (patrz tablicę) od tych czterech sum wynosi: 49.315, 1.233, 247, 0.74. Po dodaniu tych cyfr otrzymamy żądany procent: 50 koron 86 halercy.

Dalsze dziesiętne naturalnie przy dodawaniu odrzuca się.

Tabliczka niniejsza służy bezpośrednio dla liczb, nie przewyższających 10 000. Przy cyfrach wyższych postępuje się tak, że ta, gdzieby w tabliczce należało znaleźć procent, n. p. od 60.000, bierzemy go od 6.000 i mnożymy przez 10. Oto przykład: Procent od 23.516 koron za dni 287 po 3 1/2%. Mnożymy 23.516 · 287 = 6748.95. Po odcięciu dwóch ostatnich cyfr 67.388. Rozkładamy tę liczbę: 60.000, 7.000, 400, 80, 8. Zamiast procentu od 60.000 bierzemy procent (z tabliczki) od 60.000 = 57.534 i mnożymy przez 40 = 57.534 · 40 = 2301.36. Procent od 7.000 bierzemy (z tabliczki) 6.575 i mnożymy przez 40 = 6.575 · 40 = 263.00. Procent od 400 bierzemy (z tabliczki) 0.822 i mnożymy przez 80 = 0.822 · 80 = 65.76. Procent od 80 bierzemy (z tabliczki) 0.137 i mnożymy przez 8 = 0.137 · 8 = 1.096. Suma tych czterech procentów wynosi: 2301.36 + 263.00 + 65.76 + 1.096 = 2631.21. Dodajemy do tego 57.388 i otrzymujemy żądany procent: 2688.57.

TABLICA PROCENTÓW ZWYKLYCH.

3%											3 1/2%											4 1/2%										
od ka- piata	na I dzien	na I miesiac	na 1/4 roku	na 1/2 roku	na I rok	od ka- piata	na I dzien	na I miesiac	na 1/4 roku	na 1/2 roku	na I rok	od ka- piata	na I dzien	na I miesiac	na 1/4 roku	na 1/2 roku	na I rok	od ka- piata	na I dzien	na I miesiac	na 1/4 roku	na 1/2 roku	na I rok									
-50	—	0,1	0,4	0,7	1,0	-50	—	0,1	0,4	0,7	1,0	-50	—	0,1	0,4	0,7	1,0	-50	—	0,1	0,4	0,7	1,0									
0	—	0,2	0,6	1,1	1,6	0	—	0,2	0,6	1,1	1,6	0	—	0,2	0,6	1,1	1,6	0	—	0,2	0,6	1,1	1,6									
1	—	0,3	0,9	1,6	2,3	1	—	0,3	0,9	1,6	2,3	1	—	0,3	0,9	1,6	2,3	1	—	0,3	0,9	1,6	2,3									
2	—	0,4	1,2	2,1	3,0	2	—	0,4	1,2	2,1	3,0	2	—	0,4	1,2	2,1	3,0	2	—	0,4	1,2	2,1	3,0									
3	—	0,5	1,5	2,6	3,8	3	—	0,5	1,5	2,6	3,8	3	—	0,5	1,5	2,6	3,8	3	—	0,5	1,5	2,6	3,8									
4	—	0,6	1,8	3,1	4,4	4	—	0,6	1,8	3,1	4,4	4	—	0,6	1,8	3,1	4,4	4	—	0,6	1,8	3,1	4,4									
5	—	0,7	2,1	3,6	5,0	5	—	0,7	2,1	3,6	5,0	5	—	0,7	2,1	3,6	5,0	5	—	0,7	2,1	3,6	5,0									
6	—	0,8	2,4	4,1	5,7	6	—	0,8	2,4	4,1	5,7	6	—	0,8	2,4	4,1	5,7	6	—	0,8	2,4	4,1	5,7									
7	—	0,9	2,7	4,6	6,5	7	—	0,9	2,7	4,6	6,5	7	—	0,9	2,7	4,6	6,5	7	—	0,9	2,7	4,6	6,5									
8	—	1,0	3,0	5,1	7,4	8	—	1,0	3,0	5,1	7,4	8	—	1,0	3,0	5,1	7,4	8	—	1,0	3,0	5,1	7,4									
9	—	1,1	3,3	5,6	8,4	9	—	1,1	3,3	5,6	8,4	9	—	1,1	3,3	5,6	8,4	9	—	1,1	3,3	5,6	8,4									
10	—	1,2	3,6	6,1	9,5	10	—	1,2	3,6	6,1	9,5	10	—	1,2	3,6	6,1	9,5	10	—	1,2	3,6	6,1	9,5									
20	—	2,4	7,2	12,2	18,0	20	—	2,4	7,2	12,2	18,0	20	—	2,4	7,2	12,2	18,0	20	—	2,4	7,2	12,2	18,0									
30	—	3,6	10,8	18,0	25,5	30	—	3,6	10,8	18,0	25,5	30	—	3,6	10,8	18,0	25,5	30	—	3,6	10,8	18,0	25,5									
40	—	4,8	14,4	24,0	34,0	40	—	4,8	14,4	24,0	34,0	40	—	4,8	14,4	24,0	34,0	40	—	4,8	14,4	24,0	34,0									
50	—	6,0	18,0	30,0	42,5	50	—	6,0	18,0	30,0	42,5	50	—	6,0	18,0	30,0	42,5	50	—	6,0	18,0	30,0	42,5									
60	—	7,2	21,6	36,0	51,0	60	—	7,2	21,6	36,0	51,0	60	—	7,2	21,6	36,0	51,0	60	—	7,2	21,6	36,0	51,0									
70	—	8,4	25,2	42,0	60,0	70	—	8,4	25,2	42,0	60,0	70	—	8,4	25,2	42,0	60,0	70	—	8,4	25,2	42,0	60,0									
80	—	9,6	28,8	48,0	69,0	80	—	9,6	28,8	48,0	69,0	80	—	9,6	28,8	48,0	69,0	80	—	9,6	28,8	48,0	69,0									
90	—	10,8	32,4	54,0	78,0	90	—	10,8	32,4	54,0	78,0	90	—	10,8	32,4	54,0	78,0	90	—	10,8	32,4	54,0	78,0									
100	—	12,0	36,0	60,0	87,0	100	—	12,0	36,0	60,0	87,0	100	—	12,0	36,0	60,0	87,0	100	—	12,0	36,0	60,0	87,0									
200	—	24,0	72,0	120,0	174,0	200	—	24,0	72,0	120,0	174,0	200	—	24,0	72,0	120,0	174,0	200	—	24,0	72,0	120,0	174,0									
300	—	36,0	108,0	180,0	261,0	300	—	36,0	108,0	180,0	261,0	300	—	36,0	108,0	180,0	261,0	300	—	36,0	108,0	180,0	261,0									
400	—	48,0	144,0	240,0	348,0	400	—	48,0	144,0	240,0	348,0	400	—	48,0	144,0	240,0	348,0	400	—	48,0	144,0	240,0	348,0									
500	—	60,0	180,0	300,0	435,0	500	—	60,0	180,0	300,0	435,0	500	—	60,0	180,0	300,0	435,0	500	—	60,0	180,0	300,0	435,0									
600	—	72,0	216,0	360,0	522,0	600	—	72,0	216,0	360,0	522,0	600	—	72,0	216,0	360,0	522,0	600	—	72,0	216,0	360,0	522,0									
700	—	84,0	252,0	420,0	609,0	700	—	84,0	252,0	420,0	609,0	700	—	84,0	252,0	420,0	609,0	700	—	84,0	252,0	420,0	609,0									
800	—	96,0	288,0	480,0	696,0	800	—	96,0	288,0	480,0	696,0	800	—	96,0	288,0	480,0	696,0	800	—	96,0	288,0	480,0	696,0									
900	—	108,0	324,0	540,0	783,0	900	—	108,0	324,0	540,0	783,0	900	—	108,0	324,0	540,0	783,0	900	—	108,0	324,0	540,0	783,0									
1000	—	120,0	360,0	600,0	870,0	1000	—	120,0	360,0	600,0	870,0	1000	—	120,0	360,0	600,0	870,0	1000	—	120,0	360,0	600,0	870,0									
2000	—	240,0	720,0	1200,0	1740,0	2000	—	240,0	720,0	1200,0	1740,0	2000	—	240,0	720,0	1200,0	1740,0	2000	—	240,0	720,0	1200,0	1740,0									
3000	—	360,0	1080,0	1800,0	2610,0	3000	—	360,0	1080,0	1800,0	2610,0	3000	—	360,0	1080,0	1800,0	2610,0	3000	—	360,0	1080,0	1800,0	2610,0									
4000	—	480,0	1440,0	2400,0	3480,0	4000	—	480,0	1440,0	2400,0	3480,0	4000	—	480,0	1440,0	2400,0	3480,0	4000	—	480,0	1440,0	2400,0	3480,0									
5000	—	600,0	1800,0	3000,0	4350,0	5000	—	600,0	1800,0	3000,0	4350,0	5000	—	600,0	1800,0	3000,0	4350,0	5000	—	600,0	1800,0	3000,0	4350,0									

T A B L I C A M I A R I W A G .

Miary i wagi metryczne.

Miary długości. Jednostka: metr (m.) $\frac{1}{1000000}$ południka. $\frac{1}{10}$ metra = decymetr (dm.), $\frac{1}{100}$ metra = centymetr (cm.), $\frac{1}{1000}$ metra = milimetr (mm.), 10 metrów = dekametr, 100 m. = hektometr, 1000 m. = kilometr (km.), 10000 m. = mirjametr.

Miary powierzchni. Jednostka: metr kwadratowy (m²), 100 metrów² = ar (a); 100 arów = hektar (ha) = 10,000,000 m²; 100 hektarów = kilometr kwadr. (km²).

Miary objętości. Jednostka: decymetr sześcienny czyli liter (l.); $\frac{1}{10}$ litra = decylitr; $\frac{1}{1000}$ litra = centymetrowi kubicznemu (ccm.). — 100 litrów = hektolitr (hl). Miarą mierniczą jest metr³ (m³).

Wagi. Jednostka: kilogram (kg) jest to waga 1 dm³ destylowanej wody, przy temperaturze 4 stopni Celsjusza. $\frac{1}{1000}$ kilograma = dekagram (dg.), $\frac{1}{10000}$ kilograma = gram (g). — 100 kilogramów = cetnar metryczy (q), 1000 kg. = tona (t).

Miary polskie.

Miary długości: Szażeń (1.7280 m.) = 3 łokciem (0.576 m) = 6 stopom, stopa (0.288 m.) = 12 calom = 144 linjom. — Pręt = $7\frac{1}{2}$ łokciem = 10 pręcikom. — Miła polska = 8 staj = 8,5342 km., miła polska pocztowa = 7 wiorstom = 7,4677 km.

Miary powierzchni. Włoka = 30 morgom, morg (55,9872 a.) = 300 prętom², pręt² (18,6622 m²) = $56\frac{1}{4}$ łokciem² = 100 pręcikom². — Szażeń² = 2,986 m² = 36 stopom².

Miary objętości. Beczka = (100 l.) = 25 garncom (po 4 l.) = 100 kwartom. — Korzec (1,28 hl.) = 4 ćwierciom = 32 garncom. Szażeń sześcienny = 5,1596 m³.

Wagi. Cetnar (405.4 kg) = 100 funtom, funt (404.6 g.) = 32 łutom, łut = 46 drachmom = 138 skrupułom.

Miary i wagi austriackie.

Miary długości. Wiedeński sażeń (1,89648 m.) = 6 stopom (31,608 cm.) = 72 calom (2,634 cm.). Łokieć wiedeński = 0,77758 m. Pręt mierniczy = 3,79296 m. Austr. miła pocztowa = 7,58593 km.

Miary powierzchni. Szażeń kwadratowy = 3,59665 m²; stopa² = 0,0999 m², cal² = 6,93798 cm², Morg austr. = 1600 sażeńom² = 57,5464 a. austr. miła² = 57,54642 km².

Miary objętości. Wiadro (0,56589 hl.) = 40 garncom (1,41472 l.) = 80 halbom (0,70736 l.). Mierzycza (Metzen) (0,61486 hl.) = 8 ósemkom (7,68585 l.) = 16 garncom młynarskim (3,84292 l.). Szażeń sześcienny = 6,82099 m³, stopa³ = 0,03157 m³.

Wagi. Funt wiedeński (0,56006 kg.) = 32 łutom (17,5018 g.) = 128 kwintlom (4,375 g.). Cetnar (56,006 kg.) = 100 funtom. Funt cłowy = 500 g.

Miary i wagi angielskie.

Miary długości. 1 mila a. (statute mile 1609.315 m.) = 1760 yardom; yard (0,914 m.) = 3 stopom (0,3048 m.) = 36 calom (0,025 m.).

Miary powierzchni. Akr (4046.71 m²) = 4840 yardom² (0,8361 m²), stopa² = 0,0929 m². Yard of land = 30 akrom, Hide of land = 100 akrom. Mile of land (mila²) = 640 akrom = 2,59 Km².

Miary objętości. Tonna (registr. ton.) = 100 stopom³ = 2,83m³, Yard³ (0,7645 m³) = 27 stopom³ (23,315 dm³); kwarter (290.78 litr.) = 8 buszłom (36,36 l.) = 64 gallonom. Gallon (imperial) = 4,543 l. = 4 kwartom (po 1,136 l.).

Wagi. Tonna (20 cetnarów) = 1016,06 kg., funt handlowy (453,593 g.) = 16 uncjom (28,349 g.) = 256 drachmom.

Miary i wagi rosyjskie.

Miary długości. Wiorsta = 500 sażeńom (sażeńom) = 1066,78 m.; sażeń (2,1336 m.) = 3 arszynom 0,711 m.) = 48 werszkom (44 mm); stopa $\frac{1}{7}$ część sażenia = 0,3048 m. = 12 calom (25 mm.) = 120 liniom.

Miary powierzchni. Desiatina (1,0925 ha) = 2400 sażeńom² (4,55225 m²); desiatyna ekonomiczna (1 4566 ha) = 3200 sażeńom².

Miary objętości. Szażeń sześcienny (9,712 m³) = 9 arszynom³ (0,36 m³). Beczka (4,9195 hl.) = 40 wiadrom (po 12,299 l.), wiadro = 8 sztofom (po 1,537 l.) = 10 kruszkom (po 1,230 l.) = 100 czarkom (po 0,123 l.). Czetwiert (209,907 l.) = 8 czetwertykom = 64 garncom (po 3,280 l.).

Wagi. Funt (409,511 g.) = 32 łutom (po 12,7972 g.), zolotnik $\frac{1}{3}$ łuta (4,2657 g.) = 96 dolom, Tonna (982,829 kg.) = 6 berkowcom (po 163,805 kg.) = 60 pudom, pud (16,380 kg.) = 40 funtom.

Miary używane w żegludze morskiej.

Miary długości. Kwadrant = 90 stopniom = 5400 minutom szerokości geogr. Minuta szer. geogr. = mili morskiej = węzłowi = 1852 m Miła geograficzna ($\frac{1}{15}$ stopnia równika) = 7,4204 km.

Długość kablu = $\frac{1}{10}$ części mili morskiej = 185 m. Szażeń (fathon) = 1,83 m.

Inne miary. Angielska „register tone“ miara pojemności okrętów = 100 ang. stopom³ = 2,833 m³. Metr³ = 0,353 ang. reg. tonny. Ang. tonn (miara wagi = 2240 funtom = 1016,06 kg. Ang. tonna miara objętości = 42 stopom³ = 1,189 m³. Rosyjska tonna = 6 berkowcom = 60 pudom = 982,829 kg. Łaszt rosyjski = 2 ang. „register“ tonnom.

Tonna francuska = (1000 kg.) = 2205 ang. funtom.

Miary i wagi u ludów starożytnych.

Miary długości: stopa rzymska = 0.294 m., stopa grecka = 0.306 m., łokieć rzymski = 0.448 m., łokieć grecki = 0.459 m. Mila rz. = 1.47147 km., mila gr. = 1.22512 km., stadyum olimp. = 184.18 m.

Wagi: talent = 25.1673 kg., mina = 0.41959 kg., drachma = 3.195 g., funt (libra) rzymski = 0.34555 kg., as rzymski = 0.327 kg., denar (z czasów konsulatu) = 4.5 g., denar (z czasów cesarstwa) = 3 g. Talent żydowski (46.65 kg.) = 50 manehom (0.933 kg.) = 3000 sheklom.

Miary objętości: korczyk (medimnus) gr. = 52 l., miara rzym. 9.212 l.

Monety. Talent (5400 fr.) = 60 minom = 6000 drachmom. Drachma (0.90 fr.) = 6 obolom. Denar (0.84 fr.) = 10 asom. Solidus złoty = 18.48 frankom.

Miary w astronomii: Promień ziemi w równiku 6378 km. Odległość słońca śr. 152.000.000 km. Światło przebywa w jednym roku 9.467.280 milionów km.; tę odległość nazywamy rokiem światła.

Miary pracy i sił.

Jednostką pracy mechanicznej jest kilogramometr, to jest praca potrzebna do podniesienia ciężaru 1 kg. do wysokości 1 m. Jednostką do mierzenia pracy (sprawności) maszyn jest siła konia (HP. horse power) 75 kgm. na sekundę.

Siła zdolna nadać szybkość 1 cm. mase 1 g. w 1 sekundzie, nazywa się „dyną“.

Siła prądu elektrycznego, który przechodząc przez rozczyn azotanu srebra, zdoła wydzielić 0.001 g. srebra, nazywamy „ampère“, „Ohm“ jest oporem, który stawia ślup ręki 106 cm. długi o przekrocy 1 mm² przy temperaturze 0 stopni prądowi elektrycznemu. „Volt“ jest siłą elektromotoryczną, która w przewodniku z oporem 1 ohm wytwarza prąd o sile 1 ampera. Sprawność elektr. pracy na sekundę wyraża się w „voltamperach“ („Watt“). Watt równa się 0.102 kgm sekundzie, wielościami watta są hektowatt i kilowatt godzina.

Kalorja (jednostka ciepłoty) podwyższa temperaturę 1 kg. wody o 1 stopień Cels.

PORÓWNANIE SKAL CIEPŁOMIERZY

Celsiusa, Reaumur'a i Fahrenheita.

C.	R.	F.	C.	R.	F.	C.	R.	F.	C.	R.	F.
-30	-24,0	-22,0	+ 3	+ 2,4	+37,4	+36	+28,8	+ 96,8	+69	+55,2	+156,2
29	23,2	20,2	4	3,2	39,2	37	29,6	98,6	70	56,0	158,0
28	22,4	18,4	5	4,0	41,0	38	30,4	100,4	71	56,8	159,8
27	21,6	16,6	6	4,8	42,8	39	31,2	102,2	72	57,6	161,6
26	20,8	14,8	7	5,6	44,6	40	32,0	104,0	73	58,4	163,4
25	20,0	13,0	8	6,4	46,4	41	32,8	105,8	74	59,2	165,2
24	19,2	11,2	9	7,2	48,2	42	33,6	107,6	75	60,0	167,0
23	18,4	9,4	10	8,0	50,0	43	34,4	109,4	76	60,8	168,8
22	17,6	7,6	11	8,8	51,8	44	35,2	111,2	77	61,6	170,6
21	16,8	5,8	12	9,6	53,6	45	36,0	113,0	78	62,4	172,4
20	16,0	4,0	13	10,4	55,4	46	36,8	114,8	79	63,2	174,2
19	15,2	2,2	14	11,2	57,2	47	37,6	116,6	80	64,0	176,0
18	14,4	+ 0,4	15	12,0	59,0	48	38,4	118,4	81	64,8	177,8
17	13,6	1,4	16	12,8	60,8	49	39,2	120,2	82	65,6	179,6
16	12,8	3,2	17	13,6	62,6	50	40,0	122,0	83	66,4	181,4
15	12,0	5,0	18	14,4	64,4	51	40,8	123,8	84	67,2	183,2
14	11,2	6,8	19	15,2	66,2	52	41,6	125,6	85	68,0	185,0
13	10,4	8,6	20	16,0	68,0	53	42,4	127,4	86	67,8	186,8
12	9,6	10,4	21	16,8	69,8	54	43,2	129,2	87	69,6	188,6
11	8,8	12,2	22	17,6	71,8	55	44,0	131,0	88	70,4	190,4
10	8,0	14,0	23	18,4	73,4	56	44,8	132,8	89	71,2	192,2
9	7,2	15,8	24	19,2	75,2	57	45,6	134,6	90	72,0	194,0
8	6,4	17,6	25	20,0	77,0	58	46,4	136,4	91	72,8	195,8
7	5,6	19,4	26	20,8	78,8	59	47,2	138,2	92	73,6	197,6
6	4,8	21,2	27	21,6	80,6	60	48,0	140,0	93	74,4	199,4
5	4,0	23,0	28	22,4	82,4	61	48,8	141,8	94	75,2	201,2
4	3,2	24,8	29	23,2	84,2	62	49,6	143,6	95	76,0	203,0
3	2,4	26,6	30	24,0	86,0	63	50,4	145,4	96	76,8	204,8
2	1,6	28,4	31	24,8	87,8	64	51,2	147,2	97	77,6	206,6
1	0,8	30,2	32	25,6	89,6	65	52,0	149,0	98	78,4	208,4
0	0,0	32,0	33	26,4	91,4	66	52,8	150,8	99	79,2	210,2
+ 1	+ 0,8	33,8	34	27,2	93,2	67	53,6	152,6	100	80,0	212,0
2	1,6	35,6	35	28,0	95,0	68	54,4	154,4			

TABLICA PORÓWNAWCZA MIAR I WAG

metrycznych, polskich, austrijackich, angielskich i rosyjskich.

MIARY I WAGI	Metryczne	Polskie	Austrijackie	Angielskie	Rosyjskie
Miary długości a)					
	Centimetry	Stopy	Stopy	Stopy	Stopy
Metr	100.	3.4722	3.1637	3.2808	3.2808
Stopa polska	28.80	1.	0.9111	0.9448	0.9448
Stopa wiedeńska	31.61	1.1175	1.	1.0371	1.0371
Stopa angielska i rosyjska . .	30.48	1.0583	0.9643	1.	1.
Miary długości b).					
	Metry	Łokcie p.	Łokcie wied.	Yardy	Arszyny
Metr	1.	1.7361	1.2860	1.0941	1.4060
Łokieć polski	0.5760	1.	0.7407	0.6320	0.8099
Łokieć wiedeński	0.7775	1.3498	1.	0.8507	1.0937
Yard angielski	0.9140	1.5868	1.1754	1.	1.2857
Arszyn rosyjski	0.7112	1.2346	0.9146	0.7781	1.
Miary długości c).					
	Kilometry	Mile polsk.	Mile poczt.	Mile ang.	Wiorsty
Kilometr	1.	0.1172	0.1318	0.6214	0.9374
Mila Polska (8 staj)	8.5342	1.	1.1248	5.3031	7.9999
Mila poczt. austr.	7.5859	0.8891	1.	4.7139	7.1110
Mila angielska	1.6093	0.1886	0.2121	1.	1.5086
Wiorsta rosyjska	1.0668	1.2503	0.1406	0.6629	1.
Mila morska	1.8519	0.2170	0.2441	1.1527	1.7389
Mila geograficzna	7.4204	0.8697	0.9780	4.6109	6.9558
Miary powierzchni.					
	Hektary	Morgi polsk.	Morgi a.	Akry	Desiatyny
Hektar	1.	1.7863	1.7377	2.4715	0.9153
Morg nowopolski	0.5598	1.	0.9727	1.3835	0.5124
Morg wiedeński	0.5754	1.0278	1.	1.4221	0.5268
Akr angielski	0.4046	0.7227	0.7031	1.	0.3704
Desiatyna 2400 sażni ²	1.0925	1.9513	1.8984	2.7000	1.
Desiatyna 3200 sażni ²	1.4566	2.6019	2.5311	3.6000	1.3333
Miary objętości a).					
	Metry ³	Sażnie p. ³	Sażnie a. ³	Yardy ³	Sażenie ³
Metr sześcienny	1.	0.1938	0.1466	1.3080	0.1029
Sażień polski ³	5.1596	1.	0.7564	6.7487	0.5313
Sażień wiedeński ³	6.8209	1.3219	1.	8.9217	0.7025
Yard ³	0.7645	0.1487	0.1121	1.	0.0787
Sażień ³	9.7126	1.8823	1.4239	12.7041	1.
Miary objętości b).					
	Litry	Beczki	Wiadra	Gallony	Wiadra
Hektolitr	100.	1.	1.7671	22.027	8.1305
Beczka = 24 wiadrom	100.	1.	1.7671	22.027	8.1305
Wiadro (Eimer)	56.59	0.5660	1.	12.465	4.7207
Gallon (imp. stand.)	4.54	0.0454	0.0802	1.	0.3694
Wiadro rosyjskie	12.30	0.1230	0.2173	2.709	1.
Miary objętości c).					
	Hektolitry	Korce	Mierzyce	Kwartery	Czterwierty
Hektolitr	1.	0.7812	1.6263	0.3437	0.4764
Korzec polski	1.28	1.	2.0817	0.4403	0.6103
Mierzyca (Metzen)	0.6148	0.4805	1.	0.2113	0.2932
Kwarter = 8 buszłom	2.9078	2.2716	4.7289	1.	1.3859
Czterwiert	2.0991	1.6399	3.4187	0.7215	1.
Wagi.					
	Kilogramy	Funty p.	Funty wied.	Funty handl.	Funty ros.
Kilogram	1.	2.4716	1.7855	2.2046	2.4419
Funt polski	0.4046	1.	0.7237	0.8920	0.9902
Funt wiedeński	0.5601	1.3843	1.	1.2348	1.3677
Funt handl. angielski	0.4536	1.1261	0.8099	1.	1.1076

TABELA PORÓWNAWCZA CZASU.

Z uderzeniem godz. 12 w południe w	w s k a z u j e z e g a r w									
	Berlinie	Hamburgu	Konstantynopolu	Lwowie	Londynie	Madrycie	Paryżu	Petersburgu	Warszawie	Wiedniu
Berlinie . .	12	11 ⁴⁶	1 ³	12 ⁴³	11 ^{0r}	10 ⁵²	11 ¹⁶	1 ^{8w}	13 ³¹	12 ¹³
Hamburgu . .	12 ¹⁴	12	1 ¹⁶	12 ⁵⁶	11 ³⁰	11 ¹⁵	11 ³⁰	1 ²²	12 ⁴⁵	12 ³⁵
Konstantynop. . .	10 ⁵⁸	10 ⁴⁴	12	11 ⁴⁰	10 ^{4r}	9 ^{49r}	10 ¹⁴	12 ⁶	11 ²⁰	11 ⁹
Lwowie	11 ¹⁸	11 ⁴	12 ²⁰	12	10 ²⁴	10 ⁹	10 ³⁴	12 ²⁶	11 ⁹	11 ²⁹
Londynie	12 ⁵⁴	12 ⁴⁰	1 ⁵⁶	1 ⁸⁶	12	11 ⁴⁵	12 ¹⁰	2 ²	1 ³⁶	1 ⁵
Madrycie	1 ⁸	12 ⁵⁵	2 ¹¹	1 ⁵¹	12 ¹⁵	12	12 ²⁵	2 ¹⁷	1 ⁴¹	1 ²⁰
Paryżu	12 ⁴³	12 ³⁰	1 ⁴⁶	1 ³⁶	11 ⁵⁰	11 ³⁵	12	1 ⁵²	1 ¹⁶	12 ⁵⁵
Petersburgu . . .	10 ⁵²	10 ³⁸	11 ⁵⁴	11 ³⁴	9 ⁵⁵	9 ⁴³	10 ³	12	11 ²³	11 ⁴
Warszawie	11 ²⁹	11 ¹⁵	12 ³¹	12 ¹¹	10 ³⁵	10 ²⁰	10 ⁴⁵	12 ³⁷	12	11 ⁴¹
Wiedniu	11 ⁴⁸	11 ³⁴	12 ⁵⁰	12 ³⁶	10 ⁵⁴	10 ³⁹	11 ⁴	12 ⁵⁶	12 ¹⁹	12

Czas zachodnio-europejski. 0⁰, geograficznej długości (obserwatorium w Greenwich), zaprowadzony w Anglii, Belgii, Hiszpanii, Holandyi jest o godzinę późniejszy od czasu środk.-eur. Jeżeli w Greenwich zegar wskazuje godz. 12, jest podług zegara środ.-europ. godz. 11.

Czas środkowo-europejski. 15⁰ wschodniej dług. geogr. od Greenwich, zaprowadzony w Austrii, Danii, Luksemburgu, Niemczech, Norwegii, Serbii, Szwajcaryi, Szwecyi, Turcyi zachodniej i we Włoszech, (godz. wcześn. od czasu zach. eur.)

Prawdziwy czas słoneczny miejscowy

jest o tyle razy po 4 minuty wcześniejszy lub późniejszy, o ile stopni dana miejscowość jest położona na wschód lub na zachód od 15⁰ wschod. dług. geogr.

Długość geogr. Lwowa jest 24⁰ 2' 6⁴/₅" zatem o 9⁰ 2' 6⁴/₅" na wschód od 15⁰. Jeżeli zegar środk. europ. wskazuje 12, jest we Lwowie podług czasu miejscowego 12 h 36⁰ 8". Od 1. stycznia 1907 zaprowadzono we Lwowie czas środ. eur.

Czas wschodnio europejski 30⁰ wschod. dług. geogr. o godz. wcześn. od czasu środk. europ., zaprowadzony w Bułgarii, Egipcie, Rumunii i Turcyi wschodniej.

Kompas słoneczny.

Kompas (zegar) słoneczny jest to przyrząd do mierzenia czasu już starożytnym Egipcyanom znany. Sztaba, umieszczona pod kątem ostrym, na murze zwróconym ku południowi rzuca na tenże pod oświetleniem słońca cień. Chwila, w której ten cień jest najkrótszy jest prawdziwym południem słonecznym.

W życiu codziennym używamy przeciętnego czasu słonecznego różniącego się od prawdziwego słonecznego czasu. Poniżej podana tabela wykazuje, o ile czas przeciętny naszych zegarów różni się od prawdziwego czasu słonecznego. Dla otrzymania czasu środkowo europ. trzeba oprócz tego we Lwowie dodać różnicę (powyżej wyjaśnioną) 36 m. 8 sek.

Poprawka kompasu słonecznego :

miesiąc	d n i a					
	1.		10.		20.	
	min.	sek.	min.	sek.	min.	sek.
styczeń . . .	+ 3	32	+ 7	23	+11	5
luty	+13	44	+14	25	+13	58
marzec . . .	+12	37	+10	33	+ 7	45
kwiecień . .	+ 4	6	+ 1	28	- 1	0
maj	- 2	55	- 3	43	- 3	42
czerwiec . .	- 2	29	- 0	56	+ 1	10
lipiec	+ 3	28	+ 5	1	+ 6	5
sierpień . .	+ 6	9	+ 5	15	+ 3	22
wrzesień . .	+ 0	4	- 2	54	- 6	25
październik .	-10	10	-12	50	-15	3
listopad . .	-16	19	-16	2	-14	23
grudzień . .	-11	2	- 7	18	- 2	30

TABLICZKA MNOŻENIA 2 × 2 do 999 × 9

2	3	4	5	1	6	7	8	9	2	3	4	5	1	6	7	8	9
000	000	000	000	000	000	000	000	000	1000	1500	2000	2500	500	3000	3500	4000	4500
2	3	4	5	1	6	7	8	9	102	153	204	255	51	306	357	408	459
4	6	8	10	2	12	14	16	18	104	156	208	260	52	312	364	416	468
6	9	12	15	3	18	21	24	27	106	159	212	265	53	318	371	424	477
8	12	16	20	4	24	28	32	36	108	162	216	270	54	324	378	432	486
10	15	20	25	5	30	35	40	45	110	165	220	275	55	330	385	440	495
12	18	24	30	6	36	42	48	54	112	168	224	280	56	336	392	448	504
14	21	28	35	7	42	49	56	63	114	171	228	285	57	342	399	456	513
16	24	32	40	8	48	56	64	72	116	174	232	290	58	348	406	464	522
18	27	36	45	9	54	63	72	81	118	177	236	295	59	354	413	472	531
200	300	400	500	100	600	700	800	900	1200	1800	2400	3000	600	3600	4200	4800	5400
22	33	44	55	11	66	77	88	99	122	183	244	305	61	366	427	488	549
24	36	48	60	12	72	84	96	108	124	186	248	310	62	372	434	496	558
26	39	52	65	13	78	91	104	117	126	189	252	315	63	378	441	504	567
28	42	56	70	14	84	98	112	126	128	192	256	320	64	384	448	512	576
30	45	60	75	15	90	105	120	135	130	195	260	325	65	390	455	520	585
32	48	64	80	16	96	112	128	144	132	198	264	330	66	396	462	528	594
34	51	68	85	17	102	119	136	153	134	201	268	335	67	402	469	536	603
36	54	72	90	18	108	126	144	162	136	204	272	340	68	408	476	544	612
38	57	76	95	19	114	133	152	171	138	207	276	345	69	414	483	552	621
400	600	800	1000	200	1200	1400	1600	1800	1400	2100	2800	3500	700	4200	4900	5600	6300
42	63	84	105	21	126	147	168	189	142	213	284	355	71	426	497	568	639
44	66	88	110	22	132	154	176	198	144	216	288	360	72	432	504	576	648
46	69	92	115	23	138	161	184	207	146	219	292	365	73	438	511	584	657
48	72	96	120	24	144	168	192	216	148	222	296	370	74	444	518	592	666
50	75	100	125	25	150	175	200	225	150	225	300	375	75	450	525	600	675
52	78	104	130	26	156	182	208	234	152	228	304	380	76	456	532	608	684
54	81	108	135	27	162	189	216	243	154	231	308	385	77	462	539	616	693
56	84	112	140	28	168	196	224	252	156	234	312	390	78	468	546	624	702
58	87	116	145	29	174	203	232	261	158	237	316	395	79	474	553	632	711
600	900	1200	1500	300	1800	2100	2400	2700	1600	2400	3200	4000	800	4800	5600	6400	7200
62	93	124	155	31	186	217	248	279	162	243	324	405	81	486	567	648	729
64	96	128	160	32	192	224	256	288	164	246	328	410	82	492	574	656	738
66	99	132	165	33	198	231	264	297	166	249	332	415	83	498	581	664	747
68	102	136	170	34	204	238	272	306	168	252	336	420	84	504	588	672	756
70	105	140	175	35	210	245	280	315	170	255	340	425	85	510	595	680	765
72	108	144	180	36	216	252	288	324	172	258	344	430	86	516	602	688	774
74	111	148	185	37	222	259	296	333	174	261	348	435	87	522	609	696	783
76	114	152	190	38	228	266	304	342	176	264	352	440	88	528	616	704	792
78	117	156	195	39	234	273	312	351	178	267	356	445	89	534	623	712	801
800	1200	1600	2000	400	2400	2800	3200	3600	1800	2700	3600	4500	900	5400	6300	7200	8100
82	123	164	205	41	246	287	328	369	182	273	364	455	91	546	637	728	819
84	126	168	210	42	252	294	336	378	184	276	368	460	92	552	644	736	828
86	129	172	215	43	258	301	344	387	186	279	372	465	93	558	651	744	837
88	132	176	220	44	264	308	352	396	188	282	376	470	94	564	658	752	846
90	135	180	225	45	270	315	360	405	190	285	380	475	95	570	665	760	855
92	138	184	230	46	276	322	368	414	192	288	384	480	96	576	672	768	864
94	141	188	235	47	282	329	376	423	194	291	388	485	97	582	679	776	873
96	144	192	240	48	288	336	384	432	196	294	392	490	98	588	686	784	882
98	147	196	245	49	294	343	392	441	198	297	396	495	99	594	693	792	891

OBJAŚNIENIA: Iloczynny 2x2 do 99x9 podane są w tabliczce, wyjąwszy iloczynów całych dziesiątków, zastąpionych przez iloczynny 10 razy większe, w których setki są wyróżnione grubszymi członkami.

Iloczynny 101x2-999x9 otrzymuje się, dodając w pamięci do iloczynny setek podanego grubszymi członkami, iloczyn dziesiątek i jednostek np. (678x9=60x9=54(m setek))+(78x9=702)=6102. Mnożenie większych cyfr zamienić można na dodawanie, np. 678x329 = { 678x300=203400 } + { 678x20=13560 } + { 678x9=6102 } = 223062.

Np. Przy dzielnika 678 na kartce wypisać należy iloczynny:

$$\begin{matrix} 678 & \times & 2 & \times & 3 & \times & 4 & \times & 5 & \times & 6 & \times & 7 & \times & 8 & \times & 9 \\ = & 1356 & = & 2034 & = & 2712 & = & 3390 & = & 4068 & = & 4746 & = & 5424 & = & 6102 \end{matrix}$$

co oszczędza tak mozolnego obliczania iloczynów częściowych dziesiątek

TABELA DO OBLICZENIA PŁACY I WYNAGRODZENIA.

W obu tabelach miesiąc jest liczony po 30, rok po 360 dni.

Tabela służąca do obliczania na podstawie dziennego wynagrodzenia lub zarobku, ile wypada na tygodnie, miesiące i lata.

Dzienne wy- nagrodzenie albo dzien- ny dochód	wypada na													
	1 tydzień		1 miesiąc		2 miesiące		3 miesiące		6 miesięcy		9 miesięcy		12 miesięcy	
1	.	7	.	30	.	60	.	90	1	80	2	70	3	60
2	.	14	.	60	1	20	1	80	3	60	5	40	7	20
3	.	21	.	90	1	80	2	70	5	40	8	10	10	80
4	.	28	1	20	2	40	3	60	7	20	10	80	14	40
5	.	35	1	50	3	.	4	50	9	.	13	50	18	.
6	.	42	1	80	3	60	5	40	10	80	16	20	21	60
7	.	49	2	10	4	20	6	30	12	60	18	90	25	20
8	.	56	2	40	4	80	7	20	14	40	21	60	28	80
9	.	63	2	70	5	40	8	10	16	20	24	30	32	40
10	.	70	3	.	6	.	9	.	18	.	27	.	36	.
20	1	40	6	.	12	.	18	.	36	.	54	.	72	.
30	2	10	9	.	18	.	27	.	54	.	81	.	108	.
40	2	80	12	.	24	.	36	.	72	.	108	.	144	.
50	3	50	15	.	30	.	45	.	96	.	135	.	180	.
60	4	20	18	.	36	.	54	.	108	.	162	.	216	.
70	4	90	21	.	42	.	63	.	126	.	189	.	252	.
80	5	60	24	.	48	.	72	.	144	.	216	.	288	.
90	6	30	27	.	54	.	81	.	162	.	243	.	324	.
1	7	.	30	.	60	.	90	.	180	.	270	.	360	.
2	14	.	60	.	120	.	180	.	360	.	540	.	720	.
3	21	.	90	.	180	.	270	.	540	.	810	.	1080	.
4	28	.	120	.	240	.	360	.	720	.	1080	.	1440	.
5	35	.	150	.	300	.	450	.	900	.	1350	.	1800	.
6	42	.	180	.	360	.	540	.	1080	.	1620	.	2160	.
7	49	.	210	.	420	.	630	.	1270	.	1890	.	2520	.
8	56	.	240	.	480	.	720	.	1440	.	2160	.	2880	.
9	63	.	270	.	540	.	810	.	1620	.	2430	.	3240	.
10	70	.	300	.	600	.	900	.	1800	.	2700	.	3600	.

**I. Tabela, służąca do obliczania na podstawie rocznego wynagrodzenia lub do-
chodu, ile wypada na miesiące, tygodnie, dni.**

Roczne wy- nagrodzenie lub roczny dochód	wypada na													
	9 miesięcy		6 miesięcy		3 miesiące		2 miesiące		1 miesiąc		1 tydzień		1 dzień	
10000	7500	.	5000	.	2500	.	1666	66 $\frac{2}{3}$	833	33 $\frac{1}{3}$	192	31	27	77 $\frac{1}{3}$
5000	3750	.	2500	.	1250	.	833	33 $\frac{1}{3}$	416	66 $\frac{2}{3}$	96	15 $\frac{1}{2}$	13	80
1000	750	.	500	.	250	.	166	66 $\frac{2}{3}$	83	33 $\frac{1}{3}$	19	23	2	79
900	675	.	450	.	225	.	150	.	75	.	17	31	2	50
800	600	.	400	.	200	.	133	33 $\frac{1}{3}$	66	66 $\frac{2}{3}$	15	38 $\frac{1}{2}$	2	22 $\frac{1}{2}$
700	525	.	350	.	175	.	116	66 $\frac{2}{3}$	58	33 $\frac{1}{3}$	13	46	1	94 $\frac{1}{2}$
600	450	.	300	.	150	.	100	.	50	.	11	54	1	66 $\frac{2}{3}$
500	375	.	250	.	125	.	83	33 $\frac{1}{3}$	41	66 $\frac{2}{3}$	9	61 $\frac{1}{2}$	1	39
400	300	.	200	.	100	.	66	66 $\frac{2}{3}$	33	33 $\frac{1}{3}$	7	69	1	11 $\frac{1}{4}$
300	225	.	150	.	75	.	50	.	25	.	5	77	.	83 $\frac{1}{2}$
200	150	.	100	.	50	.	33	33 $\frac{1}{3}$	16	66 $\frac{2}{3}$	3	85	.	55 $\frac{1}{2}$
100	75	.	50	.	25	.	16	66 $\frac{2}{3}$	8	33 $\frac{1}{3}$	1	92	.	28
90	67	50	45	.	22	50	15	.	7	50	1	73	.	23 $\frac{1}{4}$
80	60	.	40	.	20	.	13	33 $\frac{1}{3}$	6	66 $\frac{2}{3}$	1	54	.	22 $\frac{1}{4}$
70	52	50	35	.	17	50	11	66 $\frac{2}{3}$	5	83 $\frac{1}{3}$	1	35	.	19 $\frac{1}{2}$
60	45	.	30	.	15	.	10	.	5	.	1	15	.	16 $\frac{1}{2}$
50	37	50	25	.	12	50	8	33 $\frac{1}{3}$	4	16 $\frac{2}{3}$	.	96	.	14
40	30	.	20	.	10	.	6	66 $\frac{2}{3}$	3	33 $\frac{1}{3}$	.	77	.	11
30	22	50	15	.	7	50	5	.	2	50	.	58	.	8 $\frac{1}{2}$
25	18	75	12	50	6	25	4	16 $\frac{2}{3}$	2	81 $\frac{1}{3}$	.	48	.	6 $\frac{1}{2}$
20	15	.	10	.	5	.	3	33 $\frac{1}{3}$	1	66 $\frac{2}{3}$	.	38 $\frac{1}{2}$	.	5 $\frac{1}{2}$
18	13	50	9	.	4	50	3	.	1	50	.	31	.	5
16	12	.	8	.	4	.	2	66 $\frac{2}{3}$	1	33 $\frac{1}{3}$	.	24	.	4 $\frac{1}{2}$
14	10	50	7	.	3	50	2	33 $\frac{1}{3}$	1	16 $\frac{2}{3}$	.	37	.	3 $\frac{3}{4}$
12	9	.	6	.	3	.	2	.	1	.	.	23	.	3 $\frac{1}{2}$
10	7	50	5	.	2	50	1	66 $\frac{2}{3}$	.	83 $\frac{1}{3}$	.	19 $\frac{1}{2}$	.	2 $\frac{3}{4}$
9	6	75	4	50	2	25	1	50	.	75	.	17 $\frac{1}{2}$	.	2 $\frac{1}{4}$
8	6	.	4	.	2	.	1	33 $\frac{1}{3}$	.	66 $\frac{2}{3}$	.	15 $\frac{1}{2}$	.	2 $\frac{1}{4}$
7	5	25	3	50	1	75	1	16 $\frac{2}{3}$	.	58 $\frac{1}{3}$	.	13 $\frac{1}{2}$	.	2
6	4	50	3	.	1	50	1	.	.	50	.	11 $\frac{1}{2}$	.	1 $\frac{3}{4}$
5	3	75	2	50	1	25	.	83 $\frac{1}{3}$	.	41 $\frac{2}{3}$	.	9 $\frac{1}{2}$	.	1 $\frac{1}{2}$
4	3	.	2	.	1	.	.	66 $\frac{2}{3}$	.	33 $\frac{1}{3}$	.	7 $\frac{3}{4}$	.	1
3	2	25	1	50	.	75	.	50	.	25	.	5 $\frac{3}{4}$	.	1 $\frac{1}{2}$
2	1	50	1	.	.	50	.	33 $\frac{1}{3}$	.	16 $\frac{2}{3}$	.	3 $\frac{3}{4}$	.	1 $\frac{1}{2}$
1	.	45	.	50	.	25	.	16 $\frac{2}{3}$	.	8 $\frac{1}{2}$	.	2	.	$\frac{1}{2}$

PŁACE, DODATKI AKTYWALNE, DYETY I PENSYJE URZĘDNIKÓW PAŃSTWOWYCH.

Place.

Ranga	Rocznie Koron na stopniu plac				
	1	2	3	4	5
I.	24.000	—	—	—	—
II.	20.000	—	—	—	—
III.	16.000	18.000	—	—	—
IV.	14.000	16.000	—	—	—
V.	10.000	12.000	14.000	—	—
VI.	6.400	7.200	8.000	8.800	—
VII.	4.800	5.400	6.000	6.400	—
VIII.	3.600	4.000	4.400	4.800	—
IX.	2.800	3.000	3.200	3.400	3.600
X.	2.200	2.400	2.600	2.800	—
XI.	1.600	1.800	2.000	2.200	—

Na wyższy stopień plac postępuje się:

W III., IV. i V. randze po wysłużeniu każdego pięciu lat w tej samej randze.

W VI., VII i VIII. randze na drugi i trzeci stopień plac po wysłużeniu każdego pięciu lat, na czwarty stopień po dalszych trzech latach.

W IX., X. i XI. randze po wysłużeniu każdego trzech lat w tej samej randze.

Dodatki aktywalne

Ranga	Klasa dodatków aktywalnych				
	Wiedeń	I.	II.	III.	IV.
V.	2.200	1.760	1.540	1.320	1.100
VI.	1.840	1.472	1.288	1.104	920
VII.	1.610	1.288	1.127	966	805
VIII.	1.380	1.104	966	828	690
IX.	1.200	960	840	720	600
X.	960	768	672	576	480
XI.	720	576	504	432	360

Wykaz miejscowości, wcielonych do I., II. i III. klasy dodatków aktywalnych:

I. Klasa: Kraków, Lwów, Czerniowce.

II. Klasa: Borysław, Drohobycz, Jarosław, Nowy Sącz, Podgórze, Przemyśl, Rzeszów, Stanisławów, Tarnopol, Tarnów, Bielsko, Polska Ostrawa, Cieszyn, Opawa.

III. Klasa: Biała, Bochnia, Brody, Brzeżany, Buczacz, Chrzanów, Gródek Jagielloński, Horodenka, Jaworów, Kolumbia, Knihinin Wieś, Oświęcim, Sambor, Sanok z Posadą Sanocka, Sniatyn, Stryj, Wadowice, Wieliczka, Wolanka, Zakopane, Złoczów, Żółkiew, Dorna Watra, Radautz, Sereth, Suczawa, Freiwaldau-Gräfenberg, Frydek, Jägerndorf, Karwin, Schönichel.

Miejscowości Galicyi, Bukowiny i Śląska, niewyliczone w powyższych wykazach, wcielone są do IV. klasy.

Dyety.

Ranga	Pełne	Zwykłe	Ranga	Pełne	Zwykłe
	Kor.	Kor.		Kor.	Kor.
I.	40	—	VII.	13	9
II.	35	—	VIII.	10	7
III.	30	—	IX.	8	6
IV.	25	—	X.	7	5
V.	21	14	XI.	6	5
VI.	16	11			

Urzędnikom od V—XI. rangi przyznaje się pełne dyety tylko za podróże poza okręg urzędowania.

Dodatki funkcyjne.

Ranga	Charakter służbowy	Koron rocznie
I.	Minister prezydent	28.000
II.	Minister, I. prezydent najw. trybunału, prezydent najw. trybunału rach., prezydent trybunału administr.	20.000
III.	Namiestnik górnej i dolnej Austrii	14.000
	„ Styrii, Moraw, Dalmacji i Tyrolu	16.000
	„ Czech	26.000
	„ Galicyi	24.000
	„ Pobrzeża	20.000
	II. prezydent najwyż. trybunału, II. prezydent trybunału adm., Prezydenci wyższych sądów kraj. w Wiedniu, Pradze i we Lwowie	8.000
	Prezydent wyż. sądu kraj. w Zarze	4.000
	Prezydenci wszystkich innych wyższych sądów krajowych	6.000
IV.	Marszałkowie krajowi	10.000
	Szefowie sekcji ministerstw, Prezydenci senatu, najw. trybunału i trybunału administr., Generalny prokurator, Wiceprezydent najwyż. trybunału rach., Prezydent ewang. najw. rady kościelnej — po	6.000
	Prezydenci policji w Wiedniu, Wiceprezydenci namiestnictwa i krajowej dyrekcji finansowej w Wiedniu, Pradze i Lwowie, Generalny dyrektor zarządu tytoniowego, Generalny inspektor kolej. — po	6.000

Pensye (Emerytury).

Rządowi urzędnicy cywilni i rządowi nauczyciele i profesorowie, wcieleni w pełną rangę rządową, mają prawo do pensyi (emerytury), która po wysłużeniu bez przerwy 10-ciu lat, wynosi 40% poborów obliczalnych. Za każdy dalszy ukończony rok służby dolicza się 2/40 tych poborów.

Po ukończonych 35 latach służby osiąga zatem pensya wysokość pobieranej a obliczalnej płacy.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKOWE
TOWARZYSTWA WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ
w Krakowie
== za rok 1910 ==

W DZIALE OGNIOWYM, GRADOWYM I ŻYCIOWYM.

DZIAŁ UBEZPIECZEŃ

W roku administracyjnym od 1-go stycznia 1910 do 31 go grudnia 1910 wydano ważnych polic 557.711. — Zabezpieczono wartości na K 2.189,651.961. Zebrano zaliczki K 12,887.456.56.

ROZCHÓD

Rachunek zysków i strat z działu ogniowego

		K	h	K	h
I.	Szkody i koszty likwidacji wypłacone	8,458.758	94		
	mniej zwrot od Towarzystw kontrasekuracyjnych	2,724.800	62	5,733.958	32
II.	Ogólne wydatki zarządu po potrąceniu prowizji kontrasekuracyjnej			2,258.900	72
III.	Odpisy i inne wydatki			1,376.114	44
IV.	Rezerwa na szkody nie regul.	1,845.887	10		
	mniej udział Towarz. kontrasekuracyjnych	1,055.509	75	790.377	35
V.	Stan funduszków z końcem r. 1910			15,134.926	93
VI.	mniej kontrasekuracja			902.936	02
	Pozostałość			26,197.213	78

STAN CZYNNY

Rachunek bilansu z działu ogniowego

		K	h	K	h
I.	Stan kas z d. 31 grudnia 1910			355.031	—
II.	Rozporządzalne należitości w instytucjach kredytowych i kasach oszczędności			1,170.733	74
III.	Realności			1,830.000	—
IV.	Papiery wartościowe według kursu z d. 31 grudnia 1910			10,741.072	91
V.	Weksle w portfelu			176.660	22
VI.	Salda czynne rachunków z Towarzystwami kontrasekurac.			1,784.974	67
VII.	Zaległości w agencjach i filiach (salda czynne)			2,311.507	34
VIII.	Różni dłużnicy			2,845.281	73
IX.	Efektu kaucyi agentów			558.614	88
				21,773.876	49

✓ Kraków, dnia 31 grudnia 1910.

D Y R E K C Y A :

M. Garapich

I g. Głażewski

Paszkowski

Naczelnik central. biura rachunk.: Wiktor Gablenz.

OD OGNIĄ. — ROK L.

Fundusz rezerwowy powiększył się o K 246.793 h 47 i wynosi K 7,741.061 h 78. — Pozostałość wynosi K 902.936 hal. 02.

za czas od 1 stycznia 1910 do 31 grudnia 1910 r. PRZYCHÓD

		K	h	K	h
I.	Fundusze przeniesione z r. 1909 mniej kontrasekuracya	16,847.043	07	15,522.596	01
		1,324.447	06		
II.	Fundusz na szkody nieuregulo- wane, przeniesiony z r. 1909 mniej kontrasekuracya	1,273.622	85	923.327	59
		350.295	26		
III.	Zebrana premia . . . . . mniej kontrasekuracya	12,887 456	56	8,566.013	42
		4,321.443	14		
IV.	Przychód z lokacyi kapitałów .			516.537	55
V.	Inne przychody			668.739	21
				26,197.213	78

z dniem 31 grudnia 1910 r.

STAN BIERNY.

		K	h	K	h
I.	Fundusz rezerwowy			7,741.061	78
II.	Fundusz wyrównawczy ispecial.			3,261.256	42
III.	Rezerwa premii po potrąceniu kontrasekuracyi			3,437.991	63
IV.	Rezerwa na szkody nieuregul. po potrąceniu kontrasekuracyi			790.377	35
V.	Fundusz emerytalny			3,101.047	66
VI.	Salda bierne rachunków z Towa- rzystwami kontrasekuracyjn. .			460.713	72
VII.	Różni wierzyciele			140.225	50
VIII.	Kaucyje agentów			558.614	88
IX.	Fundusze			1,379.651	53
X.	Pozostałość			902.936	02
				21,773 876	49

KOMISYA RACHUNKOWA:

M. Urbański, A. hr. Wodzicki, M. Dydyński, Kl. hr. Dzieduszycki
Tadeusz Cieński.

DZIAŁ UBEZPIECZEŃ

W dziale gradowym wydano w roku 1910 ważnych polic 14.156. Zabezpieczono wartości na K 99,380.082. Zebrano zaliczki K 1,979.594.31.

ROZCHÓD.

Rachunek zysków i strat z działu gradowego

		K	h	K	h
I.	Szkody i koszty likwidacji wypłacone	2,022.420	34		
	mniej zwrot od Towarzystw kontrasekuracyjnych	634.027	64	1,388.392	70
II.	Ogólne wydatki zarządu po potrąceniu prowizyi kontrasekuracyjnej			134.631	23
III.	Odpisy i inne wydatki			40.670	84
IV.	Rezerwa na szkody nieuregul.			25.216	07
V.	Stan funduszków z końcem r. 1910			3,007.647	49
				4,596.558	33

STAN CZYNNY.

Rachunek bilansu z działu gradowego

		K	h	K	h
I.	Rozporządzał. należitości w instytucjach kredytowych i kasach oszczędności			25.211	70
II.	Papiery wartośc. według kursu z dniem 31 grudnia 1910			2,428.071	66
III.	Weksle w portfelu			152.262	57
IV.	Salda czynne rach. z Tow. kontrasekuracyjnymi			39.071	93
V.	Różni dłużnicy			35.675	84
VI.	Pożyczka z fund. rezerwowego			418.848	45
VII.	Niedobór			76.194	80
				3,175.336	95

Kraków, dnia 31 grudnia 1910 r.

D Y R E K C Y A:

M. Garapich,

Ig. Głazewski,

Paszkowski

Naczelnik central. biura rachunk.: Wiktor Gablenz.

OD GRADU. — ROK L.

Fundusz rezerwowy gradowy wynosi obecnie K 2,875.190 h 76 (+ K 54.562 h 99, jak w roku 1909).

za czas od 1 stycznia 1910 do 31 grudnia 1910 r. PRZYCHÓD.

		K	h	K	h
I.	Fundusze przeniesione z r. 1909			2,944.245	25
II.	Rezerwa na szkody nieuregulowane z r. 1909			41.064	75
III.	Zebrana premia	1,979.594	31		
	mniej kontrasekuracja	707.965	25	1,271.629	06
IV.	Przychód z lokacji kapitałów			103.796	74
V.	Inne przychody			159.627	73
VI.	Niedobór			76.194	80
<hr/>		<hr/>		4,596.558	33
<hr/>		<hr/>			

z dniem 31 grudnia 1910 r.

STAN BIERNY.

		K	h	K	h
I.	Fundusz rezerwowy			2,875.190	76
II.	Fundusz specjalny i wyrównawczy			116.469	23
III.	Różni wierzyciele			77.978	73
IV.	Fundusz na szkody nieuregul.			25.216	07
V.	Fundusze			78.329	17
VI.	Salda bierne rach. z Towarz. kontrasekuracyjnymi			2.152	99
<hr/>		<hr/>		3,175.336	95
<hr/>		<hr/>			

KOMISYA RACHUNKOWA:

M. Urbański, A. hr. Wodzicki, M. Dydziński, Kl. hr. Dzieduszycki,
Tadeusz Cieński.

DZIAŁ UBEZPIECZEŃ

W dziale ubezpieczeń na życie z końcem roku 1910 było ważnych polic 40.983, którymi zabezpieczono kapitał koron 121,249.464 i renty kor. 189.312.

ROZCHÓD.

Rachunek zysków i strat z działu życiowego.

		K	h	K	h
I.	Wypłaty płatnych zabezp. i rent mniej udział Tow. kontrasek. .	3,250.094	74		
		269.412	28	2,980.682	46
II.	Wypłaty za wykupione police . mniej udział Tow kontrasek. .	328.488	62		
		7.236	06	321.252	56
III.	Dywidenda ubezpieczonym wypł.			253.646	80
IV.	Ogólne wydatki zarządu			963.370	28
V.	Odpisy i inne wydatki			126.059	31
VI.	Rezerwa na bież. wypłaty szkód mniej udział Tow. kontrasek. .	443.731	88		
		10.000	—	433.731	88
VII.	Stan funduszków z końcem r. rach. mniej udział Tow. kontrasek. .	36,821.316	78		
		682.470	76	36,138.846	02
VIII.	Zysk			605.038	58
				41,822.627	89

STAN CZYNNY.

Rachunek bilansu z działu ubezpieczeń

		K	h	K	h
I.	Zapas kasowy			63.689	89
II.	Rozporządzalne należ. w instyt. kredyt. i kasach oszczędności			354.720	07
III.	Realności			649.000	—
IV.	Papiery wartość. według kursu z dnia 31 grudnia 1910. . . .			6,056.330	25
V.	Pożyczki hipoteczne			11,243.218	13
VI.	Pożyczki na własne police . . .			4,783.159	22
VII.	Pożyczki stowarzyszeniom . . .			14,171.040	12
VIII.	Salda czynne rachunków z Tow. kontrasekuracyjnymi			123.407	17
IX.	Zaległości w agenturach i filiach			538.740	72
X.	Różni dłużnicy			429.316	93
XI.	Efakta kaucyjne			37.149	32
				38,440.771	82

Kraków, dnia 31 grudnia 1910 r.

DYREKCJA:

M. Garapich, I. Głazewski, Paszkowski.

Naczelnik biura rach.:

A. Szyszkiewicz

Naczelnik działu ubezp. na życie: E. Szanzer

rządowo autor. technik asek.

NA ŻYCIE. — ROK XLI.

Pozostałość w tym dziale wynosi: K 605.038·58, z której przypada K 307.136·55 na dywidendę dla ubezpieczonych, z reszty w kwocie K 297.902·03 przydzielono K 293.551·36 do funduszu rezerwowego, a K 4.350·67 do funduszu specjalnego.

za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1910 r.

PRZYCHÓD.

		K	h	K	h
I.	Przeniesienie funduszy z roku poprzedniego	35,310 590	38		
	mniej udział Tow. kontrasek.	681.803	48	34,628.786	90
II.	Rezerwa na wypłatę nieuregulowanych szkód z roku poprzedniego	648.926	37		
	mniej udział Tow. kontrasek.	122.516	75	526.409	62
III.	Zebrane premie	4,914.745	04		
	mniej udział Tow. kontrasek.	112.926	37	4,801.818	67
IV.	Przychód z lokacyi kapitałów			1,795.028	62
V.	Inne przychody			70.584	08
<hr/>		<hr/>		41,822.627	89
<hr/>		<hr/>			

na życie z dniem 31 grudnia 1910 r.

STAN BIERNY.

		K	h	K	h
I.	Rezerwa zysków, kapitałów			4,134.770	22
II.	Fundusz na różnicę kursu			68.123	15
III.	Rezerwa i przeniesienie premii			31,715.018	—
IV.	Rezerwa na nieuregul. szkody			433.731	88
V.	Fundusz na dywidendę			220.934	65
VI.	Salda bierne rachunków z Tow. kontrasekuracyjnemi			18.576	50
VII.	Różni wierzyciele			435.831	74
VIII.	Różne kaucyje			37.149	32
IX.	Fundusz emerytalny dla urzędników i akwizytorów			771.597	78
X.	Zysk			605.038	58
<hr/>		<hr/>		38,440.771	82
<hr/>		<hr/>			

KOMISYA RACHUNKOWA:

A. Dydyński,

K. Cieński,

dr. K. Lipowski,

K. Bzowski,

dr. E. Kamieński.

Zarząd Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń W KRAKOWIE.

PREZYDYUM TOWARZYSTWA
wybrane przez Zgromadzenie ogólne w roku 1911 do 1917:

Prezes; **Męciński Józef** (w Krakowie, ul. Basztowa 5).
Wice-prezes: **Cieński Tadeusz** (w Pieniakach, p. loco).

DELEGACI NA ZGROMADZENIE OGÓLNE:
wybrani do kadencji 1911—1917.

A. Okręgi wyborcze miejskie.

1. Kraków z Podgórzem.

Federowicz Jan Kanty	w Krakowie, ul. Szczepańska 5.
Dr. Leo Juliusz	„ Magistrat.
Dr. Lipowski Konstanty	„ ul. Gołębia 2.
Dr. Jakubowski Faustyn	„ „ Bracka 10.
Dr. Szarski Henryk	„ Rynek główny 6.
Dr. Maryewski Franciszek	w Podgórzu Magistrat.

2. Lwów.

Dr. Adam Ernest	we Lwowie, ul. Chorążczyzna 18.
Dr. Kamiński Edmund	„ „ Szopena 5.
Dr. Liptay Maksymilian	„ „ 3-go Maja 5.
Neuman Józef	„ „ Łyczakowska 3.
Riedl Edmund	„ „ Teatralna 3.

3. **Czerniowce.**

Dr. Kwiatkowski Stanisław w Czerniowcach, Siebenbürgerstrasse.

4. Okręg zbiorowy **Tarnowski.**

Dr. Maiss Ferdynand w Bochni.

5. Okręg zbiorowy **Nowosądecki.**

Dr. Barbacki Władysław w Nowym Sączu.

6. Okręg zbiorowy **Rzeszowski.**

Rylski Edmund w Rzeszowie.

7. Okręg zbiorowy **Przemyski.**

Dr. Doliński Franciszek w Przemyśle.

8. Okręg zbiorowy **Stryjski.**

Dr. Falk Juliusz w Stryju.

9. Okręg zbiorowy **Stanisławowski.**

Rauch Edmund w Stanisławowie.

10. Okręg zbiorowy **Tarnopolski.**

Dr. Promiński Kazimierz w Tarnopolu.

B. Okręgi mieszane.

1. Okręg wyborczy: **W. Ks. Krakowskie.**

Cieślewicz Józef w Wadowie, p. Pleszów.

Dr. Skrzyński Stefan w Karniowicach, p. Zabierzów.

JE. hr. Wodzicki Antoni w Krakowie, ul. Dunajewskiego 4.

2. Okręg wyborczy: **Ks. Bukowińskie.**

Abrahamowicz Krzysztof w Czyreszu, p. loco.

Niemczewski Władysław, Zahorby, p. Koceń.

Bogdanowicz Kazimierz, Orzechliby, p. Niepołokowce.

3. Okręg wyborczy: **Ks. Cieszyńskie.**

Dr. Michalik Kazimierz w Rychwałdzie, p. loco.

X. Michejda Franciszek w Nawsiu, p. loco.

4. Okręg wyborczy: **Obwód Bocheński.**

Dydyński Maryan w Raciborsku, p. loco.

Bar. Götz-Okocimski Jan, Okocim, p. loco.

Włodek Zdzisław, Dąbrowica, p. Chrostowa.

5. Okręg wyborczy: **Obwód Brzeżański.**

Hr. Dzieduszycki Klemens w Martynowie, p. loco.

Jankowski Władysław w Rosochowaćcu, p. Słoboda złota.

Łoboś Longin, Taurów, p. Lozłów.

6. Okręg wyborczy: **Obwód Czortkowski.**

Cieński Kazimierz w Uwiśle, p. Chorostków.

Cieński Tadeusz w Pieniakach, p. loco.

Dr. Głazewski Adam, Chmielowa p. Latacz.

7. Okręg wyborczy: **Obwód Jasielski.**

Gorayski Jan w Szebniach, p. Moderówka.

Stawiarski Waleryan w Jedliczu, p. loco.

Sroczyński Tadeusz, Gorajowice p. Jasło.

8. Okręg wyborczy: **Obwód Kołomyjski.**

Cieński Leszek w Oknie, p. Horodenka.

Łążyński Stanisław w Załuczu nad Prutem, p. Matyjowce.

Bar. Moysa-Rosochacki Stefan w Rudnikach, p. loco.

9. Okręg wyborczy: **Obwód Lwowski.**

Baczewski Leopold we Lwowie, Zniesienie.

Breuer Jan we Lwowie, ul. Podleńskiego 7.

JE. Abrahamowicz Dawid, Krasów p. Brodki.

10. Okręg wyborczy: **Obwód Przemyski.**

Dr. Kraiński Władysław we Lwowie, ul. Karola Ludwika 1.

Hr. Konarski Henryk Grochowce, p. Pikulice.

Myczkowski Stefan Głęboka, p. Jarosław.

11. Okręg wyborczy: **Obwód Rzeszowski.**

Horodyński Zbigniew, Zbydniów, p. loco.

Hr. Tyszkiewicz Janusz w Weryni, p. Kolbuszowa.

Dąbski Aleksander, Nosówka p. Rzeszów.

12. Okręg wyborczy: **Obwód Samborski.**

Jędrzejowicz Karol w Humieńcu, p. Nadyby.
 Bar. Poten Wiktor, Błażów dolny, p. Czerchawa.
 Rayski Albin w Michałowicach, p. Rudki.

13. Okręg wyborczy: **Obwód Sądecki.**

Fihauser Stanisław w Bruśniku, p. loco.
 Dr. Mars Zygmunt w Starejwsi, p. Limanowa.
 Mączyński Jan, Siedliska, p. Bobowa.

14. Okręg wyborczy: **Obwód Sanocki.**

Jachimowski Kazimierz w Markowcach, p. Nowosielce.
 Urbański Mieczysław w Haczowie, p. loco.
 Żurowski Wiktor w Nowem Mieście, p. loco.

15. Okręg wyborczy: **Obwód Stanisławowski.**

Bryczyński Mieczysław w Zagwoździu, p. Stanisławów.
 Hr. Dzieduszycki Władysław, Jezupol, p. loco.
 Jakubowicz Jan w Puźnikach, p. Chocimierz.

16. Okręg wyborczy: **Obwód Stryjski.**

Br. Brunicki Julian w Podhorcach, p. Podhorce ad Stryj.
 Hr. Dzieduszycki Edmund w Izydorówce, p. Żurawno.
 Mierzeński Henryk w Dubowicy, p. Wojniłów.

17. Okręg wyborczy: **Obwód Tarnopolski.**

Gromnicki Jan w Laskowcach, p. Mogielnica.
 Gużkowski Jan w Berezowicy wielkiej, p. loco.
 Podlewski Leon w Czernelowie mazowieckim, p. loco.

18. Okręg wyborczy: **Obwód Tarnowski.**

Męciński Józef w Partyniu, p. Tarnów.
 Hr. Tarnowski Jan w Chorzelowie, p. loco.
 Treter Piotr, Niwki, p. Bolesław.

19. Okręg wyborczy: **Obwód Wadowicki.**

Hr. Bobrowski Stefan w Andrychowie, p. Andrychów.
 Bzowski Kazimierz w Drogini, p. loco.
 Chrzęszcz Ludwik w Graboszcach, p. Zator.

20. Okręg wyborczy: **Obwód Złoczowski.**

Domański Feliks, Ubinie, p. Zadwórze.

Gniewosz Feliks, Jasionów, p. Jasionów k. Złoczowa.

Łuszczewski Konrad, Kutkorz, p. loco.

21. Okręg wyborczy: **Obwód Żółkiewski.**

Obertyński Zdzisław w Hujczu, p. loco.

Dr. Raciborski Aleksander w Spasowie, p. Tartaków.

Starzyński Tadeusz w Derewni, p. Turynka.

RADA NADZORCZA.

	Wybrany z okręgów wyborczych:	Do roku
Abrahamowicz Krzysztof w Czyreszu p. loco	nie terytoryalnie	1917
Dr. Adam Ernest we Lwowie, ulica Chorażczyzna 18	miasto Lwów (II)	1917
Breuer Jan we Lwowie, ul. Podlew- skiego 1. 7	Lwów-Przemyśl	1914
Bzowski Kazimierz w Drogini, p. loco	nie terytoryalnie	1917
Cieński Kazimierz w Uwisle, p. Cho- rostków	Czortków-Stanisł.	1917
Dydyński Maryan w Raciborsku p. loco	Bochnia-Nowy Sącz	1914
Hr. Dzeduszycki Klemens w Marty- nowie, p. loco	Brzeżany-Tarnopol	1914
Jędrzejowicz Karol w Humieńcu, p. Nadyby	Sambor-Stryj	1917
Dr. Kamiński Edmund we Lwowie ul. Szopena 5	miasto Lwów (I)	1917
Dr. Kraiński Władysław we Lwowie, ul. Karola Ludwika 1	nie terytoryalnie	1914
Dr. Leo Juliusz w Krakowie, Magistrat	miasto Kraków	1917
Dr. Lipowski Konstanty w Krakowie, ul. Gołębia 2	miasto Kraków	1914
Łążyński Stan. w Załuczu nad Pru- tem, p. Matyjowce	Ks. Bukowińskie- Kołomyja	1917

Dr. Maiss Ferdynand w Bochni	okręgi zbiorowe miejskie	1917
Obertyński Zdzisław w Hujczu p. loco	Złoczów-Żółkiew	1914
Dr. Skrzyński Stefan w Karniowicach, p. Zabierzów	W. Ks. Krakowskie, Wadowice i Ks. Cieszyńskie	1917
Hr. Tyszkiewicz Janusz w Weryni, p. Kolbuszowa	Rzeszów-Tarnów	1917
Urbański Mieczysław w Haczowie p. loco	Jasło-Sanok	1914
Hr. Wodzicki Antoni w Kościelcu, p. Chrzanów	nie terytoryalnie	1914

KOMISYA REWIZYJNA

wybrana do r. 1917:

Członkowie.

Horodyński Zbigniew w Zbydniowie, p. loco.

Dr. Maryewski Franciszek w Podgórzu, Magistrat.

Rylski Edmund w Rzeszowie.

Zastępcy:

Dr. Jakubowski Faustyn w Krakowie, ul. Bracka 10.

Jankowski Władysław, w Rosochowaćcu, p. Słoboda złota.

Neumann Józef we Lwowie, ul. Łyczakowska 3.

DYREKCJA:

Dyrektor I.: Garapich Michał.

wybrany na kadencję 1909—1915.

Dyrektor II. Dydyński Stanisław.

Wybrany do końca kadencji 1912.

Dyrektor-Referent: Dr. Paszkowski Franciszek.

Zastępcy:

Zastępca Dyrektora I.: Słonecki Zenon.

Wybrany na kadencję 1909—1915.

Zastępca Dyrektora II.: Jawornicki Józef.

Wybrany na kadencję 1906—1912.

Zastępca Dyrektora - Referenta: Szatkowski Henryk.
 Dyrektor Reprezentacyi we Lwowie: Malczewski Włodz.

KOMISARZ RZĄDOWY:

C. k. Sekretarz Namiestnictwa: Mięslowicz Władysław.

LEKARZE TOWARZYSTWA:

Prof. Dr. Krzyształowicz Franciszek, naczelny lekarz.
 Dr. Jaugustyn Stanisław, zastępca.

Urzednicy Towarzystwa.

BIURA CENTRALNE W KRAKOWIE.

Oddział I.:

Sekr. Dyrek.: **Doerman Antoni.**
 „ X.: Kieszkowski Gustaw.
 Manipul. Strakówna Hermina.
 „ Machniewiczówna Janina.

Oddział II.:

Referent: **Bocheński Antoni.**
 Ranga VII.: Bizub Józef.
 „ X.: Sudolski Julian.

Oddział III.:

Referent: vacat.
 Ranga IV.: Nowak Adolf.
 „ IX.: Birkenmayer Ludwik.
 „ X.: Grek Stanisław.
 Urz. kontrak.: Riszka Emil, Zaklika Edward.
 Prakt. nieegz.: Gostyński Władysław.

Oddział IV.:

Referent: **Stasicki Tadeusz.**
 Ranga VII.: Pająk Tadeusz, Potkański Władysław.
 „ IX.: Dr. Skrzyński Adolf.

Ranga X.: Zieliński Michał.
 „ XI.: Bernal Józef.
 Manipul.: Koniarówna Karolina.

Oddział V. A:

Referent: **Kuźmierz Jan.**
 Ranga VI.: Demetrykiewicz Mieczysław.
 „ VIII.: Kuchciński Władysław, Bośniacki Maryan.

Oddział V. B:

Referent: **Biskupski Ignacy.**
 Ranga VII.: Jurewicz Zenon.
 „ VIII.: Kowalski Jan.
 Ranga IX.: Tusch Władysław.
 „ X.: Cicimirski Grzegorz.
 Manipul.: Górniewiczówna Wanda, Nitschówna Marya, Schö-
 nówna Zofia, Gawrońska Jadwiga.

CENTRALNY WYDZIAŁ RACHUNKOWY.

Naczelnik: **Gablentz Wiktor.**
 Zastępca: **Rittersschild Włodzimierz.**
 Ranga IV.: Mamczyński Józef.
 „ V.: Rychwicki Bazyli
 „ VI.: Filipkiewicz Jan.
 „ VII.: Wiewiorowski Maryan, Drapella Maryan.
 „ VIII.: Rauszer Kazimierz, Sułkowski Wincenty.
 „ IX.: Romanowski Stanisław.
 „ X.: Nowak Edward.

CENTRALNY WYDZIAŁ SZKÓD.

Naczelnik: **Rydel Jan.**
 Zastępca: Vacat.
 Ranga IV.: Znamirowski Włodzimierz, Wejda Stanisław.
 „ V.: Pniewski Stanisław.
 „ VI.: Miszkiewicz Władysław.
 „ VII.: Sikorski Stanisław.
 „ VIII.: Ożegalski Kazimierz.

Ranga IX.: Nitsch Józef, Zieliński Jan, Grabowski Władysław, Pachulski Leon, Kiszakiewicz Emil, Masalski Stefan.

Urz. kontrak.: Madeyski Zygmunt, Schmid Jan.

Prakt. egz.: Büttner Andrzej, Cieszyński Roman, Motylewski Ad.

DZIAŁ UBEZPIECZEŃ OD KRADZIEŻY.

Naczelnik: **Biskupski Ignacy.**

Zastępca Nacz.: **Witkowski Karol.**

Prakt. egzam.: Bisztyga Władysław.

DZIAŁ UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE.

Naczelnik: **Szancer Edward.**

Naczelnik Biura rachunkowego: **Szyszkiewicz Andrzej.**

Ranga V.: Baumann Bolesław, Morawetz Stanisław, Stolzmann Stefan, Lubaszek Kazimierz.

„ VI.: Steibelt Adolf, Skwirczyński Mieczysław, Rogowski Walery, Skarbiński Eug., Szczerbiński Lud.

„ VII.: Bukowski Ignacy, Żuliński Edward, Kalinowski Wład., Pollak Karol, Dr. Darzewski Wład., Elterlein Zdzisław, Rolicki Waleryan, Charłampowicz Rom.

„ VIII.: Laifer Leonard, Kalina Alfred, Żuławski Włodzimierz, Zbijewski Wincenty, Jakesch Eugeniusz, Kostka Karol, Czerwiński Arpad.

„ IX.: Bursa Stanisław, Ferenz Maksymilian, Sztaudynger Izydor, Zamorski Mateusz, Szeliga Witold, Szymański Włodzimierz, Mroczek Jan, Krawczyk Józef, Szkocki Leon, Friedberg Juliusz, Lewandowski Stanisław, Wojciechowski Antoni, Turowski Feliks, Makomacki Romuald, Doleżał Antoni, Jaugustyn Władysław.

„ X.: Bielecki Miecz., Dobrzański Rudolf, Radwanek Karol, Bogatyński Zygmunt Michalik Jan, Rudawski Emil, Kudasiewicz Stefan, Rampelt Alfred.

„ XI.: Dültz Eugeniusz, Berger Roman, Domański Bogusław, Łańcucki Stanisław, Waszkiewicz Jan.

Prakt. egzam.: Rudolt Roman, Marchewka Stanisław, Titz Henryk.

Prakt. nieegz.: Cywiński Roman, Piotrowski Tadeusz.

Manipul.: Bujakówna Katarzyna, Grudzińska Marya, Walawender Józefa, Krawczykowa Józefa, Ciechanowska Wiktorya, Jaugustynowa Wanda, Miszke Marya, Gójska Kazimiera, Bocheńska Antonina, Taniewska Aldona, Gajewska Wanda, Richling Marya, Orszulska Irena, Skarzyńska Marya, Borowska-Skarbek Michalina, Butrymowiczówna Aniela.

WYDZIAŁ UBEZPIECZEŃ DYREKCJI.

Naczelnik: **Biskupski Ignacy.**

Ranga IX.: Kowanetz Marcin.

Manipul.: Oraczewska Marya.

SEKCJA I. W KRAKOWIE.

Kierownik: **Butrymowicz Tadeusz.**

Zastępca: **Romer Stanisław.**

Ranga VI.: Niżyński Franciszek, Kwieciński Józef, Jarosz Bronisław, Broniewski Henryk.

„ VII.: Pochwalski Bogumił, Dr. br. Richthofen Praetorius Bolesław, Niedźwiecki Romuald.

„ VIII.: Świrski Adam, Bażan Mieczysław, Kański Władysław, Isakowicz Antoni.

„ IX.: Głębiński Józef, Mühleisen Ludwik, Bochenek Bronisław.

„ X.: Rotter Franciszek, br. Przychocki Maciej, Spitzer Bolesław, Jabłoński Kazimierz.

Prakt. nieegz.: Kondolewicz Adam, Myszal Maryan, Tretiak J.

Manipul.: Szwejkowska Jadwiga, Bereżyńska Ludmiła, Spis Stanisława.

SEKCJA II. W KRAKOWIE.

Kierownik: **Kamiński Czesław.**

Zastępca: **Waškowski Piotr.**

- Ranga VI.: Gulkowski Jan, Sapalski Władysław, Plutyński Teofil.
- „ VII.: Cybulski Apolinary, Klemensiewicz Józef, Sikorski Karol, Truskolaski Jan.
- „ VIII.: Birtus Jan, Żaba Jan, Służewski Stanisław, Bujański Sebastyan, Gmitrzak Zygmunt.
- „ X.: Balcarczyk Adolf, Zathej Hugo.
- „ XI.: Miarczyński Zygmunt, Drozdowski Klemens, Sypniewski Wiktor.
- Prakt. nieegz.: Pędracki Adam, Szybowski Jakób, Jankowski Kazimierz.
- Manipul.: Soroczyńska Aleksandra, Hablińska Helena, Bośniacka Helena, Niedźwiecka Zofia, Lisowska Ewa.

SEKCJA III. W RZESZOWIE.

Kierownik: **Łubiński Stanisław.**

Zastępca: **Arciszewski Władysław.**

Ranga VI.: Rutkowski Stefan, Kodrębski Julian.

„ VII.: Dąbrowski Piotr, Olszewski Bolesław, Lazarewicz Tadeusz.

„ VIII.: Skrzyński Aleksander, Ostrowski Adam, Heinz Witold; Midowicz Julian.

„ IX.: Staromiejski Wojciech, Kmieć Antoni.

„ X.: Kudrzański Roman, Karpiński Zygmunt, Szpakowski Jan, Wiszniewski Eugeniusz, Woll Maryan, Bałucki Stanisław, Cisek Wojciech.

Prakt. egz.: Mieszkowski Zdzisław.

Prakt. nieegz.: Zembaczyński Stanisław, Hakalla Roman.

Manipul.: Przybylska Aleksandra, Szeparowiczowa Marya.

SEKCJA IV. W PRZEMYSŁU.

Kierownik: **Łonicki Ludwik.**

Zastępca: **Hass Kazimierz.**

Ranga V.: Biłozor Jan, Haas Kazimierz.

- Ranga V.: Biłozor Jan.
- Ranga VI.: Bienkowski Witold, Ritterschild Zdzisław, Pańkowski Stanisław.
- „ VII.: Janiczek Leon, Misiński Erazm.
- „ VIII.: Nowak Leon, Niewiadomski Jerzy, Krzyżanowski Jan.
- „ IX.: Gamski Emil, Wohanka Jan, Wencek Stanisław.
- „ X.: Papięski Piotr, Radzicki Stanisław, Swoboda Kazimierz, Toęgl Karol.
- „ XI.: Czajkowski Kazimierz.
- Prakt. egz.: Źardecki Ryszard.
- Prakt. nieegz.: Rupik Tadeusz, Ziętkiewicz Władysław, Orzechowski Stanisław, Szybowski Jakób, Steczkowski Stanisław.
- Dyetaryusz: Szostakowski Bazyli.
- Manipul.: Guzdekówna Franciszka.

SEKCJA V. WE LWOWIE.

- Kierownik: **Sekr. Tow. Toth Dyonizy.**
- Zastępcza: **Jedliński Ludwik.**
- Ranga VI.: Haniszewski Ludwik.
- Ranga VI.: Link Franciszek.
- „ VII.: Biliński Roman, Kabarowski Stanisław, Kuczyński Bronisław, Leszczyński Jan.
- „ VIII.: Kobierzycki Jan, Juhre Stanisław, Gorecki Witold, Moszyński Aleksander, Nadwodzki Łucyan, Strzyżowski Maryan, Lesiow Józef.
- „ IX.: Kukawski Edward, Pleus Edward, Tomanek Stanisław, Nadwodzki Aleksander, Olszt Modest, Witoszyński Jan.
- „ X.: Au Aleksander, Wilusz Stanisław, Kościński Antoni.
- „ XI.: Chołodziński Piotr.
- Urzęd. kontr.: Kulakowski Kazimierz.
- Dyetaryusz: hr. Badeni Józef.
- Manip.: Dreżepolska Marya, Kozierowska Helena, Riegerówna Róża.
- Prak. nieegz.: Czyżek Bronisław, Kapalka Stefan.

SEKCYA VI. W TARNOPOLU.

Kierownik: **Dr. Podlewski Celestyn.**

Zastępca: **Ziółkowski Mieczysław.**

Ranga VI.: Korytko Adam.

„ VII.: Truszkowski Konstanty.

„ VIII.: Tyczyński Stanisław, Mierzeński Leopold.

„ IX.: Czaykowski Juliusz, Albrecht Jan, Zaleski Jan.

„ X.: Aulich Adolf, Jełowicki Jerzy.

„ XI.: Kulikowski Mieczysław, Piechura Stanisław,
Hirschberg Aleksander, Ziółkowski Karol,
Zajączkowski Antoni.

Prakt. egz.: Mirzyński Stanisław, Motug Władysław, Morawski
Maryan, Skalski Maryan.

Prakt. nieegz.: Szwajkowski Herryk, Mroczkowski Józef.

Dyetaryusz: Pleus Mieszysław.

Manipul.: Porębska Helena, Żurowska Katarzyna, Pantelówna
Marya, Aulichówna Olga.

SEKCYA VII. W STANISŁAWOWIE.

Kierownik: **Pilecki Mateusz.**

Zastępca: **Poschinger Jan.**

Ranga VI.: Ullmann Edmund.

„ VII.: Sochocki Jan, Kempf Zygmunt, Mierczuk Stefan.

„ VIII.: Bedliński Łucyan, Jeżowski Seweryn, Prorok
Franciszek.

„ IX.: Kunz Antoni, Sokulski Justyn, Rożański Stefan,
Bobowski Edward, Fischer Jan.

„ X.: Nawojski Mieczysław, Butrymowicz Seweryn, Se-
rafinowicz Stanisław, Gałdeński Zygmunt, Lipiński
Tadeusz, Michel Alfred.

„ XI.: Schäfer Zygmunt.

Prakt. egz.: Matysek Władysław. Skalski Józef.

Prakt. nieegz.: Chruściel Stanisław, Gołębiowski Józef.

Dyetaryusz: Stojowski Jan.

Manipul.: Bursztyńska Bronisława, Błońska Stefania.

SEKCJA VIII. W CZERNIOWCAYH.

Kierownik: **Sekr. Tow. Witkowski Karol**, senior.

Zastępca: **Armatys Mieczysław**.

Ranga VI.: Faszczewski Tytus.

„ VII.: Br. Schilling Gabryel Wilh.

„ VIII.: Brzechffa Tomasz, Czajkowski Karol, Sośka Anastazy.

„ IX.: Pilarz Waclaw, Wallner Jan, Lewicki Maryan, Niewiadomski Kazimierz, Witowski Witold.

„ X.: Sedlaczek Ernest, Nawojski Władysław, Łukasiewicz Bronisław.

„ XI.: Amirowicz August, Poźniak Stefan.

Prakt. egz.: Lewkowicz Franciszek, Mańkowski Stanisław, Baranowski Tadeusz.

Dyetaryusz: Hordyński Włodzimierz.

Manipul.: Przyborowska Klaudia, Przyborowska Helena, Józefowiczówna Marya, Wisłocka Wiktorya, Jorkasch-Koch Józefa.

REPREZENTACJA W BERNIE.

Dyrektor: **Schön Maurycy**.

Ranga VII.: Hawelka Edmund.

„ VIII.: Tomaszek Rudolf, Swoboda Karol.

„ IX.: Vetterl Karol, Marak Karol, Dworzak Eugeniusz.

„ X.: Hausner Karol, Grošov Franciszek, Macku Wojciech.

„ XI.: Czasek Józef, Urbanek Antoni, Mezera Antoni, Zeman Rajmund, Vyhnaczek Rudolf, Sedlaczek Rudolf.

Prakt. egz.: Kratochvil Jarosław.

Dyetaryusze: Frank Antoni, Holubek Ludwik, Juhelka Józef, Staffa Franciszek, Stiffer Otokar, Vesely Antoni, Lecian Jarosław, Mašek Fryderyk, Horalek Franciszek.

Manipul.: Swatosch Eugenia, Holinka Anna, Beczvarz Paulina.

TOWARZYSTWO WZAJEMNEGO KREDYTU W KRAKOWIE.

BILANS ZA ROK 1910.

Stan czynny.	K	h	Stan bierny.	K	h
Weksle eskontowane . . .	8,779.936	15	Udziały członków . . .	2,209.324	65
Gotówka w Kasie. . .	183.600	46	Wkładki na książeczki . . .	5,492.308	70
Fundusz rezerwowy . . .	148.498	44	Procent od weksli pobra-		
Rachunek bieżący . . .	2,054.527	25	ny na rok 1911 . . .	82.108	50
Lokacya kapitałów . . .	368.095	38	Reeskont	888.725	—
Fundusz emerytalny . . .	143.775	—	Fundusz rezerwowy . . .	148.498	44
			Wkładka na rach. bież. . .	2,457.366	89
			Rezerwa strat	62.186	05
			Fund. emerytalny.	158.422	22
			Zysk	179.492	43
				<u>11,678.432</u>	<u>68</u>
				<u>11,678.423</u>	<u>68</u>

Ogólny obrót kasowy 119,226.414:60.

Liczba członków z końcem 1910 r. 1432.

Wkładki na książeczki wynosiły z końcem roku 1910
K. 5,492.308:70.

PREZYDYUM TOWARZYSTWA.

Prezes: JÓZEF Z KUROZWEK MĘCIŃSKI, poseł na Sejm kra-
jowy, właśc. dóbr.

Wice-Prezes: TADEUSZ CIENSKI, poseł na Sejm krajowy,
właśc. dóbr.

DYREKCJA TOWARZYSTWA.

Dyrektor I.: GARAPICH MICHAŁ.

Dyrektor II.: DYDYŃSKI STANISŁAW.

Dyrektor-Referent: Dr. PASZKOWSKI FRANCISZEK.

Zastępca Dyrektora I.: SŁONECKI ZENON.

Zastępca Dyrektora II.: JAWORNICKI JÓZEF.

Zastępca Dyrektora-Referenta: SZATKOWSKI HENRYK.

Dyrektor Repr. we Lwowie: MALCZEWSKI WŁODZIMIERZ.

URZĘDNICY.

Prokurysta i naczelnik Wydziału w Krakowie: KOZUBOWSKI
WINCENTY.

Prokurystwa i naczelnik filii we Lwowie: LEWICKI BOLESŁAW.

Ranga V.: Broniowski Teofil, zastępca naczel. i prokurysta.

„ V.: Śliwiński Bronisław, kasyer.

„ VI.: Miński Stefan, Rząca Tadeusz.

„ VIII.: Ciechowski Konstanty, Pelczarski Józef, Fenz Jan.
Smoleński Włodzimierz.

„ X. Mirkowski Feliks.

Prakt. egz. we Lwowie, Pniewski Wilold.

Agencye i Subagencye

Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń

W KRAKOWIE.

SEKCYA I. GALICYA.

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagencye	Nazwisko Subagenta
1. Andrychów	Wadowice	Matlak Ferdynand	
2. Biała	Biała	*Dołkowski Jan 1. Bestwina 2. Kozy	Kutryba Józef Byrski Tomasz
3. Brzeźnica	Wadowice	*Leśniakowa Katarz.	
4. Chrzanów	Chrzanów	*Janowski Józef 1. Jaworzno	Słomiński St.
5. Czernichów	Kraków	*Mika J.	
6. Dębники	Podgórze	*Mól Tomasz	
7. Jeleśnia	Żywiec	*Grodzicki Michał	
8. Jordanów	Myślenice	*Köhler Maryan 1. Łętownia 2. Osielec	Janiczak Józef Bielas Jan
9. Kalwarya	Wadowice	*Kunze Józef	
10. Kęty	Biała	*Wozniak Walenty	
11. Kraków	Kraków	*Gottlieb Karol	
12. „	„	*Niewiarowski i Spla- wiński	
13. „	„	Wydział ubezp. Dyrek. 1. Kraków Wyłącz. dla działu życ. 1. Krak, Tow. zal. urz. 2. Loria Szymon 3. Niklasowa Matylda 4. Spółka kredytowa 5. Tow. zaliczkowe Kowalówka Piotr 1. Alwernia 2. Siersza	
14. Krzeszowice	Chrzanów	Administracja dóbr hr. Tenczyńskiego	Bigoj Walery Exner Benedykt
15. „	„		
16. Liszki	Kraków	*Zieliński Julian	
17. Łobzów	Kraków	*Kańska Wanda 1. Balice	Kaczkowski Wl.
18. Maków	Myślenice	*Majer Walenty	
19. Milówka	Żywiec	*Jamka Antoni	
20. Mogilany	Podgórze	*Robak Józef	
21. Myślenice	Myślenice	*Pomiankowski Józef 1. Sulkowice	Galne L.
22. Osielec	„	*Rabczyński Piotr	

PP. Agenci, opatrzeni * (gwiazdkami), akwirują także ubezpieczenia dla działu życiowego.

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagencie	Nazwisko Subagenta
23. Oświęcim	Biała	*Jaśkiewicz Edward	
24. Podgórze	Podgórze	*Reczkowska Janina 1. Wróblowice	Panuś Stanisław
25. Polanka wielka	Biała	*Figura Franciszek	
26. Półwieś zwierz.	Kraków	*Zatheyowa Franc.	
27. Prądnik czerw.	Kraków	*Romanowski Antoni	
28. Przeginia duch.	Kraków	*Cmiekiewiczowa M. K. 1. Kaszów	Ślusarz Wojciech
29. Rabka	Myślenice	*Ciborowski Franc.	
30. Rajcza	Żywiec	*Szczepanek Stan.	
31. Rudawa	Chrzanów	*Machowa M.	
32. Skawina	Podgórze	*Zamorska Olga	
33. Śucha	Żywiec	*Drapella Edward	
34. Świątniki g.	Podgórze	*Chlebowski Karol	
35. Trzebinia	Chrzanów	*Nowakowski Ludwik	
36. Wadowice	Wadowice	*Szczepański Antoni	
37. Wilamowice	Biała	*Schneider Stan.	
38. Isep ad Żywiec	Żywiec	*Prevot Helena	
39. Zator	Wadowice	*Remer Edward	
40. Zawoja	Myślenice	*Wolski Edward	
41. Zembrzyce	Wadowice	*Winnicki Jan	
42. Żywiec	Żywiec	*Kacki Stefan	

Ś L A Ś K.

43. Bielsko	Bielsko	*Rudawski Julian	
44. Będowice dolne (Nied.-Bludow.)	Cieszyn	*Pawlas Józef	
45. Bogumin (Oderberg)	Frysztat	Januszewski Ignacy Szmeja Franciszek wyłącznie dla działu życiowego	
46. Bystrzyca (Bistritz)	Cieszyn	*Cienciała Jerzy	
47. Cierlicko górne (Ober-Tierlitzko)	Cieszyn	*Krygiel Jan	
48. Cieszyn (Teschen)	Cieszyn	*Macura Andrzej 1. Mosty	Wöllersdorfer R.
49. Cisownica (Zeislowitz)	Bielsko	*Ożana Jan	
50. Czechowice (Czechowitz)	Bielsko	*Kłaptocz Józef	
51. Dąbrowa (Dombrau)	Frysztat	*Kretschmann Fryderyk	
52. Dziedzice (Dziedzitz)	Bielsko	*Budniok Ludwik	
53. Dzięgielów	Cieszyn	*Obracaj Jerzy	
54. Frysztat (Freistadt)	Frysztat	*Prymus Paweł	
55. Goleiszów (Holleschau)	Bielsko	*Sztwiertnia Jan	
56. Hruszów (Hruschau)	Frysztat	*Pohludka Szymon	
57. Izdebnia	Cieszyn	*Kobielusz Michał	

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta
58. Jabłonków (Jablonkau)	"	*Mamica Paweł
59. Jaworze (Ernsdorf)	Bielsko	*Boziewicz Jan
60. Karwina (Karwin)	Frysztat	*Topsarz Karol
51. Kocobędz (Kocobędz)	Cieszyn	*Polok Jan
62. Kończyce małe	Frysztat	*Koczwarza Franciszek
63. (Klein-Kunt- schitz)	"	*Brahaczek Jan
64. Kończyce w. (Gr. Kuntschitz)	Frysztat	*Nohel Henryk
65. Końska (Końskau)	Cieszyn	*Kubok Jan
66. Kozakowice d. (Unter-Kozako- witz)	Bielsko	*Rymorz Paweł
67. Ligotka kame- ralna (Cam. Ellgoth)	Cieszyn	*Cichy Adam
68. Lutynia niem. (Deutsch - Leu- then)	Frysztat	*Lacheta Karol
69. Lutynia polska (Polnisch - Leu- then)	Frysztat	*Pawlik Karol
70. Łazy (Łazy)	Frysztat	*Przeczek Franciszek
71. Łomna dolna (Unter-Lomn.)	Cieszyn	*Adamczyk Jan
72. Łyżbice (Łyżbitz)	Cieszyn	*Dorda Karol
73. Markłowice (Marklowitz)	Frysztat	*Kuczek Andrzej
74. Mazańcowice (Matzdorf)	Bielsko	*Steffek Jan
75. Michalkowice (Michalkowitz)	Frysztat	*Kaszpera Jerzy
76. Międzyrzecze d. (Nieder - Kurz- wald)	Bielsko	*Hess Andrzej
77. Międzyrzecze g. (Ober-Kurz- wald)	Bielsko	*Mokrysz Franciszek
78. Nawsie (Nawsy)	Cieszyn	*Zientek Jan
79. Ogrodzona (Ogrodzon)	Cieszyn	*Martinek Jan
80. Olbrachcice (Olbersdorf)	Frysztat	*Michejda Paweł
81. Oldrzychowice (Oldrzychowitz)	Cieszyn	*Cymorek Jerzy
82. Orłowa (Orlau)	Frysztat	*Wójcik Wład.

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagenty	Nazwisko Subagenta
83. Pierściec (Perstetz)	Bielsko	*Tomanek Jerzy	
84. Poremba	Frysztat	*Halfar Franciszek	
85. Rychwald (Reichwalden)	Frysztat	*Bukowski Wład.	
86. Skoczów (Skotschau)	Bielsko	*Macura Jerzy	
87. Strumięń (Schwarzwasser)	Bielsko	*Łomosik Karol	
88. Sucha górna	Frysztat	*Krzistek Jan	
81. Sucha średnia (Mittel Suchau)	Frysztat	*Rymorz Jan	
90. Szumbark (Schumbarg)	Cieszyn	*Kotula Jan	
91. Trzyniec (Trzynietz)	Cieszyn	*Płoszek Franciszek	
92. Ustroń (Ustron)	Bielsko	*Lazar Jerzy Nowak Jerzy dla działu życiowego	
93. Wendrynia (Wendrin)	Cieszyn	*Michejda Józef	
94. Wisła (Weichsel)	Bielsko	*Cienciała Andrzej	
95. Zabłocie (Zablatsch)	Bielsko	*Vašica Alojzy	
96. "	"	*Franek Józef	
97. Zabrzęg (Zabrzeg)	Bielsko	*Ozaist Jan	
98. Zarzecze (Zarzitsch)	Bielsko	*Pudelko Józef	
99. Zebrzydowice (Seibesdorf)	Frysztat	*Damek Jan	

SEKCJA I

1. Biecz	Gorlice	*Gutkowski Edward	
2. Bobowa	Grybów	*Magiera Józef	
3. Bochnia	Bochnia	*Nowakowski Józef	
		1. Lipnica murow.	Wojciechowski Jan
		2. Szczurowa	Dr. Grzybczyk St.
		3. Borzęcin	Oświęcimski Teod.
4. Brzesko	Brzesko	*Schaitter Helena	
5. Brzostek	Pilzno	*Zahler Wilhelm	
6. Cieklin	Jaśło	*Wawszczak Franc.	
7. Ciężkowice	Grybów	*Mosalski Józef	
8. Czychów	Brzesko	*br. Gostkowski Zyg.	
9. Czarny Dunajec	Nowy Targ	*Wachulski Fel.	
10. Dąbrowa	Dąbrowa	*Zakrzewski Ludwik	
		1. Gręboszów	Górowski St.
		2. Wietrzychowice	Trojacki Wład.
11. Dębowiec	Jaśło	*Misiólek Tomasz	
12. Dobczyce	Wieliczka	*Pelc Józef Antoni	
13. Gdów	Wieliczka	*Koczanowicz Jan	
		1. Łapanów	Siekierski Kazim.
		2. Wiśniowa	Biestek Wład

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagenty	Nazwisko Subagenta
14. Gorlice	Gorlice	*Tarczyński Feliks	
15. Gromnik	Tarnów	*Przychocki Aleks. 1. Rzepiennik Strzyż.	Fedorowicz Hipolit
16. Gródek n. D.	N. Sącz	*Żytyński Józef	
17. Grybów	Grybów	*Kasprowicz Bolesł.	
18. Janowice k. Ż.	Brzesko	*Regiec Franciszek	
19. Jasło	Jasło	*Dembiński Aleks.	
20. Kołaczyce	Jasło	*Kraśniński Roman	
21. Krościenko nad Dunajcem	Nowy Targ	*Ćwiartkiewicz Karol	
22. Krynica	Nowy Sącz	*Dr. Kmietowicz Fr.	
23. Łącko	Nowy Sącz	*Bałowska Walerya	
24. Limanowa	Limanowa	*Zubrzycki Waleryan	
25. Męcina	Gorlice	*Dobek Michał	
26. Moszczenica	Gorlice	*Świerk Julia	
27. Mszana dolna	Limanowa	*Wacowa Katarzyna	
28. Muszyna	Nowy Sącz	*Skimina Zygmunt	
29. Niegowić	Bochnia	*Krawecki Michał	
30. Niepołomice	Bochnia	*Wicherek Zofia	
31. Nowy Sącz	Nowy Sącz	*Szyrajew Michał 1. Nawojówka	Latinik Teodor
32. Nowy Targ	Nowy Targ	*Lgocki Aleksander	
33. Olpiny	Jasło	*Rogawski Jan	
34. Pilzno	Pilzno	*Jacobi Władysława	
35. Piwniczna	Nowy Sącz	*Borkowski Włodz.	
36. Poreba wielka	Limanowa	*Neumann Maurycy	
37. Przybysławice	Brzesko	*Woźniak Jakób	
38. Radłów	Brzesko	*Marassé Helena	
39. Rzegocina	Bochnia	*Polek Stanisław	
40. Stary Sącz	Nowy Sącz	*Pawlikowski Aleks.	
41. Szczucin	Dąbrowa	*Dr Rudnicki Karol	
42. Szczyrzyc	Limanowa	*Sukała Michał	
43. Tarnów	Tarnów	*Struszkiewiczowa F. 1. Grabówka 2. Rzuchowa	Klocek Wojciech Frączkiewicz Jan
44. Trzeciana k. B.	Bochnia	*Ferenc Jakób	
45. Tuchów	Tarnów	*Butrymowicz Eug.	
46. Uście solne	Bochnia	*Kucharski Michał	
47. Wieliczka	Wieliczka	*Lempicki Seweryn 1. Bierzanów	Jamka Jakób
48. Wiśnicz	Bochnia	*Brzękowski Jan	
49. Wojnicz	Brzesko	*Kuchcińska Bronisl.	
50. Zabierzów k. N.	Bochnia	*Trzepla Kazimierz	
51. Zaborów	Brzesko	*Pawlik Piotr	
52. Zakliczyn n. D.	Brzesko	*Stoyówna Jadwiga	
53. Zakopane	Nowy Targ	*Kandler Bronisława	
54. Zbludza	Limanowa	*Franczyk Józef	
55. Żabno	Dąbrowa	*Pełczyński Eugeniusz	
56. Żmigród	Jasło	*Karciński Leon 1. Osiek	Reyman Wojciech

SEKCYA III.

1. Baligród	Lisko	*Faliszewski Stanisł.
2. Baranów	Tarnobrzeg	*Trzeciak Wład.
3. Błażowa	Rzeszów	*Brzęk Marcin

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agent a Subagen.	Nazwisko Subagenta
4. Boguchwała	Rzeszów	*Przysiecki Kazimierz	
5. Bojanów	Nisko	*Manasterska Wanda	
6. Borowa	Mielec	*Batko Jan	
7. Brzeziny	Ropczyce	*Sliwa Tomasz	
8. Brzeźnica	"	*Świątek Teofil	
9. Brzozów	Brzozów	*Librewski Bronisł.	
10. Bukowsko	Sanok	*Hoszowski Franc.	
11. Chmielów	Tarnobrzeg	*Paff Jakób	
12. Cieszyzna	Strzyżów	*Petka Jan	
13. Czermin	Mielec	*Kasprowicz Marya	
14. Czudec	Strzyżów	*Pawikowski Rudolf	
15. Dębica	Ropczyce	*Przewłocki Franc.	
16. Dukla	Krosno	*Stoiński Zdzisław	
17. Dynów	Brzozów	*Frischmann Franc.	
18. Dzików	Tarnobrzeg	*Kuryłło Ludwik	
19. Frysztak	Strzyżów	*Stapf Jadwiga	
20. Gawłuszowice	Mielec	*Kopyciński Jan	
21. Głogów	Rzeszów	*Chłodnicki Wincenty	
22. Godowa	Strzyżów	*Kiczek Piotr	
23. Gorzyce	Tarnobrzeg	*Złotek Jan	
24. Grębów	Tarnobrzeg	*Rogoziński Karol	
25. Haczów	Brzozów	*Stepek Piotr	
26. Jaśliska	Sanok	*Ochęduszek Julia	
27. Jawornik p.	Rzeszów	*Jamrozik P.	
28. Jurówce	Sanok	*Butrymowicz Winc.	
29. Kamień	Nisko	*Kuzniarski Aleksan.	
30. Kańczuga	Przeworsk	*Dr. Sawicki Antoni	
31. Kolbuszowa	Kolbuszowa	*Dobrowolski Wład.	
32. Komańcza	Sanok	*Białas Wojciech	
33. Krosno	Krosno	*Doboszyńska B. adm. 1. Targowiska	Jurasz Wojciech
34. Leżajsk	Łańcut	*Witkowski Wład.	
35. Lisko	Lisko	*Ślaska Helena	
36. Lutcza	Strzyżów	*Gołda Józef	
37. Lutowiska	Lisko	*Bujdasz Antonina	
38. Łańcut	Łańcut	*Kahane Filip i Żard- cki Bolesław	
39. Łańcut	Łańcut	*Styczeń Marya	
40. Majdan	Kolbuszowa	*Wurm Władysław	
41. Mielec	Mielec	*Hebda Wiktor	
42. Mokrzeszów	Tarnobrzeg	*Jaia Piotr	
43. Mrowła	Rzeszów	*Siekierzyński Jan	
44. Mrzyglód	Sanok	*Przeworska Marya	
45. Niebylec	Strzyżów	*Wojciak Szymon	
46. Nisko	Nisko	*Majer Maciej	
47. Padew	Mielec	*Koniakowski Mikołaj	
48. Przeclaw	Mielec	*Sadowski Adam	
49. Przeworsk	Przeworsk	*Arvay Wilhelm	
50. Radomyśl n. S.	Tarnobrzeg	*Dr. Stanowski Z.	
51. Radomyśl wielki	Mielec	*Strojnowska T. 1. Zassów	
52. Rakszana	Łańcut	*Jarosiewicz Jan	Wyzina Jan
53. Raniżów	Kolbuszowa	*Gdula Marcin	
54. Ropczyce	Ropczyce	*Sałach Marya	
55. Rozwadow	Tarnobrzeg	*Palla Wojciech 1. Wrzawy	Siemek Wincenty

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagencye	Nazwisko Subagenta
56. Rudnik	Nisko	*Niewolkiewicz Jan	
57. Rymanów	Sanok	*Litwiniszynowa Kat. 1. Iwonicz 2. Trześniów	Zarzycki Jan Kołodziejczyk J.
58. Rzeszów	Rzeszów	*Czermińska Marya	
59. Rzochów	Mielec	*Walek Ludwik	
60. Sanok	Sanok	*Nowosielecki Bron.	
61. Sarzyna	Łańcut	*Mazurkiewicz Józef	
62. Sędziszów	Ropczyce	*Bilaszewski M. i Bila- szewska K.	
63. Schönanger	Mielec	*Król Anna	
64. Słocina	Rzeszów	*Piotrowski Ludwik	
65. Sokolów koło Rzeszowa	Kolbuszowa	*Chodziński Bolesław	
66. Strzyżów	Strzyżów	*Szmuc Andrzej	
67. Tarnobrzeg	Tarnobrzeg	*Taszarski Józef	
68. Trynca	Przeworsk	*Kozłów Wiktorya	
69. Trzciana k. Rz.	Rzeszów	*Cioch Jan	
70. Tuszów	Mielec	*Malczyński Jan	
71. Tyczyn	Rzeszów	*Michalska Julia	
72. Ulanów	Nisko	*Weiss Antoni	
73. Ustrzyki dolne	Lisko	*Nycz Apolinary	
74. Wadowice gór.	Mielec	*Stec Feliks	
75. Wielopole skrzyńskie	Ropczyce	*Milanowa Józefa	
76. Wielowieś	Tarnobrzeg	*Wryk Waleryan	
77. Wola Michowa	Lisko	*Rotyńska Ludwika	
78. Żołyńia	Łańcut	*Szpetnar Andrzej	
79. Zarszyn	Sanok	*Burnatowicz Marian	

SEKCYA IV.

1. Bircza	Dobromil	*Marynowska Wikt.	
2. Borynia	Turka	*Hebanowska Marya	
3. Chyrów	St. Sambor	*Demiński Eliasz	
4. Cieszanów	Cieszanów	*Kordzik Antoni	
5. Dobromil	Dobromil	*Narzymiski Stefan	
6. Drohobycz	Drohobycz	*Jarosz Rajmund 1. Gaje wyżne 2. Schodnica	Hrabakowa Marya Doening Kazim.
7. Dubiecko	Przemysł	*Cetera Jan	
8. Dydiatycze	Mościska	*Pawelski Wład.	
9. Horyniec	Cieszanów	*Sliwiński Józef	
10. Hussaków	Mościska	*Braunerowa Rozalia	
11. Jarosław	Jarosław	*Madeyski Zdzisław 1. Ryszkowa wola 2. Wiazownica 3. Bobrówka	Lewicka Jadwiga Naspiński Stan. Chodorowski Eust.
12. Jaworów	Jaworów	*Jarosz Rudolf	
13. Krakowiec	Jaworów	*Myczkowski Józef	
14. Krasicyn	Przemysł	*Cichoblażyński Adam	
15. Krasne	Jarosław	*Gutek Stanisław	
16. Krościenko k. Ch.	Dobromil	*Linhart Franciszek	

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagencye	Nazwisko Subagenta
17. Krukienice	Mościska	*Malecki Franc.	
18. Krzywca n. S.	Przemyśl	*Kryciński Antoni	
19. Lubaczów	Cieszanów	*Zarzycki Tadeusz	
20. Łąka	Sambor	*Skoryk Aniela	
21. Łomna	Turka	*Melech Bazyli	
22. Medenice	Drohobycz	*Kamienobrodzki M.	
23. Miżyniec	Przemyśl	*Ks. Pietrzakiewicz Fr.	
24. Mościska	Mościska	*Witek Adam	
25. Narol	Cieszanów	*Reif Tadeusz	
26. Niżankowice	Przemyśl	*Bartoszyński Z.	
27. Nowe miasto	Dobromil	*Freund Józef	
28. Oleszyce	Cieszanów	*Zaleska Marya	
29. Podbuż	Drohobycz	*Czyrniańska Irena	
30. Pruchnik	Jarosław	*Switalska Wal.	
31. Przemyśl	Przemyśl	*Bogdański Wład.	
32. Przemyśl	Przemyśl	*Osiński Michał	
33. Radymno	Jarosław	*Haydukiewicz Marya 1. Laszki	Krawczykowa Zu- zanna
34. Rybotycze	Dobromil	*Fasnacht Józef	
35. Sambor	Sambor	*Wysoczański Adam 1. Felsztyn 2. Kalinów 3. Rajtarowice	Szuwart Józef Tesch Jan Ruszczycki Leon
36. Sądowa Wisznia	Mościska	*Szepietowski Józef	
37. Sieniawa	Jarosław	*Gardziel Florian 1. Molodycz	Matusz Stanisław
38. Starasól	St. Sambor	*Dr. Rauch Franc.	
39. Stary Sambor	St. Sambor	*Jordan Ignacy	
40. Strzyłki	St. Sambor	*Kurek Jan	
41. Szkło	Jaworów	*Smetaczek Otto	
42. Turka	Turka	*Kleban Błażej	
43. Wielkie Oczy	Jaworów	*Miękuszewski Antoni	
44. Wysocko wyżne	Turka	*Kuźmak Bazyli	
45. Zapalów	Cieszanów	*Maziarski Antoni	

SEKCYA V.

1. Belz	Sokal	*Milkowski Aleks. 1. Ułhówek	Bułyk Iwan
2. Belzec	Rawa ruska	*Lentowicz Franciszek	
3. Brückenthal		*Kamiński Władysław	
4. Dawidów	Lwów	*Śliwak Stanisław	
5. Dublany k. Lw.	Lwów	Popowicz Józef (wyłącznie dla Działu życiowego)	
6. Gródek Jagiell.	Gródek	*Bobowski Franciszek 1. Dobrostany	Kroczkowski Hen.
7. Janów k. Lw.	Gródek	*Gdula Jan	
8. Jaryczów nowy	Lwów	*Gorczak Piotr	
9. Jastrzębica	Sokal	*Lindner Kaz.	
10. Kamionka -Bi- szków	Rawa ruska	*Buczma Hryć	
11. Komarno	Rudki	*Borkowski Edmund	
12. Komarno	Rudki	Zarząd dóbr hr. Lanc- korońskiego	

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagencye	Nazwisko Subagenta
13. Krystynopol	Sokal	*Graff Andrzej 1. Parchacz	Kolbuszowski Stan.
14. Kukizów	Lwów	*Kaźmirowicz Józef	
15. Kulików	Żółkiew	*Dr. Finkel Herman	
16. Lubień wielki	Gródek Jag.	*Dr. Klęsk Roman	
17. Lubyca król.	Rawa ruska	*Moczarowski Franc.	
18. Lwów	Lwów	*Strusiński J. 1. Barszczowice 2. Bilka szlach. 3. Grzybowice 4. Kamieniopol 5. Porszna 6. Wołków 7. Zagórze 8. Zapytów 9. Żimnawoda 10. Żydatycze	Sochor Michał Chechliński T. Jakimowicz J. Bednarski J. Dobrzański D. Tambor P. Klimkiewicz J. Kowal Wasyl Hilewicz Wład. Krzyżowski J.
19. Lwów	Lwów	Chojnacki Henryk	
20. "	"	Chrzanowski Wiktor	
21. Lwów	Lwów	Dobrowolski Józef	
22. "	"	Lilienfeld Marek (akwizytor)	
23. "	"	Pow. Tow. Zaliczk.	
24. "	"	*Dr. Mars Tadeusz	
25. "	"	*Bank zaliczkowy	
26. "	"	*Spett Jakób Wylącznie dla działu życiowego: 1. Kraj. Tow. zal. urz. 2. Tow. W. U. Dniestr 3. Tow. zał. urz. poczt. 4. Kraj. Tow. zalicz. naucz. 5. Tow. osz. i kred. urz. i służ. ck. kol. państ. 6. Fil. Tow. Wz. Kred. 7. Gen. Repr. I. austr. p. Tow. ub. od wyp. 8. Gal. Kasa zalicz. 9. Ogólne galic. Stow. pensyjne 10. Tow. mat. wz. pom. Gal. c. k. Straży skarb. 11. Tow. wz. pom. urz. Banku kraj. 12. Tow. wz. pom. ka- planów obrz. łac. 13. Dr. Roehr Ludwik 14. Szulc Przemysław Wylącznie dla działu gradowego: Spółka agronomów *Cichocki Zygmunt *Oleksin Włodz.	
27. Łuczyce	Sokal		
28. Magierów	Rawa ruska		

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta Subagencye	Nazwisko Subagenta
29. Mosty wielkie	Żółkiew	*Fedyńska Marya	
30. Niemirów	Rawa ruska	*Pisarowski D.	
31. Pikułowice	Lwów	*Małaczyński Maryan	
32. Rawa ruska	Rawa ruska	*Winiarski Adam	
33. Rudki	Rudki	*Nowosielecki Miecz. 1. Horożanna w.	Kuszyk Wincenty
34. Sokal	Sokal	*Drohojowski Z. 1. Ostrów	Grochala D.
35. Szczerzec	Lwów	*Bzowski Stefan 1. Leśniowice	Motta Hryńko
36. Tartaków	Sokal	*Füller Alfred	
37. Tołszczów	Lwów	*Roliński Edward	
38. Uhnów	Rawa	*Gedroyciowa M. L.	
39. Uhrynów	Sokal	*Siwek Franciszek	
40. Wareż	Sokal	*Minnicki Czesław	
41. Winniki	Lwów	*Krasuski Gustaw	
42. Żniatyn	Sokal	*ks. Pawłowski Michał	
43. Żółkiew	Żółkiew	*Trzcziński Wincenty 1. Butyny 2. Dobrosin	Syroiszka Michał Paska Kiryło
44. Żółtańce	Żółkiew	*Barger Piotr 1. Kłodno w.	Kaczorowski Jan

SEKCJA VI.

1. Berezowica m.	Brody	*Świrski Kazimierz	
2. Bogdanówka	Skalat	*Czyrski Michał	
3. Borki wielkie	Tarnopol	*Aleksandrowicz W.	
4. Brody	Brody	*Haładewicz Wład. 1. Boldury 2. Jasionów 3. Leszniów 4. Wołochy	Grzeszczak Michał Gniewosz Feliks Steciwkowa Marya Maryniak Michał
5. Brzeżany	Brzeżany	*Wiszniewski Stan.	
6. Budzanów	Trembowla	*Dobrucki Karol	
7. Busk	Kamionka strumił.	Nożyński Stefan 1. Kutkorz	Karkowski Antoni
8. Buszcze	Brzeżany	*Widajewicz Tom.	
9. Cholojów	Kamionka st.	*Bachmann Stanisł.	
10. Chorostków	Husiatyn	*Jaworska z Brzuszkiewiczów Kazim. 1. Kluwińce	Kostorowski Fel.
11. Czortków	Czortków	*Czeckoński Stanisław 1. Jagielnica 2. Słobudka dzur. 3. Rydoduby 4. Zwiniacz	Koziewicz Szymon Wierzbicki Leon Kasian Józ. Cymbalista Stef.
12. Gologóry	Złoczów	*Kraczmar Maryan	
13. Grzymałów	Skalat	*Kossowski K. 1. Ostapie	Biegalski Szym.
14. Hłuboczek w.	Tarnopol	*Przysiecki Żelislaw	
15. Husiatyn	Husiatyn	*Roskosz Aleksander	
16. Iwanówka	Trembowla	*Kowalski Grzegorz	
17. Jezierna	Zborów	*Ostaszewski Kajetan	

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagenty	Nazwisko Subagenta
18. Kamionka str.	Kamionka st.	*Szawłowski Jan	
19. Kopyczyńce	Husiatyn	*Karwowski Tadeusz 1. Niźborg nowy 2. Jabłonów	Kłodnicki Mikołaj Borkowski Leon
20. Kozłów	Brzeżany	*Długoszowa M. Z. 1. Taurów	ks. Bertha Franc.
21. Kozowa	"	*Krzyżanowski Edm.	
22. Łopatyn	Brody	*Jaworski Mik.	
23. Mikulińce	Tarnopol	*Lachmann Mar.	
24. Mikulińce	Tarnopol	*Pytlak Władysław	
25. Milatyn nowy	Kamionka st.	Marmolowa Bronisl.	
26. Narajów	Brzeżany	*Bilaszewska K.	
27. Olesko	Złoczów	*Sokalski Jan	
28. Pieniaki	Brody	*Piękoszowa K.	
29. Podkamień	Brody	*Wendorff Wiktor	
30. Podwoleczyska	Skałat	*Zubrzycki Antoni	
31. Pomorzany	Zborów	*Kliszcz Helena 1. Wicyń	Hadyj Franc.
32. Probuźna	Husiatyn	*Nazarewicz J.	
33. Radziechów	Kamionka st.	*Mrozowski Franc.	
34. Skałat	Skałat	*Czarnecki Jan 1. Nowosiółka skał. 2. Tarnoruda	Malczos Julian Srokowski Leonard
35. Stojanów	Kamionka St.	*Barszczowski Stan.	
36. Strusów	Trembowla	*Winkler Dawid (akwizytor)	
37. Szczurowice	Brody	*Bernaczek Marya	
38. Tarnopol	Tarnopol	*Wszelaczyński Stefan 1. Chmieliska 2. Hałuszczyńce 3. Kokutkowce	Cwiakalski Sew. Pytel Grzegorz Koltowski Szczep.
39. Toki	Zbaraż	*Kasztelaniec Daniel	
40. Toporów	Brody	*Świdnicka Bronisl.	
41. Touste	Skałat	*Cwiakalski Marcelli 1. Krasne 2. Borki małe	Trembicki Zygm. Horodyski Dionizy
42. Trembowla	Trembowla	*Paszkowski Jarosław	
43. Turówka	Skałat	*Zieliński Tytus	
44. Wasylkowce	Husiatyn	*Karczewski A.	
45. Założce	Brody	*Fedorowicz Leon	
46. Zbaraż	Zbaraż	*Dzierżanowski Zyg.	
47. Zborów	Zborów	*Raciborski Jan 1. Olejów 2. Zarudzie 3. Sewery	Gawłowski H. Bojczukówna A. Tomaszewski Piotr
48. Złoczów	Złoczów	Łążyński Michał 1. Białykamień 2. Bortków 3. Firlejówka 4. Ożydów 5. Podhorce 6. Krasne 7. Sokolówka	Czechowski Lud. Nosse Grzegorz Gofryk Aleksander Zajac Filip Lewicki Karol Laska Stefan Baczyński Łukasz

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagencie	Nazwisko Subagenta
------------------	--------	---------------------------------	-----------------------

SEKCJA VII.

1. Bóbrka	Bóbrka	*Brzuchowski Teodor 1. Brzozdowice 2. Hrusiatycze 3. Staresioło	Cybruch Dom. Mandzij And. Michałowski Jan
2. Bohorodczany	Bohorodczany	*Polluk Michał 1. Rosulna	Wasiuta Teodor
3. Bolechów	Dolina	*Fabińska Józefa	
4. Bołszowce	Rohatyn	*Mück Feliks	
5. Buczac	Buczacz	*Łukasiewicz K. K. 1. Barysz 2. Petlikowce stare	Łopatyńska Albina Drozd Tadeusz
6. Buczac	Buczacz	*Oddział Tow. pedagog. wylącz. dla dz. zyc. Ajdukiiewicz Stanisław	
7. Bukaczowce	Rohatyn	*Wallner Leon	
8. Bursztyn	Rohatyn	*Sieczyńska Wanda	
9. Chodorów	Bóbrka	*Bunikiewiczowa M.	
10. Delatyn	Nadwórna	*Kuhl Rudolf	
11. Dolina	Dolina	*Kossakiewicz Wł. 1. Krechowice	Ungarowa Felicja
12. Dunajów	Przemyślany	*Minnicka Anna	
13. Firlejów	Rohatyn	*Szczechowicz Jan	
14. Gliniany	Przemyślany	*Helm Adolf	
15. Halicz	Stanisławów	*Ormezewski Juliusz	
16. Hawryłówka	Nadwórna	*Korolewicz Jan	
17. Horozanka	Podhajce	*Bobrowski Apolinary	
18. Jazłowiec	Buczacz	*Borowiec Józef	
19. Jezupól	Stanisławów	*Sliwa Jan Kanty	
20. Kałusz	Kałusz	*Zaremba Erazm	
21. Knihynicze	Rohatyn	*Wislocki Stanisł.	
22. Koropiec	Buczacz	*Hölzelhuber Wiktor	
23. Kurowice	Przemyślany	*Skrzyszowski Maryan	
24. Lipica dolna	Rohatyn	*Kwaśniewska Mal.	
25. Łanczyn	Nadwórna	*Nowak Józef	
26. Ławoczne	Stryj	*Gryziecki A.	
27. Łysiec	Bohorodcz.	*Fogelman Edward	
28. Machliniec	Żydaczów	*Stark Jan	
29. Maryampól	Stanisławów	*Spirydowicz Ignacy	
30. Mikołajów n. D.	Żydaczów	*Ziembowicz Aurelia	
31. Mikuliczyn	Nadwórna	*Krakowski Jan	
32. Monasterzyska	Buczacz	*Dr. Hessel Adolf	
33. Nadwórna	Nadwórna	*Skurewicz Józef 1. Nazawirów	Grzycki Jarosław
34. Niżniów	Thumacz	*Błocki Witold	
35. Ottynia	Thumacz	*Deyczakowski Edm.	
36. Perehińsko	Dolina	*Romańczukiewicz L.	
37. Podhajce	Podhajce	*Zbyszewski Andrzej i Raszowska Kazimiera 1. Bieniawa 2. Burkanów 3. Markowa 4. Złotniki 5. Złotniki	Szpułak Piotr Jaśnikowski Jan Rafałski Jan Branntwein Jakób Łotecki Jan

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagenty	Nazwisko Subagenta
38. Podszumlańce	Rohatyn	*Ekiertówna Marya	
39. Potok złoty	Buczacz	*Dr. Bobek Jan	
40. Przemyślany	Przemyślany	*Nawrocka Michalina	
41. Rohatyn	Rohatyn	*Fischer Józef	
42. Rozdół	Żydaczów	*Pilec Bolesł.	
43. Rożniatów	Dolina	*Skalka Zenon	
44. Skole	Stryj	*Zamorski Stanisław	
45. Solotwina	Bohorod- czany	*Gucfa Franciszek	
46. Stanisławów	Stanisławów	*Bronikowski St. 1. Bednarów	Starczewski M.
47. Stryj	Stryj	Traczewski Stanisł. 1. Korczyn 2. Podhorce 3. Ruda 4. Synowódzko n.	Gajewski Hryń Moreau Adolf Kucharz Adam Bobanyecz Ignacy
48. Synowódzko wyżne	Stryj	*Ink Grzegorz	
49. Świrz	Przemyślany	*Berger Edward 1. Tuczna	Górski Antoni
50. Tarnowica pol.	Tłumacz	*Krawczyk Marcin	
51. Tłumacz	Tłumacz	*Jasiński Jan	
52. Tyśmienica	Tłumacz	*Müller Teresa	
53. Tyśmieniczany	Stanisławów	*Żurawski Ludwik	
54. Unterwalden	Przemyślany	*Ruppenthal Fryderyk	
55. Uście zielone	Buczacz	*Niedzielski Andrzej	
56. Weldzisz	Dolina	*Capowicz Jan	
57. Wiśniowczyk	Podhajce	*Winnicki Eugeniusz	
58. Wojniłów	Kałuż	*Barzykowski Bron.	
59. Żurawno	Żydaczów	*Zamazal Franciszek	
60. Żydaczów	Żydaczów	*Szczyrkowski Jan	

SEKCYA VIII.

G A L I C Y A.

1. Bilcze złote	Borszczów	*Głowacki M.	
2. Borszczów	Borszczów	*Niemczewski Jan Tow. Wzaj. Pom. Nau- czycieli i Nauczycielek 1 Borszczów 2 Głębozec 3 Krzywce 4 Łanowce 5 Łosiacz	Gottesmann Sams Wesoly Józef Budabin Leopold Rogowski St. Fischbach
3. Czernelica	Horodenka	*Wartanowicz Grzegorz	
4. Gwoździec	Kołomyja	*Godlewski Waleryan	
5. Horodenka	Horodenka	*Malinowski Stan.	
6. Jezierzanyk. Cz.	Borszczów	*Fraiński Antoni	
7. Kołomyja	Kołomyja	*Jasińska Stefania	

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta Subagencie	Nazwisko Agenta
8. Kossów	Kossów	*Bursa Stanisław	
9. Kutry	Kossów	*Bielecki Piotr	
10. Mielnica	Borszczów	*Sochanik Felicjan	
11. Obertyn	Horodenka	*Jastrzębski Witold 1. Czeremchów	Lachowski Karol
12. Peczeniżyn	Peczeniżyn	*Wojda Zofia	
13. Skała	Borszczów	*Piotrowski Henryk	
14. Śniatyn	Śniatyn	*Łukasiewicz Maryan	
15. Tłuste	Zaleszczyki	*Arbesbauer Henryk	
16. Uścieczko	Zaleszczyki	*Dubelcki Julian	
17. Żabie	Kossów	*Tlappa Jan Gw.	
18. Zabłotów	Śniatyn	*Starzecki Józef 1. Rożnów 2. Trójca	Hryńko Budzół Piasecki Tadeusz
19. Zaleszczyki	Zaleszczyki	*Zerygiewicz Izidor	

B U K O W I N A.

20. Baniłów mold.	Storożyniec	*Zugrav Konst.	
21. Czerniowce	Czerniowce	Generalna Agencya *Langenhan Fryderyk.	
22. Czerniowce	Czerniowce	Dyrekcya fund. relig. grecko-orient.	
23. Czerniowce	Czerniowce	*Wydział ubezp. 1. Czerniowce 2. Radowce	Aberbach & Schmelzer Drach J.
24. Czerniowce	Czerniowce	*Böhm Jan	
25. Dornawatra	Kimpolung	*Snopkiewicz Józef	
26. Fratowce Nowe	Radowce	*Mitteregger Jan	
27. Fürstenthal	Radowce	*ks. Wołoszczak St.	
28. Gurahumora	Gurahumora	*Tamchyna Wacław	
29. Hliboka	Seret	*Okuniewski Włodz.	
30. Illischestie	Gurahumora	*Kornelson Ludwik	
31. Kaczyka	"	*Piątek Józef	
32. Kimpolung	Kimpolung	*Bereziuk Jan	
33. Kocmań	Kocmań	*Kosiński Józef	
34. Radowce	Radowce	*Kriegsfeld Emil	
35. Russmoldawica	Kimpolung	*Horowitz Józef	
36. Sadagóra	Czerniowce	*ks. Chrzanowicz Al.	
37. Seret	Seret	*Zettel Filip	
38. Solka	Gurahumora	*Niemców Onufry	
39. Stanowce	Storożyniec	*Rossowa Karolina	
40. Storożyniec	"	*Marciniak Franc.	
41. Straża	Radowce	*Reyl Karol	
42. Suczawa	Suczawa	*Kwiatkowski Józef 1. Izkany	Krezmer Adolf
43. Tereblestie Niem.	Suczawa	*Manz Jakób	
44. Wama	Kimpolung	*Głownia Emilia	
45. Waszkowce	Wyżnica	*Dąbrowska Matylda	
46. Wyżnica	Wyżnica	*Br. Kapri Pulcherya	
47. Zastawna	Kocmań	*Osadca Teodor	

ZESTAWIENIE:

Sekcja	I	liczy	agencji	99	subagencji	14
"	II.	"	"	56	"	13
"	III.	"	"	79	"	5
"	IV.	"	"	45	"	10
"	V.	"	"	44	"	19
"	VI.	"	"	47	"	32
"	VII.	"	"	60	"	19
"	VIII.	"	"	47	"	11
<u>Razem</u>				<u>477</u>	<u>subagencji</u>	<u>123</u>

z czego przypada:

na Galicyę i W. Ks. Krakowskie	agencji	392	subagencji	119
" Bukowinę	"	28	"	3
" Śląsk	"	57	"	1
<u>Razem</u>		<u>477</u>	<u>subagencji</u>	<u>123</u>

WYKAZ LEKARZY TOWARZYSTWA WZAJEMNYCH UBEZPIECZEN. W KRAKOWIE.

Miejscowość	Nazwisko lekarza	Miejscowość	Nazwisko lekarza
Alwernia	Bednarski Józef	Brody	Friedberg Józef
Andrychów	Zborowski Józef	Brzesko	Brzeski J. Bernacki Franc. Jancy
Baligród	Robel Wiktor	Brzeżany	Malsburg H. Uranowicz Tad. Zatlokal Rudolf
Baranów	Meller Jakób		Teitelbaum Mel. Kowenicki Adam
Bełz	Frostig Henryk	Brzostek	Lach Rud.
Biała	Nowosad Mieczysł.	Brzozów	Lic Henryk
	Nycz Wincenty	Buczkowice	Niziolek Paweł
	Sroczyński Juliusz	Buczacz	Hiodoński Fr. Birschler Miecz. Bienenwald Jakób
Białykamień	Stoklasa Józef	Bukaczowce	Mogilnicki Wł.
Białobóznica	Katyński Ludwik	Bukowsko	Porycki Bronisław
Biecz	Taub Maurycy	Busk	Chotiner Izidor
Biejsko (Słazk)	Grossmnn Jakób	Bursztyn	Zaorski Bronisław Gürsching Tadeusz
	Steinitz Gustaw		
Bircza*	Ossadnik Jan		
Błażowa	Sieniewicz Michał		
Bobowa	Zarzycki Emanuel		
Bochnia	Górski Czesław		
	Michnik Ant.		
	Nodzyński Bolesł.		
	Fränkel Józef	Chodorów	Bober Jan
Bohorodczan.	Ferensiewicz M.	Chorostków	Auerhahn Wilhelm
	Rozmarin Henryk	Chrzanów	Woynarowski Kaz.
	Podhuski Mikołaj	Chyrów	Machnicki Stan.
Bolechów	Halarewicz Bazyl	Cieszanów	Mossor Kaz.
Bolszowce	Herdrychowski T.	Cięszyn (Słazk)	Doryk Roman Cakrt J. Reichert S.
		Ciężkowice	Mańkowski Kaz.
Bogumin (Słazk)	Knapczyk Andrzej	Cisna	Markiewicz Jan
Borynia	Jüngst Waclaw	Czarny Dun.	Grodecki Fr.
Borysław	Kappeler Maks.	Czerepkoutz (Bukowina)	Druckner Gerson
	Dwerncki Stan.	Czernelica	
	Gabryszewski Tad.	Czernichów	Karabiński Edm. Malinowski Gust.
	Parecki		
Bóbrka	Strumiński Adam		
Brody	Sołtyś Stanisław		

Miejscowość	Nazwisko lekarza	Miejscowość	Nazwisko lekarza
Czerniowce (Bukowina)	Mitkiewicz Eug. Freund Emil Röhmer August Flinker Aronld Engler Karol Rudnik Maurycy Luttinger Ludwik	Gródek Grybów	Udziela Marya Wierzbiński Gust. Waligórski Czesł.
Czortków Dąbrowa	Bubeniczek Fr. Mściwujewski Sew. Kurzyniec Wojc. Gogdański Bron. Harasowski Aleks.	Grzymalów	Schmar Jan Mieses Izydor Sumorok Konst. Mandybur Eug. Schäffer Alfred
Delatyn	Gładyszowski Emil Pollaschek Fryd. Pełkowski Z. Nieć Julian	Gwoździec Gurahumora (Bukowina) Halicz	Zins Klemens Stock Jakób
Denysów Dębica	Kurzyniec Wojc. Gogdański Bron. Harasowski Aleks.	Horodenka Husiatyn	Zaremba G. Pohorecki Wład.
Dobczyce Dobromil	Gładyszowski Emil Pollaschek Fryd. Pełkowski Z. Nieć Julian	Husaków Jabłonków (Słazk) Jabłonów	Grześ J. Goldhaber Kłęski Adolf
Dolina	Cwiklicer Ludwik Puchalski Stefan Stangenhau E. Kotłowski St. Kosterkiewicz J. Peters Józef	Jagielnica Janów Jarosław	Markl J. Meisels Zygmunt Trzaskowski Jul. Turzański Grzegorz Puzon R. Krauss Adam Gołab Jan Misky Edward
Drohobycz	Lechowski Wiktor Eliaszewicz Zyg. Pelczar Zenon Bory Julian Harth Samuel	Jaryczów n. Jasienica Jaśliska Jasło	Miskiy Edward
Dorna Watra (Bukowina)			
Drohowyże	Waligórski Cz. Dobrzański Stefan Barącz Jan Strycharski Jan		Hicner Aleksander Meth Szymon Jaworowski M Macudziński Wal. Kadyj Józef Czopp Zygmunt
Dubiecko	Szarkowski Antoni		
Dublany	Benoni Ferdinand Mang Józef	Jaworze (Słazk) Jaworów	Miszewski St. Orski Jan Neymand Emil Sokal M. Altmann Zygmunt Chołowiecki Leon.
Dukla	Hryniewiecki J. Höflich Jan		
Dunajów	Schäffer Alfred	Jaworzno Jazłowiec Jezierzany Jezupol Jodłowa Jordanów Kalwarya Kałuż	
Dynów	Nattner Wiktor Kunicki Ryszard Mendłowski Włodz. Moch Jan Potok Hieromin Łopatyński Jar. Przesmycki Jan Sierankiewicz Józef Frydman Zenon Żuławski Leon		
Dzików star. Dziędzice (Słazk)			
Fratowce (Bukowina)			
Frysztak			
Frysztat (Sl.) Gliniany			
Głogów			
Gologóry Gorlice			
		Kamionka Strumilowa	
Grębów			
Grodzisko Gródek	Kuźniak Wincenty Tryniecki Bolesław Podsoński W.		Szużewski Kazim. Nikliborc Jan Wurst Adolf Kurowiec Jan Markiewicz Deon. Schenker A. Stupnicki Wład. Olejnik Michał Piotrowski Edw. Jaciow Teodor Sawicki Antoni

Miejscowość	Nazwisko lekarza	Miejscowość	Nazwisko lekarza
Korolówka Karwina (Sl). Kęty	Olszak W. Dziwoński Wład. Dworzański Karol	Lipnica mur. Liszki Lisko Lubaczów	Porajewski Jan Połochajło Jan Konera Stan. Kłęsk Roman Bauer Henryk
Kimpolung (Bukowina)	Niederhoffer Maur. Iupn Teofil	Lubień Wiel. Lundenburg (Śląsk)	Kłęsk Roman Bauer Henryk
Kocmań (Bukowina)	Kobryński Herm. Tittinger Herman	Lutowiska	Rawski A.
Kolbuszowa	Wojewódka Leon	Lutynia	
Kołaczyce	Ciepielowski Kaz.	niem. (Ślązk)	
Kołomyja	Grossek Zenon Kozakiewicz Al. Piaskiewicz Wład. Jaworski Bol. Hulles Jakób Łuniewski Stefan Maresz Bolesław	Lwów	Wachnianin Miron Merunowicz Józef Obtułowicz Ferd. Borzęcki Wład. Berezowski Kaz. Mikołajski Szczep. Sieradzki Włodz. Selcer Józef Dekański St. (kol.) Tatarczuch Wł. Niementowski Jan. Balicki Stanisław Szymański H. Weksler Zabłocki St. Zgórski K.
Komarno	Bluner Teodor Tobiaszek Maryan		
Kopczyńce	Wilson Ryszard Rosenbaum Ulryk Safian Łukasz		
Korczynna	Przysłupski Jakób		
Koropiec	Pelzner Edward		
Kosmacz			
Kosów	Tarnawski Apol. Baraniecki Roman Ciszka Edmund		
Kozłów	Czepielowski St.	Łańcut	Fleszar J. Mazanek Ign. Witkowski Edw.
Kozowa	Barban Chaim Sochanik Stan.		
Krakowiec		Łąka ad Sam.	
Kraków	Jaugustyn St. Junger Jakób Godlewski Maryan Komorowski Bol. Krzyształowicz F. Czerny Schwarzen- berg Edw.	Łapanów Łazy (Ślązk)	Gąsiorek Fr. Pokorny Fr. Otto Szczepan Łopaczyński Eug. Sokal J.
Krosno	Komorowski Bol. Krzyształowicz F. Czerny Schwarzen- berg Edw.	Łopatyn Łysiec	
	Ślącza Franc. Jasiński Adam Kocay Aleksander Hammerschlag R. Kosz Kornel	Magierów Majdan Maków Maryampol Medenice Medyce Mielec Mielnica	Jaciów Mikołaj Miczulski Ant. Uchacz Błażej Zins Klemens Kaczurba St. Frank Apolin. Bilwin Witold
Krościenko	Kmieciowski Fr.		
Krukonicc	Langbank B.		
Krynica	Dura Jan	Mikołajów	Krzyształowicz A. Głuszkiewicz Włod.
Krystynopol	Finkel Herman	Mikuliczyn	Brudziński Lud.
Krzeszowice	Gładyszowski Emil	Mikulicze	Rosenmann Ozyasz Łodygowski Jul.
Kulików	Feuerstein Lazar		Obler Wolf
Kupczyńce	Howiecki Mateusz	Milówka	Borysiewicz W.
Kuty	Gnoiński Michał	Monaste- rzyska	
Leżajsk	Gwoźdecki Teofil		
Limanowa			
Lipica dolna			

Miejscowość	Nazwisko lekarza	Miejscowość	Nazwisko lekarza
Monasterz. Mościska	Łoboda (dla rus.) Lebedowicz Emil Kibitz L.	Potok Złoty Probużna Pruchnik Przemysł	Brandman Herman Przybylski St. Doliński M. Filimowski L. Lenartowicz Jan Smolarski Zygm.
Mosty Wiel Mszana doln. Muszyna	Porodko Leon Czaplińsk Wład.		Barbag Herman Hyżycki Cyryl Kowalewski Edm. Smyczyński Ign.
Myślenice	Łodziński Wiktor Gałuszka Józef	Przemysłany	Lang Otokar
Nadwórna	Jossé Cieszewski Wł.	Przeworsk	Knauer Wilhelm
Narajów		Rabka	
Narol	Sochacki Leon	Radłów	
Niemirów	Pawluk B.	Radomyśl koło D.	
Niepołomice	Majewski Tadeusz	Radomyśl nad S.	Stanowski Zygm.
Nisko	Lówy Alojzy	Radowce	Keschmann R.
Niżankowice	Ruczka St.	(Bukowina)	Getzlinger Leopold
Niżniów	Laskiewicz Alf.	Radymno	Schmeidler Leon Malik Józef
Nowe Siolo	Drozdowski Włodz.	Radziechów	Prebendowski St.
Nowy Sącz	Filewicz Jan Kijas Tadeusz Kozaczka Adam Siedlecki Jan Bednarski Jan	Rawa Ruska	Dadlez Julian Stokłosiński Fr. Wachnianin Jar.
	Langsam G. Schein Herman Schecht Izak		Szaynowski Wład. Terlecki Antoni Żukotyński Hen. Potok Hieronim
Nowy Targ		Rohatyn	Jablonowski Eug. Hochstim Adolf Radziński K.
Nowosielica (Bukowina)		Ropczyce	Tworowski Ign. Sekanina Jan Hernich Fr.
Obertyn	Brjalski Maryan		Śnieżek Ludwik Wróblewski Winc. Górski St.
Olesko	Laufer Maurycy	Rozdół	
Oleszyce	Müldner Józef	Rozwadów	Michalik Kazim. Bielecki Ign. Bujniecicz Jakób Kraus H.
Orłowa	Tichy		Zagórski Adam Danielski Jan Kronfeld Herman Nieć Teofil Prószyński Wład. Runes Izyd.
Oświęcim	Szlank Maurycy Hanakowski Wł. Slusarczyk Antoni Scherp Daniel	Roźniatów	
Otynia	Vincenz Aleks. Biliński Mieczysł.	Rudnik Rudki	
Peczeniżyn		Rodatycze Rychwałd (Słazk)	
Perehińsko	Mydlarski Wł.	Rymanów	
Pilzno	Biesiadzki Antoni Kluszyński Henr. Szostkiewicz	Rzeszów	
Piotrowice Śl.			
Piwniczna			
Pobereże			
Podbuż			
Podgórze	Karpiński Stan. Piórko Adam Dembowski M. Choróbski St. Neumann Wilhelm	Sadogóra (Bukowina)	
Podhajce	Ustrzycki Julian Swiderski Brunon Tempka	Sambor	Ciuk Aleksander Chrząszczewski W. Edelheit Z. Krynicki Józef
Podkamień		Sanok	
Podwolecz.			
Pomorzany			
Poronin	Beaurain Karol		

Miejscowość	Nazwisko lekarza	Miejscowość	Nazwisko lekarza
Sanok	Jabłoński Jacek	Strzyżów	Patryn Józef
Sądowa W.	Lewinter A.		Kurasiewicz J.
Sasów		Sucha	Gawlik Jan
Schodnica		Suczawa	Papp Kazim.
Seret (Buk.)	Geber M.	(Bukowina)	Kraemer Jakób
	Glocek Stanisław		Sperber Benjamin
Sędziszów	Górka J.	Swirz	Treliński Mikołaj
Sieniawa	Teufel	Synowódzko	Rapaport Ozyasz
Siersza		Świątniki	Höflich Jan
Skala	Seidner Abraham	Szczakowa	Schneck Karol
Skalałat	Gottfried Maurycy	Szczerczec	Acker Salomon
Skawina	Nawrat Stanisław		Trześniowski Eug.
	Maszewski Stanisł.	Szczuczin	Rudnicki Karol
Skoczów (Śl.)	Pogrzebacz Jan	Szczurowa	Grzybczyk St.
Skole	Michalski Wiktor	Szczurowice	Zasacki St.
	Eichel Eustachy	Tarnobrzeg	Pomidłowski Wal.
Sniatyn	Mehrer Izidor		Urbanik
	Kuśnierczyk Piotr	Tarnopol	Frisch Juliusz
	Werner Karol		Eckhart Józef
Sokal	Jarocki Piotr		Kowenicki Walery
	Urech Karol		Topolnicki Józef
Sokolów	Bukowski Maryan		Stobiecki Zdzisław
koło Rzesz.	Mayzel Tadeusz	Tarnów	Kowalski Sew.
Solka			Fürbek Leon
(Bukowina)	Weinberg Herman		Eberson Maurycy
Sołotwina	Seller Józef		Walczyński Józef
	Żurakowski R.		Dzikowski Zygm.
Stanisławów	Kubisztal Stan.		Pilzer Herman
	Wnękowicz St.		Ozimek St.
	Drzewicki Stefan	Tartaków	Maciejowicz Stefan
	Dawidowicz Emil	Tłumacz	Povourka Antoni
	Ostafiński Maryan		Hałaczyński R.
	Janowicz Włodz.	Tłuste	Gilnreiner
	Dobrucki Gustaw		Jäger Izak
	Rosmarin Józef	Touste	Ausobsky Józef
Stary Sambor	Soniewicki Teodor	Topolnica	Kędziński Wład.
	Salzmann Joachim	Toporów	
Stara Sól	Stroka Roman	koło M.	
Stary Sącz	Gawelkiewicz L.	Toporów	
	Karaś Tadeusz	koło B.	Belzowski Michał
Storonetz-		Trembowla	Deutsch Zygmunt
Putilla	Hauslich	Trzebinia	Skórkowski Wacł.
Storożyniec	Drancz J.		Dobrzyński Baz.
(Bukowina)		Trzyniec	Hlavatsch Paweł
Strumień Śl.		(Ślązk)	Hnatyszek Anan.
Strusów	Geller M.	Tuchów	Starachowicz Jan
Stryj	Linsker S.	Turka	Zadurowicz Emil
	Serkowski Bol.		Ozga
	Lippel Jakób	Tyczyn	Solecki Jan
	Czarnecki Julian	Tymbark	Maurer Zdzisław
	Sołtysik Miecz.	Tyśmienica	Blumenblatt Leon
	Dolnicki Cyryl	Uhnów	Ożarowski St.
	Antoniewicz W.	Ujanowice	Orzeł Józef

Miejscowość	Nazwisko lekarza	Miejscowość	Nazwisko lekarza
Ulanów	Reik Jakób	Zakopane	Czaplicki
Ustroń (Śl.)			Wilczyński
Ustrzyki d.	Lenartowicz Rom. Jaremiewicz M.	Zaleszczyki	Kraszewski W. Sołowski Jan Grudzewski
Uście Ziel.	Schmetterling A.	Zastawna Bk.	Alpern Aron
Uścieszko		Założce	Landesberg M.
Wadowice	Bukowski August Żędzianowski St. Opydo Franciszek Bakowski T. Scheid Izydor	Zarszyn	Jodłowski Jan
		Zassów	Cymbler W.
Waszkowce (Bukowina)		Zator	Tarchalski Józef Grzybowski Stefan
Wareż		Zbaraż	Fuchs Leon
Weldzisz	Komorowski C. Jablonowski Eug. Nowak Władysław Kazerlik Miecz.	Zborów	Biliński Włodz. Skórski Maryan Baczyński Eust.
Węgierska G.		Zebrzydow.	Nikliborc Jan
Wieliczka		Złoczów	Paulo Aleksander Gawlikowski S.
Wielkie Oczy			Zaleski Eust.
Wilanowice	Sędzimir Czesław Stanowski Karol		Skrowaczewski P. Bendl Samuel
Winniki			
Wielopole Śk.	Kclasiński Alfons	Żabie	
Wiśnicz	Ligeza Józef	Żabno	Przybyszowski W.
Wiśniowczyk	Sobelson Fr.	Żmigrod	Zawisza Schwarz J.
Witków n.			Drzymalik Sylw.
Wojnicz	Łowczowski W.	Żółkiew	Muszkiet Karol
Wojniłów	Jastrzębski Julian		Gozdecki Józef
Wybranówka	Dortort Chune	Żurawno	Roth Salomon
Wyżnica (Bukowina)	Lewicki M. Kostiner K.	Żydaczów	Grabscheid D.
Zabłotów	Neuberger Z.	Żywiec	Idziński Witor Blumenfeld Jakób
Zagórz	Puzdrowski J.		Serkowski Roman
Zakliczyn	Dujanowicz Z.		

BANKI KRAJOWE.

BANK KRAJOWY

Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielk. Księstwem Krakowskim

Rada nadzorcza: Gorayski August, prezes; Jędrzejowicz Stanisław, Laskowski Kazimierz, wiceprezesi.

Członkowie: Dr. Fedak Jan Stefan, Dr. Kolischer Henryk, Dr. Korol Michał, Maryewski Franciszek, Moysa-Le-sochacki br. Stefan, Dr. Paszkowski Franciszek Schayer Karol, Scipio hr. Karol, Średniawski Andrzej.

Zastępcy: Brunicki br. Adolf, Dr. Łoziński August, Schnell Oskar, Schulz Jan.

Komisya kontrolująca: Prezes: Scipio hr. Karol, Członkowie: Dr. Fedak Jan Stefan, Laskowski Kazimierz, Maryewski Franciszek, Schayer Karol; Zastępca! Jędrzejowicz Stanisław.

Komisarz rządowy: Hild Jan, c. k. Radea dworu; Zastępca: Kunz Karol, doktor praw, c. k. Radea dworu; Komisarz: Pilat Tadeusz, doktor praw, c. k. Radea dworu; Zastępca: Ekielski Józef, doktor praw, emer. Radea Wydz. krajow.

Dyrekcya: Dr. Zgórski Alfred, Dr. Milewski Jerzy, D. Michalski Jerzy.

Komitet doradczy dla zarządu krajowym funduszem inwestycyjnym: Jahl Władysław, doktor praw, członek Wydziału

wego, przewodniczący, Brunicki br. Adolf, Dr. Dąbski Stanisław Schayer Karol, Dr. Stesłowicz Władysław, Wczelak Józef, Zamoysk, hr. Franciszek, członkowie Dr. Łoziński Ronan, sekretarz.

Komitet cenzorów dla działu wekslowego: Baczewski Józef, Brykezyński Stanisław, Dische Jakób B., Długoszewski Bolesław, Getritz Aleksander, Gubrynowicz Władysław, Halski Walenty, Langie Tadeusz, Dr. Mochnaeki Włodzimierz, Nebenzahl Samuel, Neuman Józef, Oberski Leon, Riedl Edmund, Rozwadowski Franciszek, Dr. Rucker Jan, Schnell Artur, Ströh Jakób, Vivien de Chateaubrun Jan, Wczelak Jozef, Winiarz Ludwik, Wiśniewski Leonard, Dr. Wittlin Bernard, Wiksel Jakób.

Komitet cenzorów dla działu interesów ze Stowarzyszeniami zarobkowymi i gospodarczymi: Dr. Adam Ernest, Biechoński Wojciech, Dr. Fedak Stefan Jan, Kamocki Franciszek, Dr. Kulezycki Aleksander, Dr. Lechowski Wiktor, Łaski Kazimierz, Łachola Wasyl Łodziński Bolesław, Sajewicz Omelian, Szczepański Piotr, Szydłowski Wenanty, Dr. Wittlin Bernard, Wolf Józef, Żmudzki Wacław.

Syndycy: Dr. Sołowij Tadeusz, Dr. Godlewski Włodzimierz.

URZĘDNICY:

Zastępcy Dyrektorów: Dr. Małaczyński Aleksander, szef oddziału hipot., Padewski Józef, szef oddziału bank., Stachiewicz Ludwik, szef oddziału gotówkowego i komunalnego.

1. Ciompa Paweł, Dyr. Buhalteryi i Prokurzystą	7. Pieńczykowski Stanisław, starszy saldokontystą
2. Erlacher Waleryan, naczelnik likwidatury i prokurz.	8. Hamerski Maryan, naczelnik likwid.
3. Łoziński Roman, Szef oddziału kom. i kolej. i prok.	9. Brodaeki Władysław, naczelnik i firmant ekspozyt.
4. Nartowski Antoni, naczelny kasyer Zakł. głów. i prok.	10. Woyciechowski Julian, st. ref. szacunkowy
5. Armółowicz Jan, Naczelnik i Firmant Filii	11. Narajewski Włodzimierz, st. referent hip.
6. Krzyszkowski Ignacy, starszy referent hipot. i prok.	12. Dr. Różycki Julian, naczel. likw. hip. i prokurz.

13. Reiner Juliusz, szef korespondencyi i prokurz.
14. Trzeiński Emil, zast. nac. likw. hip.
15. Krug Emil, naczelnik, likw i prokurz.
16. Körres Aleksander, główny rewident
17. Rump Fryderyk, star. likwidator
18. Grollé Józef, st koresp.
19. Poźniak Zygmunt, starszy likw. i prokurz.
20. Dr. Szpor Łucyan, sekr. oddziału hipot. i prokurz.
21. Gajewski Marcei, st. likw.
22. Pizar Władysław, ref. hip.
23. Łaszowsui Zygmunt, ref. hipoteczny
24. Osberger Stanisław, starszy rewident
25. Wolski Jan, saldokont.
26. Brandes Józef, „
27. Wisłocki Włodz., saldokont.
28. Jaszek Józef, starszy likw.
29. Kocowski Teofil, st. likw.
30. Rakowski Tadeusz, st. likw.
31. Dr. Senk Mieczysław, ref. hipot.
32. Kretschmer Józef, zast. nac. i prokurz. Filii
33. Borkowski Kazimierz, nac. eksp. hip.
34. Fraidenberg Władysław, saldokontysta
35. Jenik Władysław, ref. hip.
36. Dr. Drzewicki Józef, saldokontysta

37. Dr. Sawczak Juliusz, likwidator
38. Gonet Franciszek, likw.
39. Łukasiewicz Klemens, likw.
40. Bastgen Bruno, kier. arch. hip.
41. Kotowicz Teodor, likw.
42. Czyżewski Jan, kasyer
43. Drągowski Zygmunt, likw.
44. Mieszkowski Witołd, „
45. Rieger Stefan, rewident
46. Łazica Stefan, refer. hip.
47. Bazal Antoni, saldokontysta
48. Miniucki Władysław, likw.
49. Murezyński Władysław, ref. oddziału got.
50. Czapelski Hilary, koresp.
51. Friedlein Stefan. „
52. Malczyyski Bolesław, refer. hipot.

Adjunkei.

53. Sawczyński Włodzimierz
54. Jamrógiewicz Zygmunt
55. Skórczewski Stanisław
56. Romaszkan Artur
57. Ruckgaber Maryan
58. Szotarski Ignacy
59. Bizański Władysław
60. Makowski Józef,
61. Szymała Zygmunt
62. Klimowicz Jan,
63. Lrzyżanowski Franciszek
64. Nowakowski Jan,
65. Bialikiewicz Józef
66. Dr. Pawlikowski Adam
67. Walczak Mieczysław
68. Mally Kamil

69. Niżyński Dr. Kazimierz
70. Czapczyński Witołd
71. Dobrzański Władysław
72. Hoszowski Wiktor Maryan
73. Ziemiański Michał
74. Górak Józef
75. Bielecki Stanisław
76. Prokopowicz Maryan Wikt.
77. Stréer Zygmunt
78. Riedl Roman
79. Michałowski Kazimierz
80. Schmidt Władysław
81. Sytnik Franciszek
82. Ablamowicz Tadeusz
83. Bukowski Włodzimierz
84. Niemczynowski Stefan
85. Dębki Franciszek
86. Bilikowski Aleksander
87. Bobrownicki Gustaw
88. Łuczkiwicz Mieczysław
89. Horoch br. Eustachy
90. Grodyński Tadeusz
91. Argasiński Tadeusz
92. Korolewicz Władysław

Asystenci.

93. Haniszewski Jan
94. Szczyrba Jan
95. Chruszczewski Alfred
96. Osuchowski Tadeusz
97. Zaczek Stanisław
98. Czerwiński Józef
99. Wiśniewski Prus Konst.
100. Piątkowski Adam
101. Rokosz Piotr
102. Stabrawa Władysław
103. Lewicki Mieczysław

104. Dzielski Mieczysław
105. Nawratil Ryszard
106. Jarmułowski Stefan
107. Floryański Kohman Tad.
108. Mikulaeki Antoni
109. Dunikowski Wacław
110. Saprun Szymon
111. Załęski Stefan
112. Skorny Jan
113. Tomaszewski Józef
114. Łapiński Józef
115. Szurlej Mareyan
116. Solski Tadeusz
117. Domanus Henryk
118. Kowicki Jan
119. Pliszewski Edward
120. Morwitz Zygmunt
121. Kranz Józef
122. Olszowski Piotr

PRAKTYKANCI:

1. Kurkiewicz Kazimierz
2. Dąbski Rudolf
3. Kawalewski Kazimier
4. Klimała Adolf
5. Kornicki Antoni
6. Kulka Marcelli
7. Mroczek Ferdynand
8. Szuchiewicz Taras
9. Dr. Czarnecki Stefan
10. Szuro Jan
11. Kunz Harol
12. Dr. Rogowski Jan
13. Dr. Strzemecki Stanisław
14. Dr. Quest Rudolf
15. Hanausek Karol

FILIA BANKU W KRAKOWIE

otwarta 1. stycznia 1895.

Komitet nadzorczy. Członkowie: Scipio hr. Karol, Fedorowicz Jan Kanty, Szarski Henryk.

Zastępca: Raczyński Józef.

Naczelnik: Armółowicz Jan.

Komitet cenzorów dla oddziału wekslowego: Bazes Gustaw, Gerson, Birnbaum Fmanuel, Bober Jakub, Adolf Falter, Fritsch Herman, Sadzicki Jan, Grosse Julian, Holzer Zygmunt, Jawornicki Józef, Konopka Stanisław, Markus Karol, Matusiyski Jacek, Mendelsburg Zygmunt, Mikucki Franciszek Ksawery, Rimler Henryk Sutki Wiktor, Żeleński Ludwik.

Syndyk: Dr. Bąkowski Klemens.

Urzędnicy Filii: Naczelnik: Armółowicz Jan, Zastępca naczelnika i prokurzysta: Kretschmer Józef.

Gonet Franciszek, Kotowicz Teodor, Mieszkowski Witold, Friedlei Stefan, Skórczewski Stanisław, Bizański Władysław, Walczak Mieczysław, Dębowski Franciszek, Grodyński Tadeusz, Korolewicz Władysław, Piątkowski Adam, Nawratil Ryszard, Załęski Stefan, Tomaszewski Józef, Olszewski Piotr.

EKSPOZYTURA BANKU W BIAŁEJ

otwarta 1. stycznia 1910.

Komitet nadzorczy. Członkowie: Glattman Feliks, Banaś Henryk, Jahl Alojzy.

Zastępca: Gall Franciszek.

Naczelnik: Brodacki Władysław.

Komitet cenzorów dla działu wekslowego: Kobieli Paweł, Karfiol Alojzy, Dubowski Ludwik, Deutsch Ferdynand, Dotkowski Wiktor, Poniński Adolf.

Urzędnicy ekspozytury: Brodacki Władysław, naczelnik i fir-

mant ekspozytury, Górak Józef, zast. naczelnika i firmant ekspozytury.

Asystent: Henryk Domanus.

Zastępstwa: Biała, Bóbrka, Bochnia, Bohorodeczany, Borszczów, Brody, Brzesko, Brzeżany, Brzozów, Buczacz, Chrzanów, Cieszanów, Czortków, Dąbrowa, Dębica, Dobromil, Dolina, Drohobycz, Dukla Dynów, Gliniany, Gorlice, Grybów, Hnrodenka, Husiatyn, Jarosław, Jasło, Jaworów, Kałusz, Kamionka strumiłowa, Kołomyja, Kossów, Kraków, Krościenko n. D., Krosno, Lwów (powiat), Łańcut, Limanowa, Lisko, Makow, Mielec, Mościska, Myślenice Nadwórna, Nisko, Nowy Sącz, Nowy Targ, Oświęcim, Podhajce Przemyski, Przemysłany, Radziechów. Rawa ruska. Rohatyn, Ropczyce, Rudki, Rzeszów, Sanok, Śniatyn, Sokal, Stanisławów, Stryj, Tarnobrzeg, Tarnopol, Tarnów, Tłumacz, Trembowla, Turka, Wadowice, Wieliczka, Zaleszczyki, Zbaraż, Złoczów, Żółkiew i Żydaczów. Zastępstwo spełniają dobrze akredytowane instytucje miejscowe, jak powiatowe, Zaliczkowe i kredytowe Towarzystwa lub Kasy oszczędności i przy każdym urządzuje komisarz bankowy i jego zastępca. Zastępstwa stoją pod nadzorem Reprezentacyi powiatowej.

Bilans Banku krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Księstwem Krakowskiem

Stan czynny

z dniem 31. grudnia 1910.

Stan bierny

	K	h		K	h
Kasa	1,713,590	81	Kapitał zakładowy	15,009,000	—
Efektta rezerwy	4,271,000	—	Rezerwy łącznie z przypadającą czę- ścią zysku 1909	7,342,254	64
Efektta funduszu emerytalnego	973,589	59	Fundusz emerytalny	973,589	59
Efektta własne, eskont. i w komisie	26,117,323	11	Emisyje Banku	296,283,600	—
Pożyczki emisyjne w listach zastaw.			Wylosowane efekta własnych emisyj	1,364,500	—
oblig. kom. i kolejowych	297,856,848	01	Kupony w obiegu	2,102,939	06
Pożyczki w gotówce	10,292,573	25	Obce kapitały	73,016,629	77
Wekele	38,629,837	30	Lokacyje zastępstw	1,182,698	23
Zaliczki na zastaw efektów	97,342	43	Giro-obligo	12,566,741	66
Rachunek bieżący, pokryty efektami	4,364,593	—	Różne rachunki	1,193,609	43
Dłużnicy w rachunku bieżącym	25,546,980	41	Procenta przenośne	2,992,425	94
Udziały w Towarzystwach handlow., przemysłowych i innych	666,105	—			
Ruchomości	58,888	72			
Różne rachunki	3,620,166	69			
	414,018,988	32		414,018,988	32
			Czysty zysk rozdzielony w myśl §. 101 st.		
			40% na fundusz inwestycyjny	359,552	67
			30% na fundusz rezerwowy	269,664	50
			20% na rezerwę oddziału hip.	179,776	34
			10% na rez. oddz. komunalnego	89,888	17
				898,881	68

ZARZĄD I FUNKCYONARYUSZE
GAL. KASY OSZCZĘDNOŚCI
WE LWOWIE.

WYDZIAŁ.

Przewodniczący: Stanisław Niezabitowski.

Zastępca przewodniczącego: Dr. Józef Pająk.

CZŁONKOWIE.

Dr. Władysław Abraham, Władysław Długosz, Dr. Władysław Jahl, Eugeniusz Pierożyński, Władysław Piwocki, Edmund Riedl, Karol Sklepiński, Ludwik Winiarz.

DYREKCJA.

Dyrektorowie: Dr. Ferdynand Kwiatkowski, Dr. Edward Stroynowski.

Zastępca Dyrektora: Dr. Władysław Abraham j. w.

Komisarz rządowy: Leopold Popiel, c. k. Radea Namiestn.

Zastępca komisarza rządowego: Mieczysław Węclewski, c. k. Starosta.

Syndyk: Dr. Mochnacki Włodzimierz, adwokat krajowy.

URZĘDNICY.

Naczelnny buchalter: Karol Czauderna.

Kasyer: Wiktor Osiańczak.

Likwidator: Leopold Wilimowski.

Starsi rewidenci: Eugeniusz Gruzewski, Jan Kanty Pazirski i Zygmunt Szulakiewicz.

Sekretarz: Adam Bartkowski.

Starszy rewident: Franciszek Żmudziński.

Referent hipoteczny: Filibert Czaykowski.

Starsi rewidenci: Walery Struszkiewicz i Dr. Henryk Grabński.

Rewidenci: Piotr Tnstanowski i Wincenty Zieniewski.

Adjunkei I. kl.: Emil Müller, Antoni Królikowski, Kazimierz Peplowski, Dr. Stefan Bobowski i Emil Sarnicki.

Adjunkei II. kl.: Edward Kienzler, Michał Przestrzelski, Józef Piórkiewicz i Stanisław Czernicki.

Asystenci I. kl.: Antoni Liske, Józef Czarnecki, Witołd Linhardt, Józef Jägerman i Jan Antoni 2 im. Prochenko.

Asystenci II. kl.: Jan Kokurewicz, Władysław Cezar 2 im. Kozłowski, Bolesław Żołyński, Ignacy Puzdrowski, Maryan Władysław 2 im. Götz, i Ludwik Lustig.

Asystenci III. kl.: Maryan Jan 2 im. Krechowiecki, Józef Czaykowski, Józef Artur 2 im. Walz, Jozef Turczański, Kazimierz Kremer i Jan Feliks 2 im. Szczepanik.

PRAKTYKANCI.

Jan Julian 2 im. Treter, Stefan Kaszyński i Franciszek Zaremba.

Bilans Zakładu z dniem 31. grudnia 1910.

Poz. bilansu	STAN CZYNNY	K.	h.	Poz. bilansu	STAN BIERNY	K.	h.
I.	Kasa	419,224	73	XXIII.	Wkładki oszczędności	98,353,721	48
II.	Gmach własny	1,982,668	64	XXIV.	Wkładki na rachunek bieżący	4,987,166	49
III.	Pożyczki hipoteczne na dobra	13,467,543	10	XXV.	Giro-obligo z weksli reeskon-	2,328,202	60
VI.	Poz. hipot. na realności miejsk.	37,382,105	31		towanych	642,000	—
V.	Poz. hip. na posiadłości wiejsk.	358,042	76	XXVII.	Długi w bankach	189,459	66
VI.	Rezerwy cen kupna dóbr i realno-			XXVIII.	Rezerwa specjalna:	656,275	66
	ści odsprzedanych	1,376,853	46		na pokrycie dubiosów	16,570	90
VII.	Pożyczki komunalne	2,718,085	13	XXIX.	Różni wierzyciele	647,468	22
VIII.	Poz. tow. zarobkowych i gosp.	213,750	—	XXX.	Rachunki przechodnie		
IX.	Poz. spółek oszczędności i poz.	207,875	—	XXXI.	Procenta pobrane na rok 1911		
X.	Poz. na zastaw termin. efektów	408,077	—				
XI.	Rach. bieżące pokryte efektami	148,886	—				
XIII.	Weksle w portfelu 21 036,328 85						
	" w reeskoncie 2,328,202,60	23,364,531	45				
XIV.	Efekta funduszu obrotowego	13,767,910	26				
XV.	Lokacje w bankach	222,522	04				
XVI.	Wkładki w austr. krajach oszcz.	1,320,000	—				
XVII.	Proc. zaległe z dn. 31/XII 1910	639,644	59				
XVIII.	Weksle w procesie	349,115	08				
XIX.	Interesa w likwidacyi	9,213,582	70				
XX.	Różni dłużnicy	227,111	36				
XXI.	Ruchomości	2,000	—				
XXII.	Rachunki przechodnie	52,336	80				
		107,851,864	41			107,851,864	41

Kasyer: Likwidator: We Lwowie, dnia 31. grudnia 1910.

Wiktor Osiadacz Leopold Willmowski

Komisya rewizyjna Wydziału:

Eugeniusz Pierczyński   Władysław Piwocki   Dr. Adolf Lilien

Naczelnny buchalter:

Karol Czaderna

Dyrekcya gal. kasy oszczędności:

Dr. Edward Strojnowski   Dr. Wład. Abraham   Dr. Ferd. Kwiatkowski
Dyrektor   Zast. Dyr.   Dyrektor

CALICYJSKIE

TOWARZYSTWO KREDYTOWE ZIEMSKIE

WE LWOWIE, UL. KAROLA LUDWIKA 1.

Galicyskie Towarzystwo kredytowe ziemskie, założone w r. 1841, trudni się udzielaniem pożyczek w listach zastawnych na większą własność, zapisaną w urzędach hipotecznych przy sądach kolegialnych w Galicyi, Bukowinie i Wielk. Księstwie Krakowskiem.

Przeprowadziwszy w r. 1890 ogólną konwersję 5 pr. listów zastawnych na $4\frac{1}{2}$ pr., a w r. 1893 konwersję wszystkich $4\frac{1}{2}$ pr. listów zastawnych na 4 pr., wydaje obecnie tylko te ostatnie, opiewające na walutę koronową z okresem 56-letnim.

Pożyczki w tyc listach zaciągane, mogą być umarzane w 56 lub 41 latach, a w pierwszym razie półroczna rata procentowa i amortyzacyjna wynosi razem $2\frac{1}{4}$ pr., w drugim zaś razie $2\frac{1}{2}$ pr. Wszystkie w obiegu będące $4\frac{1}{2}$ pr. listy zastawne zostały wypowiedziane — i w dniu 31. grudnia 1893 dalsze ich oprocentowanie ustało.

Należności za wygotowanie listów zastawnych 11.133 K. 57 h. Prowizye zwłoki z powodu uchybienia terminu rat 262.880 K. 64 h. Ogółem przychód w r. 1910 1,059.016 K. 16 h. Wydatki na zarząd 414.066 K. 33 h. Czysta przewyżka 413.151 K. 82 h.

Stan majątku z końcem 1910 6,531.451 K. 59 h.

RADA NADZORCZA.

Prezes: Brykczyński Stanisław.

Członkowie: Skrochowski Feliks, Obertyński Adam.

Zastępcy: Younga Zdzisław, Potworowski Henryk, Tytus Zarzycki.

DYREKCJA.

Prezes: Dr. Kraiński Władysław.

Zastępca prezesa: Rozwadowski Franciszek.

Dyrektorowie: Vivien Jan, Dr. Nowosielecki Stanisław
Dr. Kozłowski Włodzimierz.

Zastępcy dyrektorów: Horodyński Zbigniew, Dydyński Aleksander, Gorczyński Bronisław, Wiktor Władysław.

Syndyk: Dr. August Łoziński.

Zastępcy syndyka: Dr. Mochnacki Włodzimierz, Dr. Sołowij Władysław.

URZĘDNICY.

Naczelnik rachunkowości i kasy: Biliński Edmund, c. k. radea
rządu.

Sekretarz Tow. kredyt.: Mazanowski Aleksander.

Urzednicy I. rangi: Dr. Wiktor Artur, wyższy urzędnik
konceptowy; Deryng Władysław, kasyer; Borkowski Oktaw, kontrolor;
Olszewski Leon, buchhalter; Girtler Kleeborn Ernest.

Urzednicy II. rangi: Reidl Włodzimierz, Chaberski Kazimierz,
Jałowicki Szczęsny, Miśniakiewicz Włodzimierz (extra
statum).

Urzednicy III. rangi: Hubel Jan, Podoski Junosza Aleksander,
Smutny Jan Wacław, Wojtowicz Julian, Niesiołowski Franciszek,
Kruszewski Walentyn, Kusiński Jakób, Tucki Mieczysław.

Urzednicy IV. rangi: Borkowski Teodor, Prokopowicz Bronisław,
Kretschner Emanuel, Łuczkiwicz Tadeusz, Gorycki Stanisław,
Stobiecki Józef, Teodorowicz Witold, Theodorowicz Leon.

Urzednicy V. rangi: Smenda Wilhelm, Siemiński Jan, Dwornikiewicz Stanisław, Piętkowski Piotr, Górski Adam, Mysłakowski Antoni, Prechitko Józef, Białoskórski Stanisław, Hardt Stanisław.

Praktykanci: Gawecki Władysław, Welser Antoni. Gruzewski Mieczysław.

Pozostali w dawnym etacie z roku 1892:

Likwidator: Obertyński Julian.

Urzednicy manipulacyjni: Wallek Alojzy, Wereszczak Józef.

C. K. UPRZYW.

GALICYJSKI AKC. BANK HIPOTECZNY

WE LWOWIE.

C. k. uprz. gal. akcyjny Bank hipoteczny został otwarty 15. lipca 1867 r. na mocy statutów, zatwierdzonych przez Najjaśniejszego Pana dnia 11. stycznia 1867.

Kapitał zakładowy wynosi 20,000.000 K. i podzielony jest na 50 000 akcyj po 400 K. pełno wpłaconych.

Bilans, sporządzony z dniem 31. grudnia 1910 r. wykazuje 2,770.768 K. 30 h. czystego zysku.

Zakład działa także przez filie w Krakowie, Czerniowcach i Tarnopolu, oraz przez ekspozytury w Stanisławowie, Podwołyckach i Nowosielicy.

Galicyjski akcyjny Bank hipoteczny zajmuje się udzielaniem pożyczek hipotecznych w $4\frac{1}{2}\%$ i w 4% listach hipotecznych, nabywaniem wierzytelności hipotecznych, tudzież wszelkimi interesami bankowymi, wekslarskimi, zaliczkowymi, niemniej wydawaniem asygnacyj kasowych, przyjmowaniem wkładek na rachunek bieżący za wydaniem książeczek i udzielaniem zaliczek na produkty gospodarskie.

Działalność jego rozciąga się na cały obszar Galicji i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim, na Księstwo Śląskie i Bukowińskie, oraz Margrabstwo Morawskie. Ma prawo zakładać filie i ustanawiać agencje w innych miastach krajów, na które się rozciąga jego działalność, a oprócz tego agencję we Wiedniu.

Z Bankiem hipotecznym połączona jest Kasa zaliczkowa,

która za poręczeniem lub zastaw udziela pożyczek od 10 do 2.000 K. za spłatą kapitału w ratach tygodniowych, miesięcznych i kwartalnych.

Każdy $4\frac{1}{2}$ oze. list hipoteczny musi być wylosowany w przeciągu 50 lat, zaś każdy 4 pre. list hipoteczny w ciągu 60 lat od daty wystawienia.

Kupony 4 pre. i $4\frac{1}{2}$ pre. listów hipotecznych płatne są dnia 1. maja i 1. listopada każdego roku.

Kupony listów hipotecznych wolne są od podatku rentowego który Bank sam opłaca.

Kupony listów hipotecznych w przeciągu 7 lat po terminie do wypłaty nie prezentowane, ulegają przedawnieniu.

Rada nadzorcza: Prezydent: Adam hr. Gołuchowski.

Wiceprezydent: Skrzyński Seweryn.

Członkowie Rady nadzorczej: Jerzy hr. Baworowski, Dr. Władysław Jahl, Natan Loewenstein Dr. pr., Józef Męciński, Stanisław hr. Mycielski Dr. pr., wł. d., Stadnicki Tomasz hr., Tehórnicki Leon wł. d., Till Ernest Dr. pr.

Komisarz rządowy: Ustyanowski Stanisław Dr., c. k. Rada Dworu.

Zastępca komisarza rządowego: Klusik-Orzechowski Tadeusz, c. k. Rada Dworu.

Dyrekcya: Fruchtman Jakób Dr. pr., Sekler Wilhelm.

Zastępcy dyrektorów: Bodziewicz Maryan Dr., Winiarz Jan.

Sekretarz Banku! Rudyński Jan, prokur.

Prokarzyści: Hauswald Edmund, nac. buchalt.; Miłaszewski Jan, kasyer główny; Mendrochowiez Wiktor, nac. likw. hip.; Czapelski Kazimierz, nacelnik Kasy zaliezkowej; Mościsker Simel, kantor wymiany; Jan Rudyński, oddz. hip.; Mauryey Wohlfeld, kasa depozytów, Mehrer Herman, biuro rew.; Feiles Karol Dr., korespondencya.

A. ODDZIAŁ HIPOTECZNY.

a) *Biuro hipoteczne. Referenci:* Rudyński Jan, j. w., Münz Józef; adjunkci: Zarzycki Jan, Dr. Steczkowski Władysław; asystenci: Dr. Kohn Izidor, Dr. Jawetz Kuno, Papużyński Stanisław; praktykanci: Matkowski Stanisław, Paszkudzki Izidor Dr.

b) *Likwidatura hipoteczna:* nacelnik: Medrechowiez Wiktor,

prokur.; zastępca naczelnika: Lipiński Roman; kasyer: Treppa Michał; adjunkei: Brandeis Otton, Mehrer Emanuel, Bibelman Mateusz, Kozłowski Rudolf; asyst.: Lewandowski Piotr, Nycz Michał.

B. ODDZIAŁ HANDLOWY.

a) *Kasa główna*: Miłaszewski Jan, kasyer prokurzysty.

b) *Kator wymiany*: prokur.: Mościsker Simel; adjunkei: Kurzer Gustaw, Wittemberski Bolesław, Gabel Józef, Wiener Betold.

c) *Kasa depozytów*: nacz. prokur.: Wohlfeld Maurycy; adjunkei: Kirschner Gustaw, Kozłowski Roman; asystent: Pieniążkiewicz Czesław.

d) *Likwidatura weksli i asygnat kasowych*: adjunkei: Suesser Henryk, Adler Henryk; asyst.: Baslewy Oskar; praktykant Wierzbowski Tadeusz.

e) *Korespondencya*: naczeln.: Dr. Feiles Karol; adjunkei: Max Rudolf, Langner Ferdynand.

f) *Rewizya*: naczeln. prokur.: Mehrer Aron; zastęp. nacz.: Stroynowski Alfred; rewident: Neszel Herman; adjunkei: Karp Arnold, Sand Samuel; Weis Ignacy, asystent.

g) *Buchalterya*: Hauswald Edmund, naczelnik prok.: zast. naczeln.: Ryszard Stanisław; saldokontysta: Simon Rudolf; adjunkei: Schiller de Schiedefeld Maksymilian, Schumer Ludwik, Frankfurter Karol, Kowarz Maryan, Rubinstein Maurycy; asystent: Muszkiet Karol; prakt.: Norbert Grünberg.

h) *Likwidatura kuponów*: likwidator: Karlsbad Izydor; Wahrhaftig Marek, asys.

i) *Kasa zaliczkowa*: naczelnik: Czapelski Kazimierz, prokur. kasyer: Löwenthal Benedykt; skarbnik.: Kolischer Herman; adjunkei: Schrenzel Fryderyk, Bobelak Stan.

k) *Biuro kolejowe*: Matuszewicz Dowmont, Gedroyé Emeryk, adjunkt.

l) *Biuro olejarni*: Steigelfest Gabryel, adjunkt.

Filia w Krakowie. *Cenzorowie*: Jawornicki Józef, Schütz Adolf, wł. d., Tilles Samuel, dr. pr., Jakubowski Jan, dr. pr., adw.

Dyrygent: Paygert Kornel Dr.

Współfirm.: Dołżycki Karol.

Urzednicy: Theobald Teodor br., buch. prokur.; Dr. Krzetuski Karol, prokur.; kasyer kant. wymiany: Kaufman Bernard; adjunkei: Reisler Herman, Ruzycy Stanisław, Salomon Adolf, Pudek Jan, Ripper Wilhelm, Mettallman Henryk, Feldstein Józef, Kirschmayer Piotr, Wortman Wilhelm, Adler Leopold, Glaser Józef; praktykanci: Obermayer Alfred, Tapkowski Miecz. Jacenty, Reicher Władysław, Winiarz Bronisław, Katyński Stanisław, Łazarski Edgar.

Filia w Czerniowcach. *Cenzorowie:* Langenhan Fryderyk, prez. Izby handl., Dr. Fryderyk Kleinwächter, prof, wszechnicy, Kehlman Szymon, dr. adw. kr.; Kiesler Henryk, dr. pr. adw. kr.

Dyrygent: Burstin Stanisław, radca ces.

Współfirm.: Kindler Jakób.

Urzednicy w Czerniowcach: kasyer: Braun Gabryel, Bodenstein Gustaw, Schaff Robert, prokurzyści; adjunkei: Mann Dawid, Schulman Henryk, Wróbel Teofil, Rosenzweig Mayer, Melzer Zygmunt, Frenkl Paweł, Seidmann Mendel, Zuker Feliks; asyst.: Bilewicz Paweł; piakt.: Burstin Wiktor.

Urzednicy w Ekspozyturze w Nowosielicy: adjunkei: Roll Mateusz, Beer Jakób, Ternier Salomon, prakt.

Filia w Tarnopolu. *Cenzorowie:* Pohoroeki Stan., dr. praw, adw.; Maniewski Maryan, właśc. dóbr; Horowitz Jakób, dr. praw, adwokat.

Dyrygent: Frenkl Leon, radca ces.

Współfirm.: Patraszewski Wacław.

Urzednicy: prokurzyści: Brandeis Henryk, buchalter; adjunkei: Markheim Jakób, prok.; Oeverin Eugenlusz, Dr. Słomnicki Wiktor, Littner Henryk, Gabryel Karol, Tapkowski Michał, Zuckerk Feliks; prakt. Leiblinger Feliks, Saphir Norbert.

Urzednicy w ekspozyturze w Podwołoczyskach: adjunkt: Mester Ignacy; asystent: Preczep Izydor.

Ekspozytura w Stanisławowie: *Cenzor;* Fischler Elias Dr., adwokat kraj.

Urzednicy: zast. kier.: Horowitz Adolf; adjunkei: Rauch Bernard, Pelmutter Herman; asystenci: Kahane Emil, Ebner Jakób; prak.: Topolnicki Sas Stanisław, Garnysz Mieczysław, Maneller Jakób.

BANK ZALICZKOWY

WE LWOWIE

PRZY ULICY HETMAŃSKIEJ LICZBA 10.
(GMACH WŁASNY).

ZARZĄD I URZĘDNICY

BANKU ZALICZKOWEGO WE LWOWIE.

Prezes Rady nadzorczej: Dr. Ekielski Józef.

Zastępca prezesa: Epler Karol Edward.

Sekretarz: Dr. Roński Emil.

Zastępca sekretarza: Dr. Kosiński Adam.

Członkowie: Bal Stanisław, Chołoniewski Stanisław, Gieszkowski Zygmunt, Dr. Gorecki Tadeusz, Dr. Hofman Stanisław, Krzen Edmund, Dr. Merunowicz Józef, Niemczynowski Stanisław, Ross Juliusz, Dr. Sawczyński Henryk, Sosnowski Józef, Szydłowski Mieczysław, Todschilder Albin, Toth Dyonizy, Towarnicki Władysław, Weylich Kazimierz, Widt Seweryn.

Komisya kontrolujaca: Dr. Gorecki Tadeusz, Ross Juliusz, Towarnicki Władysław.

Komisya rewizyjna: Kozakiewicz Leon, Krobicki Wiktor, Szulakiewicz Zygmunt.

Dyrekcya: Terenkoczy Władysław, Ruszczyński Gwido, Dr. Lewicki Witold.

Zasępcy dyrektorów: Dr. Mochnacki Włodzimierz, Szkowron Albert, Winiarz Ludwik.

Syndyk: Dr. Kuczkiewicz Jan.

Koncypiant syndykatu: Dr. Schmidt Józef.

URZĘDNICY.

Buchalter: Bieniecki Kazimierz.

Rewident: Zagórski Bolesław.

Likwidator: Barczak Eugeniusz.

Adjunkt: Hilki Adolf, Hawle Edmund.

Asystent I. kl.: Smolka Alfred.

Asystent II. kl.: Wyszatycki Stanisław, Skała Ryszard.

Registrant: Czepiel Franciszek.

2 woźnych.

Bilans Banku zaliczkowego we Lwowie za rok 1910.

STAN BIERNY		Koron	hal.	STAN CZYNNY		Koron	hal.
Z rach. udziałów	740.202	49	Z rach. lokacyi fund. rezerw.	135.072	50		
funduszu rezerwowowego	306.260	—	pożyczek na weksle	4.151.379	04		
różnych funduszków	236.171	58	" na skrypty i w rach.	1.972.466	88		
wkładek oszczędności	4.596.880	49	Banku krajowego	1.800	—		
zobowiązań własnych	784.405	—	lokacyi	252.860	—		
własnego gmachu	163.313	28	własnego gmachu	392.000	—		
odsetek należnych	—	—	odsetek naprzód zaplac.	4.815	29		
" naprzód pobran.	55.421	99	administracyi	4.710	—		
" zaliczek proces. i notar.	1.283	81	kosztów urzędz. i ruchom.	2.429	10		
" strat i zysków	104.506	02	zaliczek proces. i notar.	3.517	71		
			kasy	67.494	14		
	6,988.544	66		6,988.544	66		

BANK PRZEMYSŁOWY

DLA KRÓLESTWA GALICYI i LODOMERYI Z WIELKIEM KSIĘSTWEM KRAKOWSKIM WE LWOWIE.

Bank przemysłowy dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskim został założony dnia 23. czerwca 1910 na mocy pozwolenia c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z 24. maja 1910 l. 19963, udzielonego na podstawie Najwyższego upoważnienia, w porozumieniu z c. k. Ministerstwem rolnictwa, kolei żelaznych, skarbu, handlu, sprawiedliwości i robót publicznych.

Kapitał akcyjny wynosi 10 milionów koron i jest podzielony na 25.000 pełnowpłaconych akcji po 400 koron. Na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia i zezwolenia Wydziału krajowego, może być kapitał akcyjny podwyższony do wysokości 25 milionów koron.

SPRAWOZDANIE.

Rada zawiadowcza:

Prezes: J. E. Dr. Dawid Abrahamowicz.

Wiceprezes: Maksymilian Krassny i Dr. Alfred Zgórski.

Członkowie: Stanisław Ciucheński, Adam hr. Gołuchowski, Samuel de Horowitz, Dr. Juliusz Leo, Prof. Jan Lewiński, Feliks Stransky, Franciszek hr. Zamoyski.

Komitet wykonawczy: J. E. Dawid Abrahamowicz, Maksymilian Krassny i Franciszek hr. Zamoyski.

Komisarz rządowy: C. k. Rada Dworu Stanisław Zimny.

Komisarz krajowy: Członek Wydziału krajowego, Dr. Władysław Jahl.

Dyrektorowie: Rada Dworu Dr. Marcin August Szarski, Stanisław Karłowski.

Wicedyrektorowie: Dr. Maksymilian Drochocki, Dr. Zdzisław Stuszkiewicz.

Prokurzyści: Wilhelm Elias, Tadeusz Filippi, Artur Kubie, Franciszek Kucner i Aleksander Wicherkiewicz.

Syndyk: Dr. Artur Till, adwokat krajowy.

Wicesekretarz: Alfred Dankiewicz.

Sekretaryat:

Zygmunt Kaczorowski, Józef Bajraczyński, Adela Landauówna.

Oddział hipoteczny:

Włodzimierz Połozynowicz, Tadeusz Narzymiski.

Oddział techniczny:

Dr. Stanisław Bienkowski, Marya Rzepecka:

Oddział kredytowy:

r. Henryk Aschkenaze, Bronisława Rygielówna.

Korespondencja:

Aleksander Wicherkiewicz j. w., Adam Binder, Artur Bischof, August Goldklang, Adolf Gross; Dr. Piotr Świsterski, Erna Bardachówna.

Buchalterya centralna:

Wilhelm Elias j. w., Włodzimierz Batycki, Stanisław Duszczyński, Zygmunt Grabiński, Aleksander Kowalski, Michał Loewy, Stanisław Parecki, Aleksander Dunin Wąsowicz, Antoni Zielonka, Zygmunt Zubezewski, Eugenia Buchówna, Helena Gamska, Helena Petuszewiczówna, Marya Questówna.

Saldo konti:

Teofil Makomaski, Stanisław Malec, Jan Mielecki, Kazimierz Schirmer, Stefania Baranówna.

Likwidatura kasowa:

Stanisław Nowakowski, Rudolf Peschel, Stanisław Sokołowski.

Kasa:

Tadeusz Kapko, Stefan Ziemiński.

Oddział wekslowy:

Franciszek Kucner, j. w.

a) Eskont:

Ludwik Dunin, Władysław Tomanek, Feliks Tyrkalski, Dr. Roman Ziotecki, Hilda Barber.

b) Inkasso:

Antoni Habdank - Dunikowski, Maryan Obertyński, Rudolf Soewy, Jadwiga Firgankówna, Anna Kleczkowska.

c) Skadencya:

Stanisław Cięciel, Helena Górską, Helena Hubisz.

Oddział towarowy:

Władysław Jankowski, Władysław Okoński, Zygmunt Rechter, Helena Grossfeld, Franciszka Jazowska.

Registratara:

Marya Müllerówna, Marya Warzoszczakówna.

Ekspedyt:

Dymitr Iwański, Jan Stojka.

Telefon:

Ewelina Popperówna.

Ekonomat:

Artur Ossoliński.

Woźni:

Józef Burek, Jan Bedlewicz, Tomasz Dubas, Ludwik Schwarz.

Chłopcy do posyłki:

Tadeusz Czerny, Maryan Kuczyński, Jan Sopiński, Maryan Sopiński, Michał Szewczuk, Stefan Wesołowski.

MIEJSKA KASA OSZCZĘDNOŚCI I ZAKŁAD ZASTAWNICZY

KPÓL. STOŁ. M. LWOWA.

Tymczasowa Rada Nadzorcza:

Prezes: Neumann Józef.

Zastępcy: Dr. Rutowski T., Dr. Stahl L.

Członkowie: Dr. Adam Ernest.

Barton Angelo.

Beiser Jakób.

Ciuchciński Stanisław.

Dr. Dwernicki Tadeusz.

Lewicki Bolesław.

Philip Edmund.

Riedl Edmund.

Wezelak Józef.

Dr. Zakrzewski Stanisław.

Zgórski Józef.

M. Kasa oszczędności wejdzie w życie w pierwszym kwartale
1912 r., M. Zakład zastawniczy później.

BANK ROLNICZY

WE LWOWIE

STOWARZYSZENIE ZAREJESTROWANE O PORĘCE OGRANICZONEJ
ROK ZAŁOŻENIA 1881.

Rada nadzorcza uzupełniona w roku 1910.

Prezes: Emil hr. Potocki.

Wiceprezes: Jan Lubicz Seferowicz.

Członkowie: Bank hipoteczny Lwów, Dr. Dąbrowski Paweł, Horodyński Zbigniew, Myczkowski Stefan, Obertyński Adam, Pappara Ignacy, Porceri Ksawery, Torosiewicz Klemens.

Dyrekcya: Dr. Kudelka Tadeusz.

Zastępca dyrektora: Henryk Małecki.

Prokurzysta: Kozłowski Paweł.

Urzednicy: Borek Jarosław, Borowiecki Eustachy, Nowak Kazimierz, Oswaldówna Zofia, Porosiewicz Piotr, Szczepan Józef, Witlinówna Jadwiga.

Inkasent: Galant Józef.

Celem Stowarzyszenia jest:

a) pośredniczenie przy zakupnie i sprzedaży produktów rolnych i leśnych, jakoteż produktów przemysłu rolniczego i leśnego, niemniej zakupno i sprzedaż takichże produktów, tak na obcy, jak i na własny rachunek.

b) pośredniczenie w zakupnie i sprzedaży dóbr nieruchomych, parcelacyi takowych, jakoteż przy zawieraniu umów dzierżawnych, konwersyi pożyczek hipotecznych i t. p.;

c) pośredniczenia w zakupnie maszyn, narzędzi gospodarskich, nawozów sztucznych i t. d.;

d) pośredniczenie i współdziałanie przy wszelkich czynnościach i przy tworzeniu Spółek i Towarzystw dla podniesienia kultury (meliorecyjnych), jak n. p. drenowanie i t. p.;

e) pośredniczenie w uzyskaniu kredytu dla podatków konsumcyjnych;

f) udzielanie zaliczek na produkta, Towarzystwu do komisowej sprzedaży oddane, jakoteż kredytów na pokład produktów, papierów wartościowych i zapisów hipotecznych, o ile stoją w związku komisowym handlem produktów;

g) przyjmowanie pieniędzy za oprocentowaniem na rachunek bieżący.

Z działów tych uprawia Bank rolniczy obecnie handel nasion, nawozów, maszyn, węgla i innych artykułów do potrzeb rolniczych; kupno i sprzedaż zbóż, zwłaszcza owsa obrocznego i dostawy wojskowe.

I. Obrót kasowy w r. 1910.

Przychód kasy	K 1,036.802 h. 03
„ rachunku czekowego	
PKO	„ 506.751 „ 13
„ „ bieżącego	
z bankami	„ <u>1,586.264 „ 31</u> K 3,129.817 h 47
 Rozchód kasy	 K 1,030.996 h. 48
„ rachunku czeko-	
wego PKO	„ 501.155 „ 79
„ rachunku bieżą-	
cego z bankami	„ <u>1,582.067 „ 88</u> K 3,115.220 h 15
Ogólny obrót kasowy	K 6,245.037 h 62

UCHWAŁY
XXXII. ZWYCZAJNEGO OGÓLNEGO ZGROMADZENIA
CZŁONKÓW BANKU ROLNICZEGO
WE LWOWIE

na dniu 29. kwietnia 1911

w sprawie rozdziału zysku za r. 1910 (punkt 3 porządku dziennego) po-
dług protokołu notaryusza Leopolda Kukawskiego L. r. 37834.

1) do funduszu rezerwowego dyspozycyjnego	K 1750.—
2) a) na dywidendę po 10 ⁰ / ₀ a mianowicie do 358 udzia- łów zredukowanych dopisać po K 25·50 . 9119.—	
b) od 20 późniejszych udziałów pełnych wypłacić po K 40	800.— „ 9929.—
3) na tantiemę kontraktową dyrektora i remuneracye dla urzędników	„ 5557·10
4) na rezerwę dla możliwych strat przy dostawach zbo- żowych	„ 6300.—
5) przenieść na rachunek r. 1911	„ 93 22
razem	K 23629·32

Bilans Banku Rolniczego we Lwowie w dniu 31. grudnia 1911.

STAN CZYNNY	Koron	hal.	STAN BIERNY	Koron	hal.
Gotówka w kasie	5.805	55	Kapitał udziałowy	101.331	75
" w pocztowej Kasie oszczędności	4.595	34	Fundusz rezerwowy	20.748	90
Gotówka w bankach	27.060	68	" dyspozycyjny na straty na	4.482	21
Weksle klientów	163.587	23	dłużników	9.300	—
Magazyn wojskowy, za zboże	70.532	36	Wierzyciele w rach. bież.	174.603	42
Dłużnicy w rachunku bieżącym	177.437	81	Wierzytelność banków w rach. bież.	22.864	25
Ruchomości	4.932	—	Przedsiębiorstwo dostawy ładu	4.096	60
Budynek magazynowy	33.297	—	Fabryka konserw w rach. bież.	7.572	17
Zapasy towarów	120.590	63	Przenośne na r. 1911	297	36
Zaliczki na płace	430	—	Odsetki pobrane na r. 1911	2.455	23
Kaucyje	603	52	Weksle w eskoncje	96.622	97
Udział w fabryce konserw	20.000	—	Pożyczki	166.800	—
Odsetki wypłacone na rok 1911	5.572	06	Czysty zysk	23.629	32
	634.804	18		634.804	18

AKCYJNY BANK ZWIĄZKOWY

DLA STOWARZYSZEŃ ZAROBKOWYCH I GOSPODARCZYCH WE LWOWIE.

Rada zawiadowcza:

Prezes: vacat.

I. Zastępca prezesa: Terenkoczy Władysław ¹⁾, dyrektor Banku zaliczkowego we Lwowie, wice-prezes Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

II. Zastępca prezesa: Filasiewicz Hilary ¹⁾, dyrektor Towarzystwa oszczędności i zaliczek w Cieszynie, członek Wydziału Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Członkowie: Dr. Adam Ernest ³⁾, dyrektor galic. Kasy zaliczkowej poseł na Sejm krajowy i radca miasta Lwowa.

Biechoński Wojciech ³⁾, prezes Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, członek krajowej Komisji przemysłowej, honorowy obywatel miasta Gorlic.

Cetner hr. Andrzej ³⁾, właściciel dóbr.

Eplel Edward Karol ¹⁾, wiceprezydent m. Lwowa, inżynier, prezes Stowarzyszenia kredytu i oszcz. funkcyonaryuszy c. k. kolei państwowej we Lwowie.

Kapiszewski Henryk ¹⁾, dyrektor Powiatowego Towarzystwa zaliczkowego rolnego w Sanoku, em. Radca sądu krajowego.

Kusiba Eugeniusz ²⁾, dyrektor Towarzystwa zaliczkowego rolnego w Przemysłu, członek Wydziału Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, członek Komitetu rewizyjnego Ustredni banka ceskich sporitelen w Pradze.

Łoziński Bolesław ²⁾, właściciel kopalń naftowych, dyrektor Towarzystwa dla handlu, przemysłu i rolnictwa we Lwowie.

Romer hr. Konstanty ²⁾, właściciel dóbr.

---

¹⁾ w r. 1912. — ²⁾ w r. 1913. — ³⁾ w r. 1914.

Szczepański Piotr ²⁾, właściciel dóbr, członek Wydziału Rady powiatowej Tłumackiej.

Zardecki Bolesław ³⁾, dyrektor Kasy zaliczkowej w Łńucucie, poseł na Sejm krajowy, wiceprezes Rady powiatowej Łńucuckiej członek krajowej Komisji przemysłowej, prezes akcyjnego Towarzystwa wyrobów sukiennejczych w Łńucucir, członek Wydziału Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Komisarz rządowy: Drak Juliusz, starszy radca skarbu.

Dyrekcya: Biechoński Wojciech, j. w. Dr. Emil Schmidt (kierownik Filii w Krakowie), Szczepański Piotr, j. w. Kossak Stefan (zastępca dyrektora), Epler Karol Edward (zastępca dyrektora) j. w.

Prokurzyści Centrali we Lwowie: Brzeziński Stefan, kasyer, Kazubski Karol, naczelný buchalter.

Prokurzyści Filii w Krakowie: Abrahamowicz Józef, Michalski Feliks.

Komitet kontrolujący: Terenkoczy Władysław, j. w. Dr. Adam Ernest, j. w. Łoziński Bolesław, j. w.

Wydział rewizyjny:

1. Osiński Michał, dyrektor Przemyskiej Kasy zaliczkowej rzemieślników i rolników.

2. Ulmer Nareyz, sekretarz Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych we Kwowie.

3. Pierożyński Eugeniusz, dyrektor kraj. Towarzystwa zaliczkowego urzędników we Lwowie.

Urzędnicy Centrali we Lwowie:

A. *Buchalterya*, Kazubski Karol, Narzymski Wacław, Rapaeki Maryan, Łobos Julian, Lang Edward, Marszałek Maksymilian, Pałędzki Walery.

B. *Kasa*: Brzeziński Stefan.

C. *Likwidatura*: Wysogórski Władysław, Chomiccka Helena-Opzędkiewicz Józef, Cybulski Wincenty, Samotus Adam, Bednarzyk Adam, Peszkowski Stanisław, Osuchowski Jan.

²⁾ w r. 1913. — ³⁾ w r. 1914.

D. Korespondencya: Scheffs Marcei, Grad Eugeniusz, Gizowska Marya, Bitoński Stanisław.

5 woźnych.

Zastępca syndyka: Dr. Feuerstein Stanisław, adw. krajowy.

Urzednicy Filii w Krakowie:

Kierownik: dyrektor: Dr. Emil Schmidt.

Zastępca kierownika: Wędrychowski Gabryel.

Likwidator: Abrahamowicz Józef.

Buchalter: Michalski Feliks.

Kasyer: Pytel Jakób.

Urzednik: Szotarski Rafał.

1 woźny.

ZARZĄD I FUNKCYONARYUSZE BANKU MELIORACYJNEGO

Rada nadzorcza:

Prezes: Franciszek Rozwadowski.

Wiceprezes: Dr. Jan Gwalbert Pawlikowski.

Sekretarz: Henryk Potworowski.

Zastępca sekretarza: Jan Głowacki.

Członkowie: Dr. Jan Hupka, Dr. Maryan Lisowiecki, Dr. Józef, Milewski, Władysław Serwatowski, Stanisław hr. Sieński-Le-wicki, Dr. Jan Kanty Steczkowski, Antoni Theodorowicz.

Komisya rewizyjna:

Dr. Maksymilian Liptay, Dr. Emil Roiński.

Komitet ściślejszy Rady nadzorczej: Franciszek Rozwadowski,
Dr. Józef Milewski.

Dyrekcyja:

Inż. Tadeusz Lang, Dr. Kazimierz Witkowski.

Zastępca Dyrektora: Inż. Maksymilian Sychowski.

Oddział techniczny:

Inżynierowie: Jan Bogdański, Celestyn Morawski, Leon Sa-kowicz, Tadeusz Pogórski, Hieronim Stormke, Henryk Zygmunt Szeliga, Witalis Wlekliński.

Praktykant techniczny: Adam Oświecimski.

Kierownik cegielni w Albigowej: Stanisław Illukiewicz.

2 rysowników.

Oddział administracyjny :

Sekretarz: Władysław Mokrzycki.

Buchalter: Antoni Zabielski.

Kasyer: Stanisław Habernoga.

Magazynier: Karol Bockenheim.

1 manipulantka.

1 woźny.

Bilans z dniem 31. grudnia 1910 roku.

STAN CZYNNY		STAN BIERNY			
d. l.	K	h	K	h	K
1	Kasa	38	Udziały	—	108200
2	Papiery wartościowe	5.148	Fundusz rezerwowy	22	8246
3	Dłużnicy:		Dywidenda niepodjęta	41	666
	a) dłużnicy ogólni	783919	Wierzyciele:		
	b) Bank Kraj, Kto ordin.	19057	a) wierzyciele ogólni	14652	51
	c) kaucye własne	66808	b) dostawcy	71454	12
	d) rach. inż. Zarzyckiego	1212	c) Bank kraj. Kto separato	249305	—
4	Weksle dłużne	74	d) " " Kobierzyn "A"	157	—
5	Weksle gwarancyjne	—	e) " " Kobierzyn "B"	200000	—
6	Ruchomości:		f) Roboty krakowskie	11063	52
	a) instrumenty	3791	g) Tatemy inżynierów	7879	03
	b) urządzenie biurowe	2894	h) " " dozorców	1656	91
7	Roboty w Kobieżyńcu	—	i) Fund. zapom dozorców	45	—
8	Cegielnia w Albigołowej	—	j) Pożyczki własne	196165	59
9	Rachunek przenosny	—	k) Kaucye obce	13099	35
			l) Zakład kred. Kto kauc.	24000	—
			5	Weksle w reeskoncie	
				w Banku kraj.	392275
				Gwaranci	6733.5
				Rachunek przenosny	10468
				Czysty zysk	16987
					35
					2005698
					12

We Lwowie, dnia 31. grudnia 1911.

Dyrekcya:

Dr. Kazimierz Witkowski,   Inż. Tadeusz Lang,
Inż. Maksymilian Sychowski.

Buchalter: Antoni Zabielski

Komisya rewizyjna Rady nadzorczej:

Dr. Józef Milewski,   Henryk Potworowski
Komisya rewizyjna Walnego Zgromadzenia:
Dr. Maksymilian Liptay,   Dr. Emil Roński.

WIEDEŃSKI BANK ZWIĄZKOWY

FILIA LWOWIE.

Eugeniusz Singer, zastępca dyrektora.

Maurycy Goldstern, prokurzysta i naczelnik kantoru wymiany.

Henryk Schönwetter, prokurzysta i naczelnik korespondencyi.

Ludwik Süsswein, prokurzysta i naczelnik oddziału eskontowego.

FILIA C. K. UPRZ.
AUSTR. ZAKŁADU KREDYTOWEGO
DLA HANDLU I PRZEMYSŁU WE LWOWIE.

Dyrekcya.

Steczkowski Jan Kanty, dr. pr., zast. dyrektora. Weintraub
Gustaw. Abrahamowicz Jakób.

Prokurzysta.

Lang Franciszek Józef i Jakób Weiss.

Urzednicy.

Zygmunt Huet, Ryszard Kubitzky, Jan Radoszewski, Emanuel Gewürz, dr. Jan Adamski, Karol Mayer, Tadeusz Winiarz, Józef Goldstaub, Witołd Kolski, Henryk Tenczyn, Kazimierz Velzé, Józef Atlas, Emil Kalter, Feliks Theodorowicz, Bernard Horniker, Dr. Jozef Halpern, Emil Wilhelm Silberstein, Maksymilian Abrahamowicz, Kazimierz Górski, Jakób Friedman, Alfred Urieh, Stefan Praczyński, Fryderyk Suchystaw, Feliks Wiljliński, Maksymilian Goldstein, Tadeusz Krzyszkowski, Józef Kocół, Józef Ludwik Küstber, Jan Bortnik.

ZARZĄD POWIATOWEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI W KRAKOWIE. W ROKU 1910.

WYDZIAŁ :

Prezes :

Skrzyński Stefan, doktor medycyny, właściciel dóbr ziemskich, prezes Rady powiatowej krakowskiej.

Wiceprezes :

Milieski Witold, doktor praw, właściciel dóbr ziemskich, wiceprezes Rady powiatowej krakowskiej,

Członkowie :

Anczye Wacław, cesarski radca i wł. drukarni.

Dr. Gaszyński Antoni, doktor praw, wł. dóbr ziemskich, członek Rady powiatowej krakowskiej.

Jawornicki Józef, zastępca dyrektora Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń, radca miejski, właściciel firmy „M. Jawornicki“, cenzor filii Banku austro-węgierskiego i filii Banku krajowego w Krakowie.

Koy Michał, doktor praw, adwokat krajowy w Krakowie, zastęp. dyrektora Kasy Oszczędn. miasta Krakowa i radca miejski.

Ks. Michalik Jan, proboszcz w Zielonkach.

Mycielski Władysław, właściciel dóbr i członek Rady powiatowej krakowskiej.

Hr. Osiecimski Hutten-Czapski Kazimierz, właściciel dóbr ziemskich, członek Rady powiatowej krakowskiej.

Paszkowski Franciszek, doktor praw, dyr. referent Towarz. wzaj. ubezpj., właścici dóbr, komandor orderu Franciszka Józefa I., kawaler orderu żelaznej korony III kl., członek Rady powiatowej krakowskiej.

Sitko Andrzej, właściciel realności, członek Rady powiatowej krakowskiej.

Szarski Henryk, doktor praw, wiceprezydent miasta Krakowa, właściciel firmy „Szarski i Syn“, członek komitetu nadzorczego filii Banku krajowego w Krakowie.

Wieczorek Andrzej, właściciel realności, członek Rady powiatowej krakowskiej.

Wójcik Franciszek, poseł do Rady państwa, właściciel realności.

Komisya kontrolujaca:

Anczyz Wacław, j. w.

Jaworniaki Józef, j. w.

Paszkowski Franciszek, j. w.

Wójcik Franciszek, j. w.

Komisarz rządowy:

Dr. Wróblewski Władysław, e. k. sekretarz Namiestnictwa.

DYREKCJA:

Fischer, Władysław, Sędzimir Zdzisław, Strzyżowski Józef.
Geppert Jan, zastępca.

Komitet cenzorów dla działu wekslowego:

Bincer Dawid, agencya handlowa.

Chmurski Anastazy, cesarski radca i spółnik firmy „Rząca i Chmurski.

Czarnek Władysław, kupiec.

Fischer Jau, cesarski radca, właściciel firmy „J. F. Fischer“.

Jaworniaki Józef, j. w.

Krzyżanowski Stanisław, budowniczy.

Mahler Dawid, kupiec.

Matusiński Jacek, budowniczy, członek dyrekcji Towarzystwa kredytowego rękodzielników i przemysłowców, cenzor filii Banku austro-węgierskiego, Kasy Oszczędności m. Krakowa i filii Banku krajowego.

Mendelsburg Zygmunt, właściciel firmy „Albert Mendelsburg“ członek Izby handlowej i przemysłowej.

Mikucki Fr. Ksawery, cesarski radca, właściciel apteki i cenzor filii Banku krajowego.

Nachtlicht Juliusz, właściciel agencji handlowej.

Porębski August, cesarski radca, właściciel realności i spółnik firmy „Porębski i Zimler“, prezes Stowarzyszenia kupców i młodzieży handlowej.

Rożnowski Stanisław, właściciel realności i przemysłowiec.

Schwarz Henryk, kupiec i właściciel dóbr, radca cesarski, członek Izby handlowej i przemysłowej, assesor c. k. Sądu handlowego, przewodniczący krakowskiej Kongregacji kupieckiej, członek Rady nadzorczej Związku handlowego Kółek rolniczych, cenzor filii Banku austro-węgierskiego i filii Banku krajowego.

Schiller Léon, cesarski radca, właściciel agencji handlowej i wiceprezes Stowarzyszenia kupców i młodzieży handlowej.

Skórczewski Władysław, kupiec.

Śmiechowski Czesław, przemysłowiec.

Otachowski Stanisław, przemysłowiec.

Wachtel Bernard, spółnik firmy „H. Mendelsohn“.

Wójcikiewicz Stanisław, przemysłowiec.

Zbroja Adam, właściciel realności i naczelnik gminy Krowdrzy.

Radca prawny:

Kirschmayer Stefan, doktor praw, adwokat krajowy.

Urzędnicy Powiatowej Kasy oszczędności w Krakowie.

Geppert Jan, buchalter.

Mikucki Jan, kasjer.

Przybyłowski Jan, likwidator.

Sędzimir Mieczysław, likwidator.
Ciechanowski Stefan, likwidator.
Brzeski Witold, Adjukt I. kl.
Paszkowski Tadeusz, adjunkt I kl.
Dr. Bobkowski Ksawery, adjunkt I. kl.
Horwath Apolinary, adjunkt II. kl.
Kotarbiński Fustachy, agjunkt II. kl.
Krzysztoń Wilhelm, asystent I. kl.
Urbański Wilhelm, asystent I. kl.
Klimeczak Franciszek, asystent I. kl.
Cieszyńska Aniela, asystentka II. kl.
2 wóznych, 1 portyer.

Obrót kasowy za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1910 r.

PRZYCHÓD	K	h	ROZCHÓD	K	h
Gotówka w kasie dnia 1 stycznia 1910	127,547	25	Zwrot wkładek	12,476,557	41
Wkładaki	13,394,167	39	Odsutki od wkładek wypłacone	954,986	14
Splata zaliczek na zastaw papierów wart.	3,110	—	Zaliczki na zastaw papierów wart.	2,800	—
„ weksli	12,067,828	31	Weksle eskontowane	12,176,455	98
„ „ zaskarżonych	45,073	—	„ „ zaskarżone	44,898	10
„ „ pożyczek hipotecyjnych	1,705,759	63	Pożyczki na hipotecki	1,749,050	—
„ „ „ gminnych	9,160	48	Skrypka gminne	17,000	—
Zwrot lokacji kapitałów	3,984,207	30	Kupno papier. wart. 280,000 K im. wart.	277,090	74
„ „ premi asekuracyjnych	4,979	68	Lokacja kapitałów na rachunek bież.	4,562,042	74
„ „ zaliczek na pensye	2,069	—	Premie asekuracyjne	5,454	90
Za sprzedane i wylosowane papiery publiczne im. wart. K 36,000	36,000	—	Z liczki na pensye	2,505	94
Eskont od zwrotu wkładek	112	60	Opłata należności skarb. (podatki)	26,717	—
Odsutki od zaliczek na zastaw papierów	264	95	„ „ „ stemplowych	18	—
„ „ weksli eskontowanych	235,837	51	Wartość kuponów bieżących przy kupnie papierów wartościowych	3,862	07
„ „ „ pożyczek hipotecyjnych	867,556	60	Zwrot procentów od weksli	3,480	48
„ „ „ „ gminnych	11,991	42	Zaliczka i koszta prawne	8,133	79
„ „ „ „ lokacji kapitałów	27,949	73	Pensye urzędników i służb	93,669	40
„ „ „ „ papierów wart. (kupony)	106,077	—	Lokal, druki, potrzeby biura i porta	28,300	31
Różne prowizye	1,581	61	Prowizye od inkasa weksli	523	30
Za sprzedane meble	10	—	Odsutki wypłacone od rachunku bieżącego funduszów rezerwowych	4,164	26
Depozyta w gotówce	291,039	04	Depozyta w gotówce	291,053	18
Zaliczki na koszta prawne	4,530	31	Rachunek bież. funduszów rezerw.	44,625	54
Zwrot kosztów administracyjnych	3,320	—	Lokacja funduszu emerytalnego	27,120	95
„ „ za druki i por.a	3,935	53	„ „ „ rezerwowego	120,619	85
Pobrana należność stemplowa	18	—	Zysk czysty z roku 1909	124,722	31
Wpłynęło na rach. bież. fund. rezerw.	147,582	81	Gotówka w kasie dnia 31 grudnia 1910	183,597	30
Wpłynęło na rach. fund. emerytalnego	27,120	95			
„ „ „ rezerwowego	120,619	85			
	33,229,448	95		33,229,448	95

SYNDYKAT ROLNICZY W KRAKOWIE
CENTRALNY ORGAN HANDLOWY TOWARZYSTW,
KÓŁEK I SPÓŁEK ROLNICZYCH
STOWRZYSZENIE ZAREJESTROWANE Z OGRANICZONĄ PORĘKĄ.

Dyrektorzy:

Dr. Władysław Wróblewski, Mieczysław Kwaśniewski, Mieczysław Drochocki.

Urzednicy:

Józef Musiałek	Stanisław Borkiewicz
Walenty Brelewski	Marya Masłowska
Jan Kowalski	Marya Wojciechowska
Stanisława Sędziewska	Marya Marusieńska
Wanda Syrkówna	Jan Wyrobiec
Antoni Byrski	Stefan Szelağ
Marya Ruszczyńska	Henryk Marynowski
Mieczysław Wendland	Stanisława Masłowska
Władysław Goderski	Kazimierz Punzet
Władysław Janiszewski	Michalina Charlewska
Adam Jodkowski	Mieczysław Dobrowolski
Zdzisława Domagalska	Jadwiga Pobudkiewiczówna.

FILIA LWÓW.

Dyrektor: Kazimierz Powidzki.

Urzednicy: Stanisław Węglewski, Leonard Szymański, Stanisława Małimon, Michał Rozen, Józef Formanowicz, Jan Poznański, Jadwiga Gorycka, Hermina Gazdówna, Jadwiga Wojciechowska.

Ogólny rachunek Bilansu w dniu 30 czerwca 1910 roku.

STAN CZYNNY	Koron	hal.	STAN BIERNY	Koron	hal.
Gotówka w kasie	5 035	58	Kapitał udziałowy	401.799	64
„ w Pocz. Kasie Oszczęd.	49 340	63	Fundusz rezerwowy	198.756	64
„ w bankach	2.336	32	Rezerwa specjalna na straty	96.939	82
Efekty	31.558	—	Rezerwa podatkowa	9.600	—
Portfel wekslowy	742.719	26	Fundusz emerytalny	112.666	04
Kaucyje	2.151	76	Niepodniesiona dywidenda	9.324	42
Nieuchomość w Krakowie	219.477	17	Pożyczki	7.700	—
Magazyn na dworcu gł. we Lwowie	36 056	80	Dług celny	5.166	07
Magazyn na Staronowie	554	—	Weksle w eskoncie	335.802	98
Ruchomości	14.223	95	Wierzyciele w rachunku bieżącym	681.857	09
Dłużnicy w rachunku bieżącym	598.038	61	Zapisy fundacyjne na nieruchomości w Krakowie	11.835	—
Niepodniesione zaliczki kolejowe	3.187	18	Czysty zysk	76.159	88
„ „ pocztowe	275	73			
Towary według inwentarza	241.430	59			
Zaliczki na place	1.098	06			
Raporty	85	94			
	1,947,609	58		1,947,609	58

ZARZĄD SPÓŁKI FAKTUROWEJ W KRAKOWIE

PO WYBORACH W ROKU 1911.

I. Rada nadzorcza:

Prezes: Jan Kanty Federowicz, poseł na Sejm krajowy i Wiceprezydent Izby handl. i przem. w Krakowie etc. etc.

Zastępca prezesa i delegat Rady nadz. do Dyrekcji: Jan Armółowicz, Rada cesarski i Naczelnik Filii Banku krajowego w Krakowie.

Sekretarz i zastępca delegata Rady nadz. do Dyrekcji: Józef Kretschner, prokurzysta i Zastępca Naczelnika Filii Banku krajowego w Krakowie.

Członkowie:

Dr. Maksymilian Drochocki, prokurzysta Banku przemysłowego dla król. Galicyi we Lwowie.

Tadeusz Epstein, c. k. Rada komercyalny, przemysłowiec, delegat Izby handl. i przem. w Krakowie.

Stanisław Karłowski, dyrektor Banku przemysłowego dla król. Galicyi we Lwowie.

Jan Kwiatkowski, przemysłowiec, Rada Kongregacji kupieckiej etc.

Henryk Rimler, przemysłowiec, członek Izby handlowej i przem. etc.

Stanisław Gabryel Żeleński, inżynier, właściciel zakładu witrażów etc.

II. Komisya rewizyjna:

Jakób Bober, Józef Gorecki, Rudolf Peterseim.

III. Dyrekcyja:

Adam Kaczorowski, dyrektor referent.

Teodor Kotowicz, zastępca dyrektora.

Prokurzysta; Marcin hr. Badeni.

IV. Syndyk:

Dr. Faustyn Jakubowski, adwokat krajowy.

V. Urzędnicy:

Karol Dominik

Zygmunt Richter

Roman Kubalski

Teofil Arimótwicz

Jadwiga Bączalska

Czesława Wilezyńska

Adam Dygat

Stanisław Tylko

Zofia Semelka

Wiktorya Szczepańska

Zygmunt Lenert

Eugenia Michałowska

Marya Walterówna.

Woźni: Franciszek Ziemia i Józef Ziemia.

Biura Spółki Fakturowej w Krakowie przy ulicy Dunajewskiego 1. 3.

Rachunek bilansu z dniem 31. grudnia 1910 roku.

STAN CZYNNY		K	h	STAN BIERNY		K	h
d.	l.			d.	l.		
1	Gotówka w kasie		09	1	Udziały członków	216 184	33
2	Gotówka w bankach		23 816 64	2	Fundusz rezerwowy	2 140 35	
3	Różni dłużnicy		29 387	3	Wkłady oszczędności	111 883 33	
4	Udzielone zaliczki		1,277,689 18	4	Różni wierzyciele	13 294 09	
5	Weksle zaliczkowe :			5	Różni za weksle inkasowe	15 202 17	
	w portfelu	290 990 01		6	Giro obligo: w Banku kraj.	1,359,273 12	
	w reeskoscie	1,087 841 97			" w Wiedeńskim		
6	Remesy: w portfelu	114,547 74			Banku Związkowym	60 180 63	
	" w reeskoscie	336.571 78		7	Kaucyje obce	1,419,453 75	
	" w proteście	2,104 --		8	Niepodjęta dywidenda za	1,373,871 98	
	" u koresponden.	5.786 05		9	rok 1909	2 234 16	
7	Weksle inkasowe		459,009 98	10	Naprzód pobrane odsetki		
	u korespondentów	2.652 10			od weksli zal. i remes.	24,522 74	
	w portfelu	12.550 07			Zysk	24,280 45	
8	Ruchoomości		15,202 17				
9	Koszta założenia		4,577 72				
10	Naprzód zapłacone odsetki przy reeskoscie weksli zaliczkowych i remes		1,450 --				
			14,275 60				
			<u>3,203,067 95</u>			<u>3,202 067 95</u>	

Buchalterya : *Karol Dominik*

DYREKCJA :

KOMISJA REWIZYJNA :

Kotowicz

Koczorowski

Inż. L. Nitsch.

J. Gorecki.

J. Bober.

TOWARZYSTWO WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ

„DNISTER“

ZAŁOŻONE W ROKU (1892).

W XVII roku administracyjnym t. j. od 1. stycznia 1910 do 31. grudnia 1910 wydał „Dnister“ 253.608 ważnych polic na 269,153.989 K. ubezpieczonej wartości ubezpieczonej warto z premią 2,647.545 K. Ubezpieczenia te pochodziły z 3.829 gmin w 67 powiatach politycznych Galicyi i w 11 powiatach Bukowiny.

Z tych ubezpieczeń było :

nieruchomości . . .	243,800.116 K.	wart. z premią	2,458.646 K.
ruchości . . .	9,917.930	„ „ „	69.026 „
zboża i paszy . . .	15,435.943	„ „ „	119.872 „
razem . . .	269,153.989 K.	wart. z premią	2,647.545 K.

Z powyższej sumy
oddano w rease-

kurację	118,611.713	„ „ „	1,159.731 „
pozostało na własny rachunek	150,542.276 K.	wart. z premią	1,487.814 K.

Wszystkich jest ubezpieczonych w Towarzystwie „Dnister“ budynków mieszkalnych 217.541 i ekonomicznych 382.038 cerkwi 2.852 i probostw 217.541.

Szkód miało Towarzystwo w r. 1910 r. 2921 wypadków 2.921 wypadków przy 1,141 pożarach w 807 miejscowościach i 61 powiatach, a to 2.609 szkód na budynkach a 312 na ruchomościach i zbożu.

Suma wypłaconych w 1912 roku odszkodowań z kosztami likwidacyjnymi i ratunkowymi wynosiła . . . . . 1,766.208 K. (66·70 % od sumy premii)

Z tego reasekuracja zwróciła . . . . . 936.438 K. (46·98 % od sumy szkód)
pozostało na własny rach. 829.769 K. (53·91 % od sumy premii)
zatrzymanej na własne rachunek.

W ogóle wypłacił „Dnister“ od swego założenia za tych 18 lat 22,899 odszkodowań w sumie 12,750,757 K.

Z dniem 31. grudnia 1910 r. wynosił

Fundusz rezerwowy	1,502.377 K.
Rezerwa premii	892.689 „
Rezerwa specjalna.	50.000 „
Fundusz emerytalny	340.782 „
Fundusz zaogatrzenia i inne	166.085 „
Fundusz na różnice kursu	7.362 „
Fundusz spec. dlz zwrotów	83.036 „

Razem fundusze Towarzystwa 3,042.341 K.

Nadwyżka dochodu w roku 1910 wynosiła 317.962 K. którą rozdzielono po myśli statutu tak: dla funduszu rezerwowego 63.592 K. na zwroty dla członków 236.472 K (z czego otrzymują członkowie wie po 10⁰/₀ od premii zapłaconych w roku 1910) 2,000 K. na publiczne dobroczynne cele, 15.838 K do funduszu pensyjnego i zaopatrzenia.

Koszta założenia i organizacyi umorzono w całości w latach poprzednich (1893—1996).

BILANS ZA ROK 1910.

Aktywa.

Gotówka w kasie	108.087 K
Lokacje w kredytowych instytucjach.	850.302 „
Papiery wartościowe według kursu	1,171.12 „
Własne realności	670.000 „
Lokacje funduszków emerytalnych	434.130 „
Kaucje agentów	277.067 „
Zaległości u agentów	156.033 „
Zaliczki na płacę urzędni.	16.19 „
Salda z Towarzystwa reasekuracyjnego	— „
Różni dłużnicy z rach. pożyczek gminom na sikawki i inn	2.250 „
Razem	3,685.979 K

Passywa.

Fundusz zakładowy	—	„
Fundusz na różnice kursu	8.363	„
Fundusz rezerwowy	1,502.377	„
Rezerwa premii z odliczeniem reasekuracyi	892.689	„
Rezerwe szkód z odliczeniem reaszkujacyi	6.583	„
Rezerwa specjalna.	50.000	„
Fundusz na zwroty	83.036	„
Fundusze emerytalne i zaopatrzenia i sług	435.157	„
Fundusz jubileuszowy im. cesarza Franciszka Józefa	121.952	„
Salda bierne z towarzystw reasek.	3.637	„
Salda agentów	3.783	„
Kaucye agentów	277.067	„
Inne fundusze zaopatrzenia	49.779	„
Należności dla straży ogniowych na Bukownie	867	„
Nadwyżka	317.962	„
Razem	3,685.979	K

Towarzystwo wzajemnego kredytu „Dnister“.

Stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką, założone w r. 1895 dla członków Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń „Dnister“, przyjmuje od członków i trzecich osób kapitały do oprocentowania, począwszy od jednej K. Pożyczki udzielają się głównie w celach rolniczych tylko właścicielom realności wolnych od ciężarów, a to do 600 K za poręką dwóch członków którzy muszą być właścicielami niezadłużonych realności, a wyżej 500 K, tylko za hipoteczne. Udział członka wynosi 50 K., poręką podwójna.

Z dniem 21 grudnia 1910 liczyło Towarzystwo wzajemnego kredytu „Dnister“ 5.550 członków z deklarowaną kwotą udziałów na sumę 353.300 K., na którą wypłacono kwotę 313.337 K.

Fundusz rezerwowy z końcem r. 1910 wynosił 69.187 a razem z specjalnym funduszem na straty 76.212 K. cały więc własny fundusz Towarzystwa (wpłacone udziały; fundusz rezerwowy i specjalna rezerwa) wynosił 389.553 K.

Wkładki do obrotu wynosiły z końcem r. 1910 3,153.735 K na 2.738 wkładkach. Stopa procentowa od wkładek 4%.

Zgłoszeń o pożyczki wpłynęło w r. 1010 1.1444 z tych załatwiono przychylnie 855.

Pożyczek na dłużne skrypty zostało z końcem roku 4.491 w sumie 3,088.291 K, na weksle 232 w sumie 721.891 K. W przeciągu 15 lat udzieliło Towarzystwo 14.865 pożyczek na sumę 15.241.857 K. Procent od pożyczek wynosi 7⁰/₀

Czysty zysk wyniósł 38.202 K, z którego przeznaczono: 5.000 do funduszu rezerwowego, 16.916 K na dywidendę od udziałów członków 12.000 K na dobroczynne cele 4000 K. jako czwartą ratę z uchwalonej sumy 20.000 jako dar jubileuszowy na zakupno domu dla pryw. Seminarjum żeńskiego (im. ces. Franciszka Józefa I.) we Lwowie, a resztę w kwocie 287 K. przeniesiono na rok następny.

Rada nadzorcza: Prezydent honorowy: Szeptycki Andrzej hr. gr. kat. Metropolita lwowski j. w.; Prezydent: Onyszkiewicz Józef, c. k. notaryusz; Zast.: Turkiewicz Leon, ks. kan. prałat pap.

Członkowie Rady: ks. Dr. Grocałski Iwan, kanonik w Stanisławowie, Huryk Józef, wł. real, i poseł do Sejmu kraj., Kiweluk Jan, c. k. radca sądowy i członek Wydziału krajowego, Dr. Korol Michał, adw. kraj., poseł do Sejmu kraj., Dr. Kormosz Teofil, adwokat krajowy, dyr. Kasy Oszez. w Przemyślu, Dr. Kopacz Iwan c. k. inspektor szkolny krajowy, Dr. Lewicki Konstanty, adw., poseł do Rady państwa i Sejmu kraj., Dr. Oleńnicki Eugeniusz adw., poseł do Rady państwa, Dr. Ozarkiewicz Eug., lekarz, Kost' Pańkowski, dyrektor kraj. Związku kredyt., Podoliyski Miron, ks. kanonik Dr. Sawczak Damian, radca i adw. kraj., Szuchiewicz Włodzimierz, prof., Dr. Załoziecki Roman, prof. politechniki.

Komisarz rządowy. Popiel Leopold, c. k. starosta.

Dyrektorowie: Dr. Eugeniusz Oleńnicki, Szuchiewicz Włodzimierz dyrektor kierujący; Dr. Stefan Fedak, zastępea dyr. kier.; Dr. Ochrymowicz Włodzimierz, II zastępea: Izydor Brittan.

Zastępcy dyrektorów: Załoziecki Roman, prof. polit., Dr. Ozarkiewicz Eugeniusz, lekarz.

Komisja rewizyjna: Sieczyński Juloań, radca rach., Kunicki Umil, radca rach., Mielnik Mikołaj, rewident; Zastępea: Zajączkowski Mikołaj, inspektor „Narodnej Torhowli“.

Urzednicy: Kasyer: Baczyński Iwan; Likwidator Nestorowicz

Michał; Refer. hip.: Wołański Klemens; Buchhalter: Kijak Andrzej, urzędnik V rangi baremkiewicz Ilko, urzędnik VI rangi Kołtuniuk Jarosław, Kuźmierz Józef, Pak Ilko, Pańków Łazarz, VIII r. Sawicki Emil, Dzuma Wasyl, Gulewicz Bronisław, Nowicki Teofil, IX. rangi! Żmur Klemens, Spolitakiewicz Jan, Aleksiewicz Jan, Ustyanowicz Jan, Suszko Zenobiusz, Kuczmm Józef, Domanyk Józef, Rutkowski Zenon, Buczacki Mikołaj, X rangi: Jacków Michał, Fedor Andrzej, Wynnviw Izidor, Krywiak Michał, Jamiński Antoni, Janowicz Michał, Zadorecki Maryan, Lewicki Justyn, Hłuchowiecki Wasyl, Krywokulsbi Andrzej, Kuszniренко Bolesław, Morez Jan, Molorzycki Miron; Urzędnicy kancel.: Kotowicz Włodzimierz, Hołowczuk Joachim, Łotecki Stefan, Faryna Piotr.

„ALLIANZ“

akcyjne Towarzystwo ubezpieczeń na życie i renty

koncesyonowane rozporządzeniem Wysokiego c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 28. czerwca 1890 r. L. 9.060.

Główna siedziba we Wiedniu, I. Helfferstorferstrasse 1, we własnym gmachu.

Rada nadzorcza: *Prezes:* Jean Baree Borgoing. *Wiceprezesa:* Leon Donet. król. belg. generalny konsul; Max v. Helne Geldern c. k. rotmistrz. *Członkowie rady nadzorczej!* Dr. Leo v. Hers, c. k. szef sekeyjny w p.: prof. Juliuzz Landesberger; Ernst Pihradny Edler von Brzezon; Dr. Edward Uhl.

Komisarz rządu: Emil Soukup, c. k. sekretarz ministerjalny.

Dyrekcya: Maurycy Beck, Egmont Pollak.

Filie: Praga, Berno, Tryest, Qrac, Drazno, Solnogród, Bregencya, (Ziemia Przedarulańska), Reichenberg, Cieplice, Pilzno, Znaim, Prossnitz, Bozen, Insbruk, St.-Pölten, Kraków, Bielsko, Lublana i Monachium.

Głównym celem tego Towarzystwa były początkowo ubezpieczenia drobnych kapitałów z miesięcznymi i tygodniowymi opłatami premii (ubezpieczenia ludowe) i jego też jest zasługą wprowadzenie w naszej monarchii działu ubezpieczeń ludowych.

Towarzystwo zawiera również ubezpieczenia regularne i umożliwia skutkiem różnaitości swych taryf korzystanie każdemu z ubezpieczenia życiowego pod nader korzystnymi premiami.

Ubezpieczenie osób, podlegających służbie wojskowej w armii czynnej lub w pospolitem ruszeniu, rozszezane bywają na wypa-

dek wojny bez jakiegokolwiek premii dodatkowej aż do wysokości 10.000 K.

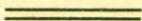
Ogólny stan ubezpieczeń wynosił 31. grudnia 1910:

422.589 polic na 132.157.999·18 koron kapitał i 183,386·81 K. renty.

Czysty zysk za rok 1910 wynosi 477,321·18 kor., a fundusze gwarancyjne 20,218.170·10 kor.

Filia dla Galicyi i Bukowiny we Lwowie, pl. Bernardyński l. 2 a

Naczelnicy: Mauryey I h r i Zygmunt S e i d m a n .

FONCIÈRE

PESZTEŃSKI ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ

(ZAŁOŻONY W ROKU 1864).

Główna siedziba w Budapeszcie: Sas utca 10.

Pełnowpłacony kapitał akcyjny: 4,000 000.

Dochody roczne z premi około K. 21,178.148.06.

Ogólny fundusz gwarancyjny: około K. 34,966.273.14.

DYREKCJA:

Hugo de Kilény, radca minist., prezes węg. Tow. Żegluga „Adria“ etc. prezes.

Zastępcy prezesa: hr. Aleksander Telecki, Hoffmann S.

Członkowie Dyrekcji: Aucz de Robert, Engel de Maximilian, Guttentag Gustaw, Keppich de Juliusz, Dr. Lukaacs de Józef, Ribari Maurycy dyrektor kierujący, Sarbó de Leo dyrektor kierujący, Straser Alfred, Zichy-Ferraris Emanuel hr.

Rada nadzorcza: Ribari Ludwik, prezes, Doctor Julnisz, Thiemann Markus, Feleki Béla Dr., Wolfniger Ludwik.

Zastępcy dyrektora: Temesvary Emezyk i Mendl Artur Dr., adwokat.

Sekretarz generalny: Ribari Daniel D.

Cel: Ubezpieczenie od ognia, gradu, na życie ludzkie we wszystkich kombinacjach, od szkód wynikłych z transportów towarów i walorów, od nieszczęśliwych wypadków, od strat czystego dochodu, skutkiem ubytku czynszu w zgorzałych domach czynszowych, od szkód skutkiem stłuczenia szyb lustrowych, od szkód skutkiem kradzieży z włamaniem i rabunku inkasentów.

Generalna Agencya we Lwowie, protokołowana na Galicyę i Bukowinę w sądzie handlowym we Lwowie.

Biura: przy ul. Batorego l. 38.

Sekretarz generalny i pełnomocnik dla Galicyi i Bukowiny:
Tenner Juliusz.

Sekretarz i zastępca szefa: Kranzdorf I.

Prokurzysta: Geist Maurycy.

Kasyer: Braun Szymon.

Filia w Czerniowcach (dla Bukowiny) przy ul. Pańskiej 5a.

Sekretarze: Atlas Gustaw i Goldhaufen Maksymilian.

Bilans za rok 1910 wykazuje następujące szczegóły:

a) **Dział życiowy.** Stan ubezpieczeń z końcem grudnia 1910 wynosił 30675 polic z kapitałem ubazp. K. 117,793.078 i rentą K 54965. Dochody z premii K 4,719.117·10; dochody z odsetek K 1.265.376·50, na police płatne i wykupno wydano K 2,534.907·52, rezerwa premijna podniosła się na K 30,098.659·40 ubezpieczonym na wypadek śmierci z rocznym rocznym rozdziałem zysku przypada dywidenda 30% rocznej premii. Czysty zysk za rok 1909 wynosił K 130.524·04.

b) **Dział ogniowy (włącznie z działem od kradzieży z włamaniem i ubezpieczenie szkła).** Dochody z premii w gotówce K 10,589.816·27; premia kontrasekuracyjna K 4,550.165·46; szkody na własnym rachunku K 3,262.951·30; skrypta premijne płatne w latach następnych 34,338.497·78; rezerwa premijna netto K 2,436 000.

c) **Dział gradowy.** Dochody z premii K 722.852·70; premia kontrasekuracyjna K 513.211·76; szkody na własnym rachunku K 247.828·27.

d) **Dział wypadkowy.** Dochody z premii K 656·512·35 premia kontrasekuracyjna K 477.139·10; szkody na własnym rachunku K 92.185·21; rezerwa premijna K 56.805 (własny rachunek); skrypta premijne płatne w latach następnych 2,756.554·85.

TOWARZYSTWO WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ URZĘDNIKÓW PRYWATNYCH, ZAKŁAD USTA- WOWY EMERYTALNY ZASTĘPCZY.

Krajowe Towarzystwo Wzaj. ubezpie. urzędników prywatnych, które w roku 1909 obchodziło jubileusz swego 40-letniego istnienia, zostało reskryptem Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 13. października 1908 l. 33256 uznane i zatwierdzone jako ustawy zakład emerytalny zastępczy i przyjmuje ustawowe przymusowe ubezpieczenia emerytalne urzędników i funkcyonaryuszów prywatnych z mocą ustawową w pierwszym dziale swjej Kasy emerytalnej; w drugim dziale kasy emerytalnej przyjmuje Towarzystwo ubezpieczenia dobrowolne, t. j. ubezpieczenia renty na wypadek niezdolności do pracy, renty na starość, renty wdowie i dodatki na wychowanie dzieci — a to na podstawie pięciu osobnych norm emerytalnych — dalej kapitały pogrzebowe, osobne renty wdowie stałe i wzrastające, oraz posagi.

K o r z y s c i ubezpieczeń emerytalnych w Towarzystwie są pokrótce następujące:

Towarzystwo daje możność ubezpieczenia świadczeń emerytalnych wyższych ponad ustawowe maximum, a to na trzy sposoby: przez wprowadzenie do działu ustawowego dwóch nowych znacznie korzystniejszych norm emerytalnych B i C, przez możność przeniesienia zawartego przed 1, stycznia 1909 w dziale dobrowolnym ubezpieczenia w znacznie korzystniejszej normie A do działu ustawowego — i przez możność ubezpieczenia aż do wysokości pełnych poborów służbowych.

Ubezpieczenie według jednej normy może być każdego czasu zmienione na ubezpieczenie według innej normy.

Zakupywanie lat ubiegłych jest w Towarzystwie korzystniejsze, niż w innych zakładach merytalnych, najpierw bowiem wolno zakupywać wszystkie lata ubiegłe aż do 16-go roku życia wstecz, dalej wpłatę jednorazową za zakupno lat ubiegłych Towarzystwo rozkłada na życzenie na raty na przeciąg całego szeregu lat, następnie w normie emerytalnej A są wpłaty za zakupno lat znacznie niższe od takich wpłat w normie ustawowej i bez czasu wyczekiwania.

Wpłaty te nie przepadają nigdy, lecz na wypadek niezdolności do pracy lub śmierci ubezpieconego przed upływem czasu wyczekiwania lub po jego upływie, oraz przed spłaceniem lub po spłaceniu wszystkich rat będą one albo zwrócone, albo albo zaliczone do emerytury w stosunku do skuteczniionych wpłat.

Taryfa zniesienia czasu wyczekiwania daje możność zupełnego zniesienia ustawą przepisanego 10-letniego czasu należenia do Kasy emerytalnej — celem uzyskania prawa do świadczeń za opłatą w gotówce niskiej premii jednorazowej lub premii bieżącej rocznej.

Ubezpieczenie podwyższeń płac (awansów) możliwe jest w Towarzystwie (według osobnej taryfy opłat) w ten sposób, by się bez czasu wyczekiwania liczyły wstecz od początku służby (względnie od początku należenia do ubezpieczenia), i by przyszła emerytura wymierzona była według ostatniej najwyższej płacy.

Wszystkie prawa i wolna wola tak ubezpieczających się urzędników jak i słuźbodawców są zresztą w Towarzystwie ochronione także przez postanowienia, iż słuźbodawcom i ich urzędnikom wolno każdej chwili wystąpić z Towarzystwa i przejść do Zakładu powszechnego pensyjnego lub do innego urzędzenia zastępczego, a na ten wypadek ma Towarzystwo temu zakładowi, do którego oni przeszli, przekazać całą ich rezerwę premiovą, a także przeciwnie, wolno każdej chwili wystąpić z Zakładu powszechnego lub innego zastępczego i przejść do Towarzystwa, a wówczas Zakład ów przekaze Towarzystwu całą rezerwę premii urzędników, którzy przeszli. Oprócz działu ubezpieczeń emerytalnych posiada Towarzystwo także działu ubezpieczeń kapitałów pośmiertnych i posagów po specjalnymi korzystnymi warunkami.

Towarzystwo posiada dla swych członków zwyczajnych (ubezpieczonych) następujące urządzenia dobroczynne: 1) fundację bursową dla swych członków, uczniów szkół średnich, 2) 6 fundacyj stypendyjnych o 10 stypendyach po 160—240 koron rocznie dla synów i córek członków; 3) fundację posagową, z której corocznie przyznaje się jeden lub kilka posagów po 400 koron córkom członków; 4) fundację zapomogową, z której udziela się zapomóg wdowom po członkach, którzy nie nabyli prawo do świadczeń; 5) fundusze zapomóg doraźnych, z których mogą zarządy oddziałów udzialać swym członkom w godnych uwzględnienia wypadkach zapomogi bezwrotne lub zaliczki (pożyczki) zwrotne.

Organizacja Towarzystwa opiera się na zupełnym samorządzie, wszyscy członkowie organów zarządu wychodzą z wolnych wyborów i w ten sposób, że wybierani są po połowie z grupy słuźbodawców i z grupy ubezpieczonych urzędników.

Towarzystwo opiera się na zasadzie wzajemności, a wszelkie nadwyżki bilansowe są używane na korzyść członków w formie obniżenia składek lub podwyższenia świadczeń.

Lokacja kapitałów Towarzystwa odbywa się tylko w wartościach krajowych.

W końcu wypada zaznaczyć, że wielka część zasługi w wywaleczeniu ustawy emerytalnej dla urzędników prywatnych przypada w udziale Towarzystwu, które pozostając nadal samoistną i jedyną w kraju organizacją urzędników prywatnych, przyjęło na siebie i spełnia dodatkowo ten ważny obowiązek społeczny, by i nadal jak najusilniej starać się o poprawę warunków bytu urzędników prywatnych, a w pierwszej linii o ulepszenie obecnej ustawy emerytalnej, oraz inne ustawy ochronne, mające na celu podniesienie społeczne i materialne stanu urzędników prywatnych.

Obecny zarząd Towarzystwa sprawują;

Wydział centralny:

Prezes JE. Zdzisław hr. Tarnowski; I. Wiceprezes: Józef Padewski; II. Wiceprezes: Dr. Ernest Adam; III. Wiceprezes Zygmunt Adjukiewicz.

Członkowie z grupy słuźbodawców: Dr. Kazimierz Agopsowicz, Julian Cybulski, Leonard Nitsch, Paweł ks. Sapięha, Oskar Schnell, Narcyz Ulmer, oraz ich zastępcy: Maryan Krzyżanowski, Mieczysław Sędzimir, Aleksander Weissmann Zawidowski.

Członkowie z grupy ubezpieczonych: Dr. Stefan Bartoszewicz, Julian Kruppa, Dr. Stanisław Kotłowski, Dr. Józef Raczyński, Jakób Solak, Dr. Henryk Szymański.

Ur z ę d n i c y :

Dyrektor Stanisław Bal.

Zastępca dyrektora: Dr. Aleksander Jan Majerski.

Sekretarz: Józef Zawadowski.

Buchalter: Mieczysław Kiersz.

Inspektorzy: Stanisław Krechowicki i Zygmunt Terlecki.

Adjunkci: Emil Czapliński, Stanisław Bąbała, Zygmunt Pomiankowski i Juliusz Żuławski.

Asystenci: Tadeusz Blahaczek, Ludwik Bieniaszewski, Stefan Przedzimirski, Bolesław Kóźmiński i Kamil Schmidt.

Asystentka: Walentyna Przedzimirska.

Praktykanci: Robert Batsch, Jan Jabłoński, Stanisław Schmid, Emil Vamera, Ludwik Ocharski i Jan Zawadzki.

Praktykantka: Marya Kułakowska.

C. k. uprzyw. Assicurazioni Generali w Tryeście (1831—1910).

Na Walnem Zgromadzeniu, odbytem w Tryeście na dniu 18. marca 1911 r. odczytano sprawozdanie z czynności Towarzystwa w 79-tym roku swego istnienia. Sprawozdanie to wykazuje następujące dane:

I. *W dziale ogniowym* z końcem r. 1910 pobór w premiach osiągnął kwotę . . . . . K 29,243.814·26
Jako premie reasekuracyjne wypłacono . . . . K 10.304 691·19
Czysty przychód w premiach wynosił zatem . . K 18,939.123·07
Jako rezerwę premiovą zatrzymano kwotę . . . K 13,669.865·05
Tytułem szkód ogniowych wypłacono w roku bilansowym koron 10,198.229 84.

II. *W dziale życiowym* w r. 1910 wpłynęło 22.126 wniosków na ogólną kwotę K 179,803.298·62 i wystawiono 19215 polic na kwotę K 155,608.264·36.

Stan ubezpieczeń życiowych wynosił z końcem roku 1910 K 1,106.056·66 kapitału i K 1,970.859·51 renty. Rezerwy premiiowe w tymże dziale wynosiły z końcem roku K 327,285.232·15 w dziale transportowym pobór w premiach osiągnął K 4,562.716·13
Jako premie reasekuracyjne wypłacono 2,124 936·18. Jako rezerwę premii zatrzymano 795.424·42. Zapłacone szkody wynoszą 1,191.130·38

Gundusze gwarancyjne Towarzystwa wynosiły z końcem roku 1910 K 392,746.965·47, a mianowicie:

1. kapitał zakładowy	K	12,600 000—
2. rezerwy zysków	K	26,304.585·84
3. rezerwy szkód	K	5,605.754·33
4. rezerwy premiiowe w bilansie A. (działy elementarne)	K	14,602.631·56
5. rezerwy premiiowe w bilansie B. (dział życiowy)	K	327,285.232·15
6. fundusz dla ubezp. z udziałem w zysku . .	K	6,348.761·59
razem	K	<u>392,746.965·47</u>

Powyższe fundusze gwarancyjne ulokowane są, jak niżej:

1. immobilia i hipoteki	K	84,633.138·94
2. zaliczki na police życiowe	K	32,702 122·48
3. zaliczki na złożone papiery wartościowe . .	K	4,350.786·18
4. papiery wartościowe	K	255,330.660 59
5. weksle w portfelu	K	601.700·78
6. wierzytelności państwowe i krajowe . . .	K	9,318.772·15
7. gotówka i dłużnicy po strąceniu wierzycieli	K	5,809.784·35
razem	K	<u>392,746.965 47</u>

Fundusz pensyjny urzędników w liczbie 1,552 wynosi z końcem r. 1910 K 8,350.111·99.

Ogólny zysk w roku bilansowym wynosił K 8,693.680·99 a po potrąceniu kwoty K 1,536.128·30 dla ubezpieczeń z udziałem w zysku pozostał czysty zysk w kwocie K 7,157.552·69.

Rada nadzorcza na podstawie sprawozdania komisji cenzorów i rewizorów proponowała rozdział zysku jak niżej, co też Walne Zgromadzenie uchwaliło, a mianowicie:

1. normalna dywidenda akcjonariuszy	K	3,544.800—
2. pobory Reprezentacyi Towarzystwa	K	800.906·92
3. na rezerwę kursu papierów	K	491.920 48
4. do rezerwy nieruchomości	K	245.960·24
5. na wpłatę dalszej części nomin. kapitału akcyj.	K	1,600.000—
6. na superdywidendę dla akcjonariuszy . . .	K	3,544 800—
7. do przeniesienia na nowy rachunek	K	20.365·05

Dyrekcya Towarzystwa w Tryeście.

Besso Marco, Bozza Dr. Camillo, Brunner Rudolf, Costi Jan, Da Zara Giuseppe, Levi Dr. Giacomo, Luzzati Gioberti, Papadopoli hr. Nikoli, Romanin-Jacur Emanuele, Treves de Bonfili baron Albert, Vivante Fortunato de Villabella.

Generalny dyrektor w Tryeście: Richetti Edmondo de Terralba, kawaler orderu żelaznej korony III kl. etc.

Zastępcy generylnego dyrektora: Luzzatto Giuseppe, Schütz Carlo.

Generalna agencya dla Galicyi i Bukowiny we Lwowie przy ul. Kopernika l. 3 (we własnym gmachu). Naczelnik: Dr. Norbert Sobel; Sekretarze: Marcell Herman i Jakób Mehrer; prokurenci: S. Löbel i J Eibenschütz.

Ces. król. uprz. tow. ubezpieczeń
„AUSTRYACKI FENIKS“
W WIEDNIU.

Reprezentacya generalna we Lwowie.

Naczelnik Reprezentacyi: Józef.

Zastępca sekretarza: Franciszek Marek, M. Brand i S. Rauch-
berger.

Likwidatorzy: Izydor Goldenberg, S. Rauchberger.

Kasyer: Maurycy Horsitzer.

Buchalter: M. Brand.

32 urzędników przy Reprezentacyi.

BANKU AUSTRYACKO WĘGIERSKIEGO

FILIE W GALICYI.

DROHOBYCZ.

Kollegium cenzorów: Arvay Karol, Dr. Dawid Falk, Teofil Jabłoński, Adolf Kiesler, Józef Kreisberg, Jan Łobos, Jan Niewiadumski, Dr. med. Zeno Pelczar, Mendel Samuely, Marek Seemann, Józef Sternbach, Gorgoniusz Franciszek Tobiaszek, Franciszek hr. Zamoyski,

Naczelnik: Tadeusz Czerlunczakiewicz.

Zastępca: Karol Rybiński.

JASŁO.

Kollegium cenzorów: Dr. Adam Adamski, Tytus Władysław Brąglewicz, Jan Chrapieński, Dr. Władysław Chwalibóg, Romuald Palch, Kazimierz Piliński, Franciszek Polak, Józef Przyłęcki, Bogusław Steinhaus, Alfred Roman Weiss.

Naczelnik: Jan Reck.

Zastępca: Jan Floch.

KOŁOMYJA.

Kollegium cenzorów: Mikołaj Aslan, Kopel Becher, Mendel Brettler, Dr. Teofil Dębicki, Józef Funkenstein, Hammer Benjamin, Jan Kleski, Dr. Tadeusz Kraśnicki, Mikołaj Łukasiewicz, Zygmunt Łukasiewicz, Stefan Romanowicz, Marek Schiller, Baruch Weiser, Michał Żyboriski.

Naczelnik: Kazimierz Bigo.

Zastępca: Jan Ruciński.

KRAKÓW.

Kollegium cenzorów: Wacław Anczyo, Vandalin Beringer, Juda Birnbaum, Jakób Bober, Maurycy Dattner, Maksymilian Ehrenpreis, Jan Kanty Federowicz, Herman Fritsch, Józef Jawornicki, Stefan Konopka, Jacek Matusiński, Józef Męciński, Zygmunt Mendelsburg, August Porebski, Henryk Schwatz, Zenon Słonecki, Szarski Henryk Dr., Zdzisław Sulima Włodek, Ludwik Żeleński.

Naczelnik: Radca cesarski Dyonizy Faliszewski.

Zastępca: Karol Sosnowski.

LWÓW.

Kollegium cenzorów: Beiser Jakób, Antoni Bohdanowicz de Oroszeny, Med. Dr. Teodor Bohosiewicz, Stanisław Ciuheciński, Jakób B. Dische, Władysław Gubrynowicz, Samuel de Horowitz, Maurycy Jonasz, Kryżanowski Maryan, Bolesław Lewicki, Dr. Konstanty Lewicki, Włodzimierz Malczewski, Filip Nathanson, Samuel Nebenzahl, Leon Rosenfeld, Franciszek Rozwadowski, Ignacy Russman, Karol Schayer, Jakób Stroh, Jan Stromenger, Narzycz Ulmer, Ludwik Winiarz, Stanisław Żaba.

Dyrektor: Jozef Kotwicz Zgórski

Zastępca: Aleksander Seroiczkowski.

PRZEMYŚL.

Kollegium cenzorów: Jakób Aberdam, Dr. Stanisław Angermann, Jan Bielawski, Władysław Bogdański, Tadeusz Cieśliński, Dr. Feliks Družbacki, Meilech Gans, Józef Isaak, Bolesław Jocz, Dawid Löwenthal, Ferdynand Majerski, Jan Martynowicz, Leon Schwarzthal.

Naczelnik: Alfród Reiss.

Zastępca: Zenon Zieleniewski.

RZESZÓW.

Kollegium cenzorów: Henryk Czerny, Robert Donhth, Marek Eckstein, Mojżesz Geschwind, Jan Gumjński, Dr. Wilhelm Hochfeld, Stanisław Jędrzejowicz, Dr. Roman Krogulski, Mikołaj Machowski, Dr. Włodzimierz Piliński, Filip Samba-Kahane, Edmund Ścibor-Rylski, Wilhelm Zangen.

Naczelnik: Antoni Szczurowski.

Zastępca: Stanisław Białas.

STANISŁAWÓW.

Kollegium cenzorów: Herman Adlesberg, Albin Amirowicz, Osiasz Blumenfeld, Herzel Boral, Stanisław Cieński, Karol Fiedler, Łazarz Fränkel, Zdzisław Jordau Stojowski, Kazimierz Kajetan Łukasiewicz, Karol Mencil, Maciej Pilecki, Karol Piskorz, Selig Rubinstein.

Naczelnik: Jan Traciłowski.

Zastępca: Jan Kozieł.

TARNOPOL.

Kollegium cenzorów: Borecki Maryan, Sal. Ebermann, Edward Frantz, Franzos Juliusz Dr., Rudolf Gall, Jan Gużkowski-Janicki, Józef Jurystowski, Dr. Stanisław Mandel, Hirsch Menkes, Dr. Stanisław Podhorecki, Ludwik Puntschert, Karol Sochaniewicz, Tadeusz Sochanik, Leon Willner.

Naczelnik: Radea cesarski Aleksanper Łysiak.

Zastępca: Bronisław Reczuski.

TARNÓW.

Kollegium cenzorów: Kamil Baum, Tytus Bujnowski Mojżesz Dawid Edelstein, Dr. Ludwik Głazer, Kaempf Alojzy, Bernard Kornfeld, Wincenty Paszcza, Dr. Föbus Salomon, Juliusz Silbiger, Józef Sokalski, Adolf Vayhinger, Dawid Zins.

Naczelnik, Dr. Witold Mokrzycki.

Zastępca: Mieczysław Gizbert Studnicki.

Na rok 1912 projektowanem jest otwarcie nowych filij!

BRODY.

Dotychczasowe collegium cenzorów: Łazarz Bloch, Herz Feuerstein, Ignacy Frenkl, Franciszek Haładewicz, Mendel Immek, Mojżesz Landau, Elias Rosenthal, Feliks West.

Naczelnik: Bertold Spitz.

Zastępca: Benedykt Wyszynski.

JAROSŁAW.

Dotychczasowe kolegium cenzorów: Chaim Bernstein, Józef Blumenfeld, Adolf Dietzius Dr., Jakób Freudenheim, Władysław Kopecki, Leon Lifschitz, Władysław Słoniewski. Juliusz Strisower Eustachy Wolski.

Naczelnik: Karol Sosnowski.

Zastępca: Mieczysław Pragłowski.

NOWY SĄCZ.

Kolegium cenzorów; jeszcze nie mianowane.

Naczelnik: vacat.

Zastępca: vacat.

POWSZECHNY BANK DEPOZYTOWY.

Dyrektor: Szymon Dische.

Prokura: Herman Beck.

Otto Zisarski.

ZWIĄZEK ZIEMIEN

STOWARZYSZENIE ZAREJESTROWANE Z OGRANICZONĄ PORĘKĄ WE LWOWIE.

Związek ziemian we Lwowie, Stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką, wpisane zostało do rejestru stowarzyszeń z dniem 31. lipca 1908 r. Udział wynosi 500 koron. Galicyjskie Towarzystwo kred. ziem. przystąpiło z 1000 pełno-wpłaconych udziałów. Celem „Związku“ jest utrzymanie i rozwój średniej i większej własności ziemskiej przez udzielanie swym członkom pomocy pod względem prawnym, administracyjnym i finansowym.

W skład Rady nadzorczej wchodzi:

Prezes: Jan br. Konopka.

Zastępca prezesa: Franciszek Rozwadowski.

Członkowie: Bogusław Cieński, Witołd ks. Czartoryski, Stanisław Dydyński i Dr. Jan Rozwadowski.

Zastępcy Członków: Dr. Maryan Lisowiecki, Jerzy Turnau.

W skład Dyrekcji wchodzi:

Dyrektorowie: Aleksander Dąbski, Dr. Włodzimierz Mochacki i Stanisław Ujejski.

Zastępcy dyrektorów: Edmund Biliński i Stanisław Moraczewski.

Urzednicy: Teodorowicz Leon, Tkaczów Julian, Jadowski Kazimierz, Nowakowski Maryan, Karszniewicz Adam.

Biura Związku Ziemiań mieszczą się przy ul. Kościuszki 14.

KRAJOWA CENTRALA ZAKUPU

STOW. ZAR. Z OGR. POREKĄ.

Biuro: Lwów, ul. Kraszewskiego l. 1.

- a) Udziela kredytu towarowego, bezprocentowego, spłacalnego w 24 miesięcznych ratach, wydając przekazy na swoich dostawców, na podstawie których dostawcy wydają towary po cenach gotówkowych i przyjmują rzeczony przekazy w miejsce gotówki;
- b) udziela członkom kredytu gotówkowego również w ratach miesięcznych spłacalnego za 6% oprocentowaniem;
- c) przyjmuje wkładki na rachunek bieżący.

Krajowa Centrala zakupu.

Rada Nadzorcza.

Prezes: Bolesław Lewicki.

Wiceprezesi: Dr. H. Saczyński, Dr. Jan Hozer.

Członkowie: Franciszek Kuzner, Stanisław Maresch, Jakób Mund, Wilhelm Roth, Józef Schuster, Dr. W. Sęk, Dr. A. Selcer, Albert S. kowron, Bolesław Wroński.

Dyrekcya: Dr. Witold Lewicki, Dr. Ludwik Herzig, Ludwik Mark.

Zastępcy: Dr. Salomon Rawiez, Włodzimierz Teppa, Józef Dubieński.

Komisya rewizyjna:

Franciszek Garczyński, Eugeniusz Grad, Józef Pelczarski
Jan Seltenreich.

Dostawcy Krajowej Centrali:

- Abl Stanisław, magazyn papieru, Sykstuska 3.
 Adamski Stanisław, dywany, portyery i t. p., Hotel Georgea.
 Altenberg Henryk, księgarnia, pl. Maryacki 4.
 American House S. Sicher, Kopernika 5.
 Apteka pod Opatrznością Boską J. Beiser, Karola Ludwika 23.
 Beek W. i Synowie, uniformy, pl. Kapitulny 3.
 Berger J. L., dom towarowy, pl. Trybunalski 1.
 Blumenkranz S., modne towary damskie, Galicka 13.
 Bracia Siwek, meble, Kopernika 3.
 Czopp Adolf, kofekeya damska, pl. Kapitulny 3.
 Ditmar R., lampy, pl. Maryacki 11,
 Espenhan i Bechtloff, galanterya, Akademicka 6.
 Friedman A. L. i Syn, węgiel, Leona Sapiehy 39.
 Halpezn Wilhelm, zegarmistrz i jubiler, Sykstuska 23.
 Horszowski i Szkielski, fortepiany, Ossolińskich 8.
 Jakubowski M., srebra chińskie, Hotel Georgea.
 Kędzierski Stanisław, krawiec, Chorążczyzna 1.
 Landstätter P. i Synowie, kapelusze damskie, Akademicka 10.
 Langier J. i Spółka, konfekcyja damska, Teatralna 11.
 Lewicki Kazimierz, porcelana, pl. Maryacki 10.
 Lukas Edmund, zabawki i galanterya, pl. Halicki 3.
 Maison de Blanc, modne towary damskie, Hotel Grand.
 Maison de Cravates E. Haber, pl. Halicki 2.
 Mark Ludwik, krawiec, 3 Maja 11.
 Menkes N., lampy i porcelana, Trybunalska 1.
 Meschl Dr. Józef, dentysta, Sykstuska 32.
 Nelken Maks, ubrania męskie gotowe, Karola Ludwika 9.
 Neuwelt R., kapelusze damskie i męskie 3 Maja 11.
 Primus i Iglicki, meble i pościel, Jagiellońska 12.
 Rechen Jakób, droguerya, Halicka 18.
 Reizes Gizela, obrazy, ramy i t. p., 3 Maja 11a.
 Romaniszyn W., krawiec, Kopernika 16.
 Schrenzel T., maszyny do pisania, Jagiellońska 13.
 Schumann Jan, naczynia kuchenne, Pańska 23.
 Schuster Józef, meble i pościel, 4 Mja 5.
 Seltenreich Jan, zegarmistrz i jubiler, pl. Maryacki 8.

- Singer i Ska, maszyny do szycia, Halicka 1.
Sładowski Leszek, droguerya, pl. Kapitulny 1.
Stark Gabryel, modne towary męskie i t. p., pl. Maryacki 11.
Stauber Ch., konfekcyja damska, Halicka 17.
Tendler H., obuwia i kalosze, Kilińskiego 1.
Urich Emil, maszyny do pisania, Sykstuska 29.
Volta, zakład instalacyjny, pasaż Hausmana 3.
Walk-over i Sorosis czyli Motylewski i Krzyszkowski, obuwia
i kalosze, pl. Maryacki 6.
Wang A., bławatne towary, Halicka 18.
Weinreb M., bławatne towary, 3 Maja 11a.
Wrońskiego St. Synowie, futra, Teatralna 5.
-
-

C. K. UPRZ. RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTA W TRYEŚCIE

(pracujące od roku 1841 w Galicyi).

Na odbytem dnia 22 bm. walnem zgromadzeniu tegoż Towarzystwa ubezpieczeń przedłożono zamknięcie rachunków i sprawozdanie za rok 1910 — 72-gie od założenia. — które wykazuje następujące daty:

W dziale życiowym weszło wniosków na K 85,458.860 ubezpieczonego kapitału, a wystawiono polie na K K 74,104.186 wobec K 67,022.909 w zeszłym roku. Stan ubezpieczeń z pońcem roku 1910 wynosił 473 milionów koron ubezpieczonych kapitałów i K 1,367.171 rent rocznych. Wypłata za wypadki śmierci i dożycia, jakoteż rent, wynosiła K 9,560.327. Rezerwy premii działu życiowego wynoszą z końcem roku K 132,204.286 względnie po odtrąceniu reasekuracyi K 121,735.623 i wykazują wobec zeszłego roku nadwyżkę netto K 9,179.055.

W dziale ogniowym pobrano 26 603.229 K premii.

W dziale transportów K 21803.764.

W dziale ubezpieczeń od kradzieży z włamaniem K 611.676.

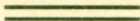
Reasekuracye w tych działach wymagały K 13,538.087 premii. Wypłaty zaś szkód wymagały koron 17,535.961, a z potrąceniem reasekuracyi K 9,343.336. Rezerwy premii działów elementarnych wynoszą ogółem 19,600.682, względnie ea rachunek Towarzystwa koron 10,728.356. Rezerwie posiłkowej dla zniżenia stopy procentowej w dziale ubezpieczeń na życie przekazano K 700.000. Nadzwyczajnej rezerwie dla szkód w dziale ubezpieczeń elementarnych K 600.000, a rezerwie dyspozycyjnej K 200.000. Urzędnikom To-

warzystwa przeznaczono $7\frac{1}{2}\%$ udziału w zysku, a dywidendę K 320 od akcyi.

Rezerwy Towarzystwa wynoszą z końcem 1910, nie licząc rezerwy szkód w sumie ogólnej K 4,112.744 równo $144\frac{1}{2}$ miliona koron, a to: Rezerwy premii działu życiowego netto K 119,735.623, działów elementarnych netto K 10,728.356, posiłkowej dla zniżenia stopy procentowej K 2,000.000 nadzwyczajna rezerwa szkód K 1,000.000, rezerwy dla zmian kursu K 2,066.679, rezerwa dyspozycyjna K 3,000.000, rezerwa specjalna zysku działu życiowego koron 2,000.000 i ogólny fundusz rezerwy zysku K 4,000.000.

Majątek kasy pensyjnej i kasy oszczędności i zabezpieczenia urzędników Towarzystwa wynosi koron 3,205.033.

Generalna Agencya we Lwowie, pl. św. Ducha 3; przyjmuje też ubezpieczenia od gradobicia na rachunek Towarzystwa „Meridionale“.

GALICYJSKI BANK HANDLOWY WE LWOWIE.

Stow. zar. z ogr. por.

Założony i zarejestrowany w lipcu 1910, rozpoczął czynności w połowie lutego 1911. Wpłacony kapitał udziałowy K. 400.000.

RADA NADZORCZA.

Prezydent: Rektor Roman Dzieślewski; Wicepr.: Dyr. Walenty Halski.

Członkowie.

Dr. Stan. Dobiecki, wicepr. Izby adw., Dr. Franciszek Jaglarz, adw. kraj.; Dr. Maryan Krzyżanowski, wł. apteki; Radea Aleksander Lewicki, szef Tow. Wzaj. Kred.; Prezydent Józef Neumann; Inż. Zygmunt Rodakowski; Inż. Wacław Wolski; Radea Alfred Zacharyewicz.

DYREKCJA.

Nacz. Dyrektor: Dr. Stanisław Lewicki; II. Dyr.: Adam Lenkiewicz.

Urzednicy:

Sekretarz: Jan Markowski; Rewident: Fryderyk Langier; Kasyer: Bolesław Kirchner; Buchalter: Agenor Drozd; Likwidator: Wacław Krasucki; Praktykant: Jan Jakubowski; Praktykant: Vacat.

Urzędujący Komitet Cenzorów składa się z 15 członków.

Spis koncesyjonowanych budowniczych lwowskich.

- Avin Józef, Sykstuska 18
Bajan Felicyan, Stanisławów
Bałaban Jakób, Gmach Skarbka
Boublik Karol, Kurkowa 5
Breiter Wacław, Sykstuska 50
Cybulski Julian, Potockiego 28
Cadek Józef, Rzeszów
Doliński Jan, Dwernickiego 20
Dobrzański Zygmunt, Franciszkańska 19
Dembiński Wojciech, Nabelaka 27
Fedorski Zygmunt, Fredry 6
Grossfeld Adolf, Kadecka 8
Houźvic Jarosław, Supińskiego 6
Hornung Józef, Cicha 3
Jarymowicz Emanuel, Jasło
Kamienobrodzki Kazimierz, Łyczaków 27
Karasiński Jan, Leszczyńskiego 25
Kasler Ferdynand, Gliniańska 4
Kędzierski Żymunt, Ochronek 4 a
Kopaczek Ludwik, Sobieskiego 10
Kopniak Bronisław, Żółkiewska 54
Korajski Jakób, Łazarza 4
Kowalczuk Michał, Potockiego 66
Kroch Salomon, Sapiehy 45
Krzanowski Stanisław, Kurkowa 45
Krzyczkowski Dyonizy, Zofii 9 a
Kubisz Władysław, Zamoyskiego 16
Kuhn Adolf, Małckiego 6
Kunicki Antoni, Pohulanka 8
Lewicki Filemon, Sapiehy 41
Lewiński Jan, Potockiego 58
Lewiński Zbigniew, Dwernickiego 11 a
Litwinowicz Władysław, Tarnowskiego 8
Maciałek Maksymilian, pl. Akademicki 4
Majerski Stanisław, Przemysł
Meissner Karol, Kadecka 15
Mostowski Tadeusz, Rynek 3
Müller Czesław, Romanowicza 12
Noworyta Jan, Sapiehy 101
Oborski Eugeniusz, Zyblikiewicza 20
Olszewski Stanisław, Sapiehy 4
Opolski Adam, Sykstuska 19
Orlean Henryk, Podlewskiego 9
Pinkerfeld Julian, Torosiewicza 11
Podhorodecki Włodzimierz, Sobieskiego 4
Pszorn Zygmunt, Dąbrowskiego 4
Rawski Wincenty, Potockiego 41
Rausz Władysław, Bema 31 a
Richtmann Karol, 29 Listopada 28
Riemer Salomon, Zyblikiewicza 29 a
Reis Leopold, Akademicka 26
Salver Henryk, Tkacka 10 a
Scheller Jakób, Zyblikiewicza 2
Schleyen Artur, Czarnieckiego 5
Schulz Jan, Żółkiewska 50
Silberstein Maurycy, Ujejskiego 8
Skawiński Edward, Sapiehy 2
Sliwiński Hipolit, Kadecka 6
Śmiałowski Antoni, Karpińskiego 17
Szulman Walery, Sobieskiego 32
Tabaczyński Ludwik, Kochanowskiego 14
Tarczałowicz Jan, Zakopane
Tarnawiecki Piotr, Piekarska 7
Teodorowicz Kazimierz, Mickiewicza 9
Turkowski Karol, Zbarazka 2
Ulam Michał, Kilińskiego 2
Weiss Adolf Wiktor, Na Skalce 1
Wittmann Adolf, Sykstuska 31
Veltze Ludwik, Staszica 8
Zacchi Arystodem, Tarnopol
Zacharjewicz Alfred, Kopernika 3
Zychowicz Edmund, Zyblikiewicza 12.
-

Adwokaci we Lwowie.

- Adamowski Agenor, Kopernika 1.
Allerhand Mojżesz, Kościuszki 1 a
Altschiller Nuchem Juda, Podlewskiego 10
Ambes Maurycy, Kraszewskiego 3
Aschkenase Salomon, Mickiewicza 10
Aschkenase Tobiasz, Kopernika 21.
Bałaban Leon, Kołtątaja 3
Bałaban Wincenty, Sykstuska 52
Berger Ozyasz, Brajerowska 6
Bielński Stanisław, Trzeciego Maja 2
Bilik Mikołaj, Kraszewskiego 21
Birnbaum Henryk, Sykstuska 34
Brill Leon, Sykstuska 25
Blumenfeld Bruno, Bielowskiego 3
Błazejowski Bronisław, Batorego 34
Both Benno, Kościuszki 18
Brauner Józef, Jagiellońska 6
Brendel Aron Adolf, Jagiellońska 24
Bromberg Gustaw, Kopernika 19
Buchstab Salomon, Podlewskiego 3
Buber Rafał, Kościuszki 4
Bund Salomon (senior), Mickiewicza 22
Bund Salomon (junior), Brajerowska 20
Burstin Teofil, Kościuszki 1 a
Chiger Mojżesz, Kopernika 10
Czarnik Kazimierz, Sobieskiego 4
Czerny Karol, pl. Bernardyński 10
Czeszer Józef, Teatralna 7
Czeszer Leon, Słowackiego 18
Dawid Benjamin, pasaż Fellerów
Dąbrowski Paweł, Słowackiego 18
Deiches Adolf, Kazimierzowska 28
Deryng Stanisław, Jagiellońska 7
Diamand Jakób, Halicka 1
Dobiecki Stanisław, pl. Bernardyński 12a
Dobrzański Jan, Krzywa 12
Dwernicki Tadeusz, Halicka 21
Dziedzic Wojciech, Kościuszki 20
Dogilewski Mojżesz, Kościuszki 3
Dziedzielewicz Antoni, Jagiellońska 8
Ewin Filip, Blacharska 8
Fedak Stefan, Sykstuska 48
Feigenbaum Henryk, pl. Maryacki 7
Feiles Izidor, Trzeciego Maja 13.
Fell Marek, Sykstuska 27
Fechtdegew Marcelli, Pasaż Hausmana 7
Freilich Abraham, Kopernika 26
Feld Izaak, pl. Kapitulny 3
Finkler Marek, Kołtątaja 5
Fischer Aron, Słowackiego 18
Flaeschner Szymon, Kołtątaja 10
Flecker Chaim Ozyasz, Kazimierzowska 37
Frenkel Stefan, Akademicka 23
Fried Max, Jagiellońska 11 a
Feuerstein Stanisław, Kołtątaja 2
Fell Izidor Natan, pl. Maryacki 7
Flecker Leon, Brajerowska 12
Grzesik Stanisław, Batorego 32
Geist Stanisław, Podlewskiego 6
Ginsberg Aleksander Emil, Sobieskiego 12
Glaser Ludwik, Sykstuska 40
Górnicki Franciszek, Kościuszki 3
Godlewski Włodzimierz, pl. Maryacki 7
Goldberg Dawid, Sykstuska 37
Goldhammer Artur, Kościuszki 14
Gorecki Tadeusz, Akademicka 26
Górnicki Maryan, Kościuszki 18
Grek Michał Pańska 3
Gros Salomon, Podlewskiego 9
Grabowicz Władysław, Kościuszki 4
Gruder Leon Ludwik, Kopernika 14
Grünberg Natan Józef, Jagiellońska 7

- Hahn Abraham, Hetmańska 6
 Hausman Aleksander, Pasaż Hausmana
 Hubicki Emil, Zyblikiewicza 29
 Hordyński Włodzimierz, Sykstuska 43 a
 Hlavaty Oktawian Karol, 3-Maja 5
 Herzig Józef, Trzeciego Maja 18
 Hescheles Dawid J., (star.) Kościuszki 22
 Hescheles Dawid J., (mł.) Podlewskiego 9
 Hofmoki Stanisław, pl. Maryacki 7
 Horowitz Jakób, Brajerowska 3
 Horwath Adam, Hetmańska 4
 Hulles Mojżesz, Kraszewskiego 1
 Hübner Emil, Sobieskiego 9
 Iwasieczko Włodz., Sobieskiego 9
 Jaglarz Franciszek, Kościuszki 16
 Jarosławski Grzegorz, Batorego 26
 Jasinicki Włodzimierz, Krakowska 17
 Jasiński Franciszek, Pańska 2
 Jekeles Leon, Wałowa 25
 Jerich Józef, Słowackiego 6
 Kahane Mojżesz, Kołłątaj 3
 Kahane Henryk, Brajerowska 3
 Kreps Arnold, Brajerowska 20
 Kamieński Edmund, Szopena 5
 Kamieński Marek Karol, Szopena 5
 Karlsbad Ludwik, Kopernika 24
 Kasperek Jan, Bielowskiego 6
 Klarfeld Henryk, Sykstuska 25
 Klarfeld Leon, Słowackiego 2
 Kmiciekiewicz Jan, pl. Smolki 5
 Kibitz Józef, Szopena 3
 Koss Jan, Sykstuska 48
 Koch Dawid, pl. Kapitulny 3
 Kohl Izaak, Kościuszki 8
 Kobylański Maryan, 3-Maja 21
 Kiernig Franciszek, Dwernickiego 14
 Kaner Mojżesz, Kościuszki 10
 Koffler Benedykt, Podlewskiego 7
 Kohane Abraham Adolf, Sykstuska 31
 Kolischer Leon, Batorego 30
 Komarnicki Jan, Szopena 3
 Korytko Stanisław, Łyczakowska 3
 Kosiński Adam, Kraszewskiego 3
 Kraus Alojzy, pl. św. Ducha 3
 Kraus Maksymilian, Kopernika 7
 Kroch Ozyasz Emanuel, Sykstuska 3
 Krygowski Kazimierz, Bouarlarda 3
 Kuczkievicz Jan, Kurkowa 3
 Kulikowski Wiktor, Wałowa 3
 Kwiatkowski Ferdynand, Pańska 2
 Kwolewski Edw. Jędrz., Podlewskiego 9
 Königsberger Schabse, Sykstuska 34
 Landes Abraham, Krakowska 14
 Landes Ludwik, Batorego 32
 Langner Roman, Pańska 2
 Lau Ignacy, Kilińskiego 1
 Leuer Juliusz, Bielowskiego 6
 Lehm Frojim, Bernsteina 7
 Leistyna Naftali, Karola Ludwika 29
 Leser Salomon; Sykstuska 34
 Lewicki Konstanty, Podwałe 7
 Lewin Juliusz, Łukasiewiczza 4
 Lieberman Arnold, Brajerowska 6
 Lilien Edward, Kościuszki 10
 Lilienthal Józef, pl. Bernardyński 2
 Laufer Jakób, Kopernika 16
 Landau Max Norbert, Sykstuska 21
 Lewicki Maksymilian, Wałowa 23
 Landesberg Józef, Podlewskiego 6
 Liptay Maksymilian, Trzeciego Maja 5
 Lisiewicz Aleksander, Jagiellońska 8
 Lisiewicz Zygmunt, Jagiellońska 8
 Lityński Jan, Ormiańska 8
 Loewenstein Natan, Trzeciego Maja 13
 Löwenherz H., Kopernika 21
 Lutwak Anzelm, Trzeciego Maja 21
 Luft Dawid, Teatralna 23
 Luft Emanuel, Sykstuska 2
 Laub Mayer Izrael, Jagiellońska 15
 Laz Kazimierz, pl. Bernardyński 9
 Łękowski Marceł, Kopernika 12
 Łoziński August, Karola Ludwika 1
 Łysiak Aleks Tymot., Ormiańska 19
 Łuczkievicz Kazimierz, Friedrichów 9
 Madfes Salomon, Wałowa 11
 Müller Antoni Marcin, Karola Ludw. 7
 Mendrochowicz Fryderyk, Sykstuska 30
 Majewski Władysław, Słowackiego 6
 Mayer Aleksander, pl. Maryacki 8
 Mehrer Ludwik, Sykstuska 25
 Mańkowski Tadeusz, Karola Ludwika 1
 Michejda Władysław, Zyblikiewicza 15
 Menkes Adolf, Kościuszki 2
 Michalewski Bronisław, pl. Maryacki 10
 Mikuliński Karol Jan, Szopena 5
 Mildwurm Izrael, Jagiellońska 12
 Mochnacki Włodzimierz, Grodzickich 4
 Morawiecki Józef, Bouarlarda 4
 Morgenroth Schame, Akademicka 8
 Mayer Józef Henryk, Kościuszki 3
 Nagel Karol, Jagiellońska 18
 Nusbrecher Chaim, 3-Maja 13
 Nusbrecher Samson, Sykstuska 21
 Olszewski Witold, pl. Halicki 16
 Oleśnicki Eugeniusz, Asnyka 7
 Obmiński Stanisław, Wałowa 4
 Olbert Karol, Kołłątaja 5
 Ostaszewski Bronisław, Teatralna 7
 Ochrymowicz Włodz., Ruska 20
 Pająk Józef, Kraszewskiego 13
 Paneth Marceł, Pasaż Hausmana
 Paneth Seweryn, Kościuszki 3
 Proch Adolf, Sykstuska 29
 Parnas Józef, Trzeciego Maja 19

- Parnas Emil, Hetmańska 12
 Pawecki Emil, Skarbkowska 19
 Ploder August, Szopena 5
 Pohl Samuel, Kościuszki 2
 Pomianowski Aleksander, Ratusz
 Pordes Pinkus, Kościuszki 5
 Podlaszecki Karol, Kochanowskiego 18
 Rabner Natan, Akademicka 16
 Röhr Ludwik, Romanowicza 3
 Ringel Józef, Kościuszki 10
 Ringel Michał, Wałowa 11
 Roth Wilhelm, Kraszewskiego 1
 Reiss Salomon, Podlewskiego 8
 Rechen Wilhelm, Sykstuska 2
 Rappaport S. Sch., Kazimierzowska 45
 Rosengarten Juliusz, Sykstuska 15
 Rauch Józef, Hetmańska 22
 Rares Adolf, Pasaż Fellerów
 Rechen Rudolf, Sykstuska 2
 Reich Jakób, Jagiellońska 17
 Reis Albert, Tańskieje 1
 Reiss Izaak, Sykstuska 33
 Reiter Eugeniusz, Kopernika 3
 Roiński Emil, Teatralna 1
 Rosenbaum Maurycy, Kopernika 30
 Rosmarin Józef, Brajerowska 5
 Rosmarin Adolf Abraham, Kołtątaja 4
 Roth Emanuel, Hetmańska 24
 Roth Maurycy, Kopernika 9
 Rothstein Izrael, Jagiellońska 4
 Sandauer Juliusz, Jagiellońska 17
 Schapira Marcelli Ignacy, Sykstuska 23
 Schmidt Emil Antoni, pl. Smolki 4
 Stahl Jakób Leib, r. Lühn, Krakowska 6
 Selcer Jakób, Szymona 1
 Skałkowski Mieczysław, Asnyka 1
 Starosolski Włodzimierz, Kościuszki 3
 Schaff Szymon, Hetmańska 22
 Schenk Jan, Zimorowicza 7
 Schier Aleksander, Kopernika 28
 Schleicher Peisech (Filip), Jagiellońska 11a
 Szeib Henryk, Wałowa 2
 Schneck Benjamin, Akademicka 8
 Schönbach Izaak, Kopernika 24
 Schönfeld Mayer, Sykstuska 37
 Schorr Aron, Podlewskiego 6
 Schrenzel Maks, Brajerowska 15
 Seyfarth Ludwik, Akademicka 21
 Silberstein Abraham Hersch, Karola Lu-
 dwika 39
 Sowilski Henryk, Bourlarda 1
 Sokal Klemens, Kościuszki 4
 Sokal Maksymilian, Kazimierzowska 26
 Sokal Rubin, Sykstuska 8
 Solański Edward, Klonowicza 16
 Sołowij Tadeusz, Fredry 6
 Sołowij Władysław, Mickiewicza 5
 Sommerstein Salomon, Jagiellońska 1
 Srokowski Teofil, Sienkiewicza 3
 Stand Ozyasz, Jagiellońska 16
 Statl Abraham Juda, Pasaż Hausmana 6
 Steinberger Jakób, Pasaż Hausmana 6
 Strzemiński Jan, Akademicka 14
 Szeliga Miecz. Wojciech, Kopernika 9
 Szuchiewicz Mikołaj, Kościuszki 3
 Szurlej Stanisław, Fredry 9
 Teicher Juliusz, Jagiellońska 16.
 Tenner Bernard, Słowackiego 16
 Trybalski Gustaw, Chmielowskiego 17
 Trusiewicz Włodz., Wronowskich 15
 Tucki Włodzimierz, Szopena 5
 Till Artur, Pańska 4
 Ulam Józef, Trzeciego Maja 11
 Ungar Wiktor, Kopernika 15
 Unger Stanisław, Akademicka 12
 Vogel Aleksander, Słowackiego 8
 Wollerner Szymon, Ossolińskich 15
 Wasser Dawid, Gródecka 11
 Waldman Saul, Niecała 5
 Wasser Ozyasz, Trzeciego Maja 17
 Wasserberger Leon, pl. Maryacki 7
 Wassung Michał, pl. Maryacki 9
 Wein Ignacy, Sykstuska 22
 Weinberg Salomon, Sykstuska 12
 Weinstein Michał, Pańska 27
 Weismann Ozyasz, Podlewskiego 10
 Weiss Kiwa, Kopernika 30
 Weissglas Selig, Karola Ludwika 29
 Werfel Dawid, Ossolińskich 15
 Westreich Józef, 3-Maja 10
 Więcław Teofil, Kopernika 11
 Witkowski Kazimierz, Trzeciego Maja 21
 Wittlin Baruch (jun.) Słowackiego 6
 Wittlin Salomon, Karola Ludwika 29
 Wolf Leon, Sykstuska 42
 Woynarowski Feliks Józef, Friedrichów 7
 Wróblewski Józef, Sobieskiego 4
 Wyrostek Michał, Kopernika 12
 Zaderecki Michał, Kołtątaja 1
 Zajac Teodozy, Krzywa 12
 Zagórski Stanisław, Słowackiego 2
 Zeiler Herman recte Hersch Leib, Pasaż
 Hausmana 6
 Zgórski Alfred Jakób, Pańska 4
 Zetterbaum Maks., Brajerowska 8
 Zbyszewski Stanisław, Słowackiego 2
 Zion Leon, Kopernika 12
 Zion Łazarz, Trzeciego Maja 10
 Zipper Gerschon, pl. Smolki 1
 Zoref Filip, Sykstuska 28

Notaryusze.

Groblewski Zygmunt, Teatralna 11
Krokowski Wiktor, Hetmańska 10
Kukawski Leopold, Teatralna 7
Nartowski Bronisław, Trybunalska 1

Onyszkiewicz Józef, Teatralna 6
Zimnowicz St. (subst.), Jagiellońska 3
Zawadzki Władysław, Karola Ludwika 8

Adwokaci w Krakowie.

- Ader Leon, Gołębia 3
Altendorf Leopold, Grodzka 4
Armhaus Adolf, Marka 18
Bader Leopold, pl. Dominikański 3
Bąkowski Klemens, św. Jana 12
Barder Franciszek, Mały Rynek 1
Bednarski Tadeusz, Jana 3
Benis Artur, Długa 1
Berman Henryk, Grodzka 62
Bobilewicz Adam, Sławkowska 1
Bogusz Adam, Gołębia 6
Brummer Herman, Poselska 18
Caro Leopold, Szczepańska 11
Chmielarczyk Wład. Edw., św. Jana 4
Czesznak Feliks, Florjańska 3
Dadlez Izidor, Krzyża 5
Dallet Józef, Gertrudy 11
Danielak Michał, Rynek gł. 37
Deiches Izidor, Główny Rynek 15
Doboszyński Adam, św. Anny 3
Drobner Józef, Grodzka 43
Dziubczyński Franc., Sławkowska 25
Ehrenpreis Zygmunt, Grodzka 32
Eibenschütz Zygmunt Karmelicka 1
Federowicz Tadeusz, Krupnicza 5
Fischer Edmund Jan, Senacka 6
Fischler Adolf, Grodzka 61
Fischlowitz Izrael, Mały Rynek 7
Fiach Karol, Grodzka 14
Frühling Rudolf, Wiślna 8
Gabryelski Józef, Szewska 26
Garfein Salomon, Grodzka 69
Geldwerth M. Leon, Florjańska 7
Gertler Juljan, Florjańska 31
Gleitzmann Józef, Grodzka 39
Głuźniński Tadeusz, Szewska 19
Goldfinger Albert, Salomon, Grodzka 51
Gottlieb Samuel, Grodzka 32
Gross Adolf, Anny 9
Gross Joachim, pl. WW. Świętych 8
Grünzweig Zygmunt, Poselska 18
Gryziecki Mikołaj, Główny Rynek 26
Guńkiewicz Bronisław, Grodzka 47
Gutman Józef, Grodzka 60
Gutman Maks, Grodzka 62
Gutman Maurycy, Grodzka 8
Heski Bernard, Szewska 20
Himmelblau Abraham, Florjańska 55
Iskrzycki Tadeusz, Wolska 3
Jakubowski Faustyn J. Bruno, Bracka 10
Jakubowski Jan, Św. Jana 18
Judkiewicz Henryk, Gołębia 3
Kaden Gustaw, Basztowa 25
Kirchmeyer Stefan, Sławkowska 32
Kłębkowski Zygmunt, Sławkowska 27
Kosch Teodor, Pijarska 3
Koy Michał, św. Anny 7
Koziański Kazimierz, Wiślna 4
Krerler Henryk, pl. WW. Świętych 11
Krieger Herman, Florjańska 18
Krygowski Stanisław, św. Marka 11
Kwieciński Tadeusz, Grodzka 26
Lachs Saul Rafał, Grodzka 60
Landau Izaak sen., pl. Dominikański 4
Landau Izaak, Grodzka 32
Landau Ignacy jun., Poselska 17
Landau Pinkus (Filip), Grodzka 1
Landau Saul Izajasz, Grodzka 32
Landau Saul Rafał, Gertrudy 9
Landy Ludwik, Grodzka 6
Langrod Bernard, Gołębia 2
Laub Dawid, Grodzka 72

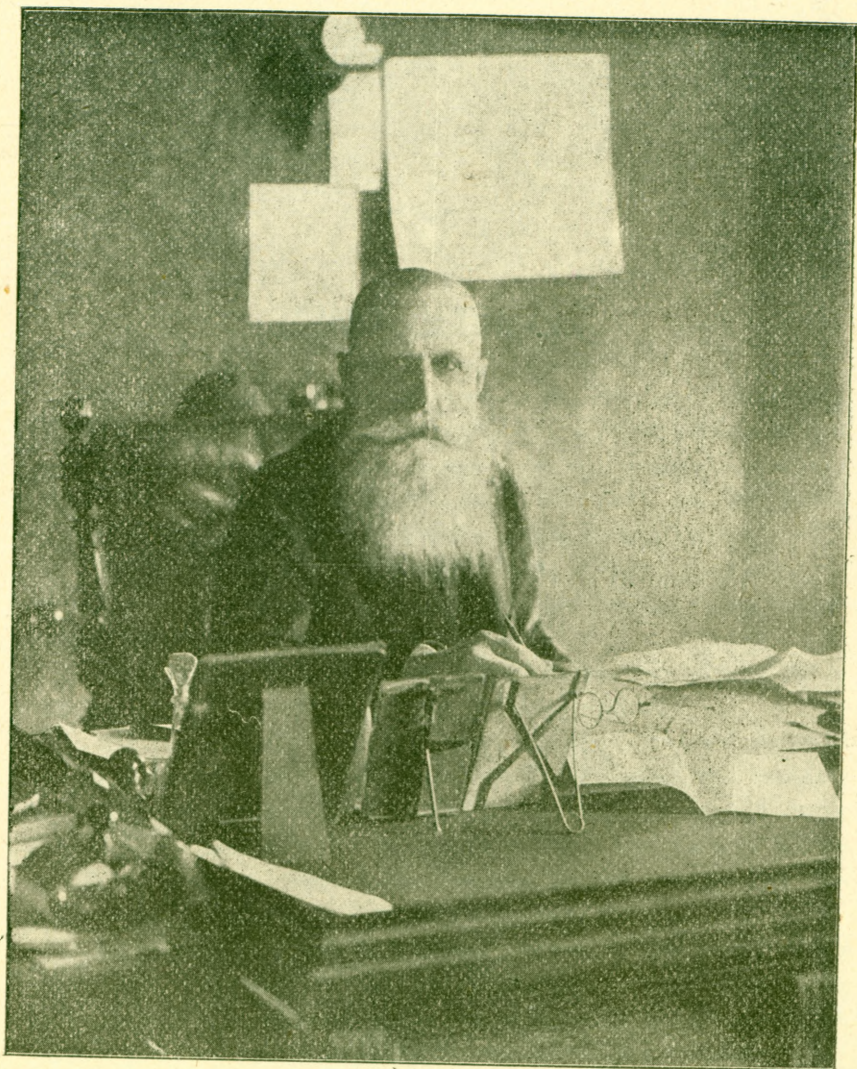
- Lauer Bern. (Berisch), Grodzka 33
 Lauer Izaak, Grodzka 39
 Laufbahn Abrah. (Artur), Grodzka 48
 Lehrfreund Michał, Sienna 3
 Lehrfreund Zygmunt, Gł. Rynek 6
 Lewandowski Karol, ul. Florjańska 16
 br. Lewartowski Ad., Dunajewskiego 4
 Liebermann Stanisław, Gł. Rynek 14
 Liebling Abraham (Adolf), Rynek gł. 8
 Łachecki Kaz. Ludw., Reformacka 3
 Łazarski Stanisław, ul. Kapucyńska 3
 Łepkowski Karol, Poselska 9
 Marek Zygm. Stan., Wiślna 9
 Margulies Józef, Senacka 9
 Maschler Abr. Józef, Florjańska 28
 Meisels Abrah. (Adolf), Grodzka 2
 Merz Ludwik, ul. Grodzka 32
 Mikiewicz Bolesław, Długa 4
 Mussil Fr. Wilh. Mar., Karmelicka 15
 Münz Michał, Bracka 4
 Nadel Mendel, Poselska 17
 Nitsch Eugeniusz, Rynek gł. 44
 Nichthauser Abr. Daw., Florjańska 49
 Olearski Bronisław, ul. Krupnicza 7
 Pawłowicz Klemens, Zwierzyniecka 9
 Peiper Juljan, ul. Grodzka 69
 Pelz Scholem Mordche, Grodzka 46
 Piotrowski Zygmunt, Basztowa 16
 Praetzel Artur, Grodzka 40
 Przeworski Jakób, ul. Wiślna 3
 Rattler Ludwik, Grodzka 69
 Reifer Leon, Grodzka 35
 Reiner Edmund, pl. WW. Św. 8
 Reiner Leopold, ul. Sienna 2
 Reiner Rudolf, Grodzka 10
 Ripp Mojż. Leib, Grodzka 55
 Rosenblatt Józef, Basztowa 19
 Rothstein Jan, Kapucyńska 3
 Rowiński St. Jan., pl. Szczepański 6
 Rybacki Edward, Sienna 7
 Scheck Joel, ul. Grodzka 44
 Schmidt Wolf Wilhelm, Rynek gł. 11
 Schmindling Aron, Jagiellońska 5
 Schmindling Chaskel Sam., Grodzka 46
 Schoenwetter Henryk, Florjańska 6
 Schönberg Maurycy, Karmelicka 9
 Schrager Izaak, ul. Grodzka 6
 Skąpski Józef, ul. św. Jana 12
 Smolarski Kazim., ul. Sławkowska 10
 Stec Jan, pl. WW. Świętych 9
 Stefański Tadeusz, ul. Poselska 20
 Steinberg Józef, ul. Grodzka 18
 Sternbach Edward, ul. Stolarska 15
 Sulimir Roman, Wiślna 5
 Süsser Abraham, ul. Grodzka 11
 Süsskind Dawid, Poselska 18
 Szalay Ludwik, św. Jana 3
 Tilles Abraham, Grodzka 40
 Tilles Samuel, Grodzka 40
 Tomik Stanisław, Podwale 1
 Trammer Jędrzej, Grodzka 13
 Vogl Zygmunt, Grodzka 7
 Vorzimmer Dawid, Poselska 8
 Wahrhaftig Samuel, Grodzka 26
 Warenhaupt Leon, gł. Rynek 45
 Winkler Samuel, Poselska 18
 Wojciechowski Franciszek, Rynek gł. 32
 Zakrzewski Tadeusz, Bracka 15
 Zelt Salomon, Florjańska 25
 Zettner Abrah. (Adolf), Grodzka 29
 Zapala Tadeusz, Krzyża 7
 Zimmermann Juda, ul. Gertrudy 24.

CZEŚĆ LITERACKA.

Ś. P. ZENON SŁONECKI.

ZENON SŁONECKI.

Swieży zamknęła się mogiła nad na śp. Zenonem Słoneckim. Ktoby był napotkał mroźnego popołudnia styczniowego ów pochód żałobny, odprowadzający zwłoki Jego na miejsce wiecznego spoczynku na rakowickim cmentarzu w Krakowie, — nie łatwo odgadłby, kim może być ten, komu ostatnią oddają posługę.

Skromny rydwan żałobny bez jednego wieńca i pusty, a prosta trumna niesiona na barkach ludzi. Przed nią i za nią ciżba, czarne mrowie ludzi pieszo idących.

Zatem pogrzeb jakiegoś biedaka, ale człowieka czynu, zmarłego na posterunku, uległego może w jakiej walce?

Ale przyjrząwszy się bliżej, spostrzegłeś, że kondukt prowadzi biskup w infule, a za trumną postępują ludzie, znani na trybunie parlamentarnej, sejmowej, kierownicy finansowych instytucji, uczeni, obywatele z różnych stron kraju. Mnóstwo urzędników i służby urzędowej i dużo nieznanych nikomu szarych postaci, na których troska i niedostatek wyżyłoby niezatarte ślady.

Dziwny to pogrzeb 80-letniego przeszło starca; komu danem było dożyć tak późnych lat, ten zazwyczaj przeżył sam siebie, spółcześni mu i towarzysze pracy wymarli, świat o nim zapomniał, garstka jeno wuuków i najbliższych żegna szczątki doczesne.

Bystry obserwator byłby wysnuł wniosek, że niezwykłym musiał być ten starzec, którego tak chowają, że na tę mimowolną, cichą a tak wymowną demonstrację żałobną złożyć się musiało i znaczenie społeczne zmarłego, i cześć dla jego osoby, która tylu wybitnych ludzi pieszo wiodła śladem ostatniej jego doczesnej wędrówki; miłość i przywiązanie, które trumnę dźwignęły na ramiona;

wdzięczność owych szarych, nieznanych postaci, a wreszcie praca, do ostatnich dni żywota udział czynny w życiu.

Był śp. Zenon Słonecki niezwykłą osobistością, indywidualnością silną, wywierającą na spotykających go głębokie wrażenie.

Już sama postać zewnętrzna budziła cześć i jakiś rzewny szacunek. Starzec wspaniałego wzrostu, o ruchach mimo znamion starości energicznych, śmiałych i pewnych, o senatorskiem obliczu pełnem powagi, któremu broda patriarchy i ściągłe rysy nadawały surowości pewnej, ale wysokie rozumne czoło, sklepienie wydatne, a przede wszystkim oczy spoglądające jasno, łagodnie i dobrotliwie, acz nieraz badawczo i z żywością przenikliwą — budziły ufność.

Tyle było jakiejś rasowej wspaniałości w tej postaci, że aż przewidywała się karmazynowa delia, pas lity i kołpak kasztelański z czapłą kitą!

Bliższe poznanie śp. Słoneckiego pogłębiało pierwsze wrażenie dodatnie.

Poznałem śp. Słoneckiego już w ostatnich latach jego życia jako zastępcę dyrektora Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń, a spotykałem się z nim wyłącznie w stosunkach urzędowych.

Podziwiać mi wypadło niezwykłą w tak podeszłym wieku jasność i bystrość umysłu. W każdej sprawie sąd jego trzeźwy, wsparty o doświadczenie wielu dziesiątków lat, trafiał odrazu istotę rzeczy, nadzwyczajna pamięć operowała z łatwością faktami, uprzytomniała analogiczne wypadki z dwudziestoletniego okresu urzędowania w charakterze dyrektora I. instytucji (1885—1905).

Posiadał przytem swój pogląd na życie i ludzi, nie pozbawiony pewnego pesymizmu, zabarwionego łagodnym humorem i wyrozumiałością. Było to jakby traktowanie świata *a vol d'oiseau*, z jakiegoś wyższego punktu widzenia.

Jednego tylko jeszcze znałem człowieka o podobnym stosunku do życia. Wielkiego uczonego, encyklopedystę, także niezwykle „żelaznego“ starca: Wilhelma Lexis'a.

Może i prawdopodobnie nawet, innymi doszli obaj drogami do tej pewnej syntezy poglądu na świat, takiej „sub specie aeternitatis“. Tamten pogłębieniem teorii kilku gałęzi wiedzy i filozofią, a śp. Słonecki głęboką religijnością i pracowitem życiem obywatelskiem. A może także sercem.

Wyczuwało się to serce zacne i prawe nieraz w najuboższej rozmowie.

Odrzucał też uczułem dziwnie głęboką sympatyę do tego starca, zanim jeszcze poznałem go bliżej, zanim z luźnie uzyskiwanych o nim wiadomości zacząłem sobie konstruować obraz jego życia, wypełnionego pracą i miłosierdziem. Wiedziano o nim, że tego podźwignął z upadku, tamtego wyprowadził na ludzi, owemu dopomógł do wychowania dzieci, dziesiątego i setnego wspomógł w niedoli, a zawsze z takim wyczuciem potrzeby istotnej, z takim poszanowaniem osobistej godności człowieka i z taką przytem wstydliwą skromnością, że mi się owe o ewangelicznym miłosierdziu przypowieści i rozmyślania Tomasza a Kempis przypominały.

Było w tem dużo wrodzonej dobroci serca, ale była też wiara głęboka i praktyczny chrystyanizm, wyznawany nie formą tylko, ale całą duszą. Religijność tę wyniósł śp. Słonecki z domu rodziców, Stanisława i Eleonory z Krechowickich, pogłębił potem w szkołach jezuickich, do których uczęszczał w kolegium we Lwowie, nim w temże miejscu odbył studia prawnicze.

Kiedy mi wypadło rok po roku odgrzebywać z poźółtkłych aktów dzieje Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń i wczuwać się w minione czasy, zastanowiła mnie rzecz jedna: że kiedy po śmierci tak niezwykłej miary i zasług dla instytucji człowieka, jak śp. Henryk Wodzicki, od początku przez éwierć wieku Dyrektor Towarzystwa, Rada nadzorcza jednogłośnie powierzyła następstwo Zenonowi Słoneckiemu (a dwadzieścia lat jego pracy na tem stanowisku dowiodło trafności wyboru); odtąd nawet w sprawozdaniach dorocznych, w ocenie różnych kolei jakie przechodziło Towarzystwo przebijają się religijność, powierzenie się Bożej woli. Był to rys charakterystyczny nowego dyrektora, obok niepokalanej jego prawości.

Mimo tak żywej i gorącej wiary, śp. Słonecki daleki był jednak od bierności i fatalizmu; przeciwnie czerpał w niej dziwną wytrwałość i moc w praey.

Wysoko pojmował obowiązki swoje obywatelskie i było to jedną z zasadniczych cech jego charakteru.

To poczucie obowiązku kazało mu opuścić służbę polityczną państwową, której się pierwotnie poświęcił i oddać się z całym zapalem

i energią pracy na roli (w Krechowicach, potem od 1860 w Jurowcach w Sanoekiem).

Ta obowiązkowość jego i zacność charakteru nieskazitelna obok głębokiego umysłu, zjednywa mu serce i szacunek współobywateli, tak że w r. 1863 Rząd narodowy powierza mu — mimo młodego stosunkowo wieku — ważną misję zagraniczną.

Po upadku powstania bierze się z zapałem do pracy obywatelskiej; wybierany parokrotnie do sejmu, piastuje godność marszałka powiatu Sanockiego; w r. 1870 wchodzi do Rady nadzorczej Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń, w 15 lat później do Dyrekcji, w której pozostaje aż do śmierci, pracując z zupełnym oddaniem się i poświęceniem dla instytucji i z obowiązkowością bezprzykładną.

W roku 1905 pochylony już wiekiem rezygnuje z godności Dyrektora I., ale wybrany zastępcą Dyr. do ostatnich dni swego długiego żywota świeci młodszym przykładem poczucia obowiązku i na każdy apel, zdrowy czy chory, staje do pracy.

Potężna wola jego zmagła wiek i chorobę i dawała żelazną odporność organizmowi. Parokrotnie ostatnimi czasy zapadał na zdrowiu ciężko i znowu dźwigał się. Wreszcie uległ nieubłaganemu losowi wszystkiego, co żyje.

A choć śmierć 80-letniego przeszło starca jest tak naturalnym fizyologicznym wydarzeniem, jak opadanie liści z drzew jesienią, choć mimo cierpień fizycznych, zachód Jego dni był tak pogodny i prześwietlony jak wieczór letni, — to jednak wieść, że lampa żywota Jego zagasła, przejęła bolesnem drgnieniem wszystkie serca, poruszyła wszystkie na dnie dusz ludzkich złożone uczucia dobre, jakie kiedykolwiek budził.

W szczerym i głębokim żalu personal Towarzystwa wraz z Dyrekcją zebrał się, aby uczcić pamięć Jego żałobnem zgromadzeniem. Wieńców ani mów na pogrzebie nie było, bo przed śmiercią prosił o zaniechanie tych zewnętrznych objawów.

Ale tłumy pospieszyły za jego trumną, niejedna łza padła na świeży Jego grób, a zebrane zamiast wieńców pokaźne sumy po śmierci jeszcze tego jałmużnika świadczyć będą miłosierdzie potrzebującym.

Niechaj ta wiązanka osobistych wrażeń, szczerze i bezpośrednio podanych w rzewnym po zmarłym wspomnieniu, odda hołd Jego pamięci i cześć niechaj wzbudzi dla Jego niezapomnianych cieniów!

Kraków, 14. stycznia 1912.

A. D.

ZŁOTE GODY FLORYANKI.

Kreśląc w ostatnim „Roczniku“ w krótkim poglądowym zarysie półwiekową działalność Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie, zapowiedzieliśmy opis uroczystości jubileuszowych na rok następny.

Wydaje nam się jednak godziwem uzasadnić w paru słowach, dlaczego fakt, że jedna z krajowych — co prawda największych — instytucji obchodzi jubileusz, uważamy za dość ważny, aby go osobnym artykułem uwypuklać.

Czynimy to z dwu względów. Po pierwsze sama instytucja — jak to na innem miejscu obszernie na źródłowym materiale wykazaliśmy — zgoła wyjątkowe zajmuje w kraju naszym stanowisko; tak ściśle z nim jest związana, dzieje jej tak żywym są a pocieszającym obrazem rozwoju wewnętrznego, dokonanego w społeczeństwie polskiem tego zaboru przez lat ostatnich pięćdziesiąt, że jubileusz jej przestaje być uroczystością prywatną, obchodzącą pewne tylko koło bliżej związanych, a nabiera znaczenia publicznego. Przytem wśród morza pesymizmu, jakim społeczeństwo jest nasycone, wśród kultu grobów, rozpamiętywania takich momentów w dziejach naszych, które albo same w sobie, albo w zestawieniu z teraźniejszością noszą zabarwienie tragiczne: obchód radosnej rocznicy, tryumfu siły twórczej społeczeństwa, urasta do znaczenia „święta zwycięstwa“.

Nie obawiamy się zarzutu przesady; kto poznał bieg dziejów Towarzystwa, kto widział, jak ono kładąc wszelkie przeszkody, zwalczając setki niebezpieczeństw, stawało się ośrodkiem skupiającym i promieniującym energię twórczą już nie jednostek ani grup, ale wszystkich, którzy w rozległy krąg atrakcyjnych sił jego

dostawali się, kto mógł, zamknawszy to półwiecze wytrwałego czynu, z uczuciem dumy i nadziei stwierdzić, że oto chlubny powstał pomnik polskiej gospodarki — ten nie zarzuci, że eiche walki i zwycięstwa bezkrwawe, na które znój i trud pokoleń całych się złożył, nie zasługują w naszych warunkach na miarę tę samą, co niejeden dekoracyjny bardziej, co prawda, tryumf na polu bitwy, gdzie jednak nieraz chwila tylko i przypadek decydują o powodzeniu oręża.

W takim obchodzie, w rozpamiętywaniu święta twórczej pracy, tkwi źródło otuchy, wiary w siebie, tkwi podnieta do czynu; w tem też leży jego wartość wielka społeczna.

Poza tym względem zasadniczym natury bardziej retrospektywnej — że tak określimy — zasługuje jubileusz Floryanki na uwagę bliższą także jako do pewnego stopnia próba doświadczalna stosunku społeczeństwa do instytucji w dobie obecnej... i odwrotnie.

Już zawczasu przed jubileuszem przez szereg lat gromadzono oszczędności administracyjne na fundusz obchodu, a w r. 1910 uchwalony został nadto przy zmianie statutu specjalny artykuł przejściowy, który zachowany w statucie na przyszłość, świadczyć będzie o obywatelskiem poczuciu lat naszych. Postanowienie to opiewa:

„Art. 82. Zasilanie funduszu wyrównawczego Działu I ze źródeł w Art. 50 pod 1, 4 i 5 wymienionych ustac ma w r. 1910. Dochody z tych źródeł w tym roku uzyskane wraz z procentami użyte będą na cele użyteczności publicznej do dyspozycji Rady nadzorczej w roku 1911 jako w roku 50-letniego jubileuszu istnienia Towarzystwa“.

W ten sposób bieżące odsetki funduszu rezerwowego oraz odsetki funduszu wyrównawczego z roku 1910 zamiast zasilić dalszy wzrost znacznego już bardzo funduszu, którego zadaniem jest w myśl przezornych postanowień statutu Towarzystwa, zapobiegać wahaniom zwrotów (dywidendy członków) w poszczególnych latach, przeznaczone zostały na uświetnienie jubileuszu instytucji dziełami społecznej doniosłości.

Wobec znacznej zasobności Towarzystwa zarządzenie tego rodzaju nie budzi żadnych wątpliwości pod względem finansowym i uzyskało też zatwierdzenie ministerstwa spraw wewn. jako władzy

sprawującej nadzór nad towarzystwami ubezpieczeń; ze stanowiska ogólnego zaś postanowienie zarządu zasługuje na pełne uznanie, jako wyraz odczucia poważnych zadań społecznych Towarzystwa.

W grudniu 1910 roku Rada nadzorcza powzięła szereg uchwał dotyczących uczczenia jubileuszu, ustalając w ogólnych zarysach cały program zgodnie z propozycjami Dyrekcyi.

Termin obchodu jubileuszowego oznaczony został na maj 1911 roku.

W programie jubileuszowym dominujące stanowisko zajęły nie okazałe uroczystości, ale dzieła dobroczynne, świadczenia na rzecz dobra publicznego, świadczenia ku poprawie doli pracowników Towarzystwa. Wobec nich usuwa się na plan drugi to, co zazwyczaj stanowić zwykło całą treść jubileuszowych obchodów.

Z podanych wyżej źródeł uzbierało Towarzystwo fundusz, wynoszący 420.000 koron i Rada nadzorcza postanowiła rozdzielić tę sumę w sposób taki, aby pewne szczególnie ważne cele wesprzeć znacznieszą ofiarą jednorazową, równocześnie wszakże stworzyć jakieś dzieło, któreby miało być trwałe i stale mogło krajowi nieść pożytek.

W tej myśli przeznaczono 120.000 koron na dary jednorazowe, 300.000 koron zaś na utworzenie pamiątkowej fundacyi jubileuszowej.

Uznając wybitne zasługi i niezmierną doniosłość pracy Towarzystwa Szkoły ludowej wyróżniono je wśród tylu innych instytucji społecznych ofiarą 50.000 kor. do rąk Zarządu głównego w Krakowie, a darem 5.000 kor. do rąk Koła uniwersyteckiego T. S. L. w Krakowie; na Macierz szkolną Księstwa Cieszyńskiego przeznaczono 5.000 kor., mając na względzie nie tyle udział Śląska w agendach Towarzystwa, ile potrzebę wielką w jakiej znajduje się ta ważna instytucya kresowa.

Nie mniej przyświecała myśl narodowa jak i socyalna ofiarodawcom, kiedy przeznaczali na budowę kościołów i kaplic 15.000 koron, z czego $\frac{2}{3}$ na archidiecezyę lwowską (do dyspozycyi ks. arc. Bilczewskiego), a $\frac{1}{3}$ na dyecezyę przemyską.

Parafialny Towarzystwa kościół św. Floryana, stary zabytek architektury w Polsce, otrzymał 5.000 kor. na restaurację.

Ważny i tak aktualny cel oświaty fachowo-rolniczej włościan, w szczególności także w zakresie gospodarstwa kobiecego na wsi,

uzyskał wydatne poparcie przez przyznanie kwoty 20.000 kor. po połowie Towarzystwu gospodarskiemu we Lwowie i Towarzystwu rolniczemu w Krakowie do dyspozycji.

Wreszcie pracującym z takim poświęceniem, a zbyt mało przez społeczeństwo popieranym humanitarnym Towarzystwom ratunkowym we Lwowie i w Krakowie przyznano 20.000 koron po połowie.

O ile już w przeznaczeniu subwencji jubileuszowych uwydatniła się dążność zarządu do przysporzenia krajowi przy sposobności złotych godów Towarzystwa, jak najwydatniejszych korzyści i przyjscia z pomocą najważniejszym usiłowaniom, podejmowanym przez społeczeństwo, przyczem zasługuje na uwagę uniknięcie łatwego w podobnej sytuacji rozdrobnienia datków, a mimo to objęcie różnorodnych kierunków zadań społeczeństwa, — to szlachetna i rozumna tendencya ta jeszcze bardziej zaznaczyła się w postanowieniach wielkodusznych statutu fundacyi jubileuszowej.

Zarząd Towarzystwa uznał za właściwe, zapewnić tak znacznemu funduszowi, zgromadzonemu zapobiegliwie na tę wielką dla instytucyi chwilę, możność trwałego bytu i stałego przyczyniania się do urzeczywistnienia ważnych celów dobra ogólnego.

Powstała tedy myśl utworzenia fundacyi. Trudnem było jednak zadaniem określić cel tejże. Ujemne doświadczenia tylu innych fundacyi, które w najszlachetniejszej myśli stworzone, potem w praktyce dają wyniki albo znikome, albo wprost nawet z właściwym zamiarem fundatorów niezgodne, kazały unikać licznych wzorów istniejących. Liczył się przytem Zarząd z faktem, że rozporządzając funduszem utworzonym bądź co bądź z nadwyżek wkładek członków ubezpieczających, musiałby fundacyi dać cel taki, któryby wszystkim warstwom społeczeństwa na równi odpowiadał, któryby był w całym znaczeniu tego słowa ogólnym. Przeciw wyborowi celu dobroczynnego przemawiała okoliczność, że w myśl statutu instytucya przeznaczająca już corocznie 20.000 kor. do rozporządzenia Rady nadzorczej na cele humanitarne, a od roku 1911 nadto 5.000 kor. (z działu ubezpieczeń życiowych) specjalnie na cele zdrowotne.

Dalszą trudność stanowiła wątpliwość, czy cel jakiby w chwili tworzenia fundacyi wydawał się dość ważnym, nie straciłby z biegiem lat aktualności swej i doniosłości.

Zdaniem naszym, trudności to rozwiązane zostały w sposób nader trafny i zasługujący na pełne uznanie.

„Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie, dla utrwalenia pamięci 50-letniego istnienia instytucji, działając w myśl swych niezapomnianych założycieli, którym przy tworzeniu instytucji je dnyie cel powszechnego dobra i ekonomicznego podniesienia kraju przyświecał, przeznacza na podstawie Art. 82 Statutu ogólnego Towarzystwa kapitał 300.000 koron na wieczysty fundusz, od którego odsetki używane być mają na cele oświatowe i ekonomiczne w kraju.

„Gdy z góry przewidzieć nie można, jakich szczegółowych celów poparcie z biegiem lat najbardziej potrzebie kraju odpowie, przeto szczegółowe przeznaczenie odsetek powyższego funduszu, w granicach wyżej zakreślonych pozostawia się przyszłym uchwałom Rady nadzorczej Towarzystwa, postanawiając jedynie jako zasadę przewodnią, iż przy rozdawnictwie zasiłków z funduszu jubileuszowego uwzględniane być mają wszystkie gałęzie produkcji krajowej, które się do wzrostu Towarzystwa przyczyniły, a oświatowe i ekonomiczne cele w kraju popierane być mają bądź przez przysporzenie mu fachowo w praktycznych zawodach wykształconych pracowników w zakresie rolnictwa, przemysłu i handlu, bądź przez wspomaganie instytucji, których działalność w zakresie oświatowo-ekonomicznym okaże się w danej chwili szczególnie dla kraju pożyteczną“.

Tak opiewają zasadnicze postanowienia aktu fundacyjnego.

Dalej zaś ustęp, świadczący o tem, że tradycya założycieli Towarzystwa, którzy nawet mimo ofiar i obaw poważnych nadal instytucji charakter ogólnokrajowy, zawsze jednako jest żywą w zarządzie.

„Przy corocznem rozdawnictwie zasiłków z funduszu jubileuszowego winny być ile możności uwzględniane wszystkie gałęzie produkcji kraju. Użycie całego dochodu z jednego roku na jeden cel może więc nastąpić tylko w takim razie, gdy cel ten będzie tak ważnym i tak ogólnej natury, iż z poparcia go całe społeczeństwo niewątpliwy pożytek odniesie“.

A w związku z tem ważne postanowienie: „Poszczególne zasiłki przyznawane być powinny w takich kwotach, aby istotny po-

żytek przynieść mogły, nie mogą być więc ze szkodą tej zasady rozdrabniane“.

W roku jubileuszowym Rada nadz. Towarzystwa, przyznała już z odsetek fundacyi jubileuszowej subwenyę po 2000 K. wynoszące: Towarzystwu burs dla młodzieży rękodzielniczej i handlowej, komisji praktyk rolnych, Tow. Kółek ziemian, Tow. szkoły handlowej we Lwowie, Tow. gospodarskiemu na założenie fermy doświadczalnej, Tow. rolniczemu na szkołę gospodarstwa kobiecego wiejskiego, oraz Pol. Związkowi katol. uczniów rękodzielniczych w Krakowie.

Poza tymi znacznymi świadczeniami na cele publiczne, jubileusz Towarzystwa przyniósł również pracownikom instytucyi poprawę bytu.

Zarówno z przyczyn leżących w ustroju stosunków personalnych Towarzystwa, (zastój w awansach, niedostateczne zaopatrzenie urzędników w dawniejszych latach), jak z powodu srożącej się coraz bardziej drożyzny, warunki egzystencyi pracowników Towarzystwa stały się bardzo ciężkie, a brzemień długów w wielu wypadkach nie do zniesienia.

To też względy humanitarne, jak i dobrze pojęty interes pracodawcy, skłoniły Zarząd Tow. do przeprowadzenia gruntownej reformy stosunków etatowych, jakoteż podjęcia akcyi oddłużenia urzędników.

Bez powiększenia ogólnej ilości posad ugrupowane zostały korzystniej posady w poszczególnych rangach, przez co zapewniono bardziej normalny awans. Stwarzając surogat tzw. awansu automatycznego, wszakże bez tak licznych ujemnych stron tegoż, zachowano w niższych rangach dodatki służbowe 3-letnie, w średnich wprowadzono 4-letnie, w wyższych 5-letnie, wszystkie jednakowoż wydatnie podwyższone.

Na cel oddłużenia limitowała Rada nadzorcza fundusz miliona koron (roczne pobory personalu wynoszą około $1\frac{1}{2}$ miliona), z którego zasługującym na pomoc urzędnikom udziela Dyrekeya znaczniejszych pożyczek konwersyjnych na uregulowanie zobowiązań, pod warunkami bardzo dogodnymi (pożyczka aż do wysokości trzyletnich poborów, spłacalna w 30 ratach, z oprocentowaniem po

2⁰/₀ dla niższych, zaś 3⁰/₀ dla wyższych rang; tak szkodliwa dla urzędników z powodu wzajemnych zobowiązań instytucja poręki została zastąpiona drobną premią bezpieczeństwa).

Tak urzędnicy jak emeryci Towarzystwa otrzymali prócz tego jednorazowy dar jubileuszowy.

Dla agentów wprowadzono w życie urządzenie emerytalne.

Dokonanie tylu poważnych dzieł o trwałej wartości ku najgodniejszemu uczczeniu półwiekowej działalności Towarzystwa, w zupełnie odmiennem świetle pozwala wystąpić samym uroczystościom jubileuszowym, których świetności zewnętrznej odpowiedziała szczerze nastroju i głęboki podkład treści.

Co było w kraju wybitnego, czy stanowiskiem, czy znaczeniem, czy pracą na niwie publicznej, stawilo się niemal bez wyjątku do apelu, aby czy to osobistym udziałem, czy pismem ehoćby hołd oddać starej zasłużonej instytucji.

Ze wszystkich stron kraju zjechali na dzień 29 maja 1911 do Krakowa wybitni obywatele, posłowie, duchowieństwo, przedstawiciele władz rządowych, autonomicznych, instytucji finansowych i asekuracyjnych, stowarzyszeń itp. Nie brakło drogich gości z pod zaborów rosyjskiego i pruskiego.

Zwarta ciżba wypełniła po brzegi obszerną świątynię św. Floryana w Krakowie, gdzie odprawione zostało dziękczynne uroczyste nabożeństwo, w czasie którego ks. kan. Kulinowski wygłosił podniosłe kazanie.

Uroczyste zebranie w sali zgromadzeń ogólnych zagał sędziwy Prezes Mę c i ń s k i, od lat zgórą 40-tu wybitnie czynny w zarządzie Towarzystwa.

Ze skupieniem słuchali zebrani przemówienia wygłoszonego z głębokiem przejęciem, które dodało myślom polotu, a głosowi mowcy-jubilata siły i dźwięków młodzieńczych.

Skreśliwszy w krótkich rzutach charakterystyczne przewodnie momenty dziejów instytucji, mowca przytoczył cyfry, świadczące o chlubnych wynikach działalności.

„Idziemy naprzód z pełną świadomością moralne odpowiedzialności za losy, rozwój i działalność Towarzystwa, z wiarą w uży-

teczność pracy naszej, z nadzieją coraz pomyślniejszego rozwoju, z miłością dla minionej tradycyi instytucyi już dziś 50-letniej“.

Zaledwie przebrzmiały gorące oklaski po mowie inauguracyjnej, kiedy oczy wszystkich spoczęły z czcią na siwowłosej postaci Cezara Hallera, jedyne go z pozostałych przy życiu członków pierwszego Zarządu Towarzystwa, naocznego świadka i uczestnika tych wielkich prac, co kładły podwaliny instytucyi.

W paru gorących pięknych słowach przemówił doń prezes Towarzystwa, wręczając adres w imieniu obecnej Rady nadzorczej i Dyrekeji.

Wystąpił potem na mównicę referent Rady nadzorczej poseł Mieczysław Urbanowski, który zaledwie podźwignawszy się po długotrwałej i ciężkiej chorobie, nie szczędząc trudu przybył, aby spełnić obowiązek wobec instytucyi. W wyczerpującem, sumiennie i ze ścisłością opracowanem sprawozdaniu Rady nadzorczej przedstawił mowca rozwój i koleje Towarzystwa w ciągu lat pięćdziesięciu, podnosząc osiągnięte wyniki.

Po odczytaniu listy darów jubileuszowych i statutu fundacyi nastąpiły mowy uczestników uroczystości.

Pierwszy przemówił namiestnik dr. Michał Bobrzyński składając Towarzystwu szczere życzenia i podkreślając jako fakt świadczący o uznaniu obywatelskiej, a owocnej pracy Towarzystwa i monarszej łasce, przyznanie wysokich odznaczeń trzem zasłużonym pracownikom instytucyi, dyrektorowi referentowi drowi Paszkowskiemu, zastępcy dyrektora referenta Szatkowskiemu i naczelnikowi Działu życiowego Szancerowi.

W nader serdecznych i ciepłych słowach mówił potem marszałek kraju Stanisław hr. Badeni. Jak przed ćwierćwiekiem z ust marszałka Zybkiewicza wypowiedziane zostały słowa podziękowania dla instytucyi imieniem tego kraju, któremu od zarania swego bytu starała się być jak najbardziej pożyteczną.

„A jak ona wiernie całemu krajowi służyła, tak też jej dziś, w tej uroczystej chwili, imieniem kraju całego, Sejmu i własnym imieniem składam najgorętsze i najserdeczniejsze życzenia. Pragnę gorąco, by w tych słowach mieścił się zarazem wyraz wdzięcznej pamięci dla tych, którzy patryotyczną myślą wiedzeni, byli jej założycielami i pierwszymi sternikami, a uznania i wdzięczności dla wszystkich, którym Towarzystwo obecnie stan zawdzięcza, dla jej

władz nadzorczych, dyrekcji i wszystkich bez wyjątku pracowników; bo tak jak powodzenie instytucji zależy od harmonijnego współdziałania wszystkich, którzy w niej i dla niej pracują, tak też i wszyscy mają prawo do uznania i wdzięczności, jakie jej dzisiaj kraj cały składa“.

Osobny ustęp w mowie swej poświęcił J.E. Marszałek zasługom prezesa Męcińskiego, poczem wyraziwszy nadzieję i wiarę dalszego wzrostu i rozwoju Towarzystwa, podniósł ogólnie krajowe i narodowe znaczenie święta instytucji.

Prezydent Krakowa dr. Leo ujął w głębokiem treściwą przemówieniu znaczenie ekonomiczne i społeczne rozkwitu instytucji jako dzieła zbiorowej pracy gospodarczej i samodzielnej myśli polskiej.

Nastąpiły przemówienia delegatów polskich towarzystw asuracyjnych z Warszawy i Poznania, które rozpoczął p. Świętochowski, dyrektor Warszawskiego Towarzystwa ubezpieczeń od ognia, od lat 35 związanego ścisłymi stosunkami z Floryanką; potem zaś reprezentantów stowarzyszeń, jak Kółek rolniczych, T. S. L., Związku stow. zarob. i t. p.

Przemówienie dyrektora referenta dra Paszkowskiego ujęło zasadnicze rysy, właściwą istotę Towarzystwa i oświetliło genetycznie doniosłość i skutki tych zasad: solidarności i wzajemności, samopomocy, równości praw i obowiązków, powszechności i dobra ogółu. Mowca uwydatnił na tem tle niespożyte zasługi Henryka Kieszkowskiego i Henryka Wodzieckiego, a zakończył obrazem sytuacji obecnej i określeniem programu pracy zarządu.

Zakończyła szereg przemówień wygłoszona imieniem urzędników mowa naczelnika Biskupskiego, który podkreślił przywiązanie personelu do instytucji oraz podkład społeczny i obywatelski, jaki zazwyczaj miała działalność jej urzędników, podniósł też troskliwość Towarzystwa o dolę swych pracowników. Gorącym i serdecznym życzeniem coraz potężniejszego rozwoju instytucji zakończył mowca.

Przez cały czas parugodzinne posiedzenia słuchacze trwali w skupieniu i uroczystym, podniosłym, a chwilami rzewnym nastroju. Brakło już wszakże czasu na odczytanie kilkuset depesz i pism nadesłanych od instytucji krajowych i osób prywatnych,

od towarzystw ubezpieczeń węgierskich, czeskich, austriackich, angielskich i t. p., wśród których wiele było wychodzących poza ramy przyjętej w takich okazyach formalności, a nacechowanych szczególną życzliwością i serdecznością.

Listy te i depesze umieszczone zostały w całości w dodatku do dziennika „Czas“, następnie wraz z artykułami tegoż pisma o jubileuszu Towarzystwa w osobnej broszurce wydane.

Wieczorem podejmowało Towarzystwo gości swych i pracowników ze staropolską serdecznością w przystrojonym świątecznie gmachu w okazałych salach zgromadzeń i Rady, których renesansowa architektura w oświetleniu setek lamp dawała wspaniałe efekty.

Z okazji jubileuszu wyszła również nakładem Towarzystwa obszerna księga pamiątkowa półwiekowej jego działalności.

Obchód jubileuszowy Floryanki, obok miłego wspomnienia u swych uczestników, zostawił pamięć chwili rzadkiego świątecznością i powagą nastroju, dał sposobność dokonania pożytecznych i szlachetnych czynów, wykazał jaką żywą tętnicą życia gospodarczego kraju jest Towarzystwo, dał dowód ścisłego zespolenia społeczeństwa i instytucyi.

Był postojem w drodze pracy, oglądnięciem osiągniętych zdobyczy, a zarazem nabraniem tchu i otuchy, skrzepieniem sił do dalszego czynu.

Stąd wartość jego jest trwała.

A. D.

NOWE GAŁĘZIE UBEZPIECZEŃ.

(Ubezpieczenia strat z powodu zastoju ruchu w przedsiębiorstwie; Ubezpieczenia przeciw stratom czynszów mieszkalnych: a) z powodu ognia, eksplozyi i piorunu, b) z innych powodów (utrata lokatora); Ubezpieczenia lasów od ognia).

I. Ubezpieczenia strat z powodu zastoju ruchu przedsiębiorstwa (Betriebsverlustversicherung*).

Ubezpieczenia te należą do działu ubezpieczeń pośrednich, tj. takich, przy których ubezpieczony jest cel, interes (Interessensversicherung) a nie rzecz sama (Sachversicherung) np. budynek, zboże itd. W razie pożaru można ponieść dwojaką szkodę: a) pośrednią, np. w utracie zysków i wyłożonych wydatków, jeżeli przedsiębiorstwo (fabryka, sklep, biuro spedycyjne itp.) będzie musiało wstrzymać ruch; w utracie dochodów wskutek zniszczenia modeli, klisz, planów; do szkód pośrednich zaliczają się także szkody, które są następstwem pożaru np. jeśli podczas pożaru browaru uległy uszkodzeniu chłodzarnie, wskutek czego zepsuły się ubezpieczone piwo i sód, b) szkodę rzeczową, która ma wówczas miejsce, jeżeli rzecz bezpośrednio ulegnie pożarowi np. dom, zboże, inwentarz.

Ubezpieczenia pośrednie znane są od lat siedemdziesiątych ub. wieku, pod nazwą l'assurance contre le chômage, Chomage-Versicherung. Były w niektórych państwach wzbronione (Francya,

*) Warunki ubezpieczeń zatwierdził ces. urząd nadzorczy w Berlinie we wrześniu 1911.

Szwajcaryja, Niemcy) z obawy przed wzmożeniem się spekulacyjnych pożarów. Ale rozwój przemysłu i handlu z końcem ub. stulecia przemógł te zapory i dziś są te ubezpieczenia pożądane.

Rozróżniamy 4 systemy ubezpieczeń strat z powodu zastoju ruchu w przedsiębiorstwie: system francuski, szwajcarski, angielski (ściślej mówiąc Saundersowski) i niemiecki (frankfurecki). Wyjaśnimy je w kilku słowach dla lepszego zrozumienia dzisiejszych warunków ubezpieczeń. System francuski polega na tem, że obok głównego ubezpieczenia od ognia można było zawierać ubezpieczenie straty zysku. Obliczenie tej straty nie polegała na oszacowaniu, ale przyznawano odszkodowanie w pewnym ułamku, zwykle w 10⁰/₀ od tej kwoty, którą wypłacało towarzystwo za spalony budynek fabryczny. A więc, jeśli wynagrodzenie za spaloną fabrykę obliczono na sto tysięcy, wypłacało towarzystwo ubezpieczoną stratę zysku 10 tysięcy, bez względu na to czy ubezpieczony poniósł taką stratę czy nie. System ten był wadliwy, bo nie odpowiadał sprawiedliwej ocenie straty na podstawie likwidacji.

System szwajcarski, wzorowany na francuskim, wykluczył ubezpieczenie oznaczonego z góry procentu szkody i wprowadził likwidację oraz określił, że przedmiotem ubezpieczenia mogą być: straty w majątku, koszty, które mimo zastoju muszą być ponoszone i nowe wydatki wynikłe z powodu zastoju. Jednak ogólna wysokość odszkodowania nie może przenosić 10—20⁰/₀ wartości budynku ubezpieczonego od ognia. Z tego ostatniego powodu ubezpieczenia te nie przyjmowały się, bo ubezpieczony dostawał bardzo małe kwoty.

System angielski odznacza się już większą praktycznością. Rozróżnia ubezpieczenia przemysłowe i handlowe, dozwala ubezpieczać oprócz wydatków także czysty zysk, a podstawę do obliczenia szkody stanowi obrót z ostatnich 12 miesięcy przed pożarem. Np. suma ubezpieczona wynosi 9 tysięcy, obrót 90000, to stosunek obu tych kwot da „wypośredkowany“ procent 10 . Następnie oblicza się wysokość obrotu w okresie ubezpieczonym za każdy miesiąc i porównuje się go z miesiącami roku ubiegłego, a stosunek wykaże ubytek w obrocie. Np. szkoda powstała 1/1 1910. W styczniu nie było z tego powodu żadnego obrotu, natomiast w styczniu roku ubiegłego wynosił obrót 8000, wówczas odszkodowanie wynosi wyżej podany wypośredkowany 10⁰/₀ — czyli 800 K. W lutym 1910 mógł już wynosić obrót 10000 a w lutym 1909 — 15000,

wynagrodzenie wyniesie 10% od 5000 (różnicy) tj. 500 K. itd., aż dojdzie się do normalnego interesu względnie do terminu ubezpieczenia. Podstawę do obliczenia stanowią tu wyniki z lat ubiegłych. I ten system ma wady, a mianowicie nie uwzględnia, że przedsiębiorstwo może nieraz nadrobić ubytek dochodu (a więc nie należy obliczać straty miesiącami) a „wypośrodkowany“ procent może prowadzić do nadużyć.

System niemiecki ma także swoją historię ewolucyjną, ale wobec tego, że są już uchwalone gotowe warunki ubezpieczeń, przejdziemy do nich odrazu. Zaznaczyć tylko wypada, że w Niemczech miało już dawniej własne warunki ubezpieczeń strat z powodu zastoju, Akc. tow. ub. transportów we Frankfurcie, ale nie weszły one w życie.

Warunki ubezpieczeń dziś obowiązujące w Niemczech, są w streszczeniu następujące:

„Towarzystwo odpowiada za szkodę, którą poniesie ubezpieczający z powodu ubytku zysku i z powodu bieżących wydatków w razie całkowitej lub częściowej przerwy ruchu przedsiębiorstwa, wynikłej z pożaru, piorunu i eksplozyi gazu świetlnego. Za inne eksplozye odpowiada towarzystwo wówczas, jeśli zawartą została specjalna umowa. Szkód z powodu zniszczenia papierów wartościowych, gotówki, dokumentów, ksiąg — względnie za kradzież tychże podczas pożaru, — nie wynagradza się. Przedsiębiorstwo ubezpieczone od strat, musi być ściśle wymienione w policy. Jako wartość ubezpieczoną poczytuje się ten zysk, który może być otrzymany w okresie ubezpieczenia z danego przedsiębiorstwa, zaś bieżące wydatki są to takie wydatki, któreby musiały być poniesione w przedsiębiorstwie przez cały czas ubezpieczenia, gdyby ruch nie doznał przerwy. Można ubezpieczyć sam zysk lub same wydatki, albo obie wartości razem.

Zysk w znaczeniu umowy ubezpieczeniowej rozumie się zysk otrzymany ze zbytu towarów albo z pracy dla kogoś wykonanej bez różnicy, czy towar lub praca dostarczana jest za gotówkę lub na kredyt. Do kosztów, które przy likwidacyi należy uwzględnić, zaliczają się także wyłożone procenta za inwestowane w przedsiębiorstwie kapitały i grunta, jak również odpowiednie odpisy. Natomiast nie zaliczają się do zysków: dochód z niosących procenta kapitałów, z kapitałów zakładowych i z gruntów, które są w przed-

siębiorstwie inwestowane względnie używane. Do bieżących kosztów (wydatków) zalicza się: wszelkie koszty, które ponosi przedsiębiorca po wydarzonej szkodzie a w szczególności procenta od kapitałów i gruntów inwestowanych w przedsiębiorstwie, czynsze, podatki, opłaty, premie asekuracyjne, pensje urzędników i płace robotników.

Ubezpieczający ma prowadzić dokładne księgi, bilanse i inwentarze i trzymać je w miejscu zabezpieczonym przed ogniem. Odpowiedzialność towarzystwa rozpoczyna się z chwilą wydarzonej szkody. Umowę ubezpieczeniową można zawrzeć na 3, 6, 9, 12 miesięcy. Jeśli przedsiębiorstwo zastanawia ruch, ubezpieczenie ustaje z dniem jego zastanowienia, co jednak nie uwłącza prawu ubezpieczającego, żądania odszkodowania za szkody przedtem wydarzone.

W razie szkody wynagradza towarzystwo: utracony zysk i bieżące rzeczywiście już poniesione, albo dopiero mające być poniesione koszty w okresie ubezpieczenia. Bieżące koszty ponoszone przez dłuższy okres czasu niż wynosi czas trwania ubezpieczenia, przypadają pro rata na czas ubezpieczenia. Towarzystwo nie wywnagradza kosztów, jeśli ubezpieczony nie byłby tych kosztów w ogóle poniósł, gdyby szkoda nie była nastąpiła. Poniesione koszty muszą mieć prawne i gospodarcze uzasadnienie i konieczność ich musi być udowodniona.

Następujące okoliczności, względnie ich skutki, nie są objęte ubezpieczeniem (§ 8): zmiana konjunktury, strejki, lokauty, kryzysy, patenty, zmiany systemu, powodzie, burze, uszkodzenia maszyn, zarządzenia natury handlowej i polityczno-gospodarczej, zmiana rynków zbytku. Nieznaczne przerwy w ruchu, których skutki dadzą się w przedsiębiorstwie znowu nadrobić bez osobnego nakładu, nie będą wynagradzane.

Ubezpieczający ma obowiązek dołożyć w chwili szkody i po jej nastąpieniu wszelkich starań, aby szkoda nie nastąpiła względnie, aby jej rozmiary się zmniejszyły. Za większe niż dotychczasowe regularne wydatki, które ponosi ubezpieczający na robotników, siłę motoryczną, wynajęcie lokalów itp. płaci towarzystwo odszkodowanie tylko wówczas, jeżeli przez to zmniejszy się zakres odpowiedzialności towarzystwa. W innych wypadkach odpowiada towa-

rzystwo za nakłady poczynione celem zmniejszenia lub odwrócenia szkody, jeżeli Towarzystwo na nie się zgodzi.

Towarzystwo ma prawo dochodzić przyczyn i wysokości szkody, a ubezpieczający obowiązany jest udzielić wszelkich potrzebnych wyjaśnień, przedłożyć księgi, rachunki, faktury dotyczące całego toku przedsiębiorstwa w okresie ubezpieczenia, z bieżącego roku, z roku poprzedniego i z lat dawniejszych, o ile by lata dawniejsze miały wpływ na ocenę straty.

Obie strony mają prawo żądać wezwania rzeczoznawców do ustalenia wysokości powstałej szkody. Obliczenie wysokości szkody sporządzone przez rzeczoznawców musi zawierać (o ile strony inaczey się nie ugodzą), a) rachunek zysków i strat z określeniem ubezpieczonych bieżących kosztów z tego roku, w którym nastąpiła szkoda, jak również z lat dawniejszych, o ile zdaniem rzeczoznawców tok przedsiębiorstwa w ostatnich latach wpływa na osądzenie, jakby się był przedstawiał tok przedsiębiorstwa w czasie ubezpieczonym, gdyby nie istniała przerwa ruchu; b) rachunek zysków i strat z wyszczególnieniem ubezpieczonych bieżących kosztów w tym kierunku, jakby się był przedstawiał interes w czasie ubezpieczonym gdyby ruch trwał bez przerwy; c) musi być skonstatowanem, czy i które z wymienionych w § 8 okoliczności zachodzą i w jaki sposób uwzględnił je rzeczoznawcy.

Towarzystwo jest obowiązane wypłacić odszkodowanie dopiero po upływie miesiąca od chwili, gdy szkoda w zupełności została obliczoną. Jeśli jednak po upływie miesiąca od chwili wydarzonej szkody można obliczyć tę część wynagrodzenia, którąby za czas ubiegły miało towarzystwo co najmniej zapłacić, może ubezpieczający żądać na rachunek przyszłego wynagrodzenia, wypłaty tej części wynagrodzenia po upływie miesiąca od chwili jej obliczenia“.

Warunki ubezpieczeń lasów od ognia.

Ubezpieczenia lasów od ognia są dotychczas mało rozpowszechnione. Najpierw dla tego, że uważano pożary lasów za klęski wyjątkowe i zwykle tak wielkie, że pobrane premie nie wystarczyłyby na pokrycie strat, jak również dlatego, że nastroczały się trudności w ułożeniu warunków ubezpieczeń lasów. W ostatnich je-

dnak czasach pożary lasów zdarzają się coraz częściej i to nietylko z przyczyn tego rodzaju jak: nieostrożne zapalenie ognisk w czasie posuchy, złośliwe podpalania, ale głównie z powodu nowoczesnych środków komunikacyjnych i przyrządów do obróbki drzewa służących. Statystyka pożarów lasów przyznaje, że ogólną przyczyną licznych pożarów lasów w całej Europie w roku bieżącym była posucha, ale także wykazuje, że pożar wywoływały bardzo często iskry padające z lokomotyw pociągów przejeżdżających przez las lub obok lasu, dalej iskry lokomotyw kolejek służących do przewozu drzewa, oraz motory służące do obróbki ściętego drzewa.

W Niemczech przyjmują lasy do ubezpieczenia następujące tow.: Gladbacher Feuerversicherungs A. G. w M. Gladbach, Westphalische Provincial-Feuersocietät w Monasterze, oraz na większą skalę: Provincial-Feuerversicherungsanstalt der Rheinprovinz w Düsseldorfie. To ostatnie towarzystwo miało ubezpieczonych: 77,631.52 ha lasów we wartości 65,352.464 Mk, a w przyszłości zwiększy się dział ubezpieczeń lasów jeszcze więcej, gdyż bank krajowy tej prowincyi (Landesbank der Rheinprovinz) używa pożyczek na lasy (na drzewostan i grunt) tylko pod warunkiem, że lasy zostaną ubezpieczone w tej instytucyi od ognia.

Warunki tego towarzystwa ubezpieczeń są następujące (w streszczeniu):

„Ubezpieczający jest obowiązany ubezpieczyć wszystkie lasy. Lasy iglaste, niskopiennie i młode zapusty (młodniki) przyjmuje się do ubezpieczenia tylko pod warunkiem, jeśli także lasy liściaste, wysokopiennie i stare drzewostany podano do ubezpieczenia. Wyłączenie pewnej części lasu lub ich gatunku dozwolone jest tylko za wiedzą towarzystwa.

Za ubezpieczoną wartość poczytuje się tylko zwykłą wartość (gemeiner Wert) drzewa w chwili pożaru z wyłączeniem karczów (pniaków). Jeżeli wartość ta jest jeszcze mniejsza niż wartość kosztów kultury i utrzymania drzewostanu, wówczas przy likwidacyi bierze się jako podstawę od oszacowania tę drugą wartość (np. drzewostan jest jeszcze tak młody, że koszt jego wyprodukowania i konserwacyi są większe). Do tych kosztów zaliczają się: procentowanie wartości gruntu lasowego i procenta od procentów, koszt kultury i ulepszeń wraz z procentami, dodatkowe wydatki na zarząd, ochronę i podatki od początku kultury lasowej — po po-

trąceniu już osiągniętych korzyści. Stopa procentowa wynosi 3⁰/₀. Ubezpieczenie przyszłej wartości lasu w miejsce wartości zwykłej, zależy od osobnej umowy. Koszta kultury poniesione po pożarze są wykluczone od ubezpieczenia.

Towarzystwo wynagradza także szkodę, która zrządzoną została z okazji pożaru ubezpieczonego lasu, wskutek kopania, wyrywania, spalania pewnej przestrzeni celem powstrzymania ognia itp. Po wyrębie drzewa ubezpieczone są temsamem kłocce i drzewo łupane, a po zdjęciu kory, kora; ubezpieczenie jest ważne przez cały okres umówiony, ale pod warunkiem, że właściciel się nie zmienia i że drzewo pozostaje na miejscu wyrębu.

Obróbka drzewa przy pomocy siły motorowej może się odbywać tylko za pozwoleniem dyrekcji towarzystwa ubezpieczeń, za osobną umową; ubezpieczenie pozostaje wówczas w zawieszeniu aż do chwili pozwolenia. Jeśli ubezpieczający spowoduje pożar lasu przez to, że wzniesie ogień w torfowiskach lub trawach, nie otrzyma wynagrodzenia. W lesie wolno wzniecać ogniska pod warunkiem, że 1) ognisko leży w miejscu zacisznym; 2) w obrębie 5 m. oczyszczono ziemię z trawy, gałęzi, kory i wszelkich palnych przedmiotów; 3) że ognisko nie jest pozostawione bez dozoru. W czasie wielkiej posuchy lub silnych wichrów nie wolno palić ognisk w lesie.

Jeżeli właściciel ubezpieczy cały las lub jego część bez zezwolenia dyrekcji towarzystwa także gdzieindziej, albo jeśli nie ubezpieczy w myśl punktu 1 wszystkich swych lasów w Düsseldorfskiem tow., ubezpieczenie pozostaje w zawieszeniu aż do otrzymania zezwolenia na ubezpieczenie lasu w innem tow. względnie na ubezpieczenie części lasów. Jeśli wniosek na ubezpieczenie lasu sporządzono wedle pojedynczych parcel, mimoto szkoda będzie zlikwidowaną na korzyść ubezpieczającego w ogólnej wartości albo wedle gatunku drzewa lub tegoż wieku. Prócz tych warunków ubezpieczeń mają także odpowiednie zastosowanie ogólne warunki ubezpieczeń od ognia i statuty towarzystwa“.

Premia za ubezpieczenia lasów wynosi:

1. Wyłącznie lasy liściaste, wysokopienne . . . 0.25 — 0.80 ‰
2. Wyłącznie lasy liściaste, niskopienne, albo mieszane wysokopienne (szpilkowe i liściaste) 0.60 — 1.50 „

3. Lasy niskopiennie częściowo szpilkowe częściowo liściaste	0.90 — 3.—	‰
4. Lasy szpilkowe do lat 8-u	3.— — 4.—	„
5. „ „ od lat 8—15	2.50 — 4.—	„
6. „ „ od lat 15—40	1.50 — 2.—	„
7. „ „ ponad lat 40	0.50 — 1.50	„

Premia ta jest tylko podstawą do wymiaru właściwej premii, która może wzrastać od pierwszego roku ubezpieczenia počawszy w miarę jak wzrasta ubezpieczona wartość lasu, albo może być premia wymierzona od przeciętnej wartości ubezpieczonej. W tym względzie decyduje zawsze umowa obu stron. Ubezpieczenie musi być zawarte co najmniej na lat 10, jeśli ma być zastosowana normalna premia. Im krótszy jest okres czasu ubezpieczenia, tem wyższe opłaca się dodatkowe premie. Również opłaca się dodatkowe premie, jeśli zwiększają niebezpieczeństwo pożaru: karczmy, koleje, fabryki, lub lasy zaniedbane i licho administrowane“.

Ubezpieczenia przeciw stratom czynszu*).

a) z powodu ognia, piorunu i eksplozyji.

Umowy ubezpieczeniowe celem zabezpieczenia tego rodzaju strat zawierane bywają dodatkowo przy istniejącem już ubezpieczeniu budynku od ognia. Rozwój tych ubezpieczeń postępuje powoli; o wiele większe zastosowanie znajdują ubezpieczenia strat czynszu z powodu braku najemcy.

Warunki ubezpieczeń ad a) są następujące:

„Towarzystwo odpowiada za stratę czynszu wówczas, jeśli budynek lub lokalności zostały zniszczone lub uszkodzone przez pożar, piorun lub eksplozyję gazu świetlnego, eksplozyję przyrządów do domowego użytku przeznaczonych lub eksplozyję innych przyrządów do oświetlenia, i to w ten sposób, że najemca nie jest obowiązany do płacenia czynszu z mocy ustawy lub umowy. Właściciel ma prawo ubezpieczyć cały roczny czynsz z wszystkich wynajętych mieszkań wymienionych we wniosku ubezpieczeniowym. Jeśli najemca jest zobowiązany do pewnych ubocznych jeszcze świad-

*) Weszły w życie w Niemczech w r. 1910.

czeń, muszą one być osobno ubezpieczone. Również musi być zawarta osobna umowa w tym wypadku, jeśli ubezpieczający chce otrzymać wynagrodzenia za mieszkanie, którego sam używa, albo które oddał bezpłatnie do używania innym osobom.

Ubezpieczający powinien podać do ubezpieczenia pełne czynsze z wszystkich mieszkań. W ten sposób unika ubezpieczenia poniżej wartości, a temsamem wyłączy stosunkowego wynagrodzenia w razie szkody. Jeżeli w chwili szkody nie są wynajęte wszystkie mieszkania względnie ubikacje, wypłaca się wynagrodzenie stosownie do wysokości pobieranego czynszu w chwili wydarzonej szkody. Towarzystwo wynagradza ubytek w czynszu co najwyżej za rok od chwili szkody. Jeżeli jednak w terminie wcześniejszym niż rok dokonane zostaną naprawy w mieszkaniach tak, że mogą być zamieszkałe, wówczas wypłaca towarzystwo odszkodowanie tylko do najbliższego w danej miejscowości przyjętego terminu wypowiedzeń np. maj, lipiec, a jeśli terminy takie nie były w użyciu, do końca kwartału, w którym naprawa została uskutecznioną.

Gdyby terminy wypowiedzeń były miesięczne lub tygodniowe, wówczas wypłaca towarzystwo wynagrodzenie do końca tych terminów. Jeżeli z pewnych powodów zmniejszy się strata mająca być wynagrodzoną (wskutek zrzeczenia się najemcy lub sprzedaży) zmniejsza się stosunkowo i odpowiedzialność towarzystwa.

W razie szkody ma ubezpieczający obowiązek udzielić wszelkich potrzebnych wyjaśnień towarzystwu i dać zestawienie wszystkich pobieranych czynszów. Ubezpieczający ma ważny obowiązek a mianowicie: przyprowadzić zniszczone lub uszkodzone mieszkanie jak najrychlej do pierwotnego stanu i starać się o wynajęcie. Jeżeli ubezpieczający nie dopełni tego obowiązku, towarzystwo wynagradza szkodę tylko do końca tego kwartału, który biegnie po upływie miesiąca od chwili szkody.

Jeżeli szkoda wydarzyła się w chwili, gdy mieszkanie stało próżne lub jeśli było zamieszkałe przez samego właściciela względnie oddane darmo trzeciej osobie, odpowiada towarzystwo za szkodę tylko wówczas, gdy przed wydarzoną szkodą była zawartą umowa co do wynajmu lokalu w późniejszym terminie. Jeżeli ubezpieczający dobrowolnie przyznał najemcy pewne korzyści, szczególnie w zamian za zrzeczenie się wynajętego mieszkania lub w zamian za przykrości połączone z naprawą mieszkania, zwraca towarzystwo

ubezpieczonemu te korzyści tylko wówczas, gdy przedtem udzieliło pozwolenia na udzielenie tych korzyści, Jeżeli ubezpieczona suma w chwili szkody jest niższa niż kwota rocznego czynszu, wówczas wynagradza towarzystwo stratę czynszu w stosunku ubezpieczonej sumy do kwoty rocznego czynszu.

b) Ubezpieczenie strat czynszu z powodu braku najemcy.

W Berlinie powstało Towarzystwo akcyjne ubezpieczeń strat czynszu z powodu braku najemcy. Teren działalności towarzystwa rozciąga się na cały Berlin i na te przedmieścia, w którym prowadzi się statystykę najmu mieszkań. Warunki ubezpieczeń tego towarzystwa są następujące:

„Do ubezpieczenia przyjmuje się te lokale, co do których udzielono towarzystwu wszelkich potrzebnych informacji. Przyjęcie do ubezpieczenia następuje na podstawie dokładnego zbadania stanu rzeczy ze strony towarzystwa i rzeczoznawców.

Od ubezpieczenia są wykluczone te lokale, które nie mogą być wynajmowane ze względów ustawowych lub policyjnych, lub które stoją opróżnione z powodu katastrof elementarnych (infolge Naturereignissen).

Wartość ubezpieczoną wypośredkowane się na postawie przeciętnej cyfry z ostatnich trzech lat pobranych czynszów. Gdyby sposób obliczenia okazał się niemożliwy, ustanawia samo towarzystwo taką wartość.

Ubezpieczony nie otrzymuje żadnego wynagrodzenia przez pierwsze 3 miesiące od chwili zawarcia umowy ubezpieczeniowej. Celem zmniejszenia ryzyka wydaje towarzystwo bezpłatny organ (Wohnungsnachweis) z wykazem wszystkich wolnych mieszkań. Jeżeli ubezpieczony lokal nie jest wynajęty całkowicie lub częściowo przez dłuższy czas niż 6 miesięcy, musi ubezpieczający zgodzić się na przyjęcie jednego z trzech lokatorów, które mu zaprezentuje do wyboru towarzystwo ubezpieczeń.

Ubezpieczenie zawiera się co najmniej na jeden rok a następnie przedłuża się automatycznie na dalsze lata, aż do chwili wypowiedzenia. Przejście w drodze spadku lub w ogóle zmiana własności nie wpływają na ubezpieczenie, Wszelkie jednak zmiany odnoszące się do zwiększenia ryzyka muszą być bezzwłocznie donoszone

towarzystwu. Towarzystwo i ubezpieczający mogą żądać z początkiem każdego roku ustalenia wysokości ubezpieczonej kwoty. Na ustalenie wartości może się niezgodzić jedna lub druga strona i może być ubezpieczenie wypowiedziane.

Ubezpieczający ma obowiązek dozwolić towarzystwu w każdej chwili oglądać i zbadać ubezpieczone lokalności i utrzymywać je w takim stanie, aby były zdadne do wynajmu. Jeżeli mieszkanie zostało wypowiedziane, powinien ubezpieczający starać się o wynajęcie tegoż. Jeżeli ubezpieczający chce podnieść czynsze mieszkalne, musi na to otrzymać pozwolenie towarzystwa. Jeżeli podwyżka czynszu jest usprawiedliwiona, musi towarzystwo udzielić zezwolenia, jeżeli zaś podwyżka nie jest usprawiedliwiona i towarzystwo pozwolenia nie udzieli, wówczas ponosi niebezpieczeństwo straty sam ubezpieczający.

Obowiązek odszkodowania ze strony towarzystwa rozpoczyna się po zapłacie pierwszej premii dopiero z rozpoczęciem najbliższego kwartału. Towarzystwo nie płaci większego odszkodowania niż za jeden rok. Wysokość odszkodowania wynosi tylko $\frac{2}{3}$ (66. $\frac{2}{3}\%$) rzeczywistej straty czynszu. Resztę ponosi sam ubezpieczony i nie może jej gdzieindziej ubezpieczyć. Wypłata odszkodowania następuje w pierwszych 8 dniach najbliższego kwartału.

Towarzystwo nie płaci wynagrodzenia:

jeśli ubezpieczający nie dostarczył potrzebnych do likwidacji szkody dokumentów,
jeżeli spowodował podstępnie stratę czynszu,
jeżeli nie dopełnił warunków ubezpieczeń.

Premia wynosi:

za mieszkalne budynki (bez przemysłu) co najmniej 2% , za przedsiębiorstwa co najmniej 4% . Należytość policowa wynosi $\frac{1}{2}\%$ pierwszej premii. Agenci otrzymują 15% prowizyi.

Ubezpieczenia te mają doniosłe znaczenie społeczno-gospodarcze. Bez kwestyi, że w pierwszej linii mogą być wyzyskane przez organizacye właścicieli realności dla swoich celów, ale mogą także wiele zdziałać dla ustalenia cen mieszkań, gdyż towarzystwa będą miały nad mieszkaniem bezpośrednią kontrolę i mogą osłabiać akcyę w kierunku nieuzasadnionego podwyższenia cen mieszkań. Ubezpieczenia te mogą wpłynąć dodatnio na wzmożenie się ruchu budowlanego, albowiem umacniają kredyt budowlany. Banki nie-

mieckie udzielają chętnie na podstawie policy ubezpieczeń przeciw stratom czynszu, pożyczek hipotecznych na drugą hipotekę. Cały szereg ludzi mniej zamożnych, obawiających się lokować kapitały w budynkach, aby nie ponieść strat z powodu braku dochodów czynszowych, zwróci się z większym zaufaniem do tej lokaty kapitału. Nie ulega kwestyi, że ubezpieczenia te wpłyną także na ustalenie renty i wartości gruntów miejskich.

G. Cicimirski.

ZARYS USTAWODAWSTWA I NADZORU PAŃSTWOWEGO W UBEZPIECZENIACH.

Ustawodawstwo ubezpieczeniowe i nadzór państwowy nad instytucjami ubezpieczeń rozwinęły się i ugruntowały właściwie dopiero w XIX. wieku i to w drugiej jego połowie, gdy idea ubezpieczeń wniknęła głębiej w życie ekonomiczne narodów, stając się jedną z najpotężniejszych dźwigni gospodarczych. Recz znamienna, że nadzór państwowy rozwinął się najsilniej tam, gdzie istniały wybitne różnice w stosunkach gospodarczych i politycznych a więc n. p. w drobnych państewkach Rzeszy, w Austrii, Szwajcaryi lub Stanach Zjednoczonych, oraz w tych państwach, w których były najsilniejsze dążności do upaństwowienia ubezpieczeń.

Szczególnie w Niemczech toczyła się (w latach siedemdziesiątych u. w.) ożywiona polemika między państwem a towarzystwami ubezpieczeń na temat zakresu i treści nadzoru państwowego. Towarzystwa ubezpieczeń godziły się co najwyżej na przymus peryodycznego ogłaszania wyników finansowych i słusznie podnosiły, że państwo bierze na siebie odpowiedzialność nawet w tych wypadkach, gdy nie jest w możności dokładnie skontrolować towarzystwa (odnosi się to głównie do tow. ub. na życie) i że państwo swemi zarządzeniami może częstokroć utrudniać rozwój ubezpieczeń. W ogóle towarzystwa ubezpieczeń hołdowały temu zapatrywaniu, że nadzór należy pozostawić samymże członkom.

Natomiast zwolennicy nadzoru państwowego twierdzili, że państwo ma w tym kierunku o wiele większe prawa i obowiązki, ani-

żeli jednostka lub grupa osób. W ciągu bowiem XIX. w. powstały w Europie olbrzymie instytucje prywatne, oparte na setkach tysięcy a nawet milionach członków, a więc interes publiczny wymaga, aby nie zachwiało się zaufanie do tych instytucji. Upadek towarzystwa ubezpieczeń naraża tysiące ludzi na straty materyjne. Należało także czuwać nad tem, aby jednostki nie oszukiwały instytucji ubezpieczeń, gdyż każdy członek w stosunkowej części ponosi stratę z powodu takiego nadużycia.

Z tego założenia wychodząc, coraz więcej państw zaprowadzało u siebie mniejszy lub większy nadzór państwowy nad towarzystwami ubezpieczeń, a mianowicie w trzech kierunkach: 1. państwa wydawały: ustawy ogólne, które zawierały także przepisy odnoszące się specjalnie do ubezpieczeń; 2. specjalne ustawy ubezpieczeniowe; 3. przepisy natury policyjnej. Prócz tego wykonywano nad towarzystwami ubezpieczeń nadzór ścisły t. j. przy pomocy środków kontrolnych jak: konieczność uzyskania koncesyi, złożenie kaucyi i kapitału zakładowego, prawo do urzędowej bezpośredniej kontroli, przymusowa publikacja bilansów i t. p., o czem będzie szczegółowa mowa w następnych rozdziałach.

Historyczna ewolucja nadzoru państwowego.

Z końcem XVIII. wieku ścierały się ze sobą dwa poglądy na stosunek państwa do idei ubezpieczeń. Jedni ekonomiści twierdzili, że państwo niema się mieszać do idei ubezpieczenia, co najwyżej w takim tylko stopniu, o ile tego wymaga zasadnicza legislacyja państwa. Państwo powinno pozostawić ubezpieczeniom wolną rękę, zaniechać ze swej strony tworzenia państwowych względnie krajowych towarzystw ubezpieczeń (szczególnie przymusowych), lecz wyłącznie dozwolnić czynnikom obywatelskim, aby powoływały do życia instytucje ubezpieczeń.

Ten pogląd był płodem ówczesnego ducha czasu. Opierał się dosłownie na głośniejszej i potężniejszej doktrynie ekonomicznej manchesterskiej (liberalnej), która wedle jej mistrza i twórcy A. Smitha głosiła zniesienie wszelkich ograniczeń państwowych w dziedzinie ekonomii. Teorya ta uważała za główne źródło bogactwa narodów, najswobodniejszą nieczem nie krępowaną konkurencyę jednostek

między sobą. Państwo ma patrzeć obojętnie, jak silniejsi niszczą słabych, gdyż z tego chaosu i zniszczenia wyłoni się dopiero zastęp silnych indywidualów.

Idea ubezpieczeń opierając się z natury rzeczy na konkurencji, zawdzięcza tej właśnie teorii manchesterskiej niebywały rozwój już w pierwszych dziesiątkach lat wieku XIX. Teoria ta znajduje jeszcze dziś w dziedzinie ubezpieczeń wybitne zastosowanie w prawodawstwie angielskiem i amerykańskiem a wśród ekonomistów liczy sporo zwolenników. Jednakowoż już w połowie XIX w poczyna się reakcja przeciw tej teorii w dziedzinie ubezpieczeń. Najpierw w Niemczech. Powstaje tu szkoła t. zw. socjalno-polityczna, która potępiła bezwzględny i wybujały indywidualizm liberalny a natomiast głosiła zasadę, że państwo ma prawo i obowiązek ograniczać jednostkę w działaniu, o ile to leży w interesie ogółu. Państwo powinno na korzyść słabszych łagodzić bezwzględną walkę o byt.

Pod wpływem tych poglądów, wydały państwa szereg ustaw ubezpieczeniowych i ograniczeń w zakresie kompetencji administratywnej. Państwo, aby ukrócić wybujałą i niszczącą byt jednostek konkurencyę, rozszerzyło dotychczasowe ramy państwowych stowarzyszeń ubezpieczeniowych, opartych całkowicie lub częściowo na zasadzie przymusowej, względnie założyło nowe stowarzyszenia asekuracyjne publiczne. W ten sposób zamierzało państwo przeciwdziałać zbyt wybujałej konkurencji i niekiedy grynderskim zakusom towarzystw prywatnych. Niektórzy ekonomiści uważali nawet teorię upaństwowienia jako środek oddziaływania na masy (szczególnie w dziedzinie ubezpieczeń społecznych) i stosowali ją w praktyce tembardziej, że Niemcy przeżywały czasy przełomowe po roku 1871, wstępując na drogę zjednoczenia i olbrzymiego rozwoju sił politycznych i ekonomicznych pod hasłem pangermanizmu.

W tym czasie rozpoczyna się właściwa era polityki socjalnej państwa niemieckiego i ubezpieczeń społecznych, o czem będzie mowa w osobnym rozdziale.

Rzecz naturalna, że to dążenie państw do zupełnego uzależnienia od siebie prywatnego ubezpieczenia, było taksamo niezdrowym ekstremem ekonomicznym jak teoria liberalna. Dlatego to od roku 1880 datuje się powolny zwrot a mianowicie, w miejsce teorii dążącej do upaństwowienia i uprzymusowienia ubezpieczeń, zyskuje sobie coraz więcej zwolenników teoria pośrednia, która z jednej

strony uważa, że państwo powinno czuwać i mieć wpływ na rozwój ubezpieczeń prywatnych, ale z drugiej strony powinno państwo pozostawić idei ubezpieczeń, pewną swobodną sferę działania i rozwoju.

Na podstawie tego umiarkowanego poglądu, miałyby państwo co najwyżej wydawać zarządzenia, aby towarzystwa ubezpieczeń ogłaszały w pewnych terminach wyniki finansowe drogą ogłoszeń w czasopismach lub osobnych publikacjach. W ten sposób osoby interesowane miałyby możliwość kontroli nad towarzystwami ubezpieczeń. System ten znany jest pod nazwą publikacyjnego. W niedługi jednak czas okazał się on niewystarczającym. Szerokie masy nie troszczyły się poza zawarciem umowy o ubezpieczenie o inne kwestye techniki asekuracyjnej, dlatego i ta kontrola dała nader problematyczne wyniki. Towarzystwa ubezpieczeń operowały i nadal wedle utartej metody, ogłaszały bilanse w zawiłej formie rachunkowej, zatajały straty w najrozmaitszy sposób, tak, że mimo publikacji wyników finansowych i to korzystnych, zdarzały się często ku zdumieniu samychże członków bankructwa towarzystw ubezpieczeń.

Wobec tego niektóre państwa, jak Niemcy, Austria, Szwajcaria, później Rosya, chwyciły się innego środka kontrolnego. Mianowicie określiły dokładnie w ustawie warunki, pod jakimi towarzystwo może być dopuszczone do rozpoczęcia czynności ubezpieczeniowych. Jeśli towarzystwo dopełniło tych warunków, nie czyniło mu państwo przeszkód w dalszej organizacyi i towarzystwo było następnie wolne od nadzoru państwowego. Ten system nazywamy w literaturze asekuracyjnej systemem normatywnych postanowień; były one podwójnie korzystne: uniemożliwiały powstawanie oszukańczych organizacyi ubezpieczeniowych (szczególnie odnośnie do fikcyjnych kapitałów zakładowych) a zarazem popierały swobodny rozwój towarzystw ubezpieczeń prywatnych.

System normatywnych postanowień był jednak więcej natury formalnej, niż merytorycznej i dlatego nie okazał się trwałym. Towarzystwa ubezpieczeń dopełniały wprawdzie przepisanych formalności, ale później, po ich dopełnieniu dopuszczały się poważnych nadużyć. Idea ubezpieczeń odczuwała te nadużycia tem dotkliwiej, że rozwój ubezpieczeń prywatnych postępował bardzo szybko naprzód, wartości ubezpieczone osiągnęły sumy miliardowe, miliony

ludzi zaufały instytucjom ubezpieczeniowym i dzięki temu wzrastającemu zaufaniu okazała się potrzeba tworzenia coraz to nowych towarzystw i rodzajów ubezpieczeń. Państwo nie mogło z natury rzeczy patrzeć obojętnem okiem na te stosunki, musiało zapewnić ubezpieczonym należne im prawa. Rozszerzyło więc dotychczasowy zakres nadzoru państwowego i kompetencyi prawnej, wydając szereg nowych bardziej konkretnych zarządzeń. Przedewszystkiem w tym kierunku, że każde nowo założone się mające towarzystwo, musi otrzymać zezwolenie (k o n c e s y ę) i poddać się kontroli państwa. W ten sposób zapewniło sobie państwo wpływ na działalność towarzystw ubezpieczeń prywatnych już u samych początków istnienia towarzystwa.

Ten trzeci system zwany k o n c e s y j n y m obowiązuje po dziś dzień we wszystkich kulturalnych państwach. Ma on dobre i złe strony. Dobre strony wymieniono już powyżej, zaś wady wynikają raczej z istoty stosunku państwa do ubezpieczeń prywatnych. Państwo mając tak poważny atut w ręku, może go używać do celów będących tylko w luźnym związku z właściwą potrzebą ubezpieczenia, a więc nadawać nieraz koncesyę ze względów politycznych i naodwrot, powstanie towarzystwa ubezpieczeń może być nieraz koniecznością gospodarczą w danym kraju, tymczasem rząd koncesyi udzielić nie chce. Na ogół wzięwszy, okazał się system koncesyjny korzystnym tak dla towarzystw ubezpieczeń jak i dla ubezpieczonych.

Takie byłoby ogólne tło rozwoju historycznego państwowego nadzoru nad ubezpieczeniem prywatnem. Wpływ państwa na ubezpieczenie coraz bardziej wzrasta. Państwo bierze na siebie temsamem wielką odpowiedzialność wobec ludności, natomiast zauważyć się daje pewne osłabienie tego poczucia odpowiedzialności u towarzystw samych. Odnośnie zaś do społeczeństwa samego można zauważyć tę wadę, że społeczeństwo kieruje się w wielu wypadkach ślepe, bezkrytycznem zaufaniem do kontroli państwowej. Opieka państwa zastępuje masom ludności istotę rzeczy, a więc siłę finansową towarzystwa, dobre warunki ubezpieczeń, tanie taryfy. Tak być nie powinno, gdyż oprócz opieki państwa, powinna nad rozwojem ubezpieczeń czuwać także opinia publiczna i krytycznie zapatrywać się na wszelkie objawy w tej dziedzinie gospodarczej. I dzisiaj jeszcze mimo ścisłego nadzoru państwowego, zdarzają się

szantaże asekuracyjne, nie tylko w Ameryce, ale i w państwach zachodnio-europejskich a także u nas w Galicyi. Kontrola społeczeństwa jest i z tego względu wskazana, że państwo może za daleko posunąć się w biurokratycznych zarządzeniach kontrolnych, a temsamem osłabić racjonalny postęp w dziedzinie ubezpieczeń, ograniczyć inicjatywę. Coraz częściej podnoszą się w Niemczech głosy protestu z kół interesowanych asekuracyjnych przeciw urzędowi nadzorczemu w Niemczech właśnie z tego powodu, że zaczyna stosować w swych zarządzeniach metody biurokratyczne, niezgodne z duchem czasu i potrzebami ludności. Rola rządu powinna ograniczać się na pomaganiu, opiekowaniu się i dawaniu ochrony, nie zaś na krępującem opanowaniu tej humanitarnej idei.

Prawodawstwo ubezpieczeniowe.

Rozwój prawodawstwa postępował w parze z rozrostem ubezpieczeń. Pierwsze ślady kodyfikacyjne znajdujemy w ubezpieczeniach morskich, a mianowicie wydawały niektóre państwa jak Hiszpania, Francya, Anglia już w wieku 14 i 15 przepisy regulujące stosunki ubezpieczeń morskich (Barcelońska Ordonnance 1435 i i.). Począwszy od w. XVIII. znajdujemy coraz wyraźniejsze usiłowania kodyfikacyjne i w innych działach ubezpieczeń, jak w dziale ubezpieczeń od ognia. Jest to objaw zrozumiały, gdyż w ten sposób uzyskiwało państwo wpływna instytucye ubezpieczeń.

Najintensywniejszą stosunkowo działalność kodyfikacyjną wykazują państewka niemieckie, a od roku 1871 cesarstwo niemieckie, tak w kierunku prawa prywatnego jak i w dziedzinie ustawodawstwa socyalnego. Pierwszym właściwym aktem prawodawczym w dziedzinie ubezpieczeń w Niemczech jest ustawa m. Hamburga z r. 1731 (Assekuranz und Havareyordnung der Stadt Hamburg) a na wzór tejże wyszła podobna ustawa w Prusiech w r. 1766. Wreszcie Pruski kodeks z r. 1794 uregulował stosunki asekuracyjne na długie lata, bo aż do roku 1910 t. j. do chwili wejścia w życie ustawy o umowie asekuracyjnej (Versicherungsvertrags-gesetz).

Ustawa o umowie asekuracyjnej, uchwalona 30/5 1908 z terminem wejścia w życie 1/1 1910, jest doniosłym dziełem prawodawczym. Stanowi bowiem obok kodeksu cywilnego i handlowego

ważną kodyfikację prawną w Niemczech. Ustawa reguluje na całym obszarze Niemiec stosunki umowne ubezpieczonych z towarzystwami ubezpieczeń gwarantując członkom miliardowe sumy. Na podstawie tej kodyfikacji dokonął się w Niemczech jeden z najzawilszych i najtrudniejszych problemów prawnych.

Ustawa o umowie ubezpieczeniowej nie zawiera przepisów dla każdej gałęzi ubezpieczeń z osobna, owszem stara się podać zasady ogólne, dające się zastosować do wszystkich rodzajów ubezpieczeń. Naturalnie było to możliwem tylko do pewnego stopnia i dlatego musiano dla niektórych ważniejszych gałęzi ubezpieczeń wydać obok ogólnych, osobne postanowienia. Ustawa rozróżnia dwie kategorie ubezpieczeń: ubezpieczenia szkód (Sohadenversicherung) i osób (Personenversicherung). Dla pierwszej kategorii istnieją ogólne przepisy, natomiast druga kategoria takich ogólnych przepisów nie posiada.

Ustawa dzieli się na 5 rozdziałów: 1. Przepisy ogólne dla wszystkich rodzajów ubezpieczeń. 2. Ubezpieczenia od szkód (od ognia, gradu, bytła od padnięcia transportów i odpowiedzialności prawnej). 3. Ubezpieczenia na życie. 4. Ubezpieczenia od wypadków. 5. Postanowienia końcowe, które zawierają pewne wyjątkowe przepisy.

Przepisy ustawy nie mają charakteru bezwzględnie obowiązującego, lecz mogą być zmienione osobnemi umowami, względnie w drodze wydania ogólnych warunków ubezpieczeń. Ustawa obowiązuje bezwzględnie w następujących wypadkach: 1. Jeśli chodzi o kwestye, które nie należą do prawa prywatnego lecz publicznego (prawo cywilne procesowe i konkursowe). 2. Jeśli należą wprawdzie do prawa prywatnego lecz z natury swej nie mogą być uregulowane za pomocą umów prywatnych (prawa osób trzecich będących w dobrej wierze). 3. Jeśli postanowienie nie powzięte na podstawie ustawy, wykracza przeciw dobrym obyczajom (wypłata wyższego wynagrodzenia, niż wynosi rzeczywista szkoda).

Punktem wyjścia dla ustawodawcy jest ta okoliczność, że ubezpieczający ma w ogóle słabszą pozycję podczas zawierania ubezpieczenia, a więc musi mieć środki obrony. Ubezpieczony nie zna zwykle warunków ubezpieczeń danego towarzystwa, które to warunki mogą zawierać surowe przepisy przeciw ubezpieczonym. Dlatego ustawa o umowie ubezpieczeniowej zawiera szereg posta-

nowień, które o tyle tylko są obowiązujące, o ile nie mogą być zmienione na niekorzyść ubezpieczającego. Towarzystwo nie może powoływać się na umowę, na mocy której pewien przepis ustawy mógłby być ominięty na niekorzyść ubezpieczającego. W pewnych wypadkach (§ 8), jest w ogóle wszelka umowa zawarta na niekorzyść ubezpieczającego niedopuszczalną. Do niektórych gałęzi ubezpieczenia jak np. do ub. transportów, strat na kursie, kredytu, nie stosują się przepisy mające charakter bezwzględnie obowiązujący.

Z niemieckiego kodeksu cywilnego odnoszą się do ubezpieczeń następujące §§: 330, 394, 1045, 1127, 1128—1130, 1385.

Co się tyczy ustawodawstwa o nadzorze państwowym, podlegały towarzystwa prywatne przed 1 stycznia 1902 roku ustawom, obowiązującym w każdym państwie rzeszy. Każde z nich wydawało rozporządzenia i ustawy asekuracyjne stosując albo system liberalny, albo normatywne postanowienia, inne wreszcie wprowadziły nawet system koncesyjny. Co więcej, w jednej i tej samej prowincyi stosowano nieraz rozmaite systemy prawne, albo nie stosowano żadnych. To było powodem, że wiele towarzystw ubezpieczeń prowadziło oszukańcze manipulacje i bankrutowało, a zamiast przepisów prawnych, fungowało właściwie prawo karne.

Tym stosunkom położyła wreszcie koniec jednolita dla całego państwa ustawa z 12/5 1901 roku o nadzorze nad prywatnymi towarzystwami ubezpieczeń (Gesetz über die privaten Versicherungen). Ustawa ta obejmuje prawo publiczne i administracyjne z wyjątkiem umów asekuracyjnych, reguluje stosunki między państwem a towarzystwami, jednak nie dotyczy publicznych zakładów ubezpieczeń (Societäten), albowiem zakłady publiczne podlegają w Prusiech osobnej ustawie, zaś w innych prowincyach rzeszy, dotyczącym rozporządzeniom prowincjonalnym. Ustawie z 1901 r. nie podlegają także drobne stowarzyszenia zapomogowe, gildy, towarzystwa reasekuracyjne, tow. ub. transportów i ub. strat na kursie.

Ustawa z 1901 roku zniosła wszystkie partykularne ustawy. Składa się ze 125 paragrafów i następujących rozdziałów: Przepisy wstępne; zezwolenie na rozpoczęcie czynności; wzajemne towarzystwa ubezpieczeń; ustrój wewnętrzny i rachunkowość towarzystw; nadzór nad towarzystwami i organizacja urzędu nadzorczego; zagraniczne towarzystwa ubezpieczeń; przepisy przejściowe;

postanowienia karne; postanowienia końcowe. Ustawa opiera się na systemie koncesyjnym.

Dnia 25/7 1910 weszła w życie w Prusiech ustawa dotycząca publicznych stowarzyszeń ubezpieczeń od ognia (Oeffentliche Feuer-vers. Anst.). Ustawa ta rozszerzyła dotychczasowe szczupłe ramy obowiązku przyjmowania ubezpieczeń budynków i ruchomości od ognia i dopuszcza także ubezpieczonych do zarządu stowarzyszenia. Ustawa ta jest wynikiem usiłowań towarzystw publicznych, aby je urównorzędzić z tow. prywatnymi i wyrwać z więzów ociążałego biurokratyzmu. W innych państwach rzeszy podlegają stowarzyszenia ubezpieczeniowe publiczne ustawom dotyczących państw związkowych.

Towarzystwa ub. akcyjne w Niemczech, podlegają przepisom kodeksu handlowego. Co się zaś tyczy towarzystw ubezpieczeń zagranicznych, operujących w Niemczech, stosują się do nich z małymi wyjątkami te same przepisy, które obowiązują tow. ub. krajowe. Zastępstwa, agentury, reprezentacje obcych towarzystw muszą starać się o koncesyę i mieć w Niemczech swych stałych zastępców.

W Austrii znajdujemy pierwsze zaczątki inicyatywy rządowej w dziedzinie ubezpieczeń dopiero za panowania Maryi Teresy. Cesarzowa M. Teresa widząc błogie skutki ubezpieczenia od ognia w Prusiech, wydała do władz czeskich i morawskich szereg rozporządzeń w sprawię tworzenia zakładów ubezpieczeń od ognia. Podobne rozporządzenia wydano w r. 1745 dla Austrii dolnej i górnej, 1747 dla Styrii, 1776 dla Galicyi. Pierwsze i właściwe przepisy odnośnie do organizacyi i nadzoru tow. ub. w Austrii wydał ces. Franciszek I., a mianowicie rozporządził, aby pozostawiono wolność ubezpieczania się, aby towarzystwa opierały się na zasadzie wzajemności i były administrowane przez odnośny kraj koronny. Kodeks cywilny z r. 1811 zawierał zaledwie 4 paragrafy, (1287--1292), które należy uważać za pierwszy zaczątek prywatnoprawnej kodyfikacyi ubezpieczeń. O wiele jednak ważniejsze skutki dla rozwoju ubezpieczeń w Austrii miało rozporządzenie z 9/9 1819, nadające prawo zakładania towarzystw ubezpieczeń tylko stowarzyszeniom prywatnym. Od tej chwili powstają liczne towarzystwa ubezpieczeń akcyjne i wzajemne, natomiast nie powstawały stowarzyszenia publiczne tak, jak to miało miejsce w sąsiednich Niemczech.

Aż do roku 1852 panuje w Austrii zastój w dziedzinie ustawodawstwa ubezpieczeń. Patent o stowarzyszeniach z 26/11 1852 zezwala na tworzenie zakładów asekuracyjnych na tle asocjacji i postanawia w § 2 lit. h., że do założenia towarzystwa ubezpieczeń potrzebne jest zezwolenie państwa. Patent ten był następnie podstawą do wydania osobnych przepisów o zakładaniu, organizacji i rachunkowości tow. ubezpieczeń w regulatywie ministerjalnym z 18/8 1880, mocą którego zaprowadzono stały nadzór nad towarzystwami ubezpieczeń i utworzono w tym celu oddział dla spraw ubezpieczeń przy ministerstwie spraw wewnętrznych. Regulatyw z r. 1880 został później zastąpiony regulatywem po dziś dzień obowiązującym z 5/3 1896 r. Naczelną zasadą tego regulatywu jest system koncesyjny. Koncesya może być udzieloną tylko towarzystwom akcyjnym i wzajemnym. Kapitał akcyjny powinien wynosić dla każdej gałęzi ubezpieczeń 200 tysięcy koron, najmniej zaś musi być wpłacony kapitał 600.000 koron. Towarzystwa ubezpieczeń na życie (wzajemne) muszą posiadać 40.000 koron kapitału zakładowego. Dla innych działów ubezpieczeń ustanawia rząd taki fundusz zakładowy, jaki odpowiada danym stosunkom i rozmiarowi przypuszczalnego interesu. Towarzystwa są obowiązane poddać się w każdej chwili rewizji ze strony władzy i jej technicznych organów.

Różnica między austriackim regulatywem a niemiecką ustawą z r. 1901 jest ta, że regulatywowi podlegają wszystkie gałęzie i rodzaje ubezpieczeń, zaś ustawie niemieckiej tylko — prywatne tow. akcyjne i wzajemne, od ognia, na życie, od gradu, odpowiedzialności prawnej od wypadków.

W dziedzinie prawnopublicznej wydane zostały w Austrii następujące rozporządzenia względnie ustawy odnoszące się do ubezpieczeń: ces. rozporządzenie z 29/11 1865: o dopuszczalności zagranicznych tow. akc. i komandytowych; ces. rozp. z 29/3 1873: o dopuszczalności zagranicznych tow. ub.; ustawa z 27/6 1878 regulująca w art. XX. umowy cłowo-handlowej z Węgrami, stosunek tow. ubezpieczeń węgierskich do Austrii; wreszcie ces. rozp. z 21/9 1899.

W dziedzinie prawnoprywatnej jest ustawodawstwo asekuracyjne w Austrii nader szczupłe: wspomniane wyżej 4 paragrafy kodeksu cywilnego, które są obecnie zupełnie przestarzałe i niewy-

starzejące; artykuł 271 kodeksu handlowego z r. 1861 oraz paragrafy tego kodeksu dotyczące towarzystw akeyjnych, wreszcie ustawa wprowadza do kodeksu handlowego z r. 1862.

Idąc za przykładem Szwajcaryi i Niemiec opracował rząd w r. 1904/5 projekt ustawy o umowie asekuracyjnej a następnie wniósł go do obu Izb. Izba panów uchwaliła projekt w r. 1910 a w pierwszych miesiącach 1911 ukończyła komisya prawnicza Izby posłów dyskusję nad projektem i ustaliła ostatecznie tekst przyszłej ustawy. Niestety, rozwiązanie parlamentu z wiosną 1911 odwlekło sprawę tak, że najwcześniej w r. 1912 może uzyskać ustawa sankcyę monarszą.

Projekt ustawy w ostatecznej redakcyi zbliża się treścią do ustawy niemieckiej, tak co do ogólnego podziału jak i co do zasadniczych pojęć prawnych i techniczno-asekuracyjnych. Obejmuje 167 paragrafów i dzieli się na: I. Część ogólną (zawarcie umowy, przepisy ogólne, prawa i obowiązki, agenci). II. Ubezpieczenie szkód (od ognia, gradu, bydła od padnięcia, transportów, odpowiedzialności prawnej). III. Ubezpieczenia na życie. IV. Ubezpieczenia od wypadków. V. Postanowienia końcowe i przejściowe.

W końcu należy wspomnieć przynajmniej szematycznie o ustawodawstwie asekuracyjnym w innych krajach:

Na Węgrzech obowiązuje odnośnie do tow. ub. akeyjnych ustawa handlowa z r. 1875 art. 453—514, zaś dla towarzystw wzajemnych ustawa o stowarzyszeniach. Nadzór państwowy odbywa się systemem publikacyjnym.

W Szwajcaryi obowiązuje system koncesyjny na przeciąg lat 6 dla każdego towarzystwa. Nadzór państwowy odbywa się w myśl ustawy z 25/6 1885. Wreszcie dnia 2/4 1908 uchwalono ustawę o umowie ubezpieczeniowej z ważnością od 1/1 1910. Szwajcaryja jest więc pierwszym państwem, które posiada taką ustawę, drugim są Niemcy.

W Anglii jest ustawodawstwo asekuracyjne o tyle odmienne, że towarzystwa ubezpieczeń — prócz tow. życiowych — nie podlegały żadnemu nadzorowi państwowemu. Dopiero 1/7 1910 weszła w życie nowa ustawa „Assurance Companies Act“, mocą której rozszerzono ramy dotychczasowych ustaw z r. 1870, 1, 2 i podano nadzorowi państwowemu towarzystwa ub. od ognia, na życie, od wypadków i odpowiedzialności prawnej.

We Włoszech obowiązuje kodeks handlowy z r. 1882, obecnie jest w toku obrad projekt ustawy o nadzorze państwowym z r. 1905. Obowiązuje system publikacyjny.

We Francyi istnieje ustawa o nadzorze państwowym dla tow. ub. na życie i od wypadków z r. 1905. Dnia 12/6 br. przedłożył rząd parlamentowi projekt ustawy o umowie asekuracyjnej. Ogólnego nadzoru państwowego niema.

W Rosyi istnieje urząd nadzoreczy dla spraw asekuracyjnych i obowiązują ustawy z r. 1894, 1896, 1898. Obowiązuje system koncesyjny, przyczem koncesya jest odwoławczą.

W Danii obowiązuje odnośnie do tow. ub. na życie ustawa z r. 1904, w innych gałęziach ubezpieczeń panuje zupełna wolność działalności, bez nadzoru. Podobny stan rzeczy panuje w Belgii, Holandyi, Hiszpanii, lecz w ostatnich czasach skłaniają się rządy tych państw do systemu koncesyjnego.

Wreszcie w Stanach Zjednoczonych istnieje ze względu na częste bankructwa towarzystw ścisły nadzór państwowy, skodyfikowany w 50 przeszłych ustawach każdego stanu. Przepisy są bardzo różnorodne, niektóre z nich sięgają 1858 r. Koncesya bywa udzielaną na krótki zwykle czas, poczem trzeba prosić o jej przedłużenie.

Ustawodawstwo ubezpieczeń społecznych.

Ubezpieczenia społeczne (robotników od chorób, wypadków, na starość, od niezdolności do pracy, pensyjne, kasy chorych), mają źródło swego powstania i rozwoju w prądach ogólnogospodarczych i polityki gospodarczej w połowie XIX. wieku. Najwcześniejsze formy ubezpieczeń społecznych znajdujemy w tych państwach, w których wielki rozwój przemysłu i handlu z jednej a ustrój parlamentarny z drugiej strony sprzyjały tworzeniu organizacji o charakterze socyalnym. Właściwy impuls do polityki socyalnej dały Niemcy, będące kolebką teorii o socyalizmie państwowym (Staatssozialismus). W Niemczech toczyła się w latach 80-tych ub. wieku ożywiona polemika na temat upaństwowienia i uprzywilejowania ubezpieczeń społecznych. Wynikiem tych usiłowań było wprowadzenie przymusu ubezpieczenia robotników na wypadek choroby (ustawy z 15/6 1883 i z 10/4 1892). W rok

później (6/6 1884) zaprowadzono ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków w przedsiębiorstwach przemysłowych, 5/5 1886 ubezpieczenia robotników rolnych, 11/7 i 13/7 1887 ubezpieczenia robotników budowlanych i okrętowych. Ustawy te zastąpiono później ustawą z 25/7 1900. Ubezpieczenia inwalidzkie i na starość objęto ustawą z 13/7 1899. Prócz tego wydały poszczególne państwa rzeszy osobne ustawy w dziedzinie ubezpieczeń społecznych. Ostatnią fazą prawodawczą w Niemczech w tej dziedzinie ubezpieczeń jest ogólna ustawa państwowa (Reichsversicherungsordnung), która obejmuje wszystkie w tej dziedzinie dotąd wydane przepisy, w jedną systematyczną całość. Ustawa ta uzyskała sankcyę we wrześniu b. r.

W Austrii przyjmowały się ubezpieczenia społeczne stosunkowo powoli, ale za to w ostatnich latach wyprzedziła Austria wszystkie inne państwa kontynentu, projektem ustawy o powszechnem ubezpieczeniu społecznem (Gesetz betreffend die Sozialversicherung), który jest obecnie w obradach parlamentarnej komisji. Ustawodawstwo austriackie w dziedzinie ubezpieczeń społecznych rozpoczyna się ustawą z 20/12 1887, uzupełnioną następnie w r. 1894 o ubezpieczeniu robotników od nieszczęśliwych wypadków.

Ustawa z 30/3 1888 i 4/4 1889 obejmuje ubezpieczenia robotników na wypadek choroby, ustawa z 28/7 1889 ubezpieczenia robotników górniczych od niezdolności do pracy, ustawa z 16/12 1906 r. ubezpieczenia urzędników prywatnych na starość i od niezdolności do pracy. Ustawy powyższe opierają się na przymusie ubezpieczenia.

Na tych dwóch państwach, jako nas najbliżej obchodzących kończę ten rozdział, trudno bowiem w niniejszej pracy, zakrojonej na szczerpłe rozmiary omawiać rozwój ustawodawstwa w dziedzinie ubezpieczeń społecznych w innych państwach, tem więcej, że w ostatniem pięcioleciu wydano tych ustaw w Europie przeszło 36. Najwięcej ustaw wydano w Anglii, Niemczech i Francji. Ubezpieczenia społeczne, jak je słusznie nazwał jeden z wybitnych ekonomistów, są ubezpieczeniami przyszłości, obejmą bowiem misterną siecią umów ubezpieczeniowych nie tylko społeczeństwa danego państwa, ale staną się czynnikiem międzynarodowym, który w przyszłym ustroju społecznym i ekonomicznym narodów odegra jedną

z pierwszych ról. Jeśli dzisiaj w Niemczech jest już każdy trzeci obywatel ubezpieczony, to spodziewać się można, że w niedługim czasie ubezpieczenia społeczne — jakkolwiek będzie ich forma — obejmą w bardziej oświeconych państwach niemal każdego obywatela.

G. Cicimirski.

OGŁOSZENIA.

WYDAWNICTWO KSIĘGARNI
H. ALTENBERGA
WE LWOWIE

DZIEŁA WSZYSTKIE
ADAMA MICKIEWICZA

wydali **TADEUSZ PINI** i **MARYAN REITER**

w 12 tomach z licznymi podobiznami i autografami.

PIERWSZE WYDANIE KOMPLETNE
OBEJMUJĄCE WSZYSTKIE BEZ WYJĄTKU UTWORY
MICKIEWICZA, OPUŚCIŁO PRASĘ TOMÓW SZEŚĆ

Cena w przedpłacie za 12 tomów w artystycz. oprawie

Koron 44.—

Dalsze tomy wyjdą w ciągu najbliższych miesięcy.

Po ukazaniu się całego dzieła cena zostanie podwyższona.

Nazwiska wszystkich abonentów zostaną umieszczone w tomie ostatnim.

DZIEŁA ZBIOROWE
Seweryna Goszczyńskiego

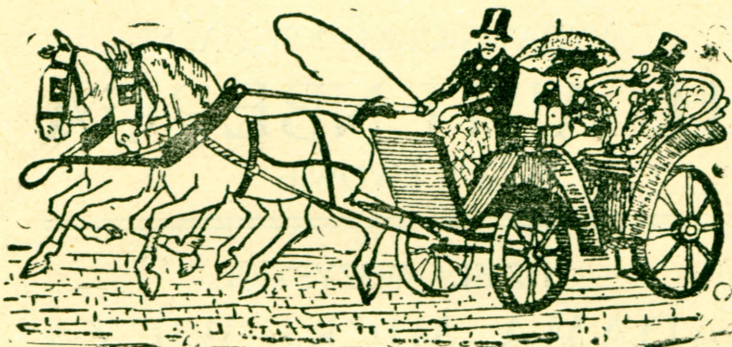
wydał **ZYGMUNT WASILEWSKI**

w 4 tomach — z 4 portretami i autografami

Wydawca zebrał tu wszystko, co się dało odszukać ze spuścizny Goszczyńskiego, która posiada dla piśmiennictwa wartość niepospolitą.

Treść: Poezye liryczne : Powieści : Dziennik podróży do Tatrów : Rozprawy literackie, krytyki i sprawozdania : Rozprawy polityczne : Pisma satyryczne „Pszonki“ : Po przełomie moralno-religijnym : Uzupełnienie „Poezyi lirycznych“.

Cena za 4 tomy w artystycznej oprawie **Koron 20.—**

REMIZY, KARETY ŚLUBNE I POWOZY
   PRYWATNE WYNAJMUJE SIĘ
W KANTORZE ZAMÓWIEŃ
   PRZY UL. SOBIESKIEGO L. 10

Jan Lewiński konc. budownicy i przedsiębiorstwo
 fabryczne dla przem. budowlanego
 Lwów, ulica A. hr. Potockiego 1, 58

Telefon Nr. 199 — Konto żyrowe w Austro-Węgierskim Banku we Lwowie.
 Konto Pocztowej Kasy Oszczędności Nr. 837.615.

Kafłowe piece, kuchnie i kominki kolorowe i białe różnych stylów. „UNICUM“ patentowany powielacz ciepła z szamotu glazurowany wewnątrz, odznaczony złotym medalem na wystawie lek. we Lwowie. Terrakota i majolika budowlana. Dachówki (karpiówki) i gąsiory glazurowane. Płytki glazurowane na ściany i glazurowane narożniki dla ochrony krawędzi murów. Materiały budowlane wszelkiego rodzaju. Sztuczny kamień na fasady i schody sposobem Emila Schröidla w Wiedniu. Patentowane ściany samonośne Kesslera. Podłogi sosnowe i maszynowe heblowane na pióro i wpust $\frac{5}{4}$ i $1\frac{1}{2}$ grube. Posadzki deszczułkowe z drzewa twardego różnej wielkości. Wszelkie wyroby stolarskie, portale, bramy, drzwi i okna w kompletnym wykonaniu wraz z okuciem i lakierowaniem. Warsztaty ślusarskie do wyrobu konstrukcyi żelaznych i robót artystycznych. Hygieniczne osuszanie nowych i starych budowli patentowanymi aparatami Goldziara i Bascha. Ścianki gipsowe własnego wyrobu dla przedziału mieszkań i izolacyi od głosu i zimna. Zakład artystyczny rzeźbiarsko-sztukatorski i wyrob sztucznego marmuru. Papa dachowa „Duresco“. Cement i wapno hydrauliczne. Na sprzedaż parcele pod wille i kamienice

Firma
Jan Daschek

**Fabryka dla wyrobów artystyczno-ślusarskich,
budowlanych, konstrukcyjnych i pracownia wag**

Telefonu **Łwów, ulica Kopernika 54** Telefonu
Nr. 205 **Włocławek, ulica Sykstuska 30** Nr. 205

Z działu ARTYSTYCZNEGO poleca: balustrady na schody i balkony, galerye, kroksztyny, herby bramy żelazne, ogrodzenia grobowców, latarnie, krzyże, wieńce i t. p.

Poleca dział budowlany

jakoto: okucia drzwi i okien okuciem własnego wyrobu, jakoteż wszelkie inne systemy. — Jako nowość poleca swój premiiowany i opatentowany wynalazek do szczególnego zamykania okien.

W dziale konstrukcyjnym

wykonywa: żelazne werandy, windy, schody kręcone i równe.

**POLECA CZĘŚCI SKŁADOWE ŻELAZNE DO
KUCHNI KAFLOWYCH, JAKOTEŻ KOMPLE-
TNE KUCHNIE DLA SZPITALI I ZAKŁADÓW
I T. P.**

NA WIOSNĘ I LATO!
Wielki wybór bawełnianych, wełnianych, jedwabnych i trykotowych towarów

Wielki wybór deszczochronów i płedów do podróży

**PŁÓTNA
BIELIZNĘ STOŁOWĄ**

gotową bieliznę dla mężczyzn
pończochy, skarpetki

oraz
pończoszki dla dzieci

SKŁAD KOMISOWY
prof. Dr. Jaegera normalnej bielizny
BIELIZNY ZDROWIA
ka. prob. Sebastjana Knaupa
oraz czysto jedwabnej higienicznej
Bieliznę Dra LEHMANN

Bieliznę Dra LEHMANN

poleca handel

P. S. BARDASZA

we Lwowie, Teatralna 9
vis-a-vis kościoła katedralnego

Towar doborowy :: Ceny fabryczne

Najnowsze krawaty masyelny i kołnierzyki

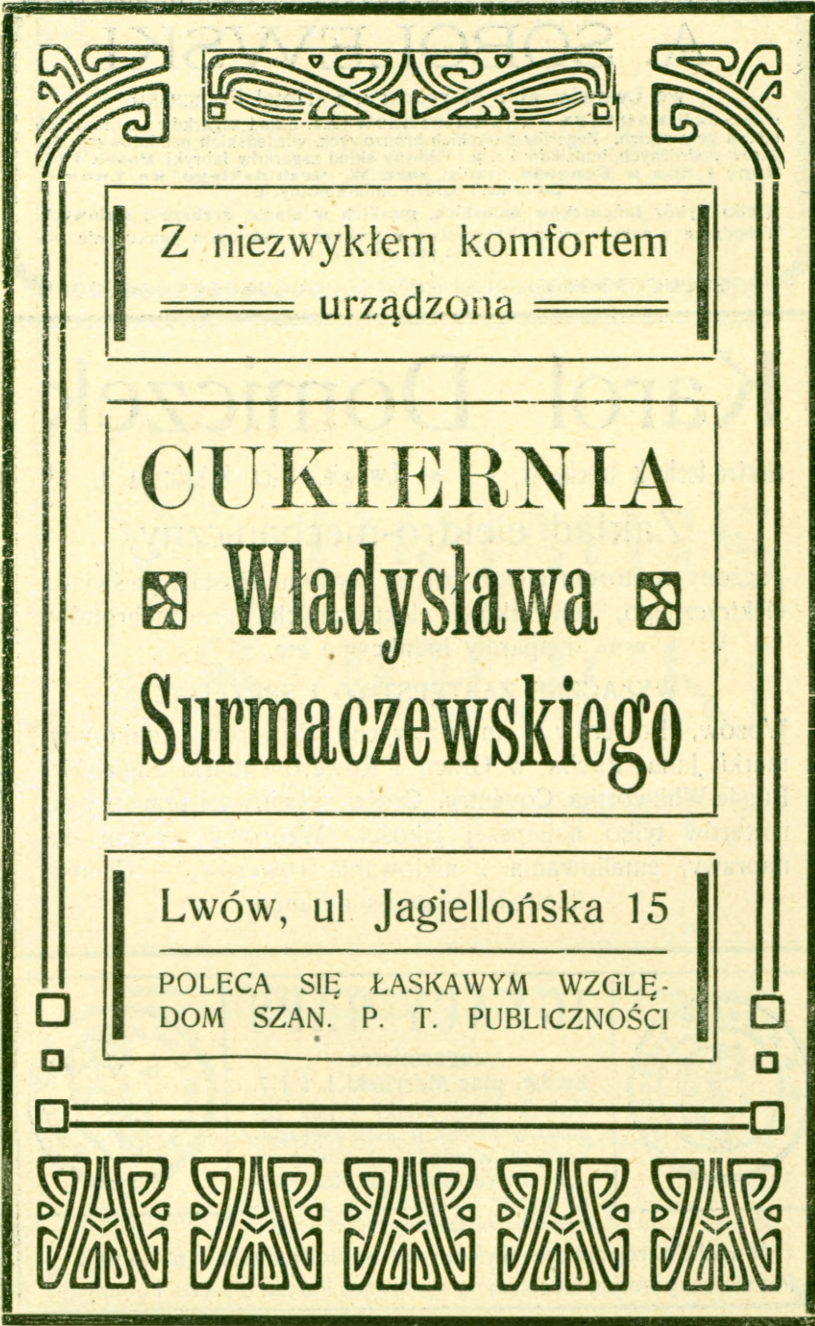
Wełniane angielskie kamizelki z rękawami i pończochy myśliwskie

DOM GOPYNA

LEON HEZELES

Skład i wypożyczalnia fortepianów i pianin
Clavierhandlung-Beihanstalt
LWOW - LEMBERG.
UL. SIKULSKA 11. SYKSTUSGASSE 11.
THE GEDUS

Z niezwykłym komfortem
urządzona

CUKIERNIA
❖ Władysława ❖
Surmaczewskiego

Lwów, ul. Jagiellońska 15

POLECA SIĘ ŁASKAWYM WZGLĘ-
DOM SZAN. P. T. PUBLICZNOŚCI

A. SOBOLEWSKI

we Lwowie, plac Maryacki 1. 5 (Hotel Francuski)

poleca swój **MAGAZYN ZEGARMISTRZOWSKI**. Skład zegarków z najlepszych fabryk genewskich. Zegarów paryskich brązowych, wiedeńskich pendułowych. Zegarów podróżnych, budzików i t. p. Główny skład zegarków fabryki **Patek Philippe i Ska w Genewie** dawniej **zast. W. Grabińskiego we Lwowie**, po cenach bardzo umiarkowanych.

Wielki wybór łańcuszków damskich, męskich w złocie, srebrze i stalowych. Wchodzące w zakres zegarmistrzostwa **reperacje** wykonywa punktualnie, sumiennie pod gwarancją.

Karol Domiczek

elektro-technik mechanik, — we Lwowie, ulica Sykstuska 1. 23.

Zakład elektro-mechaniczny

pędzony motorem elektrycznym, wykonuje instalacje światła elektrycznego, dzwonekó elektrycznych, gromochronów, i aparaty indukcyjne etc.

WYŁACZNE ZASTĘPSTWO I SPRZEDAŻ

Wozów, Rowerów i motorowych, Rowerów znakomitej marki Jana Pucha w Gracu i Rowerów marki angielskiej Rugde-Whitwortha Coventry. Części składowe i przybory do rowerów tylko najlepszej jakości. Wzorowy warsztat dla naprawy, emaliowania i niklowania rowerów. — Cenniki ilustrowane gratis i franco.

IGNACY RAPS

zegarmistrz

Lwów, plac Maryacki 1. 6 i 7.

Poleca swój wielki skład zegarków Szwajcarskich kieszonkowych, Wiedeńskich ściennych i Szwarzwaldzkich, jakoteż wielki wybór łańcuszków złotych i srebrnych.

Wszelkie reperacje wykonywa najdokładniej i najtaniej.

Premiowany złotym medalem na wystawach Paryża Brukseli i Londynu.

MAGAZYN MATERIJ NA MEBLE, FIRANEK DO
:: OKIEN, PORTYER, DYWANÓW, CHODNIKÓW ::
:: : MAGAZYN DEKORACJY POKOJOWYCH :: :
KAPY NA ŁÓŻKA, ORAZ SERWETY NA STOŁY

W. PRIMUS & S. IGLICKI

Lwów, ul. Jagiellońska l. 12

MEBLE DO SALONÓW, JADALNI, SYPIALNI ORAZ
MĘSKICH POKOJÓW :: TAPETY W NAJWIĘKSZYM
:: : : : : : WYBORZE : : : : :
WŁASNA PRACOWNIA TAPICERSKA I STOLARSKA.

Leon Appel

Lwów, Pasaż Hausmanna l. 3—5

WYKONYWA:

szyldy, szyby trawione, malowane i witraże, wszelkiego rodzaju tablice lane z cynku, mosiądzu i szklane. — Roboty lakiernicze budowlane i galanteryjne.

Dostawca szyb trawionych dla powilonu najwyższego dworu c. k. kolei państw. we Lwowie

Odznaczony na wielu wystawach   Zaprzysiężony rzeczoznawca sądowy.

Jedyny rzeczywisty
importer herbaty!

Opakowanie nie liczy się.
Zamówienie z prowincji
wysła się odwrot pocztą.

HANDEL HERBATY CHIŃSKIEJ EDMUNDA RIEDLA

LWÓW, ULICA TEATRALNA 3
(druga kamienicą od placu Maryackiego)

poleca znakomitą

HERBATĘ

zbioru majowego, bezpośrednio z Chin sprowadzoną, ciemno naciągającą, z wybornym smakiem i aromatyczną wonią — 1/2 kilo:

	Nr.	Kor.
Congo czarna	1	3-20
Souchong czarna	2	4—
zbiór majowy	3	6—
Kaysow czarna	4	8—
Melange de Londres	5	8—
Pecco kwiatowa	6	6—
" karaw.	7	8—
" najprz.	8	12—
Gumpowder zielon. perłowy	9	6—
" " "	10	8—
Wysiewki herbaciane		2-60
" z najlepszych herbat		3-20

Geny herbaty oznacza się 1/2 kilo w paczkach po 1/2 1/4 1/8 kg.

Cukiernia

Kazimierz Sotschek

□ □

Lwów, plac Maryacki 5
(Hotel Francuski)

□ □

Otwarta od godz. 7-ej rano
☒ do godz. 12-ej w nocy. ☒

W. ADAMSKI

LWÓW

ulica Akademicka 1. 2

(róg ulicy Tańskiej, Hotel George'a)

POLECA W KOLOSALNYM WYBORZE:

TAPETY -- MATERACE MEBLOWE -- DY-
WANY -- PORTYERY -- FIRANKI -- CHO-
DNIKI -- KOCYKI -- KOCE NA KONIE --
DERKI PODRÓŻNE -- ŁÓŻKA MOSIĘŻNE
-- LINOLEUM -- CERATY I WSZELKIE
PRZEDMIOTY DO URZĄDZEN POKOJO-
WYCH -- WZORY TAPET WYSYŁAM OPLATNIE

NAJSTARSZA W KRAJU FABRYKA

STOR I ŻALUZJI DO OKIEN

WSZELKICH SYSTEMÓW

CENNIKI GRATIS

CENNIKI GRATIS

Długoletnia praktyka za granicą, gdzie pracowałem w najpierwszorzędnějších firmach, dała mi sposobność poznać najlepsze i najtańsze źródła — dlatego też

CENY NAJNIŻSZE

Na każdy sezon najświeższe nowości w największym wyborze, które osobiście zakupuję kilka razy w roku za granicą: w Wiedniu — Paryżu etc.

MAGAZYN SPECYALNYCH NOWOŚCI
GALANTERYJNYCH POD FIRMA

STANISŁAW TKACZ

WE LWOWIE, UL. HETMAŃSKA 10
(BANK ZALICZKOWY)

poleca wyroby brązowe, skórzane, z drzewa, artykuły do podróży i polowania, parasolki, laski, perfumerye etc.

ZAMÓWIENIA Z PROWINCYI ZAŁATWIAM
ODWROTNĄ POCZTĄ.

Największy wybór stosownych podarunków

na Gwiazdkę i Nowy Rok

PODARUNKI ŚLUBNE I INNE OKOLICZ-
NOŚCIOWE.

Kasa pożyczkowa

Ogólnego galicyjskiego Stowarzyszenia pensyjnego

Stowarzyszenie zarejestrowane z poręką ograniczoną

we Lwowie — ulica Teatralna l. 23, I-sze piętro.

Telefon Nr. 1406. — Konto czekowe pocztowej kasy oszczędności Nr. 71.128.

Przyjmuje wkładki na oszczędność i oprocentowuje je po 5½% z półroczną kapitalizacją.

Udziela pożyczek na weksle i skrypta za poręką osób trzecich i za kaucyjnym zabezpieczeniem na hipotekach realności miejskich, lub posiadłości wiejskich.

Udziela kredytów kaucyjnych. — Reeskontuje kupieckie rymesy, udziela kredytów na faktury.

Przyjmuje wnioski na ubezpieczenia życiowe i inkasuje premie za ubezpieczenie, jako agencja krakowskiego Tow. wzajemnych ubezpieczeń.

BANK LWOWSKI

we Lwowie,

w własnym gmachu ul. Wałowa 11.

Rachunek żyrowy w Banku austro-węgierskim. — Rachunek pocztowej Kasy oszczędności we Wiedniu Nr. 69.313. — Telefon Nr. 575. — Przyjmuje wkładki na oszczędność i oprocentowuje takowe po 5 prc. — Przyjmuje wkładki krótkoterminowe na 4 prc. (z wypłatą bez wypowiedzenia). — Wydaje puszkę domowych kas oszczędności.

Podatek rentowy opłaca Bank z własnych funduszów.

UDZIELA POŻYCZEK:

na a) weksle i skrypta za poręką osób trzecich;	f) udziela kredytów budowlanych.
„ b) hipotekę realności;	g) reeskontuje kupieckie rymesy;
„ c) pp. urzęd. na zastaw pensyi;	h) drobnym przemysłowcom, rękodzielnikom i handlarzom do
„ d) zastaw polic życiowych;	spląty w 50 ratach tygodniowych
„ e) udziela kredytów kaucyjnych;	lub 12 miesięczn. na 5% od sta.

Przyjmuje ubezpieczenia na życie jako zastępstwo Twa wza. ubez. w Krakowie.

Informacji ustnych udziela w godzinach urzędowych od 9-ej do 2-ej, a na pisemne odpowiada odwrotnie

DYREKCJA

KANTOR WYMIANY

C. K. UPRZ. GAL. AKCYJNEGO

BANKU HIPOTECZNEGO

KUPUJE i SPRZEDAJE

— wszystkie papiery —
wartościowe i monety

po kursie dziennym, najdokładniejszym, nie licząc
żadnej prowizyi.

Jako dobrą i pewną lokacyę

poleca:

4 proc. listy hipoteczne	}	wolne
4 ¹ / ₂ proc. listy hipoteczne		od podatku
5 proc. listy hipoteczne premiiowane		rentowego
4 proc. listy Towarzystwa kredytowego ziemskiego		
4 proc. i 4 ¹ / ₂ proc. listy Banku krajowego		
5 proc. obligacye komunalne Banku krajowego		
4 proc. pożyczkę krajową galicyjską koronową		
4 proc. pożyczkę propinacyjną galicyjską		
wszelkie renty austriackie i węgierskie.		

AKCYJNY
BANK ZWIĄZKOWY

dla Stowarzyszeń zarobkowych
i gospodarczych

WE LWOWIE

UDZIELA

pożyczki na skrypta i weksle
i przyjmuje wkładki na książeczki
za **oprocentowaniem:**

4⁰/₁₀₀ z krótszem wypowiedzeniem ==
== 4¹/₂⁰/₁₀₀ z dłuższem wypowiedzeniem

§§§§§§§§§§§§§§§§§§§§§§§§§§§§§§

Wkładki będą przyjmowane i zwroty
uskuteczniane codziennie wy-
jąwszy niedziele i święta, w godzi-
nach urzędowych: od godz. 9 rano
do 1 popołudniu

ROK ZAŁOŻENIA 1831

TELEFON Nr. 468

CES. KRÓL. UPRZ. POWSZ. ASEKURACYA

Assicurazioni Generali

W TRYEŚCIE

Generalna Agencya dla Galicyi i Bukowiny
we Lwowie, ulica Kopernika l. 3
we własnym gmachu

Fundusze gwarancyjne, z końcem roku 1907 K 323,629.347.57
Stan ubezpieczeń działu życiowego wynosi . K 917,014.396.99
Stan ubezpieczeń działu rentowego wynosi K 1,796.397.62
Kwity premiove działu ogn. z końcem r. 1907 K 113,331.852.27

ZAPŁACONE SZKODY:

w 1906 r. K 37,472,589.25 zaś od zawiązania Towarzystwa,
według corocznych urzędowych wykazów Kor 899,042.935.20

[SZCZEGÓLNE KORZYŚCI:

W dziale ubezpieczeń życiowych przynaję się ubezpieczonym, prócz innych korzyści, następujące koncesye:

Po sześciomiesięcznem trwaniu ubezpieczenia pozostaje **polica w mocy** niezmiennie, nawet w razie gdyby ubezpieczony w skutek **pojedynku** stracił życie, również **samobójstwo** ubezpieczonego nie wpływa na **ważność policy** o ile takowa przez **trzy lata** była w mocy.

Po trzechletniem trwaniu ubezpieczenia **nie przepada polica** w razie zaprzestania wpłaty dalszych rat premiowych, lecz kapitał zabezpieczony **redukuje się** w miarę wpłaconych premii.

Pożyczki na police po trzechletniem trwaniu ubezpieczenia w wysokości przez Radę dyrekcyjną ustanowionej.

Natychmiastowa wpłata ubezpieczonej sumy, chociażby nawet wypadek ubezpieczeniem przewidziany zdarzył się wkrótce, albo zaraz po pierwszej opłacie premiowej.

Ubezpieczonym przynaję Towarzystwo jeszcze w przeciągu sześciu miesięcy **bez względu na stan zdrowia prawo reaktywowania** polic zgasyłych, z powodu nieuiszczenia premii w terminie.

Towarzystwo przynaję **należącym do pospolitego ruszenia**, w razie ich powołania, do czynnej służby, **ważność** zabezpieczenia w pełnej kwocie **bez dopłaty** jakiegokolwiek premii.

Ubezpieczeni pozostaję w mocy za dopłatą małej nadwyżki do premii **w czasie wojny** dla należących do czynnej armii lub obrony krajowej. Zezwala się na opłatę rocznych premii także w ratach półrocznych, względnie kwartalnych, do premii 2 prc. za raty półroczne, 3 prc. za raty kwartalne.

Natomiast **nie ściągę Towarzystwo rat**, o ile ich ewentualnie zabraknie **do uzupełnienia premii rocznej** ubezpieczonego **wśród roku** ubezpieczenia.

Ponadto przynaję Towarzystwo swym ubezpieczonym **zwolnienie od opłaty premii** bez zaliczenia jakiegokolwiek nadwyżki **na wypadek śmiertelstwa**, jeżeli zawodowe zajęcie ubezpieczonego nie jest połączone z nadzwyczajnem niebezpieczeństwem i o ile termin płatności ubezpieczonego kapitału **nie sięgę** po za 60-ty rok życia zabezpieczonej osoby.

BANK ZALICZKOWY

WE LWOWIE

ulica Hetmańska 10

(WE WŁASNYM GMACHU)

udziela pożyczek na skrypty i weksle

eskontuje promesy pożyczek
hipotecznych dla członków

== oraz udziela im pod dogodnymi warunkami ==

KREDYTÓW BUDOWLANYCH

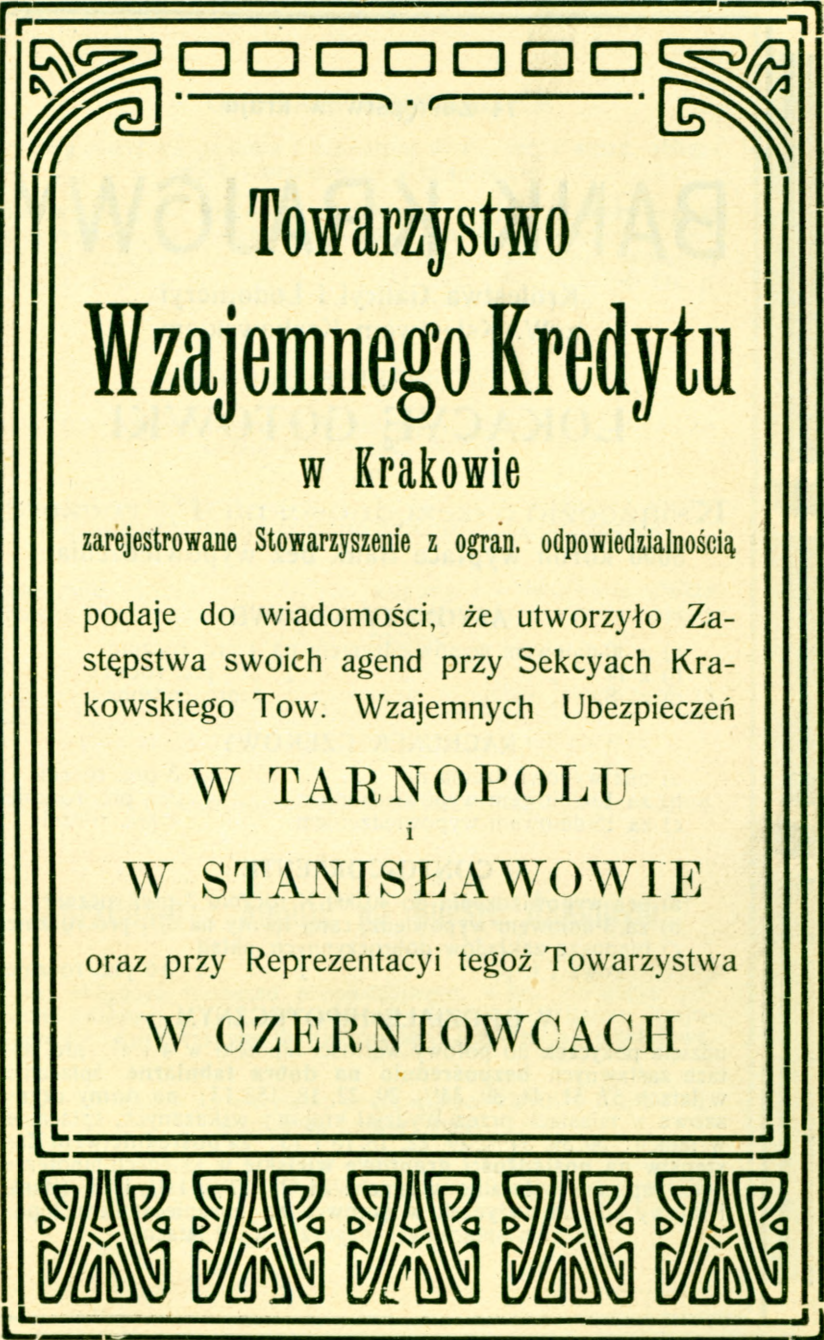
== na domy we Lwowie budować się mające ==

i przyjmuje

WKŁADKI OSZCZEDNOŚCI

== oprocentowując je po $4\frac{1}{2}\%$ od sta rocznie. ==

DYREKCJA.

Towarzystwo
Wzajemnego Kredytu

w Krakowie

zarejestrowane Stowarzyszenie z ogran. odpowiedzialnością
podaje do wiadomości, że utworzyło Za-
stępstwa swoich agend przy Sekcyach Kra-
kowskiego Tow. Wzajemnych Ubezpieczeń

W TARNOPOLU

i

W STANISŁAWOWIE

oraz przy Reprezentacyi tegoż Towarzystwa

W CZERNIOWCACH

74 Zastępstw w kraju

BANK KRAJOWY

Królestwa Galicyi i Lodomeryi
z W. Księstwem Krakowskiem

przyjmuje

LOKACYĘ GOTÓWKI

na

Książeczki oszczędności na 4⁰/₁₀₀ rocznie
5000 koron wypłaca Bank bez wypowiedzenia

ASYGNATY KASOWE

- a) z 30-dniowem wypowiedzeniem na 4 prc. rocznie
- b) z 14 " " " 3¹/₂ prc. rocznie
- c) z 8 " " " 3 prc. rocznie

RACHUNEK CZEKOWY

- a) bez wypowiedzenia na . . . . . 3 prc. rocznie
- b) za 10-dniowem wypowiedzeniem . . . . . 3¹/₂ prc. rocznie
- c) za 15-dniowem wypowiedzeniem . . . . . 4 prc. rocznie

CONTO-CORRENTE

- a) bez wypowiedzenia do 40.000 K rocznie 3 prc. rocznie
- b) za 3-dniowem wypowiedz. całej kwoty na 3¹/₂ prc. rocznie
- c) fundusze zakładów dobroczynnych, skład-
kowe i t. p. . . . . 3-6 prc. rocznie

W ODDZIALE HIPOTECZNYM

udziela pożyczek do połowy wartości hipoteki w 4 i 4¹/₂ prc. listach zastawnych **bezpośrednio na dobra tabularne**, spłatalne w latach 57, 51, 44, 39, 34¹/₂, 29, 22, 18, 15 i 13; **na domy czynszowe** w miastach przez Wydział krajowy wskazanych, spłatalne w latach: 50, 39, 34¹/₂, 29, 22, 18, 15 i 13; **za pośrednictwem Zastępstw na posiadłości gruntowe wiejskie** w księgach hipotecznych zapisane, spłatalne w latach: 24, 21, 17¹/₂, 14¹/₂ i 13. (Bank Krajowy udziela **pożyczek w gotówce** za ubezpieczeniem hipotecznem spłatalnych najwyżej w 19 latach).

W ODDZIALE KOMUNALNYM

udziela pożyczek gminom i powiatom w $4\frac{1}{2}$ prc. i 4 prc. obligacjach komunalnych a mianowicie:

powiatom oraz gminom miejskim i wiejskim, instytucjom kredytowym za poręką powiatów lub gmin opartym na ust. z 9 kwietnia 1873 Dz. u. p. Nr. 70, wreszcie **spółkom wodnym** utworzonym na mocy ustawy z 30 maja 1869 r. Nr. 93 Dz. p. w końcu prawnie publicznym korporacyom.

W ODDZIALE BANKOWYM

eskontuje **weksle, warranty i remessy** z biegiem do 120 dni, za opłatą $4\frac{1}{2}$ i 5 prc. rocznie.

Przyjmuje w **lombard** na czas i w rachunku bieżącym walory o pupilarnem bezpieczeństwie za opłatą $5\frac{1}{2}$ prc. rocznie.

eskontuje za zwrotem $5\frac{1}{2}$ prc. **kupony i wylosowane efekta własne i krajowe, udziela zaliczki na produkta naftowe** z opłatą na 5 prc. rocznie.

Udziela **poręki podatku spożywczego** od olejów mineralnych za opłatą $\frac{3}{4}$ prc. do 1 prc. prowizyi od kwoty poręczonej, od wódki i piwa za opłatą $\frac{1}{2}$ do $\frac{3}{4}$ prc. od kwoty poręczonej.

Przyjmuje w **przechowanie depozyta** za opłatą $\frac{1}{4}$ prc. rocznie.

Sprzedaje i kupuje po kursie dziennym:

4 prc. obligacje funduszu propinacyjnego, 4 prc. obligacje pożyczki krajowej, 4 i $4\frac{1}{2}$ prc. obligacje komunalne Banku krajowego, $4\frac{1}{2}$ i 4 prc. krajowe listy zastawne i 4 prc. obligacje kolejowe.

Wydaje **przekazy** na wszystkie znaczniejsze miasta w kraju i zagranicą za opłatą $\frac{1}{2}$ prc.

Załatwia wszelkie **komisa bankowe**, kupno i sprzedaż efektów, incasso wszelkich należności, domicile obcych weksli i t. d. za opłatą prowizyi $\frac{1}{16}$ do $\frac{1}{8}$ prc.

GALICYJSKA

KASA OSZCZĘDNOŚCI

— we Lwowie —

przyjmuje

poręzone przez kraj wkładki oszczędności (także pocztą za pośrednictwem pocztowej kasy oszczędności), oprocentowuje je po 4% bez potrącenia podatku rentowego i zwraca je w odstępach od 8 do 8 dni do 1000 K bez wypowiedzenia, a ponad 1000 K za odpowiedniem wypowiedzeniem, lub bezwzględni za pobraniem eskontu.

Udziela

pożyczek na zastaw papierów wart., pupilarne bezpieczeństwo mających, na giełdzie wiedeńskiej notowanych, do wysokości $\frac{3}{4}$ wartości giełdowej,

eskontuje

kupony i wylosowane efekty wartościowe, tudzież weksle z terminem płatności nie dalszym, niż cztery miesiące,

udziela

pożyczek hip. na dobra ziemskie i na realności czynszowe we Lwowie i w innych miastach, będących siedzibą Sądów kraj., lub obwod. i powiat.

udziela

pożyczek komunalnych powiatom i gminom i pożyczek Spółkom systemu Raiffeisena.

GALICYJSKIE Towarzystwo Kredytowe Ziemskie

we Lwowie, ulica Karola Ludwika l. 1

wydaje:

cztero-procentowe listy zastawne z okresem 56-letnim;
oraz kupuje i sprzedaje takowe po kursie dziennym.

Nadto przyjmuje:

depozyty prywatne do przechowania
za opłatą miesięczną 5 hal. od 1000 K.

Na rachunek Towarzystwa wypłacają wylosowane listy
zastawne i zapadłe kupony następujące domy bankowe:

W KRAKOWIE: Bank krajowy;

W POZNANIU: Bank rolniczo-przemysłowy Kwilecki, Potocki i Ska;
" Hartwig Mamroth i Ska;

W WIEDNIU: C. k. uprzyw. austr. Bank dla krajów koronnych;

" Niższe austriackie Towarzystwo eskontowe;

W PRADZE: Filia c. k. uprz. austr. Banku dla krajów koronnych;

W GRACU: E. C. Mayer i Ska;

W TRYĘSCIE: Filia Anglo-Austriackiego Banku;

W BERLINIE: Bank niemiecki;

" Bank Drezdeński;

W FRANKFURCIE nad Menem: Bank drezdeński;

W AMSTERDAMIE Wertheim & Gompertz;

W BERNIE: Filia c. k. uprz. austr. Zakładu kred. dla handlu i przemysłu;

W PRZEMYŚLU: Ehrlich i S-ka;

W STANISŁAWOWIE: S. Kornblüh.

Galicyski

Ziemiński Bank Kredytowy

TOWARZYSTWO AKCYJNE WE LWOWIE

ULICA TRZECIEGO MAJA L. 5

udziela Pożyczki hipoteczne

eskontuje Weksle

przyjmuje wkładki oszczędności
i oprocentowuje je po $4\frac{1}{4}$ proc. od sta rocznie

Rachunki bieżące oprocentowuje po $4\frac{1}{2}$ %

Kupuje i sprzedaje wszystkie efekta i monety

**Poleca do lokacyi pupilarne $4\frac{1}{2}$ % Listy zastawne
Galicyskiego Ziemińskiego Banku Kredytowego**

Towarzystwo Wzajemnego Kredytu

w Krakowie, ulica Basztowa

ORAZ

FILIA WE LWOWIE

ulica Trzeciego Maja 1. 16

- podaje do wiadomości, że
- a) udziela pożyczek wekslowych swoim Członkom na dwa podpisy;
  - b) udziela pożyczek wekslowych z jednym podpisem za kaucją hipoteczną na dodra ziemskie i realności miejskie, na drugim miejscu po pożyczkach amortyzacyjnych krajowych instytucji finansowych.

c) udziela pożyczek w rachunku bieżącym na podkład papierów wartościowych o pupilarnem bezpieczeństwie;

d) wypłaca od udziałów dywidendę aż do 5 prc.;

e) przyjmuje wkładki oszczędności na książeczki, płacąc od nich podatek rentowy z własnych funduszów i oprocentowuje je po ~~15~~ 4 prc. ~~25~~ od dnia złożenia do dnia odbioru, wypłaca obecnie:

Koron	1.000	bez wypowiedzenia
"	5.000	za 3-dniowem wypowiedzeniem
"	10.000	za 8 "
"	20.000	za 14 "

wyższe zaś wkładki za 2-miesięcznym wypowiedzeniem, o ile zaś fundusze na to pozwalają i wcześniej, nie licząc żadnego eskontu za wczesniejszą wypłatę;

f) przyjmuje od swych Członków w przechowanie wszelkie walory za opłatą depozytowego.

TOWARZYSTWO WZAJ. UBEZPIECZEŃ

„DNISTER“

WE LWOWIE, ULICA RUSKA L. 20 (gmach własny)
ZAŁOŻONE W ROKU 1892

Ubezpiecza budynki, nieruchomości, zboże i paszę od szkód
ogniowych; taryfa premii umiarkowana, a czysty zysk tj. nad-
wyżkę dochodu rozdziela się między członków jako zwroty.

Za rok 1910 otrzymali członkowie 10% zwrotu.

Dnister wypłaca szkody bezzwłocznie, a likwidację prze-
prowadza razem z Delegatami i miejscowymi człon-
kami. — Za 18 lat wypłacił 22.899 odszkodowań
w sumie 12,750.757 koron.

Police Dnistra przyjmują przy udzielaniu **pożyczek** hipo-
tecznych Bank krajowy oraz Kasy oszczędn.

Dnister pośredniczy w ubezpieczeniach życiowych
w Krakowskiem Towarzystwie wzaj. ubezpieczeń.

Fundusze i rezerwy Towarzystwa Dnister wyno-
szą
31-go grudnia 1910 3,043.341 koron.

TOWARZYSTWO WZAJEMN. KREDYTU

„DNISTER“

STOWARZ. ZAREJSTR. Z OGRANICZONA PORĘKĄ
WE LWOWIE, UL. RUSKA L. 20

Pożyczki udziela swoim członkom na 6 prc.

Splataę pożyczek rozkłada na raty do lat 15. Suma pożyczek wynosi 3,810.183 koron, z tego 4468 skryptów w kwocie 3,066.820 kor. zainstalowanych na pierwszym miejscu w sposób pupilarny.

Członkiem Towarzystwa może być tylko członek Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń „Dnister“.

Udział członka wynosi 50 K, poręka podwójna.— Członków liczy Towarzystwo 5.550, suma udziałów 313.337 kor.

Wkładki oszczędności przyjmuje „Dnister“ na 4 prc.— Suma wkładek wynosi 3,153.745 K

Czysty zysk przypada w części członkom tytułem dywidendy, a w części na publiczne dobroczynne cele, na które rozdano do tej pory 93.335 kor.

Informacje w sprawach pożyczkowych udziela Dyrekcja i agencje

Wiedeński Bank Związkowy

Filia we Lwowie

we własnym gmachu, przy ulicy Jagiellońskiej l. 3
Telefonu Nr. 57 — Dyrekcyja, Nr. 1084 Kantor wymiany i kasy — Nr. 338 Korespondencya,
Nr. 1579 Oddział wekslowy

Zakład centralny: Wiedeń

Filia:
Aussig n. Ł., Berno, Biała, Bozen, Budapeszt, Budziejowice, Celowicz,
Cieplice, Cieszyn, Czerniowce, Friedek-Mistek, Grac, Innsbruck, Jägerndorf,
Konstantynopol, Karlsbad, Kraków, Marienbad, Meran, Praga, Przemysł,
Pardubice, Pilzno czeskie, Prościejów, Smyrna, Tarnów, Villach, W. Neu-
stadt, St. Pölten i Zagrzeb.

12 kantorów wymiany i kas depozytowych we Wiedniu

Kapitał akcyjny Kor. 130,000,000 — Fundusze rezerwowe Kor. 39,000,000

Załatwia wszelkie interesa bankowe, oraz transakcye w zakresie

kantorów wymiany wchodzące, a mianowicie:

Przyjmuje wkładki w rachunku czekowym i w rachunku bieżącym.

Przyjmuje wkładki na 4% książeczki wkładkowe. Oprocentowanie rozpoczyna się z dniem następnym po złożeniu wkładki, a kończy się z dniem poprzedzającym podjęcie wkładki. Podatek rentowy opłaca się z własnych fundusów.

Eskontuje weksle, otwiera kredyty i udziela zaliczki na podkład papierów wartościowych. Przeprowadza wszelkie obroty giełdowe na targach krajowych i zagranicznych.

Kupuje i sprzedaje papiery wartościowe, waluty i przekazy na zagraniczne miejsca.

Wydaje listy kredytowe na wszystkie kraje.

Wymienia kupony i wylosowane papiery wartościowe.

Inkasuje weksle we wszystkich miejscach krajowych i zagranicznych.

Przechowuje papiery wartościowe i zarządza nimi.

Ubezpiecza papiery wartościowe przed stratami wylosowania.

Rewiduje bezpłatnie numera losów i innych papierów wartościowych, podlegających losowaniu.

Oddział zastawniczy udziela zaliczek na kosztowności i papiery wartościowe.

Oddział pod nazwą: „Lwowska Kasa dla targu bydła i mięsa“ w rzeźni miejskiej we

Lwowie, udziela zaliczek na bydło w stajniach opasowych, oraz na bydło i mięso na targowicy miejskiej we Lwowie.

NAJKORZYSTNIEJSZE WARUNKI. — PILNE CZUWANIE NAD INTERESAMI KLIENTELI.

Ułatwienia wszelkiego rodzaju, umożliwione doświadczeniem i rozgąszczonymi stosunkami w całym świecie kupieckim.

— EKSPozytura w PRZEMYSŁU —

Sprzedaje nadto losy na ratalne miesięczne spłaty.

Do zawierania

ubezpieczeń życiowych, posagowych, na
renty i ludowych pod nader korzystnymi
warunkami i niskimi premiami nadaje
się najbardziej

„ALLIANZ“

AKCYJNE TOW. UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE I RENTY
WE WIEDNIU

Fundusze gwarancyjne po dzień 31 grudnia 1910
K 20,218.170·10. — Stan ubezpieczeń po dzień
31. grudnia 1910 r. 422.589 osób z kapitałem
K 132,157.999·19 i 183.386·81 renty. Ogólnie wypła-
cona kwota od założenia Tow. przeszło 12,000.000

Prospekta, taryfy rozsyła, tudzież bliższych informacji udziela

„ALLIANZ“

AKCYJNE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE I RENTY

FILIA DLA GALICJI i BUKOWINY

LWÓW, PLAC BERNARDYŃSKI L. 2 a

♠ Zdolni i ruchliwi agenci zostaną przyjęci ♠

ZAŁOŻONE W ROKU 1860

TOWARZYSTWO
Wzajemnych Ubezpieczeń
W KRAKOWIE

Przyjmuje ubezpieczenia od ognia, gradu i na życie

Z końcem roku 1910:

Fundusze gwarancyjne wszystkich trzech działów ubezpieczeń
Koron 62,297.872

Wartość ubezpieczona w Dziale ogniowym i gradowym
Kor. 2.289,032.043

Ubezpieczony kapitał wraz z rentami w Dziale życiowym
Kor. 121,438.776

Od początku istnienia Towarzystwa:

Wypłacone szkody we wszystkich trzech Działach
Kor. 253,464.534

Wypłacone Członkom zwroty i dywidendy Kor. 37,814.857

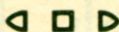

Dyrekcja Towarzystwa w Krakowie. — **Reprezentacje** we Lwowie, Czerniowcach i Bernie. — **Sekcje** w Przemyśle, Rzeszowie, Stanisławowie i Tarnopolu, — ponadto przeszło 400 Agencji w różnych miejscowościach kraju.

TOWARZYSTWO WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ W KRAKOWIE

Towarzystwo ubezpiecza kapitały i renty na dożycie i przeżycie w różnych kombinacjach. Tow. oparte jest na wzajemności, rozdziela zatem zyski między członków.

Ubezpieczenie w Towarzystwie wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie przedstawia następujące korzyści:

1. **Dywidendę** wypłaca się po zamknięciu i zatwierdzeniu rachunków za 5-ty rok trwania ubezpieczenia. Dywidenda za rok 1910 wynosiła 10 prc. rocznej premii.
2. **Police** już po trzechletnim trwaniu są **niezaczepialne**.
3. **W wypadku samobójstwa** wypłaca Towarzystwo **pełną ubezpieczoną sumę**, jeżeli ubezpieczenie trwało przynajmniej przez 3 lata.
4. W wypadku **śmierci** wskutek **pojedyunku**, wypłaca Towarzystwo pełną ubezpieczoną sumę **już po roku** trwania ubezpieczenia.
5. Ubezpieczenie na życie zawarte w Tow. wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie rozciąga się także na **wypadek śmierci na wojnie, bez osobnej dopłaty**.
6. **Podróże i przebywania we wszystkich częściach świata** nie wywierają wpływu na ważność ubezpieczenia **już po 1-rocznym trwaniu** tegoż.
7. W razie zaniedbania zapłaty premii przywraca się police do ważności:
  - a) przy ubezpieczeniach, trwających dłużej niż 3 lata i nie obciążonych pożyczkami, **w ciągu 5 lat**.
  - b) przy ubezpieczeniach poniżej 3 lat **w ciągu jednego roku**.
8. Wobec **instytucji kredytowych**, obowiązanych do publicznego składania rachunków, a udzielających kredytu na zastaw polic, może Dyrekcyja Towarzystwa uznać ważność ubezpieczenia do wysokości należnego odnośnej instytucji salda, **nawet w tych wypadkach**, w którychby w myśl wyżej wyszczególnionych warunków wypłata nastąpić nie mogła.

TOWARZYSTWO WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ W KRAKOWIE

Rok	Rezerwy matemat. z przenies. premii	Rezerwy szkód	Inne fundusze ubezpieczeństwa	Razem	Zysk	Dywidenda	
						pośm o/o	na doz. o/o
1899	19,698.318	138.045	1,309.602	21,145.965	125.655	5	2
1900	20,612.919	235.913	1,331.639	22,180.471	138.924	5	2
1901	22,699.062	291.145	1,435.736	23,425.943	204.305	6	3
1902	22,627.105	314.541	1,858.724	24,800.370	270.619	7	4
1903	23,633.517	407.631	2,212.806	26,253.954	294.820	7	4
1904	25,024.368	541.465	2,431.657	27,997.490	358.792	8	5
1905	26,268.464	514.684	2,769.328	29,452.476	376.939	8	5
1906	27,924.437	448.962	3,030.154	31,403.553	389.737	8	5
1907	29,444.781	405.517	3,223.665	33,073.963	454.486	9	6
1908	30,336.860	457.818	3,523.394	34,318.072	516.854	9	9
1909	30,772.590	648.926	4,004.503	35,426.019	533.497	9	9
1910	32,397.489	443.732	4,423.828	37,265.046	605.309	10	10

Fundusze gwarancyjne z dniem 31-go grudnia 1910 r.

Koron 38,036.647

Rezerwa matematyczna przedstawia technicznie obliczone zobowiązania Towarzystwa z tytułu ubezpieczeń i służy na pokrycie tych zobowiązań.

Fundusze ubezpieczeństwa służą na wyrównanie niespodziewanych wychyleń śmiertelności lub innych strat.

Stosunek funduszy ubezpieczeństwa do rezerwy matematycznej jest wyrazem przeczności administracji i finansowej siły instytucji.

Wszelkich wyjaśnień w sprawie ubezpieczeń życiowych udziela **Dyrekcya** Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie. **Reprezentacye** we Lwowie, Czerniowcach i Bernie. **Sekcyje** w Przemyślu, Rzeszowie, Stanisławowie i Tarnopolu, ponadto przeszło **400 Agencji w kraju**, jak również w **Wiedniu** i **Pradze**, oraz podróżujące organa Towarzystwa.

C. k. Uprzyw. Towarzystwo Ubezpieczeń

RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTA W TRYEŚCIE

założone w roku 1838, a od roku 1841 operujące

==== w Galicyi i na Bukowinie ====

przyjmuje

1. Ubezpieczenia na życie pod najkorzystniejszymi warunkami i najniższą premią w rozmaitych kombinacjach.
2. Ubezpieczenie budynków, ruchomości, zapasów, ziemiopłodów itd. od szkód, wyrządzonych przez pożar, piorun i eksplozje.
3. Ubezpieczenie od kradzieży z włamaniem.

Fundusze gwarancyjne wyż $154\frac{1}{2}$ milionów K
Zapłacone szkody od założenia Towarzystwa
wyż 694 milionów, z dniem 31 grudnia 1910

4. Ubezpieczenia ziemiopłodów od gradobicia na rachunek Towarzystwa dla ubezpieczenia gradowego i reasekuracyjnego „Meridionale“ w Tryeście.

przyjmuje GENERALNA AGENCYA

C. k. uprzyw. Riunione Adriatica di Sicurta

WE LWOWIE, PLAC ŚW. DUCHA L. 3

C. k. uprzyw. Towarzystwo Ubezpieczeń na życie

AUSTRYACKI FENIKS

WE WIEDNIU

wpłacony kapitał 6,000.000 koron

Rezerwa premii i szkód	42,500.000 koron
Zabezpieczony kapitał	190,000.000 „
Wpływ premii	7,900.000 „

Reprezentacya: Lwów, ul. Trzeciego Maja 11 a

Towarzystwo udziela ubezpieczenia na życie człowieka we wszystkich przyjętych kombinacjach, jako to :

ubezpieczenie na wypadek śmierci, płatne natychmiast po śmierci ubezpieczonego tegoż spadkobiercy lub innym obdarowanym ;

ubezpieczenie na wypadek śmierci mieszane ubezpieczenia, z uwolnieniem od płac premii, a względnie z udzieleniem rocznej renty w razie nieudolności do zarobkowania ;

ubezpieczenia na dożycie, zaopatrzenia na starość, wywianowanie dzieci, płatne samemu ubezpieczonemu po osiągnięciu oznaczonego wieku ;

ubezpieczenia rent dożywotnich, pensyi dla wdów, rent i wyposażenia dzieci po najtańszych premiach i pod najprzystępniejszymi warunkami, a zwłaszcza przy bezwzględnej ważności polic, również ubezpieczenia na wypadek wojny bez osobnej dopłaty, następnie wolności podróżowania i zatrzymywania się we wszystkich częściach świata i zmianie zawodu bez wszelkiej dopłaty premii.

Reprezentacye Towarzystwa znajdują się w następujących miastach

Berno, Budapeszt, Czerniowce, Drezno, Genua, Grac, Insbruk, Kraków, Kronstadt, Lublana, Linz, Lwów, Monachium, Praga, Paryż, Sarajewo, Strassburg, Tryest, Wiedeń i Zagrzeb. Oprócz tego znajdują się we wszystkich miastach i znaczniejszych miejscowościach austro-węgierskiej monarchii, w Niemczech, Włoszech etc. **Agencye główne i powiatowe**, które udzielają chętnie informacyi, bezpłatnie blankiety wniosków i prospekty i przyjmują zgłoszenia do ubezpieczenia.

ROK ZAŁOŻENIA 1864

Foncière

Peszteński Zakład Ubezpieczeń

Pełnowpłacony kapitał akcyjny

Cztery miliony koron

Ogólny fundusz gwarancyjny

Trzydzieści dziewięć milionów koron

W uprawnionych przez Zakład działach asekuracyjnych zasługują na wyszczególnienie:

1. **W dziale ogniowym**: Ubezpieczenia budynków, maszyn, rekwizytów, zapasów i materiałów, towarów, urzędzeń domowych, ziemiopłodów, inwentarza żywego i martwego od ognia, pioruna i eksplozyi.

2. **W dziale ubezpieczeń od gradobicia**: Zwrot połowy premii w razie nie zgłoszenia szkody.

3. **W dziale życiowym**: Ubezpieczenia mieszane (na wypadek śmierci i dożycia) jakoteż ubezpieczenia posagowe z trzyletnim rozdziałem zysku. Dywidenda za r. 1900 wynosiła 38:57 prc. za r. 1905 zaś 55:44 prc. **premier rocznej**. Police zakładu są po latach trzech **niezaprzeczalne i ważne na wypadek samobójstwa**, na wypadek pojedynku zaś już po pół roku.

4. **W dziale wypadkowym**: Ubezpieczenia od wypadków kolejowych, ważne są na całą kulę ziemską i na całe życie. Jednorazowa premia wynosi 3 prc. t. j. od 10.000 koron ubezpieczonego kapitału 30 koron.

5. **W dziale ubezpieczeń od odpowiedzialności prawnej**: Ubezpieczenia wszelkiego rodzaju fabryk, hoteli, zakładów przemysłowych, właścicieli realności, myśliwych, uprawiających sporty i t. d.

6. **W dziale ubezpieczeń od kradzieży z włamaniem**: Ubezpieczenia urzędzeń domowych, klejnotów, pieniędzy, papierów wartościowych w domach czynszowych i willach izolowanych, magazynów towarowych, jubilerskich i zegarmistrzowskich, banków, zakładów zastawniczych, kas oszczędności, kantorów wymiany, urzędów podatkowych i t. d.

Ubezpieczenia kompletnego urządzenia domowego w domach czynszowych kosztuje rocznie 1:5 prc. t. j. **jedną kor. 50 hal.** od 1000 koron, wartości ubezpieczonej.

Wszelkich bliższych objaśnień udziela chętnie ustnie i pisemnie

Generalna Agencja Zakładu przy ul. Batorego 38

która przyjmuje zarazem zgłoszenia osób nieposzlakowanych na objęcie agencji zakładu we Lwowie lub na prowincyi.

ELEKTRYCZNOŚĆ
JÓZEF NAGÓRSKI i SKA

Lwów, ul. Trzeciego Maja 15 — Tel. Nr. 1334

Przedsiębiorstwo robót elektrycznych. :: Centralny skład na Galicyę artykułów elektrotechnicznych, Świeczników od najtańszych do najwykwintniejszych, Żarówki, Motory, Przedmioty artyzmu itd. itd.

KOSZTORYSY BEZPŁATNIE

SYNDYKAT ROLNICZY

Kraków, plac Szczepański 1. 6. Telefon Nr. 148

Lwów, ulica Kościuszki 1. 14. Telefon Nr. 617

dostarcza najtaniej

maszyny i narzędzia rolnicze, nawozy
szfuczne, pasze treściwe, węgle opa-
== łowe i koks, nasiona ==

Cenniki na żądanie darmo i oplatnie

TANIO! DOBRZE!
MAGAZYN I PRACOWNIA KRAWIECKA
JANA GŁADYSZA

15-letniego współpracownika firmy Kropiowskiego i Matfasa

we Lwowie, ulica Bielowskiego 1. 3

(obok Pasażu Mikolascha)

MATERIAŁY ANGIELSKIE POSIADA NA SKŁADZIE

Artystyczny Zakład
Rytowniczy **Maksa Glasermana**

we Lwowie, ul. Sykstuska l. 19 : Telefon Nr. 1585

Wykonywa gustownie i tanio: Stampiglie kauczukowe i metalowe, numeratory i stemple datowe, tablice z metalu lane, oraz mosiężne grawirowane, tablice nagrobowe, ulic, marki pieczętkowe, cęgi do plomb.

Zamówienia z prowincyi wykonywa się odwrotnie.

ANTONI HALSKI

1862

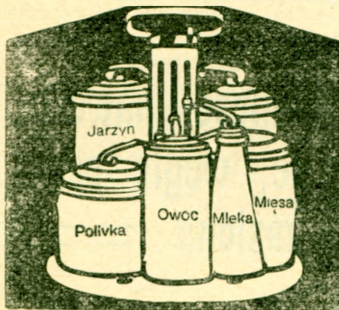
HANDEL ŻELAZNY

1912

we Lwowie, plac Maryacki l. 9

Wyłączne zastępstwo na wschodnią Galicyę

poleca

Słynne Weck'a aparaty i szkiełko do gotowania na zapas: owoców, jarzyn, konserw, mięsów itp.

Kompletne urządzenia do kuchni i domu.

Narzędzia gospodarcze i ogrodnicze.

Mebel żelazny: łóżka, umywalnie, bidety itp.

Kasy ogniotrwałe od K 140.—.

Wyroby nożownicze: noże stołowe, kuchenne, brzytwy, szczyrki itp.

Zakład introligatorski

Kazimierza Legeżyńskiego

zaopatrzone w maszyny pędzone motorem elektrycznym, wykonywa wszelkie roboty introligatorskie po jak najprzystępniejszych cenach

we Lwowie, ulica Zimorowicza l. 16.

KAWA PALONA

z własnego parowego palenia :: codziennie świeżo palona

ściśle podług zasad higieny, za pomocą gorącego powietrza, znakomita w smaku i aromacie!

$\frac{1}{2}$ kilo kawy palonej	Melange Nr. I.	1 Kor.	80 gr.	
" " " "	" " II.	2 "	— "	
" " " "	" " III.	2 "	20 "	
" " " "	" " IV.	2 "	40 "	
" " " "	Melange cesarska	" V.	2 "	80 "

Kawa palona za pomocą gorącego powietrza posiada zalety, iż zachowuje znakomitą aromę, czysty delikatny smak, największą wydatność, z tej przyczyny znacznie tańsza w użyciu, aniżeli kawy palone w inny sposób. Kawa palona pakowana w woreczkach pergaminowych w wadze 1, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ i $\frac{1}{8}$ kg.

POLECA HANDEL HERBATY I KAWY

EMUNDA RIEDLA

we Lwowie, ulica Teatralna l. 3 : naprzeciw Katedry

Pension „POLONIA“

we Lwowie, ulica Bourlarda l. 3

(boczna Batorego) ☎ Telefon Nr. 2089/VIII

poleca

Pokoje wykwintnie urządzone z całodziennem utrzymaniem po cenie umiarkowanej.

Wykwintne obiady dla dochodzących i do domu.

Staranna kuchnia. ☎ ☎ Światło elektryczne.

O łaskawe względy P. T. Publiczności uprasza

ZARZĄD.

Ruch pociągów kolejowych we Lwowie.

DWORZEC GŁÓWNY

Odjazd

Przyjazd

rano	przed połud.	po połud.	wiecz.	noc		rano	przed połud.	po połud.	wiecz.	noc
3:40	8:22*	2:45*	6:05	11:10	Kraków	5:50	9:00*	—	5:48	9:50
—	8:45	—	7:00*	12:35*	Kraków	7:30	10:15	1:30*	8:25*	2:22*
—	—	—	7:30	—	Kraków	—	—	—	—	—
—	—	5:45	—	—	Mszana	—	—	—	—	—
—	—	3:50	—	—	Rzeszów	—	—	1:10	—	—
6:15	10:40	2:15*	8:46	11:13	Podwołoczyska	7:20	11:55	2:10*	5:40	10:30
—	—	2:35	—	—	Krasne	—	—	—	10:45	—
6:10	9:15*	2:20	—	10:48	Czerniowce	8:50	—	2:05*	—	9:54
—	9:35	—	—	2:50	Czerniowce	—	—	5:52	6:20*	12:05*
—	—	3:05	7:58**	—	Stanisławów	5:15†	10:25	—	—	—
—	—	—	6:29	—	Kołomyja	5:45	—	—	—	—
6:00	—	1:45	6:50	11:25	Stryj	7:23	11:40	6:45	—	11:00
7:30	—	1:45	6:50	—	Ławoczne	7:28	—	4:25	—	11:00
7:30	—	1:45	6:50	11:25	Pustomyty	7:28	11:40	4:25	6:45	—
6:35	9:05	3:40	—	10:40	Sambor	8:00	9:58	1:40	9:00	—
6:35	9:05	—	3:40	10:40	Lubień	8:00	9:58	1:40	9:00	—
6:35	9:05	—	3:40	—	Sianki	—	9:58	1:40	9:00	—
7:35	—	2:28	7:49	11:35A	Rawa Ruska	7:33	—	1:26	8:00	—
7:35	—	2:28	—	—	Bełzec	—	—	1:26	8:00	—
7:35	—	2:28	7:49	—	Sokal	7:33	—	1:26	8:00	—
6:06	—	—	—	—	Brzuchowice	7:00	—	1:26	—	—
7:35	—	2:28	7:49	11:35A	Brzuchowice	7:33	—	—	8:00	—
8:40	—	—	—	5:25	Janów	8:10	—	—	—	—
8:40	—	—	—	5:25	Jaworów	8:15	—	3:59	—	—
5:58	—	—	6:16	—	Podhajce	—	11:15	—	10:20	—
5:58	—	—	6:16	—	Winniki	—	11:15	—	10:20	12:16B
7:50	—	5:20	—	—	Stojanów	—	10:04	—	6:30	—

PODZAMCZE

6:30	11:00	2:30*	9:09	11:33	Podwołoczyska	7:01	11:35	1:55*	5:16	10:13
—	—	2:52	—	—	Krasne	—	—	—	10:27	—
6:12	—	—	6:30	—	Podhajce	—	10:54	—	9:37	—
6:12	—	1:30	6:30	10:40B	Winniki	7:26	10:54	6:24	9:37	12:00B
8:12	—	—	5:38	—	Stojanów	9:42	—	6:11	—	—

ŁYCZAKÓW

6:31	—	—	6:51	—	Podhajce	—	10:36	—	9:36	—
6:31	—	1:49	6:51	10:59B	Winniki	7:08	10:36	6:05	9:36	11:43B

* pospieszne, ** Chodorów, w przeddzień każdej niedzieli i rzymsko kat. święta, † Chodorów, po każdej niedzieli i rzym. kat. święcie, A tylko w niedziele, B w soboty i niedziele.

Dzieła

Czasopisma

Ilustracje

i wogóle wszelkie roboty w zakres dru-
karstwa wchodzące wykonywa najszybciej
i po możliwie niskich cenach

DRUKARNIA

Słowa Polskiego

• Lwów, Zimorowicza 1-15

NAJWIĘKSZY WYBÓR

UBRAŃ MĘSKICH, DZIECIĘCYCH i Mundurków dla PP. Studentów

własnego wyrobu — polecają

Heilmann Kohn i Synowie

we Lwowie, pl. Maryacki 5
(w Hotelu Francuskim)

CENY STAŁE JAK NAJNIŻSZE
NA KAŻDEJ SZTUCE OZNACZONE

Największy polityczny dziennik polski

Słowo Polskie

wychodzi we Lwowie dwa razy dziennie

Względnie do swych rozmiarów jest dziennikiem najtańszym. Organ zupełnie niezależny politycznie, materialnie zaś tylko od prenumeratorów, na których byt swój opiera.

SŁOWO POLSKIE pozyskało współpracownictwo najwybitniejszych publicystów, mężów nauki, literatów, posiada własnych korespondentów we wszystkich ziemiach polskich i zagranicą, to też podaje zawsze najświeższe wiadomości telegraficzne.

Słowo Polskie drukuje jednocześnie kilka powieści, z których jedną w książkowym dodatku tygodniowym

Prenumerata Słowa Polskiego wynosi:

	kwartalnie	rocznie
We Lwowie (w Administracji lub biurach)	6 K — h	24 K — h
We Lwowie z 2-krotną dostawą do domu	7 „ 80 „	31 „ 20 „
Z jednokrotną wysyłką pocztową	8 „ — „	32 „ — „
Z dwukrotną wysyłką pocztową	9 „ 50 „	38 „ — „

SŁOWO POLSKIE będąc najpoczytniejszym dziennikiem w Galicji ogromnie rozpowszechnionym we wszystkich sferach naszego społeczeństwa, jest równocześnie

ZNAKOMITYM ORGANEM REKLAMOWYM

Umieszczone w nim ogłoszenia przynoszą niezawodnie znaczne korzyści

Kto poszukuje posady, zajęcia, roboty, lekcji, dzierżawy, kupna nieruchomości; kto potrzebuje nauczyciela, urzędnika, oficjalisty; kto ma cokolwiek do sprzedania lub wydzierżawienia, osiągnie swój cel najszybciej, umieszczając anons w drobnych ogłoszeniach, za które liczymy po 6 hal. od każdego wyrazu, najmniej 60 hal.

Ogłoszenia większe kosztują za 1 wiersz petitowy jednołamowy lub jego miejsce 20 hal., w rubryce „Nadesłane“ za wiersz jak wyżej 80 hal. — Nekrologja za wiersz jak wyżej 60 hal. — Doniesienia o ślubach, zaręczynach i t. p. wiadomości za wiersz jak wyżej K. 1.—

Adres Administracji, Redakcji i Drukarni Słowa Polskiego:

Lwów, ul. Zimorowicza l. 11 - 15, dom własny.

MAGAZYN

F. Knauer i Syn

we Lwowie, plac Kapitulny liczba 2

poleca najtaniej

w wielkim wyborze

Kocyki na łózka

Koce na konie i wózki

Kołdry watawane

Chustki i pledy wełniane

Bieliznę wełnianą Dr. Jägera

Bieliznę męską

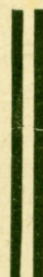
Płótna wszelkiego rodzaju

Szyfony i szyrtingi B. Schrolla

Ręczniki, chustki do nosa

Prześcieradła gotowe

Zlecenia z prowincyi załatwia
się odwrotną pocztą

BIBLIOTEKA KORNICKA

Cz

21520 /^{nr 11}
1912

Z TOWARZYSTWA WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ W KRAKOWIE.

W sprawie ubezpieczeń od gradu.

Kraków, w marcu 1912.

Wielmożny Panie!

Rok ubiegły zaznaczył się bardzo obfitymi opadami gradowymi w całym kraju. We wielu miejscowościach spadał grad kilkakrotnie, a liczne okolice, w których od dłuższego czasu jak n. p. w kilkunastu powiatach sądowych zachodniej Galicyi nie było gradu, uległy w roku ubiegłym dotkliwej klęsce elementarnej.

Okoliczności powyższe wpłynęły ujemnie na wyniki zeszłorocznej kampanii gradowej, dochody bowiem nie wystarczyły na pokrycie wynagrodzeń i kosztów administracyi. Na pokrycie niedoboru użyliśmy zatrzymanych w myśl § 47 warunków ubezpieczeń od gradu 5%-owych potrąceń z odszkodowań i części funduszu wyrównawczego, nie naruszając jednak funduszu rezerwowego, który **wzrósł** o K. 35.010.85 t. j. do łącznej kwoty K. 2,910.201.61.

Przebieg klęsk gradowych w ostatnich latach powinien przekonać tych Ziemian, którzy dotychczas nie ubezpieczali swoich ziemiopłodów od gradu, lub ubezpieczać je zaprzestali, że wskutek ciągłych zmian szlaków gradowych **niema w naszym kraju okolic wolnych od gradu**, że więc wszyscy są narażeni na niepowetowane straty materialne, od których przez ubezpieczenie uchronić się mogą.

Zarazem pozwalamy sobie zwrócić uwagę W Pana **na korzyści**, które zapewnia Towarzystwo nasze swoim stałym Członkom, przyznając Im: •

- 1) prawo do **zwrotów** już po trzech latach ubezpieczenia;
- 2) prawo do taryfowego **opustu**, wynoszącego od 8 do 30% zaliczki za lata bez gradu;
- 2) **bezprocentowe kredytowanie** zaliczki do dnia 1 listopada.

Opłaty za ubezpieczenie od gradu w naszym Towarzystwie wymierzone są na podstawie wyników statystyki, prowadzonej z jak największą ścisłością od początku działalności Towarzystwa w dziale gradowym, są więc jak najdokładniej zastosowane do stopnia istniejącego niebezpieczeństwa. Szczegółowych wyjaśnień pod tym względem udzielają wszystkie nasze Sekcye i Agencye w kraju.

W końcu nadmieniamy, że z powodu korzystniejszych warunków dla zbytu produktów rolniczych przez rozszerzenie sieci kolejowej we wschodniej części naszego kraju i na Bukowinie znieśliśmy w roku bieżącym w wykazie cen najwyższych, po jakich ziemiopłody w roku 1912 od gradu ubezpieczone być mogą, dotychczasową kategorię C, obejmującą powiaty podolskie i bukowinińskie, przyłączając ją do wyższej kategorii cen (B), jak również przydzieliliśmy powiaty przemyski i jarosławski do najwyższej kategorii cen (A). Wskutek tych zmian będą mogli nasi Członkowie w tych powiatach ubezpieczać ziemiopłody od gradu **po wyższych niż dotąd cenach**.

Zapraszając W Pana do ubezpieczenia swych ziemiopłodów w naszym Towarzystwie, wyrażamy nadzieję, że W Pan raczy użyzyć mu Swego cennego poparcia i zachęci do ubezpieczenia od gradu Swych bliższych i dalszych sąsiadów.

Załączniki:

Wykaz najwyższych cen.

Wyciąg z warunków ubezpieczeń od gradu (str. 2, 3, 4).

Informacyi co do taryfy i sporządzania wniosków udzielają Sekcye i Agencye Towarzystwa.

Objaśnienie „Warunków ubezpieczeń od gradu“.

1) Ceny ubezpieczone, a nie ceny targowe będą służyć w razie gradobicia za podstawę wynagrodzenia. Wolno jest podawać do ubezpieczenia ceny niższe od cen maksymalnych; cen wyższych Dyrekcyja do ubezpieczenia w myśl § 7 warunków ubezpieczeń od gradu przyjąć nie może. Chmiel i buraki cukrowe mogą być ubezpieczone po cenie zakontraktowanej, ewentualnie po potrąceniu kosztów dostawy, jeżeli zakontraktowano *loco* stacya kolejowa lub fabryka.

2) Przy wyłączeniu słomy od ubezpieczenia dolicza się do normalnej zaliczki 10%. Słoma rzepakowa może być jednak od ubezpieczenia wyłączoną, zaś słoma kukurydziana, nać kartoflana, liście buraków, łodygi maku nie będą wcale do ubezpieczenia przyjmowane, przyczem w tych wypadkach, ani zaliczka opłacana za ziarno, ani też za kartofle i buraki nie będzie podwyższoną. W razie ubezpieczenia słomy, wartość tejże winna być podaną przynajmniej w tym minimalnym stosunku do wartości ziarna, jaki niżej jest oznaczony. Wartości słomy, wyższe od minimalnych mogą być podawane do ubezpieczenia.

Słoma w stosunku do wartości ziarna liczyć się będzie minimalnie:		
	W powiatach politycznych oznaczonych literą A.	W powiatach politycznych oznaczonych literą B. i na Bukowinie.
z pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i ziemiopłodów strączkowych	w $\frac{1}{6}$ części wartości ziarna	w $\frac{1}{8}$ części wartości ziarna
z hreczki	$\frac{1}{10}$ „	$\frac{1}{10}$ „

3) Przy wszystkich ubezpieczeniach dolicza się do zaliczki, według przepisanej taryfy wymierzonej:

a) należytość stemplową podług skali II.

od należytości ogólnej do K	40— . . .	K — h	14
" „ nad K	40 „ „ 80— . . .	" — "	26
" „ " „ 80	" „ 120— . . .	" — "	38
" „ " „ 120	" „ 200— . . .	" — "	64
" „ " „ 200	" „ 400— . . .	" 1 „	26
" „ " „ 400	" „ 600— . . .	" 1 „	88
" „ " „ 600	" „ 800— . . .	" 2 „	50
" „ " „ 800	" „ 1600— . . .	" 5 „	—

b) należytość manipulacyjną obliczoną od wartości ubezpieczonej:

do wysokości K	2500— . . .	K — h	50
od K	2500— do „ 5000— . . .	" 1 „	—
nad „	5000—	" 2 „	—

4) **Opłata na fundusz rezerwowy** w dotychczasowej wysokości jeden od tysiąca ($\frac{1}{10}\%$) od ubezpieczonej wartości pobieraną będzie tylko przez 5 lat bezpośrednio po sobie następujących (art. 63 b. statutu). Członkowie zatem, którzy przez 5 lat ostatnich w Towarzystwie ziemiopłody od gradu ubezpieczali, w roku bieżącym składki na fundusz rezerwowy płacić już nie będą.

5) **Dla członków wieloletnich** nastęca przepis § 25 warunków ubezpieczeń znaczne korzyści i tak: Członkowie, którzy z jednej i tej samej miejscowości ubezpieczają w Towarzystwie co najmniej od lat pięciu bez przerwy ziemiopłody, za które Towarzystwo w ostatnich trzech latach ani wynagrodzenia nie płaciło ani kosztów likwidacji nie poniosło, otrzymują opust w zaliczce. Opust ten wynosi w czwartym roku 8% zaliczki, w każdym zaś następnym wzrasta o 2% aż do 30%; ustaje zaś z chwilą, gdy ubezpieczone ziemiopłody uległy szkodzie gradowej, która do likwidacji zgłoszona została, jeżeli Towarzystwo albo szkodę wynagrodziło, albo choćby tylko poniosło koszty likwidacji. W tym wypadku dopiero po trzech dalszych latach wolnych od wynagrodzeń i kosztów komisyjnych, opust w zaliczce wchodzi znowu w życie od minimalnej kwoty 8% począwszy.

W razie przerwy w ubezpieczeniu — choćby przez rok jeden — gaśnie zupełnie prawo do opustu, a po ponownem przystąpieniu do Towarzystwa nabywa je Członek dopiero po 5 latach nieprzerwanego ubezpieczenia, z których to 5 lat w ostatnich 3 latach Towarzystwo ani wynagrodzenia ani też kosztów likwidacji nie płaciło.

Opust ten, w ubiegłej kampanii w licznych wypadkach stosowany, przywiązany jest do miejscowości, przeto dzierżawcy i prawni zastępcy wchodzi w odnośne prawa dawniejszego posiadacza.

6) Jak dotychczas, tak i w przyszłości mogą Członkowie, którym Towarzystwo udzieli kredytu, składać weksle na całkowitą lub częściową zapłatę przypadającej za ubezpieczenie należności.

Termin płatności weksli gradowych ustanowiony być może najpóźniej do 31 października. Od weksli gradowych nie opłaca się żadnego procentu, jeżeli one istotnie do dnia 1 listopada w całości wykupione będą.

Weksle gradowe mają być z reguły ściągane dopiero przy wypłacie drugiej raty odszkodowania, gdyby jednak połowa przyznanego odszkodowania była mniejszą niż suma wekslowa, nadwyżkę tej ostatniej ponad połowę sumy odszkodowania potrącić należy już przy wypłacie pierwszej raty.

Uwaga: Weksle gradowe mogą być wyjątkowo prolongowane, najdalej jednak do dnia 15 grudnia tego roku, w którym policę wystawiono; w takim jednak razie opłacony być musi procent po 5 od sta **od dnia 1 listopada do dnia, po który weksel prolongowano.** Weksle do dnia 15 grudnia nie wykupione, mają być bezwarunkowo zaskarżone. (*Uchwała Rady nadzorczej z maja 1906 r.*)

7. Chmiel przyjmuje się do ubezpieczenia, jeżeli równocześnie przynajmniej dwa razy większa, a tytoń, jeżeli co najmniej 4 razy większa wartość zboża z całego majątku asekurata ubezpieczoną została. Jeżeli właściciel chmielarni lub plantacyi tytoniu nie miał i nie ma w tym roku innych ziemiofodów, może być chmiel przyjęty za dopłatą 10%, a tytoń za dopłatą 20% do ustanowionej zaliczki.

Przy ubezpieczeniu traw i roślin pastewnych na paszę, ubezpieczeniem objęty jest tylko pierwszy pokos. Każdy pokos następny należy osobno ubezpieczać. Przy ubezpieczeniu koniczyny nasiennej należy podać, który pokos ubezpiecza się na ziarno.

8) § 13 warunków ubezpieczeń od gradu zawiera następujące postanowienia:

Ubezpieczenie kończy się:

- a) przy ziemiofodach kłosowych i strączkowych, tymotce i koniczu nasiennym, oraz hreczce w chwili złożenia ich w mendlę, półkopki, o ile kłosy są przykryte — najpóźniej jednak w 10 dni od chwili odłączenia od pnia.
- b) przy ziemiofodach olejnych i maku w 6 dni od chwili odłączenia od pnia;
- c) przy ziemiofodach okopowych z chwilą ich wykopania;
- d) przy chmielu z chwilą odłączenia szyszek — najpóźniej dnia 10 września;
- e) przy kukurudzy z chwilą odłączenia łodyg z szulkami od pnia, względnie szulek od łodyg;
- f) przy tytoniu z chwilą odłączenia liści;
- g) przy lninie i konopiach w chwili odłączenia łodygi od ziemi.

Ubezpieczenie traw i roślin pastewnych na paszę, tudzież wszystkich innych roślin, powyżej nie wymienionych, kończy się z chwilą odłączenia od pnia.

9) Do ubezpieczenia od gradu, bez względu na wysokość sumy ubezpieczonej, może być przyjęty każdy, kto poprzednio lub równocześnie przyjęty został na Członka Towarzystwa w dziale ubezpieczeń od ognia.

10) Przy oszacowaniu szkody na ziemiofodach kłosowych i strączkowych uważa się ziarno i słomę, przy lninie i konopiach siemię i łyczko, jako osobne przedmioty oszacowania.

Procenta szkód oblicza się dla każdego przedmiotu oszacowania osobno i z każdego tak obliczonych procentów szkody nie wynagradza się pierwszych pięciu.

Jeżeli na tych samych ziemiofodach zajdzie ponownie szkoda, natenczas oblicza się procent uszkodzenia, wszystkimi gradobiciami łącznie zrządzonego i z tego potrąca się pierwsze pięć procent.

Dla uniknięcia nieporozumień wyjaśniamy, że szkody aż do pięciu procentów na ziarnie lub na słomie wcale wynagradzane nie będą, że szkód zaś wyższych wynagradzana będzie tylko nadwyżka ponad pięć procentów, a więc n. p. w razie skonstatowania szkody na 50% na ziarnie, a 15% na słomie, wynagradzać się będzie tylko 45% na ziarnie, a 10% na słomie.

11) Likwidacya szkody na miejscu kończy się na oznaczeniu procentowej wysokości szkody w tabelce detaksacyjnej, obliczenie zaś kwoty odszkodowania dokonaniem będzie przez Dyrekcyę w Krakowie.

12) Z każdej sumy, płatnej jako wynagrodzenie za poniesioną szkodę gradową, zatrzyma się 5% i wypłaci tylko w takim razie, jeżeli prowizoryczne zamknięcie rachunków dokonać się mające z końcem listopada wykaze, że dochody w bieżącym roku administracyjnym zebrane, wystarczają na pokrycie szkód i kosztów administracyi. Wypłata zatrzymanych 5% nastąpi wtenczas w ciągu miesiąca grudnia. Gdyby się jednak oka-

zało, że zebrane dochody na pokrycie wydatków i kosztów administracji nie wystarczają, zatrzymane 5% użyte będą na pokrycie niedoboru. W razie nieużytkowania całej, z pięcioprocentowego potrącenia od wynagrodzeń uzyskanej sumy na pokrycie niedoboru, przekaże się resztę tej sumy funduszowi rezerwowemu.

Podczas gdy inne Towarzystwa asekuracyjne potrącają z obliczonych ostatecznie wynagrodzeń 5% na pokrycie kosztów likwidacji, w naszym Towarzystwie potrącenia powyższe, o ile nie zostały Członkom zwrócone, zużytkowane były na zwiększenie funduszu rezerwowego.

Jeżeli dochody roku bieżącego na pokrycie wydatków nie wystarczą, w takim razie zużytkujemy na ten cel sumę, z powyższego potrącenia uzyskaną: jeżeli jednak dochody okażą się wystarczającymi, w takim razie zatrzymane 5% wynagrodzenia w ciągu miesiąca grudnia będą zwrócone.

13) Dyrekcyja ma prawo badania wszelkiej szkody przez grad zrządzonej przed likwidacją, jako też rewizji każdej likwidacji na miejscu we wszelkich szczegółach: w tym celu muszą być przedłożone jej organom wszelkie dowody, w § 39 warunków ubezpieczeń od gradu wskazane.

Jak w roku ubiegłym, tak i obecnie prosimy, aby wniosek na ubezpieczenie był przez właściciela własnoręcznie podpisany na dowód, że powyższe warunki są mu znane i że się takowym poddaje. Jeżeliby właściciel nie mógł wniosku sam podpisać n. p. z powodu nieobecności, jesteśmy zniewoleni wymagać, ażeby osoba, podpisująca w zastępstwie właściciela, przedłożyła pełnomocnictwo, upoważniające ją do zawarcia ubezpieczenia. W braku podpisu na wniosku lub w razie nieprzedłożenia wspomnianego pełnomocnictwa, ubezpieczenie nie mogłoby być przyjęte aż do spełnienia tego warunku. Dlatego jest rzeczą wskazaną, aby pp. właściciele zaopatrzyli swoich pełnomocników wcześniej w potrzebne dokumenty, aby w ostatniej chwili nie narazić się na niemożność korzystania z ubezpieczenia z powodu niedopełnienia tej koniecznej formalności.

Uwaga. Dla każdej miejscowości należy podać oddzielny wniosek, gdyż łączenie dwu lub więcej miejscowości na jednym wniosku nie jest dozwolone, i tak sporządzone wnioski nie mogą być przyjęte.

Ewentualne doniesienia o gradobiciu, dla którego to celu Agencya dołączy do policy kilka blankietów, prosimy wysyłać wprost do Dyrekcyi w Krakowie, nie zaś do Sekcyi lub Agencyi.

Z wysokim poważaniem

Dyrekcya Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie

M. Garapich.

S. Dydyński.

Paszkowski.

TOWARZYSTWO WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ W KRAKOWIE.

WYKAZ NAJWYŻSZYCH CEN

po jakich ziemiopłody w roku 1912 od gradu ubezpieczone być mogą.

Rodzaj Ziemiopłodów

W POWIATACH POLITYCZNYCH GALICJI I NA BUKOWINIE

A.

Biała, Bochnia, Brzesko, Brzozów, Chrzanów, Cieszanów, Gorlice, Grybów, Jarosław, Jasto, Kolbuszowa, Kraków, Krosno, Limanowa, Łańcut, Mielec, Myślenice, Nisko, Nowy Sącz, Nowy Targ, Oświęcim, Piłzno, Podgórze, Przemyśl, Przeworsk, Ropczyce, Rzeszów, Sanok, Strzyżów, Tarnów, Tarnobrzeg, Wadowice, Wieliczka, Żywiec.

B.

Bóbrka, Bohorodczany, Borszczów, Brody, Brzeżany, Buczacz, Czortków, Dąbrowa, Dobromil, Dolina, Drohobycz, Gródek jag., Horodanka, Husiatyn, Jaworów, Kałusz, Kamionka str., Kołomyja, Kossów, Lisko, Lwów, Mościska, Nadwórna, Peczniżyn, Podhajce, Przemyślany, Radziechów, Rawa ruska, Rohatyn, Rudki, Sambor, Skafat, Skole, Sniatyn, Sokal, Stanisławów, Stary Sambor, Stryl, Tarnopol, Tłumacz, Trembowla, Turka, Zaleszczyki, Zbaraż, Zborów, Złoczów, Żółkiew, Żydaczów i Bukowina.

Poz.		Poz.	Koron za 100 Kg.	Poz.	Koron za 100 Kg.
1	Żyto ozime	1	17—	1	16—
2	„ jare	2	16—	2	15—
3	Pszenica ozima lub jara	3	23—	3	22—
4	Jęczmień	4	17—	4	16—
5	Orkisz	5	16—	5	15—
6	Owies	6	18—	6	17—
7	Hreczka (Tatarka)	7	16—	7	15—
8	¹⁾ Kukurudza	8	15—	8	14—
9	Proso	9	15—	9	14—
10	Groch zwykły (biały i zielony)	10	20—	10	19—
11	Groch (Wiktorya) i Wielogroch zielony	11	26—	11	25—
12	Bób	12	15—	12	14—
13	Bobik	13	15—	13	14—
14	Fasola pospolita	14	20—	14	19—
15	Soczewica zwykła	15	15—	15	14—
16	Wyka	16	17—	16	16—
17	Łubin	17	14—	17	13—
18	Tymotka	18	65—	18	63—
19	²⁾ Koniec czerwony lub szwedzki (nasienny)	19	190—	19	188—
20	„ biały (nasienny)	20	180—	20	178—
21	³⁾ „ czerwony na suchą paszę	21	7—	21	650
22	Esparceta nasienna łuszczone	22	80—	22	78—
23	„ na suchą paszę	23	7—	23	6—
24	Rzepak zimowy	24	28—	24	27—
25	„ letni	25	26—	25	25—
26	Lnianka (Lnica, Rzyj)	26	20—	26	19—
27	Konopie włókno	27	60—	27	58—
28	Nasienie konopne	28	24—	28	23—
29	Len włókno	29	80—	29	78—
30	Nasienie lniane	30	27—	30	26—
31	Mak	31	52—	31	50—
32	Anyz rosyjski	32	45—	32	44—
33	„ płaski	33	48—	33	47—
34	⁴⁾ Chmiel	34	300—	34	290—
35	Łoza koszykarska 1-rocza	35	3—	35	3—
36	„ „ 2-rocza	36	150	36	150
37	Tytoń	37	—	37	50—
38	Kartofle	38	4—	38	350
39	⁴⁾ Buraki cukrowe	39	250	39	250
40	„ pastewne	40	180	40	160

Słoma w stosunku do wartości ziarna liczyć się będzie minimalnie:

	W powiatach politycznych oznaczonych literą A.	W powiatach politycznych oznaczonych literą B. i na Bukowinie.
z pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i ziemiopłodów strączkowych	w $\frac{1}{6}$ części wartości ziarna	w $\frac{1}{8}$ części wartości ziarna
z hreczki	$\frac{1}{10}$ „	$\frac{1}{10}$ „

- 1) Kukurudza będzie przyjmowana do ubezpieczenia z wyłączeniem łodyg i liści, t. j. tylko samo ziarno bez podwyższenia zaliczki.
- 2) Przy ubezpieczeniu koniczyny nasiennej należy podać, który pokos ubezpiecza się na ziarno.
- 3) Przy ubezpieczeniu koniczu czerwonego na paszę, jeżeli ma być ubezpieczony także drugi pokos, musi być podany do ubezpieczenia oddzielną pozycją.
- 4) Chmiel, buraki cukrowe i konopie mogą być także ubezpieczone po cenie zakontraktowanej, ewentualnie po potrąceniu kosztów dostawy, jeżeli zakontraktowano loco stacya kolejowa lub fabryka.

Uwaga: Ziemiopłody pod poz. 21, 23, 35, 36 i 37 wymienione, t. j. koniec czerwony na paszę, esparceta, łoża koszykarska 1-rocza, łoża koszykarska 2-letnia i tytoń będą przyjmowane do ubezpieczenia wedle spodziewanego plonu, podanego w cennarach metrycznych z jednego morga, a nie jak dawniej ryczałtowa zawartość z tegoż. Chmiel zaś przyjmowanym będzie do ubezpieczenia po cenie za 100 kg., a nie jak dawniej za 50 kg.

Odwroćcie!

Wyciąg z warunków ubezpieczeń od gradu.

§ 1. Członkiem Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie w dziale ubezpieczeń od szkód gradowych, może być każdy, kto poprzednio lub równocześnie przyjętym został na członka tego Towarzystwa w dziale ubezpieczeń od ognia.

§ 2. Przedmiotem ubezpieczenia może być wszelki rodzaj ziemiopłodów.

§ 3. Do ubezpieczenia przyjęte być mogą albo wszystkie ziemiopłody albo poszczególne ich gatunki, w całości lub w części.

Ubezpieczenie częściowe ziemiopłodów pewnego gatunku w jednej miejscowości, może być wtedy tylko przyjęte, jeżeli część wyłączona tego samego gatunku ziemiopłodów stanowi osobny łąn, wynoszący co najmniej 25 morgów, a granice tego łąnu są dokładnie w wykazie opisane.

§ 4. Ubezpieczeniem objęte być muszą wszystkie części ziemiopłodów dające się spożytkować.

Wolno jednak Dyrekcji lub Zastępstwu upoważnionemu do wystawienia polic (Reprezentacyi, Sekcyi) za odpowiedzialniem podwyższeniem zaliczki od ziarna, wyłączyć od ubezpieczenia słomę.

Jaka część wartości będzie przyjmowaną na ziarno, a jaka na słomę lub łyczko, ogłosi corocznie Dyrekcya.

Przy tytoniu liczy się zawsze $\frac{1}{10}$ wartości na liście dolne, $\frac{1}{10}$ na średnie, $\frac{2}{10}$ na górne.

§ 5. Chmiel przyjmuje się do ubezpieczenia, jeżeli równocześnie przynajmniej dwa razy większa, a tytoń, jeżeli co najmniej 4 razy większa wartość zboża z całego majątku asekurata ubezpieczoną została. Jeżeli właściciel chmielarni lub plantacyi tytoniu nie miał i nie ma w tym roku innych ziemiopłodów, może być chmiel przyjęty za dopłatą 10%, a tytoń za dopłatą 20% do ustanowionej zaliczki.

Przy ubezpieczeniu traw i roślin pastewnych na paszę, ubezpieczeniem objęty jest tylko pierwszy pokos. Każdy pokos następny należy osobno ubezpieczać.

Przy ubezpieczeniu konieczyzny nasiennej należy podać, który pokos ubezpiecza się na ziarno.

§ 6. Chmiel i buraki cukrowe mogą być ubezpieczone po cenie zakontraktowanej, ewentualnie po potrąceniu kosztów dostawy, jeżeli zakontraktowano loco fabryka.

§ 8. W razie uszkodzenia roślin okopowych, chmielu lub tytoniu przez grad, obowiązany jest ubezpieczony rośliny te własnym kosztem do chwili likwidacyi starannie uprawiać.

§ 12. Ubezpieczenie rozpoczyna się o godzinie dwunastej w nocy po nadejściu wykazu na ubezpieczenie do Dyrekcji lub Zastępstwa upoważnionego do wystawiania polic.

Ubezpieczenie buraków cukrowych nie może rozpocząć się wcześniej niż 15 czerwca.

§ 15. Ubezpieczający składa lub przesyła bezpośrednio albo za pośrednictwem Agencji do Dyrekcji lub Zastępstwa upoważnionego do wystawiania polic wnioski na ubezpieczenie, podpisany i wypełniony we wszystkich rubrykach na przepisany do tego formularzu i poddaje się tem samem wszelkim postanowieniom statutu i warunków ubezpieczeń od gradu.

§ 16. Ubezpieczający ziemiopłody cudze, obowiązany jest wykazać się pełnomocnictwem lub udowodnić tytuł uprawniający go do zawarcia ubezpieczenia.

§ 19. Telegraficznie wolno ubezpieczać tylko całe plony poszczególnych gatunków ziemiopłodów bez wyłączenia jakichkolwiek ich części i to przy równoczesnem złożeniu w Agencji, lub nadaniu na pocztę za recepisem zwrotnym wykazu sporządzonego według przepisu § 15.

W razie ubezpieczenia drogą telegraficzną, rozpoczyna się ubezpieczenie o godzinie 12-tej w nocy po nadejściu telegramu, o ile uczyniono zadość powyżej podanym warunkom, a Dyrekcya lub Zastępstwo upoważnione do wystawiania polic, w ciągu 24 godzin po nadejściu telegramu, nie wysła odpowiedzi odmownej.

§ 25. Członkowie, którzy ubezpieczają z jednej i tej samej miejscowości w Towarzystwie co najmniej od lat pięciu bez przerwy ziemiopłody, za które Towarzystwo w ostatnich trzech latach ani wynagrodzenia nie płaciło, ani kosztów likwidacyi nie poniosło, otrzymują od czwartego roku począwszy opust w zaliczce. **Opust ten wynosi w czwartym roku 3% zaliczki, w każdym zaś następnym wzrasta o 2% aż do 30%;** ustaje zaś z chwilą, kiedy ubezpieczone ziemiopłody uległy szkodzi gradowej, która do likwidacyi zgłoszona została, jeżeli Towarzystwo albo szkodę wynagrodziło, albo choćby tylko poniosło kosztą likwidacyi. Prawo do opustu gaśnie także w razie przerwy w ubezpieczeniu, a wchodzi napowrót w życie na tych samych jak wyżej podano warunkach, po trzech latach wolnych od wynagrodzeń i kosztów komisyjnych.

Opust ten jest przywiązany do miejscowości, przeto dzierżawcy i prawni następcy wchodzi w odnośne prawa dawniejsze posiadacza.

§ 26. W razie uszkodzenia ziemiopłodów przez gradobicie, obowiązany jest ubezpieczony lub jego zastępca zawiadomić o tem Dyrekcję lub Zastępstwo upoważnione do wystawiania polic najdalej w 72 godzinach, o ile możliwości na formularzach przeznaczonych do tego celu.

§ 27. Jeżeli doniesienie o szkodzie później jak w 72 godzinach, jednak nie później jak w 10 dni, po gradobiciu nastąpiło, może być przyznane wynagrodzenie, jeżeli ubezpieczony udowodni istotną przeszkodę wcześniejszego doniesienia.

§ 47. Dyrekcya orzeka o wynagrodzeniu po sprawdzeniu aktów oszacowań i wynikających stąd obliczeń.

Wynagrodzenie, przyznane przez Dyrekcję, wypłacone będzie poszkodowanemu, w połowie najpóźniej w 21 dni po odbytej likwidacyi względnie rewizyi, w drugiej połowie zaś w dniu 1 listopada tego roku, w którym szkoda nastąpiła.

Z każdej sumy, płatnej jako wynagrodzenie za poniesioną szkodę gradową, zatrzyma się 5% i wypłaci tylko w takim razie, jeżeli prowizoryczne zamknięcie rachunków dokonać się mające z końcem listopada odnośnego roku wykaże, że dochody w dziale ubezpieczeń od gradu z zaliczek w bieżącym roku administracyjnym zebrane, wystarczają na pokrycie szkód i kosztów administracyi. W takim razie wypłata zatrzymanych 5% nastąpi w miesiącu grudniu odnośnego roku. Gdyby się jednak okazało, że zebrane dochody na pokrycie wynagrodzeń i kosztów administracyi nie wystarczają, to owe zatrzymane 5% użyte będą na pokrycie niedoboru.

W razie nieużytkowania całej z 5-procentowych potrąceń od wynagrodzeń uzyskanej sumy na pokrycie niedoboru, przekaże się resztę tej sumy funduszowi rezerwowemu.

Należytość policyjna.

Za wystawienie policy dolicza się przy każdym ubezpieczeniu należytość:

od ubezpieczonej wartości	do Koron 2500	K.	h.	50
"	od Koron 2500	"	"	1
"	nad "	"	"	2

Weksle gradowe.

Termin płatności weksli, o ile one przez Towarzystwo przyjęte zostaną, ustanowionym być może najpóźniej do 31 października. Od weksli gradowych nie opłaca się żadnego procentu, jeżeli do dnia 1 listopada w całości wykupione zostaną.